ایران

• شنبه ۷ آذر ۱۴۰۵
• ۱۸ جمادی‌الثانی ۱۴۴۸
• ۲۸ نوامبر ۲۰۲۶
• سال سی‌ودوم
• شماره ۹۱۸۶
• (۴ صفحه مجازی) +۱۲ صفحه
• قیمت در سراسر کشور: ۲۰۰۰۰ تومان

Iran Newspaper

ISSN1027-1449
Keytitle: IRAN (Tehran)
irannewspaper.ir

رئیس جمهوری
پس از پایان سفر سه روزه‌اش به خراسان رضوی عنوان کرد

شنیدن دغدغه‌های مردم و اصلاح کاستی‌های مدیریتی دلیل سفرهای استانی

۲

واکنش عبدالناصر همتی، رئیس کل بانک مرکزی به نوسانات اخیر ارزی:

محدودیت داریم اما در بن بست نیستیم

۳

یاسر رستگار، استادیار گروه علوم اجتماعی دانشگاه هرمزگان در گفت‌وگو با «ایران»:

ایرانی بودن، ما را به هم پیوند می‌دهد

۳

گزارش «ایران» از شبی آمیخته با موسیقی، خاطره و همدلی در کنسرت همایون شجریان در ساری

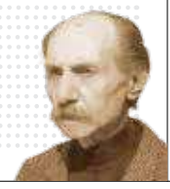

در پناه آواز در امتداد عشق

۱۲

به مناسبت بیست‌وهفتمین سال درگذشت جعفر شهری‌باف، راوی تاریخ اجتماعی تهران

تاریخ‌نگار کوچه‌ها

۱۳

رئیس سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی وزارت آموزش و پرورش در گفت‌وگو با «ایران» تشریح کرد

روایت‌های نو در کتاب‌های درسی از جنگ تا ژئوپلتیک

۱۱

صفحات اینترنتی روزنامه ایران را بخوانید

مدیرستاد نوسازی ناوگان حمل‌ونقل و اسقاط خودروهای فرسوده در گفت‌وگو با «ایران»:
گواهی اسقاط ۱۰۰ میلیونی شد
۱۴

ریزش محصول، افزایش هزینه‌های تولید و بذر نامناسب سود اقتصادی را کاهش می‌دهد
سهم هدررفته کشاورز در شالیزارهای مازندران
۱۵

«ایران» کارنامه مدیریتی کمیته ملی پارالمپیک را بررسی می‌کند
پارالمپیک در ایستگاه انتخاب
۱۶

رهبر انقلاب اسلامی در پیامی به مناسبت هفته بسیج تبیین کردند

نقشه راه تحول و تولد جدید بسیج

پاسداشت انسجام اجتماعی و اتّحاد مقدّس ملّت ایران که در این ایام ارزش والای آن و تأثیر شگرف آن در امتداد پیروزی‌های رزمندگان شجاع و فداکار اسلام در عرصه‌های نظامی بر دستگاه محاسباتی دشمن در هر دو سوی آوردگاه حق و باطل امری مشهود است، باید از صفات مشترک همه بسیجیان باشد

۲

وداع آخر

بدرقه و خاکسپاری رضا امیرخانی با حضور اهالی فرهنگ و ادب

عکس: ایرنا

۱۲

اطلاع‌رسانی

رئیس جمهوری:

افتتاح فاز ۱ خط ۳ متروی مشهد نمادی از توانمندی‌های ملی است

خبر

رئیس‌جمهور اسلامی ایران با اشاره به افتتاح فاز اول ابرپروژه خط سه ایرانی گفت: افتتاح فاز ۱ خط ۳ متروی مشهد؛ نمادی از توانمندی‌های ملی است.

مسعود پزشکیان روز پنج‌شنبه ۵ آذر در مراسم افتتاح فاز نخست ابرپروژه ایرانی خط ۳ متروی مشهد، که با حضور غلامحسین مظفری استاندار خراسان رضوی، محمد رضا قلندر شریف شهردار مشهد مقدس، رئیس و جمعی از اعضای شورای اسلامی شهر برگزار شد بر ضرورت تکمیل خطوط اصلی حمل‌ونقل ریلی و توسعه خطوط مویرگی و شبکه‌ای تأکید کرد و افزود: با همدلی و اتکا به توان داخلی، مسیر توسعه زیرساخت‌های کشور را با جدیت ادامه می‌دهیم.

تسهیل تردد شهروندان؛ اولویت توسعه ریلی

وی تصریح کرد: برای ارتقای خدمات و تسهیل تردد در سطح شهر، تکمیل مسیرهای اصلی و ایجاد ایستگاه‌های شبکه‌ای و مویرگی ضروری است تا دسترسی مناطق مختلف شهر به حمل‌ونقل عمومی تسهیل شود و فشار ترافیکی کاهش یابد.

دستاوردی ملی با سرمایه‌گذاری ۳۰ همت

پزشکیان با اشاره به اهمیت استراتژیک توسعه حمل‌ونقل ریلی، این اقدام‌ها را دستاوردی مهم در حوزه زیرساختی کشور دانست و افزود: این پروژه با سرمایه‌گذاری ۳۰ همت و با مشارکت ۸۰ درصدی متخصصان ایرانی و تلاش‌های قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیا (ص) و مسؤولان استانی به ثمر رسیده است.

حمایت دولت از مشارکت بخش خصوصی

رئیس جمهور تأکید کرد که توسعه شبکه ریلی و راه‌آهن باید با جدیت دنبال شود و دولت از این حوزه حمایت می‌کند؛ چرا که این پروژه‌های بزرگ نیازمند تلاش جهادی و مشارکت فعال مردم و بخش خصوصی است.

وی در پایان گفت: افتتاح فاز ۱ خط ۳ متروی مشهد نشان می‌دهد توانمندی‌های خوبی در کشور ایجاد شده است. این پروژه با سرمایه‌گذاری ۳۰ همتی در زمانی اتفاق افتاد که هم در تحریم هستیم و هم در جنگ و دولت کمک خواهد کرد روند توسعه با قدرت ادامه یابد.

> ابرپروژه ایرانی خط ۳ متروی مشهد با سرمایه‌گذاری ۳۰ همت و با مشارکت ۸۰ درصدی متخصصان ایرانی و تلاش‌های قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیا (ص) و مسؤولان استانی به ثمر رسیده است

فاز اول ابرپروژه ایرانی خط سه نخستین خط ریلی زیارت با بیش از ۸۵ درصد تجهیزات بومی

محمد رضا قلندر شریف شهردار مشهد مقدس نیز در ادامه این مراسم با بیان اینکه ابرپروژه ایرانی خط سه قطارشهری مشهد به‌عنوان نخستین خط ریلی درون‌شهری زیارت و با تکیه بر توان متخصصان داخلی به بهره‌برداری رسیده است، گفت: با افتتاح فاز نخست ابرپروژه ایرانی خط سه، شبکه خطوط ریلی مشهد به شبکه‌ای به‌هم‌پیوسته تبدیل شده و زائران و مجاوران از نقاط مختلف شهر می‌توانند با استفاده از مترو به حرم مطهر رضوی مشرف شوند.

وی اظهار کرد: امروز افتخار داریم یکی از مهمترین پروژه‌های حمل‌ونقل عمومی کشور، یعنی ابرپروژه ایرانی خط سه قطارشهری مشهد را به‌صورت رسمی افتتاح کنیم؛ پروژه‌ای که به‌عنوان نخستین خط ریلی درون‌شهری زیارت، نقش مهمی در تسهیل تشرف زائران به بارگاه منور رضوی خواهد داشت.

ابرپروژه ایرانی خط سه؛ نخستین خط ریلی زیارت با تجهیزات ایرانی

وی با اشاره به ویژگی‌های فنی و اجرایی این پروژه افزود: ابرپروژه ایرانی خط سه قطارشهری مشهد به طول ۲۸.۵ کیلومتر و با ۲۴ ایستگاه، یکی از مهمترین محورهای حمل‌ونقل ریلی درون‌شهری و از پروژه‌های ملی با رویکرد زیارت است که شمال غرب مشهد را به جنوب شرق این کلان‌شهر متصل می‌کند.

فاز نخست این ابرپروژه نیز به طول حدود ۶ کیلومتر و با هفت ایستگاه، حدفاصل میدان شهدا تا پایانه مسافربری امام رضا(ع) به بهره‌برداری رسیده است.

شهردار مشهد مقدس با تأکید بر ویژگی ایرانی ابرپروژه ایرانی خط سه تصریح کرد: یکی از شاخص‌ترین ویژگی‌های این پروژه، استفاده از توان و ظرفیت متخصصان و شرکت‌های داخلی در تأمین تجهیزات و اجرای آن است.

ما فعالیت در حوزه بومی‌سازی تجهیزات مترو را با حدود ۲۰ درصد آغاز کردیم، اما امروز این میزان به بیش از ۸۵ درصد رسیده است و این موضوع نشان‌دهنده توانمندی مهندسان، متخصصان و مجموعه‌های صنعتی کشور در اجرای پروژه‌های بزرگ و پیچیده عمرانی و حمل‌ونقلی است.

قلندر شریف ادامه داد: این دستاورد حاصل تلاش مجموعه‌ای از نیروهای متخصص ایرانی و همکاری بخش‌های مختلف اجرایی و پیمانکاری است و امروز مایه افتخار است که ابرپروژه ایرانی خط سه با اتکا به دانش، تخصص و توان داخلی به مرحله بهره‌برداری رسیده است.

اتصال خطوط ریلی مشهد با بهره‌برداری از فاز نخست ابرپروژه ایرانی خط سه

وی با اشاره به تأثیر بهره‌برداری از فاز نخست ابرپروژه ایرانی خط سه در تکمیل شبکه حمل‌ونقل ریلی مشهد گفت: با بهره‌برداری از این مسیر و اتصال آن به خطوط یک و دو قطارشهری، شبکه ریلی مشهد به یک شبکه به‌هم‌پیوسته تبدیل شده است؛ به‌گونه‌ای که شهروندان و زائران از نقاط مختلف شهر می‌توانند با استفاده از مترو به حرم مطهر رضوی دسترسی پیدا کنند.

شهردار مشهد مقدس افزود: امروز فرودگاه بین‌المللی شهید هاشمی‌نژاد، راه‌آهن، پایانه مسافربری و حرم مطهر رضوی از طریق شبکه قطارشهری به یکدیگر متصل شده‌اند و زائرانی که از مسیرهای مختلف وارد مشهد می‌شوند، می‌توانند با استفاده از سریع‌ترین، ارزان‌ترین و پاک‌ترین شیوه حمل‌ونقل عمومی، خود را به حرم مطهر برسانند.

قلندر شریف با بیان اینکه توسعه حمل‌ونقل عمومی ریلی علاوه بر تسهیل تردد زائران، به کاهش بار ترافیکی شهر نیز کمک می‌کند، خاطرنشان کرد: یکی از اهداف اصلی ما این است که زائران و مجاوران برای تردد در شهر و تشرف به حرم مطهر رضوی دغدغه‌ای از بابت ترافیک، هزینه جابه‌جایی و پیدا کردن جای پارک نداشته باشند. اتصال خطوط مترو به یکدیگر این امکان را فراهم کرده است که دسترسی به بخش‌های مختلف شهر با سهولت بیشتری انجام شود.

احداث بیش از چهار هزار واحد پارکینگ در میدان شهدا برای تسهیل تردد زائران

وی در ادامه به اقدام‌های مکمل مدیریت شهری برای تسهیل سفرهای زیارتی اشاره کرد و گفت: در محدوده میدان شهدا بیش از چهار هزار واحد پارکینگ احداث کرده‌ایم تا زائرانی که با خودروی شخصی به مشهد مشرف می‌شوند، بتوانند خودروهای خود را در این محدوده پارک کرده و بدون نگرانی از ترافیک و کمبود جای پارک، با استفاده از شبکه قطارشهری و ابرپروژه ایرانی خط سه در مدت‌زمان کوتاهی به حرم مطهر رضوی دسترسی پیدا کنند.

صدای پاستور

فاطمه مهاجرانی
سخنگوی دولت

تکریم زنان فراتر از یک مناسبت

در آستانه هفته بزرگداشت مقام زن و روز مادر، بیش از آنکه بخواهیم درباره جایگاه زنان در جامعه سخن بگوییم، باید از مسئولیت‌هایی بگوییم که در قبال آنان بر عهده داریم. زنان ایران با وجود دشواری‌های اقتصادی، اجتماعی و محدودیت‌های موجود، سهم بزرگی در اداره خانواده، توسعه کشور و حفظ انسجام اجتماعی، بویژه در روزهای دشوار جنگ، داشته‌اند. به رسمیت شناختن این نقش، مستلزم توجه به مطالبات، شنیدن دغدغه‌ها و تلاش برای رفع موانع پیش روی آنان است.

دولت چهاردهم بر این باور است که مسائل زنان، موضوعاتی حاشیه‌ای یا محدود به یک حوزه تخصصی نیستند؛ بلکه بخشی جدایی‌ناپذیر از مسائل توسعه و حکمرانی کشورند. از اشتغال و امنیت اقتصادی گرفته تا سلامت، مشارکت اجتماعی، فرصت‌های مدیریتی و برخورداری از حقوق شهروندی، همگی نیازمند توجه جدی سیاست‌گذاران هستند.

یکی از مطالباتی که در ماه‌های اخیر بارها مطرح شده، صدور گواهینامه موتورسیکلت برای زنان است. ممکن است این موضوع برای برخی در اولویت نباشد، اما برای زنی که موتورسواری امکان تردد آسان‌تر، کاهش هزینه‌های رفت‌وآمد یا حتی فرصتی برای کسب درآمد را فراهم می‌کند، مسأله‌ای واقعی در زندگی روزمره است. دولت مصوبه خود را در این زمینه ابلاغ کرده و پیگیر فراهم شدن مقدمات اجرایی آن است. نباید اجازه دهیم مطالبات قابل حل شهروندان به مسائلی فرسایشی تبدیل شوند.

در کنار این مطالبات، موضوع امنیت زنان از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. اخبار تلخ زن‌کشی، خشونت خانگی و فرزندکشی را نمی‌توان صرفاً حوادثی فردی دانست و پس از چند روز از کنار آنها عبور کرد. جان باختن سوگند ۱۶ ساله و سارای چهارساله و کودکانی که قربانی خشونت می‌شوند، وجدان جامعه را جریحه‌دار می‌کند و مسئولیت سنگینی متوجه همه نهادهای ذی‌ربط می‌سازد.

خانه باید امن‌ترین مکان برای زنان و کودکان باشد. هیچ نسبت خانوادگی و هیچ توجیه فرهنگی یا اجتماعی نمی‌تواند مجوز اعمال خشونت علیه دیگری باشد. رسیدگی قضایی به این پرونده‌ها ضروری است، اما مسئولیت ما به برخورد با عاملان خشونت پس از وقوع حادثه محدود نمی‌شود. شناسایی موقعیت‌های پرخطر، مداخله به‌موقع، تقویت اورژانس اجتماعی، حمایت از افراد در معرض خشونت و بازنگری در کاستی‌های قانونی، از ضرورت‌هایی است که باید با جدیت دنبال شود.

تعیین تکلیف لایحه حمایت از زنان در برابر خشونت نیز از مطالبات جدی دولت است. طولانی شدن فرآیند بررسی این لایحه، در شرایطی که همچنان شاهد وقوع حوادث تلخ هستیم، ضرورت تسریع در رسیدگی به آن را دوچندان می‌کند. امیدواریم با همکاری مجلس و قوه قضائیه، شاهد تصویب قانونی جامع، مؤثر و متناسب با واقعیت‌های اجتماعی باشیم. همزمان، معاونت امور زنان و خانواده ریاست‌جمهوری تدوین برنامه ملی تقویت امنیت زنان و ارتقای احساس امنیت آنان را دنبال می‌کند.

هفته زن و روز مادر امسال نیز فرصتی برای توجه بیشتر به همین مسائل است. بیش از هفت هزار برنامه در سراسر کشور با مشارکت دستگاه‌های اجرایی، نهادهای مردمی و جامعه مدنی پیش‌بینی شده است. معرفی دستاوردهای زنان در عرصه‌های علمی، فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی، توجه به زنان خانه‌دار، تکریم مادران، پاسداشت یاد زنان شهید و حمایت از خانواده‌های آسیب‌دیده از جنگ، از محورهای این برنامه‌هاست.

با این حال، معتقدیم ارزش این برنامه‌ها زمانی بیشتر خواهد بود که در کنار بزرگداشت‌ها، فرصتی برای گفت‌وگوی مستقیم با زنان، شنیدن مطالبات متنوع آنان و بررسی عملکرد دستگاه‌ها فراهم شود.

زنان ایران یک گروه همگون با نیازها و خواسته‌های یکسان نیستند. زنان شاغل و خانه‌دار، زنان روستایی، زنان سرپرست خانوار، دختران جوان، مادران دارای فرزند و زنان دارای معلولیت، هر یک با مسائل متفاوتی مواجه‌اند. سیاست‌گذاری دولت باید این تنوع را به رسمیت بشناسد و برای کاهش نابرابری در دسترسی به فرصت‌ها تلاش کند.

تکریم مقام زن تنها در بیان فضیلت‌های زنان و مادران خلاصه نمی‌شود؛ بلکه باید در کیفیت زندگی، امنیت، آرامش، فرصت‌های برابر و امکان انتخاب آنان جلوه پیدا کند.

دولت می‌داند که هنوز میان مطالبات زنان و آنچه محقق شده، فاصله وجود دارد. مسئولیت ما انکار این فاصله نیست، بلکه تلاش برای کاهش آن و پاسخ‌گویی صادقانه درباره موانع موجود است. بزرگداشت واقعی زنان، گره گشودن از زندگی آنان است؛ نه فقط در هفته زن، بلکه در تمام روزهای سال.

در پیام رهبر انقلاب اسلامی به مناسبت هفته بسیج تبیین شد

نقشه راه تحول و تولد جدید بسیج

رهبری

رهبر انقلاب اسلامی در پیامی به مناسبت هفته بسیج، این نهاد مردمی و سرسپرده مکتب حسین صلوات‌الله و سلامه‌علیه را پدیده‌ای شگفت‌انگیز و ارزشمند خواندند و با اشاره به ظرفیت گسترده بعثت ملت ایران که تکثیر روحیه بسیجی در سراسر کشور است، تأکید کردند: «سازمان بسیج باید با استفاده از این ظرفیت عظیم برای تحول و تولدی جدید و دستیابی به نسخه‌های پیشرفته‌تر و جدیدتر از بسیج که زمینه‌ساز تحقق شعار «هر ایرانی یک بسیجی» است، برنامه‌ریزی و اقدام نماید.» به گزارش رسانه رهبر انقلاب اسلامی، متن حضرت آیت‌الله سیدمجتبی حسینی خامنه‌ای رهبر انقلاب اسلامی به این شرح است:

بسم‌الله‌الرّحمن‌الرّحیم

هفته بسیج موقعیت مناسبی برای نگاهی جدید به پدیده شگفت‌انگیز و ارزشمند بسیج است. نهادی که به ابتکار حضرت امام خمینی اعلی‌الله مقامه‌الشّریف تشکیل شد تا به‌تدریج و در طی دوره‌ای تکاملی، ایرانیان پُرانگیزه، امیدوار، فداکار و خواهان عزّت اسلام و ایران و سرسپردگان مکتب حسین صلوات‌الله و سلامه‌علیه را از نسل‌های مختلف گِرد هم آورد و هسته‌ای سخت از طرفداران حق و عدالت باشد. بسیج ابتدائاً خود را در دفاع هشت ساله نشان داد؛ آن‌گاه که با حضوری کارساز در عرصه‌های نبرد نظامی، پشتوانه اصلی و محوری جنگ شد. در طول آن نبرد مقدّس، بسیجیان از نوجوانان تا کهنسالان از فضای روحانی خاکریزها و سنگرها بهره‌های معنوی بی‌شماری می‌بردند و به‌واسطه ایشان فضای شهرها و روستاهای کشور عطرآگین می‌شد. بدین‌سان آنچه در اذهان عموم از بسیج و بسیجیان نقش می‌بست، تصویری بود از ایمان، تعهّد، صفا، اخلاص، بصیرت، شجاعت، مجاهدت، عمل به تکلیف و از خودگذشتگی و فداکاری برای دیگران؛ مجموعه‌ای از ویژگی‌هایی که در آثار کهن این سرزمین، پهلوانان نامدار اخلاق‌مدار با بعضی از آن توصیف شده بودند. اگر تا به حال بعضی از شخصیت‌های داستان‌های افسانه‌گون، نماد پاره‌ای از این خصوصیات بودند، اینک به برکت انقلاب اسلامی، این شخصیت‌های حقیقی در داستان واقعی بودند که در لباس بسیج حماسه می‌آفریدند و گذشت‌ها و فداکاری‌های فراوان بسیاری را به نمایش می‌گذاشتند.

گرچه دوران دفاع مقدّس پس از هشت سال به پایان افتخارآمیز خود رسید، ولی به‌واسطه روحیه بسیجی، اثری عمیق از خود بر جهات مختلف نظامات رسمی و به‌خصوص غیررسمی کشور به جا گذاشت. این روحیه، ثروتی عظیم بود که دفاع مقدس و هدایت‌های حضرت امام خمینی اعلی‌الله مقامه‌الشّریف و پشتیبانی توده‌های انبوه مردم، آن را به عمل آورد. اینک در توضیح بیشتر برخی از وجوه مقصود از سخن، چند نکته معروض می‌گردد:

اولاً، بدون تردید به موازات بعثت ملّت بزرگ ایران در دوره دفاع مقدّس سوّم که به‌نوعی تکثیر روحیه بسیجی در سراسر کشور به شمار می‌رود، سازمان بسیج نیز باید تحوّل و تولّدی جدید را تجربه نماید. این سازمان باید با استفاده از ملّت بعثت‌یافته، نسخه‌های پیشرفته‌تر و جدیدتری از بسیج پیشین را تنظیم و مدیریت کند. لذا از این پس باید با گام‌های بلند، محکم و حساب شده به‌سوی تحقّق شعار «هر ایرانی، یک بسیجی» راه پیمود. اکنون بسیاری از ارتشیان، سپاهیان، انتظامیان، دولتیان، مجلسیان و امثال ایشان همچون انبوهی از مردم از آنجا که دل در گرو مکتب و مرام بسیج دارند، خود را یکی از بسیجیان می‌دانند؛ همچنان که یاران پرچم به دستِ شب‌ها و روزهای میادین و خیابان‌ها که بعثت ملّت را معنایی ملموس و مشهودتر بخشیدند و انبوه جان‌فدایان عملاً این‌چنین هستند. بسیارند کسانی که عضو مصطلح بسیج نبوده ولی تفکر و مکتب بسیج را می‌ستایند و احیاناً مرام خود را با آن وفق می‌دهند. سازمان بسیج باید به بهترین شکل از این نعمت خداداد استفاده کند.

ثانیاً، غیر از ظرفیت فراهم‌آمده مذکور، سازمان رسمی بسیج همواره باید برای گسترش روحیه بسیجی در جای‌جای کشور تلاش نماید. روحیه بسیجی که به بعضی از ویژگی‌های آن اشاره شد، با رفتار خود بسیجیان قابل تکثیر در اجزای جامعه است. درپیش‌گرفتن حُسن خُلق، عطوفت و مهربانی، احترام به مردم، رعایت جهات مختلف تقوای فردی و جمعی، و مراعات آنچه از دوران‌های سابق، بسیاری از بسیجیان با آن شناخته می‌شدند از قبیل تواضع و فروتنی، ایثار، عدم تمایل به دیده شدن، دوری از تجمّلات و تشریفات و امثال این‌گونه رفتارهای مطبوع، ایشان را به چشم و چراغ ملت در هر محله و شهر و روستایی تبدیل کرده و همگان را به تأسّی از این مرام و مسلک فرامی‌خواند.

ثالثاً، سرسپردگی اصلی بسیجیان به مکتب حسین صلوات‌الله و سلامه‌علیه که قرائت صحیح از اسلام ناب محمّدی صلّی‌الله علیه و آله و سلّم است، می‌باشد. هر وصل و فصل و هر تولّا و تبرّای ایشان بر این اساس شکل می‌گیرد. دو آموزه قرآنی حیات‌بخش: «رحماء بینهم» و «اشدّاء علی الکفّار»(۱) چراغ راه قلب بسیجیان است. از این‌رو ایشان هرگونه مهربانی و فداکاری نسبت به مردم و نظام و انقلاب به‌عمل می‌آورند و از هیچ فرصتی برای ضربه به دشمنان اسلام و نظام اسلامی چشم‌پوشی نمی‌نمایند.

پاسداشت انسجام اجتماعی و اتّحاد مقدّس ملّت ایران که در این ایام ارزش والای آن و تأثیر شگرف آن در امتداد پیروزی‌های رزمندگان شجاع و فداکار اسلام در عرصه‌های نظامی بر دستگاه محاسباتی دشمن در هر دو سوی آوردگاه حق و باطل امری مشهود است، باید از صفات مشترک همه بسیجیان باشد.

رابعاً، بسیج به مدد بسیجیان خود، در طول حیات خود تا به حال کاستی‌های بسیاری از نهادهای رسمی و غیررسمی را جبران کرده است. حال با توجه به رشد چشمگیر بسیج در دوره بعثت مردم ایران، ظرفیت‌های بالفعل و همه کسانی که قلباً بسیجی محسوب می‌شوند از قبیل اصحاب میادین و خیابان‌ها و جان‌فدایان و دیگرانی که در مسیر تعالی فردی و اجتماعی، هم‌عهد با آنان هستند؛ کسانی که دل‌های آنان پایگاه‌های واقعی بسیج به‌شمار می‌رود، قدرت عظیمی را تشکیل می‌دهد که باید از جزء‌جزء آن در مسیر حلّ مشکلات کشور و دستیابی به فرصت‌های جدید و بدیع بهره برد و این‌گونه به شعار هر ایرانی یک بسیجی، غنای بیشتری بخشید. امید است با توجّه به این نکات، بسیج ایرانیان نمونه‌ای متعالی از همیاری و نِصابی عالی از تحقّق مفهوم امّت و ملّت را در تاریخ این کشور ثبت نماید؛ به‌طوری که مبدأ ترقیات و پیشرفت‌های چشمگیر آینده به‌شمار آید.

از خداوند متعال مسألت می‌کنم که شهدای عزیز بسیج را به رضوان الهی و هم‌جواری با اهل بیت صلوات‌الله و سلامه‌علیهم اجمعین متنعّم، و به جانبازان عزیزشان صبر و عافیت عنایت فرموده و همه بسیجیان ایران و جبهه مقاومت که خود یکی از کوچک‌ترین آنانم را در زمره سربازان سَرورمان عجّل‌الله تعالی فرجه‌الشّریف و مشمول دعای خیر و فتح و برکت آن حضرت قرار دهند.

سیدمجتبی حسینی خامنه‌ای
۵/آذر/۱۴۰۵

> پاسداشت انسجام اجتماعی و اتّحاد مقدّس ملّت ایران که در این ایام ارزش والای آن و تأثیر شگرف آن بر دستگاه محاسباتی دشمن در هر دو سوی آوردگاه حق و باطل امری مشهود است، باید از صفات مشترک همه بسیجیان باشد

لبیک سازمان بسیج مستضعفین به رهنمودهای رهبری

سازمان بسیج مستضعفین به پیام رهبر انقلاب و رهنمود ایشان مبنی برضرورت تحول در این سازمان و تحقّق شعار «هر ایرانی یک بسیجی» لبیک گفت و در پیامی بر به‌کارگیری همه تلاش بسیجیان برای ایجاد تحول و تولدی جدید در این سازمان تأکید کرد. به گزارش ایرنا، این نهاد در بخشی از پیامی که دیروز منتشر شد، با یادآوری اینکه «بسیج، میراث گرانبهای حضرت امام خمینی بنیان‌گذار کبیر انقلاب اسلامی» است و اعتلای تفکر این شجره طیبه به دست قائد شهید امام سید علی خامنه‌ای (قدس سره) رقم خورده است، تأکید کرد: «پیام امیدبخش و سرشار از لطف و هدایت‌های حکیمانه‌تان را نصب‌العین خویش قرار داده و همه تلاش‌مان را برای ایجاد تحول و تولدی جدید با هدفگذاری و راهبردهای نو، به‌کارگیری همه ظرفیت‌ها، گسترش روحیه بسیجی، تحقق شعار هر ایرانی یک بسیجی و تشخیص درست در مصادیق دوستی و دشمنی و عمل به هنگام، سرسپردگی خود را به سید و سالار شهیدان حضرت ابا عبدالله الحسین (ع) به اثبات رسانده و همان‌طور که فرموده‌اید، بسیج ایرانیان را به عنوان یک نمونه از تحقق مفهوم امت و ملت در تاریخ کشور ثبت می‌کنیم.»

رئیس جمهوری در تشریح دستاوردهای سفر سه روزه‌اش به خراسان رضوی:

شنیدن دغدغه‌های مردم و اصلاح کاستی‌های مدیریتی، دلیل سفرهای استانی دولت است

دولت

گروه سیاسی

سه روز حضور در خراسان رضوی، با افتتاح یک پروژه حمل‌ونقلی، دیدار با طیف متنوعی از فعالان و نخبگان استان و حضور در نشست‌های متعدد همراه شد. مسعود پزشکیان درحالی به تهران بازگشت که در جریان این سفر استانی موضوعات و برنامه‌های متنوعی از توسعه شبکه ریلی و اقتصاد زیارت تا اصلاح نابرابری‌ها، ارتقای معیشت مردم، تحول در کشاورزی و بازنگری در شیوه‌های مدیریتی، در دیدار با مسئولان، فعالان اقتصادی، سرمایه‌گذاران، اساتید و نخبگان حوزوی مطرح و دنبال شد. رئیس دولت چهاردهم، با افتتاح فاز اول خط ۳ قطار شهری مشهد، در نشست‌های مختلف استانی، بر ضرورت اولویت‌بندی پروژه‌ها، تمرکز منابع بر طرح‌های اثرگذار، استفاده از ظرفیت‌های داخلی و همراهی بخش‌های مختلف جامعه برای عبور از مشکلات کشور تأکید کرد. سفر سه‌روزه او به خراسان رضوی همچنین با اعلام مجموع ۱۳۸ هزار میلیارد تومان اعتبار، تسهیلات و تعهدات برای توسعه استان همراه بود؛ رقمی که در جمع‌بندی دستاوردهای سفر اعلام شد.

توسعه زیرساخت‌ها و اقتصاد زیارت

پزشکیان در سومین روز سفر خود یعنی روز پنجشنبه، فاز اول خط ۳ قطار شهری مشهد را افتتاح کرد. پروژه‌ای به طول ۲۸٫۵ کیلومتر و با ۲۴ ایستگاه که شمال‌غرب مشهد را به جنوب‌شرق این شهر متصل می‌کند و از محورهای مهم حمل‌ونقل ریلی درون‌شهری با رویکرد زیارت به شمار می‌رود. فاز اول این خط به طول ۶ کیلومتر و با ۷ ایستگاه، از میدان شهدا تا پایانه مسافربری امام رضا(ع) امتداد دارد و با اتصال به سایر خطوط قطار شهری، دسترسی به حرم مطهر رضوی را تسهیل می‌کند.

در نشست با اساتید، محققان، مبلغان و نخبگان حوزه علمیه خراسان نیز رئیس جمهوری با اشاره به ضرورت شناخت دقیق ظرفیت‌ها و محدودیت‌های کشور در فرآیند تصمیم‌گیری و سیاست‌گذاری اظهار کرد: «شناخت فرصت‌ها و تهدیدها و همچنین نقاط قوت و ضعف، از اصول اساسی مدیریت و حکمرانی است و اگر بتوانیم با نگاهی واقع‌بینانه، روندها، فرآیندها و منابع موجود را به‌درستی ارزیابی کنیم، قادر خواهیم بود نقشه راه دقیق‌تری برای خدمت به مردم، اصلاح امور و پیشبرد اهداف کشور طراحی کنیم.» پزشکیان همچنین با اشاره به ظرفیت‌های حکمرانی محلی و رویکرد مسجدمحوری، از اساتید، محققان و مبلغان حوزه علمیه خراسان رضوی خواست با تبیین دقیق شرایط کشور، زمینه تقویت وحدت و انسجام داخلی و همراهی بیشتر مردم در مسیر اصلاح الگوی مصرف را فراهم کنند. همچنین در جریان سفر استانی پزشکیان و در نشست با دست‌اندرکاران و فعالان حوزه زیارت، شال خادمی حضرت امام رضا(ع) از سوی جمعی از خادمان حرم مطهر ثامن‌الائمه(ع) و بارگاه قدس رضوی به رئیس جمهوری اهدا شد.

راهکار عبور از مشکلات کشور با اولویت‌بندی منابع

مسعود پزشکیان در جلسه شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان خراسان رضوی، با قدردانی از فداکاری فرماندهان، دانشمندان، نیروهای نظامی، امنیتی، دانش‌آموزان و مردم در جنگ با اشاره به ضرورت اصلاح ساختارها و روندهای شکل‌گیری نابرابری‌ها، گفت: «بسیاری از مسائل موجود حاصل تصمیمات و عملکرد خود ماست و اگر قرار است اصلاحی صورت گیرد، باید از همان ساختارها و روندهایی آغاز شود که در ایجاد وضعیت فعلی نقش داشته‌اند. عدالت مطالبه مشترک همه مسئولان است و در ارزیابی عملکردها باید با پاسخگویی، سهم و نقش خود را در شکل‌گیری مشکلات بررسی کنیم.» پزشکیان با اشاره به مشکلات معیشتی مردم، نابرابری در حقوق و دستمزد و سازوکارهای اقتصادی، تصریح کرد: «بخش قابل توجهی از یارانه‌ها به افراد برخوردار اختصاص می‌یابد، در حالی که باید منابع حمایتی عادلانه‌تر توزیع شود و اقشار نیازمند سهم بیشتری از حمایت‌ها داشته باشند. دولت برای جبران تفاوت قیمت کالاهای اساسی و نیازهای معیشتی مردم، بیش از ۸۵۰ هزار میلیارد تومان منابع به حساب مردم واریز کرده و در روند حمایت‌ها، اقشار نیازمند را در اولویت قرار داده است.»

وی افزود: «اجرای پروژه‌ها باید بر اساس اولویت و منابع موجود انجام شود. در موضوعاتی مانند طرح‌های مرتبط با حرم، راه‌ها، جاده‌ها و خطوط ریلی استان، تصمیم‌گیری باید با مشارکت نمایندگان و مدیران نیازمند همراهی مردم و دستگاه‌های اجرایی دانست و افزود: «با مدیریت مصرف بنزین و همکاری مردم توانستیم از شرایط دشوار عبور کنیم. ناترازی حدود ۲۰ هزار مگاواتی برق و افزایش پنج هزار مگاواتی این کسری در پی آسیب‌های وارد‌شده، ضرورت برنامه‌ریزی برای مدیریت مصرف را بیشتر کرده است. در آستانه زمستان نیز باید برای محدودیت‌های تأمین گاز تدابیر لازم اتخاذ شود.» رئیس جمهوری گفت: «مدیریت مصرف باید از دولت و دستگاه‌های اجرایی آغاز شود تا انرژی مورد نیاز و بر مبنای امکانات واقعی صورت گیرد. دولت به دنبال آغاز پروژه‌های بدون پشتوانه نیست و تلاش می‌کند توافقات مشخص را به مرحله اجرا برساند.»

پزشکیان مشارکت مردم را یکی از ظرفیت‌های اصلی کشور برای عبور از مشکلات دانست و با اشاره به تکمیل ۴۳۸ مدرسه در یک سال با همراهی مردم، گفت: «تجربه نشان داده است که حضور مردم می‌تواند بسیاری از موانع را برطرف کند.»

وی با اشاره به ناترازی‌های انرژی، مدیریت مصرف برق، گاز و بنزین را بخش تولید تأمین شود. توقف کارخانه‌ها و واحدهای تولیدی می‌تواند به بیکاری، فقر، کاهش عرضه و افزایش قیمت‌ها منجر شود. مدیران باید ابتدا مصرف مجموعه‌های تحت مسئولیت خود را کاهش دهند و منابع صرفه‌جویی شده را در اختیار تولید قرار دهند.» پزشکیان همچنین با اشاره به بحران آب و وابستگی بخش قابل توجهی از تأمین آب کشور به منابع زیرزمینی، اظهار کرد: «حدود ۸۴ درصد آب مورد استفاده در شهرها و بخش کشاورزی از منابع زیرزمینی و چاه‌ها تأمین می‌شود. برداشت بی‌رویه، فرونشست زمین و تخریب منابع طبیعی پیامدهایی جبران‌ناپذیر دارد. توسعه مناطق باید متناسب با ظرفیت طبیعی آنها باشد و مدیریت منابع آب و اصلاح الگوی مصرف در اولویت قرار گیرد. استفاده از گونه‌های گیاهی کم‌آب‌بر در فضای سبز نیز می‌تواند به حفظ منابع کمک کند.»

وی گفت: «مقررات و رویه‌های دست‌وپاگیر باید با همکاری دستگاه‌ها و مجلس اصلاح شوند تا عبور کالا و مبادلات اقتصادی با سرعت بیشتری انجام شود. همچنین باید با کشورهای همسایه از جمله افغانستان، پاکستان، ترکمنستان، عراق، ترکیه و جمهوری آذربایجان، بر پایه روابط دوستانه و همکاری اقتصادی تعامل داشته باشیم.».

زیارت در مشهد ظرفیت بزرگی برای اشتغال و رونق اقتصادی است

رئیس جمهور پزشکیان در ادامه برنامه‌های سفر به استان خراسان رضوی و در نشست با دست‌اندرکاران و فعالان حوزه زیارت، با تأکید بر ضرورت تعیین اولویت‌های روشن در توسعه زیرساخت‌های این استان و سایر نقاط کشور گفت: «توسعه قطارهای شهری، حومه‌ای و بین‌شهری و تکمیل کریدورهای ریلی باید در اولویت برنامه‌های کشور قرار گیرد و به جای پراکنده‌کردن منابع، باید توان و امکانات موجود را بر پروژه‌هایی متمرکز کنیم که بیشترین پوشش، اثربخشی و منفعت را برای عموم مردم دارد. مسعود پزشکیان با بیان اینکه در برنامه‌ریزی شهری باید میان شریان‌های اصلی و مسیرهای مویرگی حمل‌ونقل تفکیک قائل شد، اظهار کرد: «قطار می‌تواند شریان اصلی جابه‌جایی در شهرها و میان مناطق مختلف باشد و سایر وسایل حمل‌ونقل عمومی و مسیرهای شهری نیز نقش شبکه‌های مویرگی را برای اتصال مردم به این شریان‌های اصلی ایفا کنند. در توسعه شهری نیز باید به این موضوع توجه داشته باشیم که گسترش شهرها تا کجا امکان‌پذیر است و چگونه می‌توان با برنامه‌ریزی صحیح، از توسعه بی‌ضابطه و افزایش هزینه‌های زیرساختی جلوگیری کرد.»

او با تأکید بر اینکه اولویت دولت توسعه حمل‌ونقل عمومی و جابه‌جایی بخش گسترده‌ای از مردم است، گفت: «حمل‌ونقل سریع و گران‌قیمت نباید به ابزاری برای استفاده گروه‌های برخوردار تبدیل شود. اولویت ما باید قطارهای عمومی باشد؛ قطارهایی که بتوانند اکثریت مردم را با هزینه مناسب جابه‌جا کنند و در کنار جابه‌جایی مسافر، ظرفیت انتقال بار را نیز افزایش دهند.»

ضرورت تدوین برنامه جامع برای بهره‌برداری از این ظرفیت

پزشکیان با اشاره به ظرفیت‌های اقتصادی مشهد و خراسان رضوی در حوزه زیارت افزود: «حضور میلیون‌ها زائر در مشهد صرفاً یک موضوع فرهنگی و زیارتی نیست، بلکه ظرفیت بزرگی برای ایجاد اشتغال، رونق اقتصادی و توسعه خدمات است. مسافر و زائر می‌تواند برای شهر اشتغال و درآمد ایجاد کند و وظیفه ما این است که ببینیم چگونه می‌توان از این ظرفیت به بهترین شکل استفاده کرد.» رئیس جمهوری بر ضرورت تدوین برنامه جامع برای بهره‌برداری از ظرفیت زیارت تأکید کرد و گفت: «باید در کنار کارگروه‌های موجود، یک گروه اقتصادی نیز برای بررسی ظرفیت‌های اقتصادی زیارت تشکیل شود.»

پزشکیان با اشاره به همکاری‌های اقتصادی با کشورهای همسایه گفت: «توسعه روابط با کشورهای مختلف مورد تأکید قرار دارد، اما نباید حل مسائل کشور را به دیگران وابسته کنیم. ما باید روابط خارجی خود را توسعه دهیم، اما در عین حال باید بر ظرفیت‌های داخلی و توان مردم کشور تکیه کنیم. من شخصاً جز به مردم خودمان و خداوند به کسی دل نبسته‌ام؛ چرا که اگر همه امید خود را به دیگران گره بزنیم، ممکن است در مواقع حساس با مشکل مواجه شویم.» وی گفت: «اگر در یک مجموعه، تصمیم‌گیری‌های متعدد و پراکنده وجود داشته باشد، حرکت به سمت هدف دشوار خواهد شد. در مدیریت کشور نیز باید مسئولیت‌ها و اختیارات مشخص باشد و مسیر حرکت برای همه روشن شود. وقتی یک تصمیم مشخص گرفته می‌شود و همه ظرفیت‌ها در همان جهت قرار می‌گیرد، امکان تحقق هدف بسیار بیشتر خواهد بود.»

او با اشاره به ضرورت پرهیز از اظهارنظرهای غیرمسئولانه در شرایط حساس کشور خاطرنشان کرد: «امروز بیش از هر زمان دیگری نیازمند آن هستیم که در سخنان و مواضع خود دقت کنیم. اظهارنظرهای نسنجیده می‌تواند روابط و همکاری‌ها را تحت تأثیر قرار دهد و موجب ایجاد شکاف و تفرقه شود. باید تلاش کنیم سخنان و اقدامات ما به وحدت و انسجام کشور کمک کند، نه اینکه موجب اختلاف و آسیب شود.»

توسعه گلخانه‌ها و کشت هیدروپونیک باید بر پایه ظرفیت‌های هر منطقه دنبال شود

برش

رئیس جمهور پزشکیان در دیدار با سرمایه‌گذاران حوزه کشاورزی گلخانه‌ای، با تأکید بر ضرورت برنامه‌ریزی برای توسعه متناسب با ظرفیت‌های منطقه‌ای و اقلیمی کشور، بر انجام مطالعات عمیق منطقه‌ای، بهره‌گیری از دانش و تجربه مشاوران داخلی و خارجی و حرکت به سمت الگوهای نوین و افزایش بهره‌ور در بخش کشاورزی تأکید کرد. پزشکیان با بیان اینکه الگوی توسعه در هر منطقه باید بر اساس ظرفیت‌های همان منطقه طراحی و اجرا شود، اظهار کرد: «اقدامات توسعه‌ای در استان‌ها و مناطق مختلف کشور باید با ظرفیت‌های موجود، شرایط اقلیمی، منابع و ویژگی‌های جغرافیایی آنها همخوانی داشته باشد و نمی‌توان برای همه مناطق یک نسخه واحد در نظر گرفت. برای دستیابی به توسعه پایدار، لازم است مطالعات منطقه‌ای به‌صورت عمیق و دقیق انجام شود و از دانش و تجربه متخصصان و مشاوران داخلی و خارجی نیز بهره گرفته شود.» در این دیدار همچنین گزارشی از روند و فرآیند کشت بر بستر هیدروپونیک (بدون خاک) و برنامه‌های توسعه گلخانه‌های روستایی به رئیس جمهوری ارائه شد و ظرفیت‌ها و چشم‌انداز توسعه این شیوه‌های نوین تولید در بخش کشاورزی مورد بررسی قرار گرفت. پزشکیان افزود: «توسعه کشاورزی و اصلاح روش‌های تولید باید بر اساس ظرفیت‌های واقعی هر منطقه انجام شود. زمانی می‌توانیم به افزایش بهره‌وری و کاهش هزینه‌ها دست پیدا کنیم که روش‌های تولید، نوع محصول، میزان مصرف منابع و فناوری مورد استفاده با شرایط اقلیمی و ظرفیت‌های همان منطقه متناسب باشد.» رئیس جمهوری در بخش دیگری از سخنان خود با تأکید بر ضرورت حرکت به سمت استفاده از انرژی‌های پاک و تجدیدپذیر و کاهش وابستگی به سوخت‌های فسیلی اظهار کرد: «یکی از اولویت‌های اساسی در اصلاح الگوی مصرف در همه بخش‌ها، حرکت به سمت انرژی‌های پاک و تجدیدپذیر است و باید این موضوع در برنامه‌های توسعه کشور به‌صورت جدی مورد توجه قرار گیرد.» پزشکیان افزود: «با استفاده از دانش و تخصص دانشگاهیان و ظرفیت‌های علمی کشور، به دنبال بومی‌سازی فناوری و تولید پنل‌های خورشیدی در داخل هستیم و باید از توان علمی و تخصصی دانشگاه‌ها برای توسعه انرژی‌های پاک استفاده کنیم.» رئیس جمهوری با تأکید بر ضرورت توجه به اصلاح الگوی مصرف انرژی در همه طرح‌های توسعه‌ای کشور گفت: «در طراحی و اجرای طرح‌های پیشرفت و توسعه، باید موضوع مصرف انرژی و سوخت از ابتدا مورد توجه قرار گیرد و طرح‌ها به گونه‌ای اجرا شوند که علاوه بر ایجاد ارزش افزوده و افزایش تولید، کمترین میزان مصرف انرژی و منابع را داشته باشند.»

یاسر رستگار، استادیار گروه علوم اجتماعی دانشگاه هرمزگان در گفت‌وگو با «ایران»:

ایرانی بودن، ما را به هم پیوند می‌دهد

گفت و گو

رضوانه رضایی‌پور / گروه سیاسی - بسیاری از ما بر این اعتقادیم که ایران با در کنار هم قرار گرفتن ایرانیانی از اقوام و مذاهب گوناگون و برخوردار از هویت‌های فرهنگی، اجتماعی و سیاسی متکثر یکی از متنوع‌ترین جمعیت‌های جهان را دارد. با این حال فلات ایران و کشوری که با نام ایران و پرچم سه رنگش در جهان شناخته می‌شود در طول قرن‌ها از چنان هویت ملی منسجمی برخوردار بوده که هیچ یک از جنگ‌ها و بحران‌ها نتوانسته است مفهوم ایرانی بودن را برای ایرانیانی از هر قوم و مذهب با تردید مواجه کند. با وجود این از آنجا که این همبستگی ملی بیش از هر زمانی از سوی دشمن و اذناب رسانه ای‌اش مورد هجمه و تهدید قرار دارد، با یاسر رستگار، استادیار گروه علوم اجتماعی دانشگاه هرمزگان به گفت‌وگو پیرامون این موضوع پرداختیم که اثرات این تنوع اجتماعی چیست و چگونه می‌توان از آن مؤلفه‌ای در خدمت تقویت همبستگی ملی ساخت.

تنوع قومی و مذهبی در کشور پهناوری مانند ایران ما چه پیامدهایی دارد و تا چه حد به همبستگی ملی کمک می‌کند؟

می‌خواهم یک گزاره را اصلاح کنم. عموماً وقتی بحث از تنوع قومی، مذهبی و هویتی در ایران می‌شود، معمولاً چنین فرض گرفته می‌شود که ایران کشوری خاص، سرزمینی ویژه و منحصربه‌فرد از نظر تنوع قومی و تنوعات هویتی است. این مفروض‌انگاری که ایران از این نظر کشوری بسیار ویژه است، گاهی باعث می‌شود درک صحیحی از اصل مسأله پیدا نکنیم.

بنابراین باید این گزاره را اصلاح کنیم؛ نباید فکر کنیم ایران از نظر تنوع قومیتی کشوری به‌شدت ویژه و خاص است. باید در نظر بگیریم که اولاً در دنیا کشورهایی که از نظر جغرافیایی و سرزمینی وسیع‌اند و از نظر جمعیتی کشورهای پرجمعیتی محسوب می‌شوند، همگی دارای تنوعات قومی، مذهبی و حتی نژادی و سیاسی هستند. بنابراین ما حتی از نظر تنوع هویتی و تنوع قومی، نسبت به برخی از کشورهای دیگر با توجه به وسعت سرزمینی و جمعیت، حتی یکدست‌تر هستیم. یعنی اصطلاحاً، میزان «multicultural» یا چندفرهنگی‌بودن ما مقداری پایین‌تر است. برای مثال، همین کشور آمریکا را فرض کنید که با ۳۰۰ تا ۳۵۰ میلیون نفر جمعیت، به غیر از تنوع قومی، زبانی و مذهبی، تنوع نژادی بسیار پیچیده‌ای دارد که ما آن تنوع نژادی را در کشورمان به‌شدت محدودتر و کمتر داریم و از نظر نژادی خیلی یکدست‌تر هستیم. بنابراین این وضعیت اصلاً وضعیت ویژه‌ای نیست. شما کشوری مثل سوئیس را در نظر بگیرید؛ کشوری با حدود ۸ تا ۹ میلیون نفر جمعیت در اروپای مرکزی که فقط چهار زبان رسمی دارد. یعنی حدود ۸۰ درصد آلمانی، درصدی فرانسوی، درصدی ایتالیایی و درصدی رومانیایی صحبت می‌کنند و در ایالت‌های مختلف زبان‌های رسمی متفاوتی وجود دارد. در کشوری مثل کانادا نیز ایالت‌های مختلف پرچم‌های مختلف و سرودهای ایالتی خودشان را دارند، که ما هیچ‌کدام از اینها را نداریم. بنابراین گزاره اول را باید کمی جرح و تعدیل کنیم تا ببینیم آیا ما واقعاً نسبت به کشورهای هم‌اندازه خودمان کشوری متنوع هستیم یا نه.

اگرچه چنان که می‌گویید از نظر تنوع قومی و مذهبی ویژه نیستیم، اما به هر حال فارغ از هر گونه گوناگونی هم نیستیم. این تنوع به چه میزان می‌تواند به همبستگی ملی کمک کند یا چقدر ممکن است چالش‌برانگیز باشد؟

این یک موضوع دوپهلوست. از یک طرف، تنوع فرهنگی و قومیتی می‌تواند منبع غنای فرهنگی بسیار بزرگی باشد که اگر درست مدیریت شود، باعث ایجاد یک هویت ملی جامع شود که در عین حال، به تفاوت‌های محلی هم احترام می‌گذارد. اما از طرف دیگر، اگر این تنوع‌ها با مدیریت نادرست یا با رویکردهای واگرایانه همراه شود، می‌تواند به چالش‌های امنیتی و اجتماعی منجر شود. اما نکته مهم اینجاست که ما نباید تنوع را صرفاً به‌عنوان یک تهدید ببینیم. باید ببینیم چطور می‌توانیم از این تنوع به‌عنوان یک فرصت برای تقویت همبستگی ملی استفاده کنیم؛ یعنی ایجاد یک چهارچوب فرهنگی و اجتماعی یا مدیریتی که در آن همه گروه‌ها احساس کنند بخشی از بدنه اصلی جامعه هستند و حقوق و هویت‌شان در چارچوب جامعه فراگیر حفظ می‌شود. وقتی احساس مشارکت و عدالت اجتماعی وجود داشته باشد، تنوع دیگر یک تهدید برای همبستگی نیست، بلکه یک نقطه قوت محسوب می‌شود.

در بحران‌های اخیر و به طور مشخص دو جنگی که به ایران تحمیل شد، آیا این تنوع و تکثر توانست سبب ایجاد همبستگی شود؟

برای پاسخ به این پرسش، ابتدا سعی می‌کنم از منظر جامعه‌شناختی برخی پژوهش‌هایی را که در ایران انجام شده مرور کنم. گزارش‌های مختلفی در قالب طرح‌های ملی انجام شده است. به‌طور خاص، مهم‌ترین طرح‌های ملی، طرح «ارزش‌ها و نگرش‌های ایرانیان» است که آخرین دوره آن در سال ۱۴۰۲ انجام شد؛ پیش‌تر نیز در سال ۱۳۹۴ انجام شده بود و همین‌طور تا سال‌های دهه ۱۳۸۰ هم این طرح‌ها را داریم. من فقط به دو موج آخر که اجرا شده اکتفا می‌کنم تا تصویری شفاف‌تر ایجاد شود.

این دو پیمایش ملی بسیار گسترده‌اند و معتبرترین پژوهش انجام‌شده در ایران در این مقیاس محسوب می‌شوند. در سال ۱۳۹۴ حدود ۸۶ درصد ایرانیان به میزان خیلی‌زیاد و زیاد به ایرانی‌بودن خودشان افتخار می‌کردند. یعنی در پاسخ به این پرسش که «آیا به ایرانی‌بودن خودتان افتخار می‌کنید؟» در سال ۱۳۹۴، ۸۶ درصد پاسخ‌ها در حد زیاد و خیلی زیاد بوده است. این عدد قابل قبولی است.

جالب است که این عدد در سال ۱۴۰۲، تقریباً هشت سال بعد، در حالی که کشور از نظر اقتصادی وضعیت بدتری را نسبت به سال ۱۳۹۴ می‌گذراند و در این هشت سال چندین بحران سیاسی و اقتصادی را درگیر بوده، باز هم به همین پرسش پاسخ داده شد و حدوداً ۸۳ درصد ایرانی‌ها گفتند به‌طور زیاد یا خیلی زیاد — یعنی مجموع دو گزینه — به ایرانی‌بودن خودشان افتخار می‌کنند. این دو عدد در دو مقطع زمانی مختلف که ایران وضعیت ویژه‌تری را می‌گذراند، نشان می‌دهد که ایرانیان با چیزی که همان حس تعلق به ایرانی‌بودن است، پیوند دارند. به نظر می‌رسد این احساس می‌تواند همچنان پیونددهنده ایرانیان باشد؛ یعنی احساس تعلق به ایرانی‌بودن یک «دال مرکزی» است که می‌تواند همه وجوه هویتی را در اطراف خودش جمع کند و چسبی باشد که این هویت را پیوند دهد.

پس چرا در کنار افتخار به ایرانی بودن، تمایل به مهاجرت هم بالاست؟

حالا در همین سال ۱۴۰۲ از ایرانیان پرسیده شد که آیا اگر شرایط فراهم شود، حاضرند برای همیشه از ایران مهاجرت کنند؟ دقت کنید که پرسش درباره مهاجرت «برای همیشه» است. نزدیک به ۳۸ درصد ایرانیان تمایل داشتند برای همیشه از ایران مهاجرت کنند. این عدد بسیار مهمی است.

این به این معناست که ما به ایرانی بودن خودمان افتخار می‌کنیم و ایران برای ما ایرانیان یک حقیقت ذهنی و عینی و یک مفهوم تاریخی است؛ حقیقتی که به آن افتخار می‌کنیم و یک امر عاطفی و ذهنی برایمان است. اما در زمین واقعیت، آیا حاضریم در اینجا بمانیم؟ حدود ۴۰ درصد ایرانیان پاسخ دیگری دادند. این نشان می‌دهد یک شکاف در این میان وجود دارد: شکاف بین وجه سرزمینی، فرهنگی و تاریخی ایرانی بودن با وجه اقتصادی زندگی در ایران؛ زیرا برای زندگی در یک کشور باید رفاه اقتصادی و حداقل‌هایی وجود داشته باشد. در همین سال ۱۴۰۲ از مردم پرسیده شده بود آیا از وضع موجود راضی هستند و نظرشان درباره وضع موجود چیست؟ تقریباً ۶۰ درصد پاسخگویان معتقد بودند وضع موجود را باید با اصلاحات بهتر کرد. بنابراین در پاسخ به این پرسش که آیا در بحران‌های اخیر وضعیت همبسته‌ای میان مردم می‌بینیم یا نه، ما با دو وضعیت بسیار متفاوت روبه‌رو هستیم؛ یعنی با دو گروه متفاوت روبه‌رو هستیم. یک گروه تصورشان بر این است که مسئول اصلی بحران‌های اخیر-عموماً بحران‌های اقتصادی، بحران‌های انرژی، زیست‌محیطی، تورم، بیکاری و بقیه مسائل، دولت است. چون دولت را مسئول می‌دانند، طبیعتاً احساس تعلق ضعیف‌تری دارند. گروه دیگری وجود دارد که معتقدند چون کشور در وضعیت فعلی درگیر جنگ و یک تجاوز خارجی است، فعلاً باید مسأله مهم‌تری به نام ایران را در نظر بگیریم؛ مسأله ما ایران باشد و فعلاً آن چالش‌ها و مشکلات داخلی را کنار بگذاریم، فعلاً نادیده بگیریم و به مسأله ایران بیندیشیم.

به نظر می‌رسد عده‌ای می‌توانند این چالش‌ها، یعنی چالش‌های داخلی را معلق کنند و به حالت تعلیق دربیاورند و فعلاً بگویند ما مسأله مهم‌تری به نام جنگ داریم؛ اما عده‌ای نمی‌توانند این کار را بکنند. دلیل آن چیست؟

ما در سال‌های اخیر با دو پدیده روبه‌رو بوده ایم؛ پدیده اول، بحث فراگیر بودن چالش‌ها است. فراگیری مشکلات بیشتر جنبه عمومیت یا حجم مشکلات را نشان می‌دهد؛ به این معنا که جمعیت بسیار زیادی از جامعه را درگیر کرده است و دیگر با چالش‌هایی روبه‌رو هستید که اصطلاحاً فراطبقاتی است. از طبقات بالای جامعه تا فرودستان، این مشکلات را تجربه می‌کنند و عموماً در قالب چالش‌های اقتصادی یا مشکلات انرژی و زیست‌محیطی خودش را نشان می‌دهد. مثلاً وقتی هوای تهران آلوده است، ممکن است درصد خیلی اندکی در شمال شهر آلودگی کمتری داشته باشند، ولی ۹۵ درصد تهران آلوده است و مردم با این آلودگی دست و پنجه نرم می‌کنند. یا مثلاً وقتی تورم بسیار شدید است، کل مردم درگیر این تورم هستند و از این مسأله رنج می‌برند. بنابراین ما با فراگیری مشکل روبه‌رو هستیم؛ این پدیده حجم مشکل را نشان می‌دهد و جنبه کمی و عددی دارد. در واقع ما حتی از آن بحث طبقه‌بندی بحران‌ها که پیش‌تر به صورت مرکز-پیرامون خودش را نشان می‌داد عبور کرده‌ایم. قبلاً مثلاً می‌توانستیم بحران‌ها را در قالب مرکز-پیرامون ببینیم؛ مثلاً برخی بحران‌ها مثل بیکاری، ضریب جینی یا چیزهایی از این دست، شکاف در پیرامون شدیدتر بود و در شهرستان‌ها ممکن بود برخی چالش‌ها بیشتر وجود داشته باشد، در حالی که در شهرهای توسعه‌یافته‌تر دسترسی‌ها بهتر بود، اما در حال حاضر این‌طور نیست؛ یعنی از این مرحله عبور کرده‌ایم و با فراگیری مسأله‌ها روبه‌رو هستیم. پدیده دوم، همایندی بحران‌هاست؛ به این معنا که مسأله‌ها در حقیقت روی هم سوار شده‌اند، با هم هم‌پوشانی یا «Overlap» دارند و این، کار را خیلی پیچیده‌تر کرده است. یعنی شما هم‌زمان هم فراگیری مسأله دارید و هم همایندی مسأله‌ها؛ در چنین وضعیتی کار کردن و تصمیم‌گیری بسیار سخت می‌شود.

در این وضعیت خاص، آن ظرفیت‌ها ممکن است کار نکند یا کار می‌کند؟ و در این وضعیت، همبستگی ملی را باید پایدار دانست یا موقت؟

دو رویکرد متفاوت وجود دارد؛ رویکرد اول، رویکرد خوش‌بینانه است: ما با اینکه این همه مسأله اقتصادی در کشور داریم و حداقل در ۱۰ سال اخیر چالش‌های سیاسی هم داشته‌ایم، باز هم به محض وقوع جنگ، همبستگی را در جامعه می‌بینیم. بنابراین رویکرد خوش‌بینانه این است که این همبستگی را یک همبستگی دائمی و بنیادی در نظر بگیریم و بگوییم ببینید؛ ایرانیان به محض اینکه تجاوز خارجی شد، در کل جامعه همبستگی وجود دارد؛ بنابراین همه چیز پذیرفتنی است. این یک رویکرد خوش‌بینانه است، اگرچه نشانه‌هایی هم وجود دارد. این نشانه‌ها به ما می‌گوید کشور در وضعیت بحران همبسته شده است و طبیعی هم هست؛ در متون مقدماتی جامعه‌شناسی، وقتی یک دولت-ملت در معرض تجاوز خارجی قرار می‌گیرد، بلافاصله ممکن است این همبستگی تقویت و تشدید شود. این پذیرفتنی است. رویکرد دوم، رویکرد بدبینانه یا واقع‌گرایانه‌تر است که می‌گوید «ممکن است این همبستگی که در حال حاضر ایجاد شده، همبستگی موقتی باشد و به محض اینکه شرایط به شرایط عادی برگردد، دوباره آن شکاف‌ها خودشان را نشان دهند و دوباره سر دربیاورند و محل اشکال شوند.» بنابراین، در پاسخ به این پرسش که احساس تعلق به کشور ممکن است قوی باشد اما اعتماد به نهادها به خاطر همین مسائل اقتصادی کاهش پیدا کرده، اثرش همین است که بعد از تغییر وضعیت از جنگ به صلح خودش را نشان می‌دهد. در هر صورت، این وضعیت پیچیده محصول امروز و دیروز نیست؛ طی دهه‌ها ایجاد شده، طی دهه‌ها گسترده‌تر شده و به اصطلاح انباشته شده است. به همین خاطر طبیعتاً با پایان یافتن جنگ هم به راحتی از بین نخواهد رفت؛ یعنی یک‌شبه به وجود نیامده که یک‌شبه بخواهد از بین برود. بنابراین اثر خودش را احتمالاً نشان خواهد داد و با آرام‌تر شدن شرایط، ممکن است نشانه‌هایش را دوباره در قالب مسائل مختلف دیگر ببینیم.

با توصیفی که از وضعیت امروز کشور شد، چه راهکارهایی می‌توان پیشنهاد کرد؟

طبیعتاً درباره راهکارها نمی‌شود خیلی دقیق و قطعی صحبت کرد. به نظر می‌رسد دو راهکار عملیاتی وجود دارد؛ راهکار اول این است که مداخله در فضای اجتماعی و فرهنگی به حداقل برسد؛ یعنی در وضعیتی که بحران‌های اقتصادی، زیست‌محیطی، انرژی، بیکاری و از این قبیل وجود دارد، مساله‌ای بر مساله‌ها افزوده نشود. این حداقل چیزی است که می‌شود گفت.

نکته دوم این است که چیزی که در کوتاه‌مدت می‌توان انجام داد، تقریباً به نوعی تغییر در راهبردهای رسانه‌های رسمی است. رسانه‌های رسمی باید حتماً به سمتی پیش بروند که همین تنوع قومی، فرهنگی، مذهبی و سیاسی که وجود دارد، بتواند این نقارها را با دادن صدا به این گروه‌های مختلف کمتر کند؛ یعنی یک چندصدایی ایجاد شود. البته این دو راهکار بسیار آشناست و همه درباره‌اش صحبت کرده‌اند و فکر نمی‌کنم نکته تازه‌ای باشد. اما فکر نمی‌کنم در کوتاه‌مدت بشود غیر از این‌ها کار دیگری انجام داد و راهکار جدیدی داد.

> ما به ایرانی بودن خودمان افتخار می‌کنیم و ایران برای ما ایرانیان یک حقیقت ذهنی و عینی و یک مفهوم تاریخی است؛ حقیقتی که به آن افتخار می‌کنیم و یک امر عاطفی و ذهنی برایمان است

> رسانه‌های رسمی باید حتماً به سمتی پیش بروند که همین تنوع قومی، فرهنگی، مذهبی و سیاسی که وجود دارد، بتواند این نقارها را با دادن صدا به این گروه‌های مختلف کمتر کند؛ یعنی یک چندصدایی ایجاد شود

گزارش

واکنش رئیس کل بانک مرکزی به نوسانات اخیر ارزی:

همتی: محدودیت داریم اما در بن‌بست نیستیم

گروه اقتصادی / عبدالناصر همتی، رئیس کل بانک مرکزی، در پیامی خطاب به مردم ایران در کانال تلگرامی خود، به تشریح وضعیت منابع ارزی کشور، برنامه بانک مرکزی برای مدیریت بازار ارز و الزامات مهار تورم پرداخت.

همتی با اشاره به فشار سنگین گرانی و بی‌ثباتی اقتصادی بر زندگی مردم، تأکید کرد که هیچ توضیح اقتصادی و ملاحظه سیاسی، مسئولیت مسئولان را در قبال معیشت مردم و حفظ قدرت خرید آنان کاهش نمی‌دهد. وی همچنین گفت مردم حق دارند نگران باشند، سؤال کنند و از مسئولان نتیجه بخواهند.

در بن‌بست نیستیم

رئیس کل بانک مرکزی با اشاره به کاهش درآمدهای نفتی و دشواری انتقال منابع ارزی، تأکید کرد که وجود این محدودیت‌ها به معنای فقدان منابع و برنامه برای تأمین نیازهای ضروری کشور نیست. همتی از تأمین بیش از ۳۲ میلیارد دلار ارز برای واردات رسمی کشور خبر داد و افزود که این روند همچنان ادامه دارد و تأمین نیازهای ضروری مردم و پشتیبانی از تداوم تولید در اولویت قرار دارد. وی تصریح کرد: «ذخایر کافی اسکناس ارزی در اختیار داریم و برای مداخله مؤثر در بازار آماده‌ایم.»

بانک مرکزی در برابر اخلال ارزی منفعل نخواهد بود

همتی با بیان اینکه اقتدار بانک مرکزی به معنای مصرف بی‌محابای ذخایر ارزی نیست، بر استفاده به‌موقع، هدفمند و مؤثر از منابع و ابزارهای موجود تأکید کرد. رئیس کل بانک مرکزی اعلام کرد که زمان، دامنه و شیوه مداخله ارزی بر اساس مصالح اقتصادی کشور تعیین خواهد شد، نه فشارهای تبلیغاتی و هیجان‌های مقطعی. وی افزود: «در برابر اخلال در بازار منفعل نخواهیم بود و در صیانت از منابع ارزی کشور نیز کوتاهی نخواهیم کرد.»

نمی‌توان همه مشکلات اقتصادی را به تحریم نسبت داد

همتی در بخش دیگری از پیام خود با اشاره به آثار تحریم‌ها، محاصره نظامی، افزایش هزینه تجارت و محدودیت دسترسی به منابع ارزی بر سطح عمومی قیمت‌ها، تأکید کرد که نسبت دادن همه مشکلات اقتصادی به تحریم، جایگزین اصلاح سیاست‌های داخلی نمی‌شود. وی مهار پایدار تورم را مستلزم انضباط بودجه‌ای، کنترل رشد نقدینگی، اصلاح ناترازی‌های انرژی و بانکی و هماهنگی سیاست‌های پولی، مالی و تجاری دانست. رئیس کل بانک مرکزی تصریح کرد که نمی‌توان از یک‌سو بر منابع بانک مرکزی و شبکه بانکی فشار وارد کرد و از سوی دیگر انتظار داشت آثار آن بر تورم و ارزش پول ملی ظاهر نشود.

هشدار همتی به دستگاه‌های دولتی

همتی با بیان اینکه بانک مرکزی مسئولیت قانونی خود را می‌پذیرد و درباره عملکردش پاسخ‌گوست، تأکید کرد که ثبات اقتصادی حاصل عملکرد هماهنگ مجموعه سیاست‌گذاری کشور است. وی افزود: «هیچ نهاد و دستگاهی نباید هزینه تصمیم‌های خود را به بانک مرکزی و در نهایت به قدرت خرید مردم منتقل کند.» رئیس کل بانک مرکزی همچنین با اعلام استقبال از نقد کارشناسی، خواستار پرهیز از حواشی سیاسی شد و تأکید کرد که رقابت امروز باید بر سر ارائه راه‌حل و کاهش فشار بر مردم باشد.

پاسخ به ادعای فروپاشی دوهفته‌ای اقتصاد ایران

همتی در واکنش به ادعای وزیر خزانه‌داری آمریکا درباره فروپاشی دوهفته‌ای اقتصاد ایران، گفت میان خواست سیاسی تحریم‌کنندگان و واقعیت اقتصاد ایران فاصله زیادی وجود دارد و نمی‌توان با تعیین ضرب‌الاجل و عملیات تبلیغاتی، سرنوشت یک ملت را تعیین کرد. وی با این حال تأکید کرد که مسئولیت بانک مرکزی صرفاً رد ادعاهای طرف آمریکایی نیست و پاسخ مؤثر باید در تأمین نیازهای مردم، استمرار فعالیت بنگاه‌ها، حفظ کارکرد نظام بانکی و کاهش بی‌ثباتی اقتصادی نمایان شود. همتی از ادامه فعالیت بانک مرکزی با پشتیبانی رهبر انقلاب و رئیس‌جمهوری و در هماهنگی با مجموعه اقتصادی دولت برای دفاع از منافع اقتصادی کشور خبر داد.

وظیفه مسئولان کاهش فشار بر مردم است، نه دعوت به تحمل آن

رئیس کل بانک مرکزی در پایان پیام خود با اشاره به هزینه‌های ایستادگی در برابر فشارهای خارجی، تأکید کرد که وظیفه مسئولان صرفاً توضیح این هزینه‌ها یا دعوت مردم به تحمل آنها نیست. وی اتخاذ تصمیمات درست برای کاهش هزینه‌ها و برداشتن فشار از دوش خانوارها و تولیدکنندگان را وظیفه مسئولان دانست و اعتماد مردم را مهم‌ترین پشتوانه عبور از شرایط کنونی عنوان کرد. همتی در پایان نوشت: «آینده ایران را نه تهدیدهای خارجی، بلکه توان تولید، تدبیر در اداره کشور و اراده مردم آن خواهد ساخت.»

شرکت پتروشیمی جم
جهانی متعالی‌تر متصل

آگهی مناقصه

نوبت دوم

(مناقصه شماره PJS- 4042414)

موضوع: تأمین ۱،۳۰۰ تن فیلم شرینگ به‌صورت کارمزدی

شرکت پتروشیمی جم (سهامی عام) در نظر دارد تأمین ۱،۳۰۰ تن فیلم شرینگ به‌صورت کارمزدی را از طریق فراخوان عمومی، به شرکت واجد شرایط واگذار نماید. فلذا از شرکت‌هایی که آمادگی و توانایی انجام موضوع مناقصه را داشته و دارای سوابق و تجربیات مؤثر و مرتبط می باشند دعوت می‌شود از تاریخ درج آگهی به تارنمای (وب‌سایت) پتروشیمی جم به آدرس WWW.JPCOMPLEX.IR مراجعه و اسناد مناقصه را از طریق این تارنما (وب‌سایت) دریافت (دانلود) نمایند. درصورت نیاز به‌اطلاعات بیشتر با شماره تلفن‌های ۰۲۱-۸۸۶۵۴۵۴۵ داخلی ۴۳۲ تماس حاصل نمایند.

الف- شرح مختصر کار: تأمین ۱،۳۰۰ تن فیلم شرینگ به‌صورت کارمزدی

ب-مبلغ تضمین شرکت در مناقصه: ۵۰۰،۰۰۰،۰۰۰ تومان (معادل پنج میلیارد ریال)

مواعد زمانی مناقصه:

تاریخ درج آگهی: روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۵/۰۹/۰۴ و روز شنبه مورخ ۱۴۰۵/۰۹/۰۷

آخرین مهلت دریافت اسناد مناقصه از وب‌سایت پتروشیمی جم: تا ساعت ۱۶:۰۰ روز سه‌شنبه مورخ ۱۴۰۵/۰۹/۱۰

آخرین مهلت ارسال اسناد ارزیابی کیفی (پاکت د): تا ساعت ۱۶:۰۰ روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۵/۰۹/۱۶ تحویل دبیرخانه دفتر تهران شرکت پتروشیمی جم گردد.

تاریخ ارسال پیشنهادات (پاکات الف، ب و ج): پس از مرحله ارزیابی کیفی، به شرکت‌هایی که حائز حداقل امتیاز کیفی لازم می باشند، جهت ارسال پاکات الف، ب و ج اطلاع‌رسانی خواهد شد.

شایان ذکر است که ارائه شماره تلفن و نشانی پست الکترونیک متقاضی شرکت در مناقصه، برای تداوم اطلاع‌رسانی‌ها الزامی است.

ج- برخی نکات مهم:

شرکت‌های واجد شرایط می‌بایست ضمن مطالعه اسناد جهت اطلاع از موضوع مناقصه، اسناد ارزیابی کیفی را مطابق دستورالعمل مندرج در آن بررسی و تکمیل و به‌همراه کلیه مدارک و اسنادی که در استعلام ارزیابی کیفی خواسته شده و همچنین تمام اوراق استعلام ارزیابی کیفی به‌صورت کامل شده که واجد مهر و امضای مجاز و معتبر باشد صرفا در قالب دو نسخه DVD در پاکت «د» به‌صورت لاک و مهر شده تحویل دبیرخانه(دفتر مرکزی) شرکت پتروشیمی جم نمایند. از ارسال اسناد در قالب فرمت کاغذی خودداری گردد. اسناد مندرج در محتوای DVD می‌بایست دارای مهر و امضا معتبر آن شرکت بوده و در فرمت غیرقابل تغییر (مانند PDF) و در پوشه‌های طبقه بندی شده تهیه گردد. در غیر اینصورت اسناد ارائه شده از سوی شرکت‌ها مورد بررسی قرار نخواهد گرفت و رعایت این موضوع برای تمامی شرکت‌کنندگان الزامی می‌باشد.

شایان ذکر است که ارائه شماره تلفن و نشانی پست الکترونیک متقاضی شرکت در مناقصه، برای تداوم اطلاع‌رسانی‌ها الزامی است.

توضیح: درصورت هرگونه نقص در ارائه مستندات و یا عدم تکمیل موارد فوق، ارزیابی کیفی و تشخیص صلاحیت متقاضی قابل بررسی نمی‌باشد و ارائه مدارک مورداشاره و عدم تأیید صلاحیت، هیچ‌گونه حقی برای متقاضیان ایجاد نخواهد کرد.

به پیشنهادات فاقد امضا، مشروط، مخدوش و پیشنهاداتی که بعد از انقضاء مدت مقرر در فراخوان واصل شود ترتیب اثر داده نخواهد شد.

پس از ارزیابی کیفی و تشخیص صلاحیت متقاضیان و مشخص شدن فهرست کوتاه مناقصه‌گران، از شرکت‌های تأیید شده در مرحله ارزیابی کیفی، جهت ارائه سایر پاکات الف(تضمین شرکت در مناقصه)، ب(اسناد و مدارک فنی) و ج(پیشنهاد مالی) دعوت خواهد شد.

***پیشنهاد دهنده می‌تواند به جای ارائه ضمانت‌نامه بانکی، مبلغ مذکور را به‌شماره حساب ۵۵۴۳۱۲۸۰ و با شماره شبا ۴۸۰۱۸۰۰۰۰۰۰۱۰۰۵۵۴۳۱۲۸۰۳ نزد بانک تجارت شعبه پتروشیمی جم واریز نماید و رسید واریز وجه را در پاکت «الف» قرار دهد و یا چک تضمین شده بانکی در وجه شرکت تهیه نماید و در پاکت «الف» قرار دهد. به پیشنهادهای فاقد سپرده، سپرده‌های مخدوش، سپرده‌های کمتر از میزان مقرر، چک شخصی و نظایر آن ترتیب اثر داده نخواهد شد.

- سایر جزئیات و اطلاعات مربوط در اسناد مناقصه مندرج است.

- شرکت پتروشیمی جم (سهامی عام) در بررسی مستندات و نیز در رد یا قبول هریک یا تمام مستندات ارائه شده توسط شرکت‌ها بدون آنکه محتاج به ذکر دلیل باشد مختار است.

آدرس مناقصه‌گزار (دفتر مرکزی) جهت تحویل پیشنهادات:

- تهران، خیابان شهید عباسپور، خیابان نظامی گنجوی، شماره ۲۷، شرکت پتروشیمی جم، طبقه همکف، دبیرخانه دفتر تهران

● تلفن تماس: ۰۲۱-۸۸۶۵۴۵۴۵

● شماره فکس: ۰۲۱-۸۸۵۶۶۴۸۹

روابط عمومی شرکت پتروشیمی جم

محمد بیات، پژوهشگر مسائل خاورمیانه در گفت‌وگو با «ایران» بررسی کرد

چرا دوحه در معادلات میانجیگری دست بالا پیدا کرد؟

گفت و گو

فاطمه غریبی / گروه دیپلماسی- در شرایطی که قطر در تحولات اخیر به یکی از مجاری اصلی میانجیگری و انتقال پیام میان تهران و واشنگتن تبدیل شده، این پرسش مطرح می‌شود که چه ملاحظات و محاسباتی دوحه را به ایفای چنین نقشی در معادلات دیپلماتیک منطقه رسانده است؟ محمد بیات، پژوهشگر مسائل خاورمیانه در گفت‌وگو با «ایران» با اشاره به الگوی عمل‌گرایانه سیاست خارجی قطر و تلاش این کشور برای حفظ روابط مستحکم با همسایگان و قدرت‌های فرامنطقه‌ای مانند آمریکا تأکید می‌کند که دوحه در عین حفظ مناسبات با بازیگران مختلف، تا حدودی به دنبال صیانت از استقلال عمل و منافع ملی خود است. به گفته او، حفظ جایگاه و نفوذ در جهان اسلام نیز از اصول مهم سیاست خارجی قطر به شمار می‌رود؛ رویکردی که در کنار روابط این کشور با ایران، ترکیه و گروه‌های مقاومت اسلامی در برخی حوزه‌ها منافع دوحه را در تقابل با منافع رژیم اسرائیل قرار داده و بر مواضع تل‌آویو در قبال این کشور تأثیر گذاشته است. بیات همچنین اعتبار دوحه نزد طرف‌های درگیر، نفوذ آن در کاخ سفید، پیشینه میانجیگری در مناقشات منطقه‌ای و ظرفیت‌های مالی این کشور را از عوامل مؤثر در برجسته‌شدن نقش قطر در روند میانجیگری میان تهران و واشنگتن می‌داند.

در شرایطی که بسیاری از کشورهای عربی حاشیه خلیج فارس در قبال تنش میان ایران و آمریکا موضعی محتاطانه یا بعضاً همسو با واشنگتن دارند، قطر بیش از دیگران برای کاهش تنش و میانجیگری میان تهران و واشنگتن تلاش می‌کند. چه عواملی این رویکرد متفاوت را شکل داده است؟

برای بررسی رویکرد قطر ابتدا باید الگوی رفتاری این کشور را در مقایسه با سایر اعضای شورای همکاری خلیج فارس شناسایی کنیم و ببینیم دوحه اساساً چه تفاوت‌هایی با دیگر اعضا دارد و الگوی سیاست خارجی آن به کدام کشورها نزدیک‌تر و از کدام‌یک دورتر است.

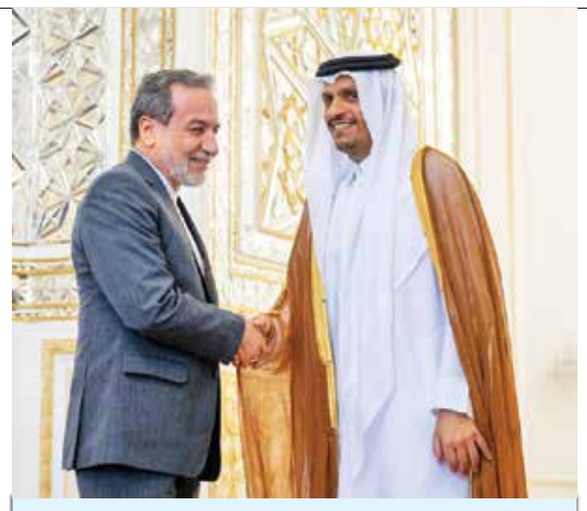
قطر به‌عنوان یک دولت کوچک (Microstate) در زیرسیستم خلیج فارس از منابع سرشار حاصل از صادرات گاز طبیعی مایع (LNG) برخوردار است. این کشور توانسته با اتکا به درآمدهای قابل توجه انرژی، تولید ناخالص داخلی و درآمد سرانه خود را افزایش دهد و سطح بالایی از رفاه اقتصادی را ایجاد کند. افزون بر این، دوحه با بهره‌گیری از ابزارهای قدرت نرم از جمله میانجیگری، شبکه الجزیره، میزبانی رویدادهای مهم ورزشی و هنری و حتی سرمایه‌گذاری در توسعه علوم انسانی جایگاه متفاوتی برای خود در منطقه و عرصه بین‌المللی ایجاد کرده است. اگر بخواهیم دقیق‌تر به الگوی سیاست خارجی قطر نگاه کنیم، می‌توان آن را نوعی «Hedging Strategy» یا موازنه‌سازی میان قدرت‌های حاضر در منطقه دانست. قطر تلاش می‌کند ضمن حفظ روابط خود با قدرت‌های دیگر منطقه از جمله ایران، مناسبات مستحکمی نیز با ایالات متحده آمریکا داشته باشد؛ به‌ویژه آنکه پایگاه العدید به‌عنوان یکی از مراکز اصلی فرماندهی سنتکام در منطقه خاورمیانه در این کشور مستقر است.

در واقع، قطری‌ها تلاش می‌کنند از طریق برقراری روابط مستحکم با هر یک از همسایگان و قدرت‌های اثرگذار، رفتاری عمل‌گرایانه و مبتنی بر منافع ملی خود را در پیش بگیرند. در این الگو، نمونه‌های مشخصی از تلاش برای حفظ توازن در روابط خارجی دیده می‌شود. برای مثال، می‌توان به اظهارات اخیر محمد بن عبدالرحمن آل‌ثانی، نخست‌وزیر و وزیر امور خارجه قطر اشاره کرد که ضمن تأکید بر اینکه ایران یک واقعیت منطقه‌ای و همسایه این کشور است، تصریح کرد که دوحه روابط راهبردی با ایالات متحده آمریکا نیز دارد و نمی‌تواند از این مناسبات چشم‌پوشی کند. چنین الگویی از سیاست خارجی اقتضا می‌کند که قطر لزوماً به خواسته‌های دیگر بازیگران تن ندهد و در تصمیم‌گیری‌های خود، تا حدودی استقلال عمل و منافع ملی‌اش را در اولویت قرار دهد. البته این رویکرد در مقاطعی هزینه‌ها و مخاطراتی نیز برای دوحه به همراه داشته است. برای نمونه، در جریان جنگ اخیر، پس از حمله اسرائیل به میدان گازی پارس جنوبی، حمله‌ای نیز به تأسیسات رأس لفان قطر صورت گرفت. همچنین، در ژوئن ۲۰۱۷، کشورهای عربستان سعودی، امارات متحده عربی و بحرین در کنار برخی دیگر از متحدان خود، قطر را به دلیل حمایت از گروه‌های اسلامی، فعالیت‌های شبکه الجزیره و اختلافات ناشی از رقابت میان جریان اسلام‌گرای اخوانی و محور دولت‌های محافظه‌کار سنی، تحت محاصره قرار دادند.

آیا قطر خود را بیش از سایر کشورهای عربی منطقه در معرض تهدیدات امنیتی اسرائیل می‌بیند؟ به‌ویژه پس از حمله اسرائیل به دوحه، آیا می‌توان گفت محاسبات امنیتی این کشور در قبال اسرائیل و تحولات منطقه دستخوش تغییر شده است؟

برای فهم این موضوع، ابتدا باید به این پرسش پاسخ دهیم که قطر در راهبرد تعادل فراساحلی یا Offshore balancing ایالات متحده آمریکا چه جایگاهی دارد. می‌دانیم که قطر میزبان پایگاه هوایی العدید است؛ پایگاهی که اگرچه از نظر وسعت و ابعاد، بزرگ‌ترین پایگاه آمریکا در حوزه مسئولیت سنتکام محسوب نمی‌شود، اما از نظر اهمیت عملیاتی و جایگاه فرماندهی، یکی از مراکز بسیار مهم نظامی ایالات متحده در منطقه به شمار می‌رود. قطر از متحدان نزدیک ایالات متحده است و در پرونده‌های مهمی همچون افغانستان و ایران نقش‌آفرینی کلیدی داشته است. این کشور حتی در پرونده سوریه نیز تا حدودی در نقش یک بازیگر همسو با سیاست‌های واشنگتن عمل کرده است. با این حال، نوع روابط دوحه با ایران، ترکیه و گروه‌های مقاومت اسلامی از جمله جنبش حماس موجب شده است که منافع این کشور در برخی حوزه‌ها با منافع اسرائیل در تعارض قرار بگیرد.

در مقایسه با سایر اعضای شورای همکاری خلیج فارس، یکی از اصولی که قطری‌ها در سیاست خارجی خود دنبال می‌کنند، حفظ جایگاه و نفوذ در جهان اسلام است. همین مسأله موجب می‌شود که دوحه در قبال رژیم صهیونیستی، به‌ویژه با توجه به ماهیت راستگرای دولت حاکم بر اسرائیل، مواضعی تندتر اتخاذ کند.

برش

چرا در حالی که عاصم منیر، فرمانده ارتش پاکستان به دلیل روابط نزدیک با دونالد ترامپ و تعاملات گسترده با تهران و واشنگتن، از چهره‌های مؤثر در روند انتقال پیام‌ها و پیشبرد مذاکرات به شمار می‌رفت، نقش قطر در میانجیگری میان ایران و آمریکا از پاکستان پیشی گرفت و نقش اسلام‌آباد در مذاکرات کمرنگ شد؟

این موضوع به تفاوت الگوی میانجیگری پاکستان و قطر بازمی‌گردد؛ همان‌طور که این دو الگو با مدل میانجیگری عمان نیز تفاوت‌هایی دارند. در این زمینه باید به چند نکته مثبت درباره ظرفیت‌های قطر در میانجیگری توجه کنیم. اول اینکه قطری‌ها در میانجیگری‌های خود از میزانی از استقلال رفتاری برخوردارند و عمدتاً تلاش می‌کنند با خونسردی و بدون جانبداری از هیچ‌یک از طرف‌های منازعه، پیام‌ها را منتقل و روند گفت‌وگوها را مدیریت کنند. نکته دوم، جایگاه ویژه قطر در افکار عمومی، بویژه در ایران و همچنین نفوذ این کشور در کاخ سفید است؛ نفوذی که بخشی از آن به کمک‌های مالی قطر به دولت ترامپ بازمی‌گردد. این عوامل باعث شده است که دوحه از اعتبار بالایی نزد طرف‌های مختلف برخوردار باشد. سومین مزیت قطر، کارنامه مثبت این کشور در حوزه میانجیگری است؛ از جمله در مناقشه لبنان و جنگ غزه. همچنین به یاد داریم که قطری‌ها در دوره ریاست جمهوری جو بایدن نیز در پرونده تبادل زندانیان و آزادسازی دارایی‌های ایران نقش داشتند. نکته پایانی، توان مالی قطر است. در شرایطی که طرف ایرانی برای پیشبرد تفاهم به تضمین‌های مالی تاکید دارد، اما طرف آمریکایی تمایل یا اراده‌ای برای ارائه این تضمین‌ها نداشته باشد یا اساساً ملاحظات داخلی به واشنگتن اجازه ندهد امتیازهای مالی و اقتصادی به ایران بدهد، قطر می‌تواند این خلأ را جبران کند و زمینه تفاهم میان دو کشور را فراهم آورد.

با این حال، مجموعه این عوامل به معنای آن نیست که نمی‌توان چشم‌اندازی برای کاهش تنش یا حتی عادی‌سازی روابط میان دوحه و تل‌آویو متصور بود. این احتمال را باید با توجه به نوع روابط هر دو طرف با دولت ایالات متحده آمریکا و نقش واشنگتن در مدیریت مناسبات میان آنها بررسی کرد. درست است که اسرائیل به دوحه حمله کرد و هدف این عملیات، ترور رهبران حماس بود، اما چندی بعد شاهد بودیم که دونالد ترامپ، بنیامین نتانیاهو را وادار کرد از امیر قطر عذرخواهی کند. از همین رو، برای تحلیل رویکرد دوحه در قبال اسرائیل، باید به پیچیدگی‌های روابط این کشور با واشنگتن و تل‌آویو و همچنین ملاحظات متفاوتی که در سیاست خارجی خود دنبال می‌کند، توجه کافی داشته باشیم.

قطر در تحولات اخیر صرفاً نقش یک میانجی را ایفا می‌کند یا در پی آن است که به بازیگری تأثیرگذار در تعیین ترتیبات امنیتی آینده خلیج فارس تبدیل شود؟

در پاسخ به این پرسش باید گفت هر دو فرض درست است. قطری‌ها، با آنکه با اتکا به ظرفیت‌های اقتصادی و درآمدهای سرشار حاصل از صادرات منابع هیدروکربنی، به دنبال ایفای نقش میانجی در منازعات منطقه‌ای هستند، تلاش می‌کنند به‌عنوان یک دولت کوچک Microstate، نقشی فراتر از محدودیت‌های ژئوپلتیکی خود ایفا کنند. بی‌تردید، یکی از مهم‌ترین عرصه‌های این نقش‌آفرینی، مشارکت در بازتعریف و بازتنظیم نظم امنیتی در محیط خاورمیانه و منطقه خلیج فارس است.

اگر تلاش‌های میانجیگرانه قطر به نتیجه نرسد و تنش میان ایران و آمریکا بار دیگر به رویارویی نظامی منجر شود، دوحه چه گزینه‌هایی پیش رو خواهد داشت؟ آیا ناگزیر به همراهی بیشتر با آمریکا خواهد شد؟

یکی از اقدامات کلیدی قطر برای جلوگیری از وارد آمدن خسارت‌های بیشتر به این کشور، تلاش برای ممانعت از وقوع مجدد جنگ میان ایران و آمریکا است. بر اساس منطق «هجینگ» که قطری‌ها در الگوی رفتاری خود در قبال تهران و واشنگتن دنبال می‌کنند، هرگونه درگیری میان این دو بازیگر یا حتی میان ایران و عربستان سعودی و بروز منازعات مشابه، می‌تواند بیشترین آسیب را متوجه دوحه کند. در واقع، زمانی که کشوری تلاش می‌کند با تمام طرف‌های منازعه روابط خود را حفظ کند و در چارچوب راهبرد هجینگ حرکت کند، در بزنگاه‌های جنگ و درگیری بیش از سایر بازیگران در معرض آسیب قرار می‌گیرد. قطر و امارات متحده عربی نمونه‌هایی از این وضعیت هستند. برای مثال، در جریان جنگ ۴۰ روزه دبی متحمل خسارت‌های قابل توجهی شد و سایر شیخ‌نشین‌های امارات نیز با شرایط مشابهی مواجه شدند. قطری‌ها به‌شدت تلاش می‌کنند از قرار گرفتن در چنین موقعیتی جلوگیری کنند. با این حال، اگر شرایط به‌گونه‌ای پیش برود که دوحه ناگزیر به انتخاب میان طرف‌های درگیر شود، احتمالاً در لاک دفاعی فرو خواهد رفت و تلاش می‌کند در چارچوب مناسبات و ترتیبات نظامی ایالات متحده نقش‌آفرینی کند؛ چراکه واشنگتن در محاسبات راهبردی قطر از وزن و جایگاه بالاتری برخوردار است.

جایگاه علی الزوادی در ساختار تصمیم‌گیری و دیپلماسی پنهان دوحه را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

درباره شخصیت علی الزوادی، گمانه‌زنی‌ها و اظهارنظرهای متعددی مطرح شده است. وی از افراد مورد اعتماد امیر قطر به شمار می‌رود و در عین حال، در واشنگتن نیز از اعتماد چهره‌هایی همچون استیو ویتکاف، جرد کوشنر و جی‌دی ونس برخوردار است. طی ماه‌های اخیر، او یکی از افرادی بوده که به‌طور مستمر میان تهران و واشنگتن در رفت‌وآمد بوده است. باید بررسی کنیم که این افراد دقیقاً چه جایگاهی در ساختار تصمیم‌گیری کشورهای خود دارند و منافع ملی‌شان را در مناقشه میان ایران و آمریکا چگونه تعریف می‌کنند.

نوبت اول

آگهی فراخوان مناقصه عمومی دومرحله‌ای

شرکت پتروشیمی ارغوان گستر ایلام (سهامی عام)

مناقصه شماره PIDIDC-1405/411

شرکت پتروشیمی ارغوان گستر ایلام (سهامی عام) در نظر دارد به‌منظور محوطه سازی (سایت) مورد نیاز مجتمع خود به‌شرح زیر نسبت به برگزاری مناقصه عمومی دو مرحله‌ای و عقد قرارداد با یک شرکت واجد شرایط اقدام نماید.

۱. موضوع مناقصه: محوطه سازی سایت شامل: تأمین متریال و ساخت دیوار حائل سنگی، خرید، ساخت و نصب پارکینگ

۲. شرایط شرکت کنندگان:

۲-۱) شرکت‌های دارنده‌ی گواهی‌نامه معتبر تایید صلاحیت پیمانکاری در پایه‌های ۱،۲،۳،۴ رشته ابنیه از سازمان برنامه و بودجه کشور

۲-۲) شرکت‌های بومی (ثبت شده در استان ایلام)

۳. مدت اجرای موضوع مناقصه: ۶ ماه

۴. مبلغ برآوردی موضوع مناقصه: ۱۸۲،۱۶۵،۹۴۰،۹۶۰ ریال

۵. مبلغ تضمین شرکت در مناقصه: ۹،۱۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال

۶. انواع تضمین‌های معتبر برای شرکت در مناقصه:

۶-۱) ضمانت‌نامه بانکی

۶-۲) واریز به حساب اعلام شده در اسناد مناقصه

۷. مهلت و نحوه دریافت اسناد مناقصه:

مهلت دریافت اسناد مناقصه: تا ساعت ۱۵ روز سه‌شنبه مورخ ۱۴۰۵/۰۹/۱۷ متقاضیان واجد شرایط برای دریافت اسناد مناقصه، با ارسال نامه اعلام آمادگی (شامل نام شرکت، شماره تماس و آدرس رایانامه) به آدرس agipc.comm@pididc.com اقدام نمایند. اسناد مناقصه پس از دریافت نامه اعلام آمادگی به‌صورت الکترونیکی به رایانامه متقاضیان ارسال خواهد شد.

۸. محل و مهلت تحویل پاکات پیشنهادی:

تهران، ضلع غربی میدان شیخ بهایی، برج رایان ونک، واحد ۵۰۱ واحد کمیسیون معاملات - تا ساعت ۱۵ روز سه‌شنبه مورخ ۱۴۰۵/۱۰/۰۱

تذکر ۱- به پیشنهادهایی که فاقد سپرده یا امضای مشروط و مخدوش و سپرده‌های کمتر از میزان مقرر، چک شخصی و نظایر آن و پیشنهادهایی که پس از انقضای مدت مقرر در آگهی واصل شود مطلقاً ترتیب اثر داده نخواهد شد.

تذکر ۲- سایر اطلاعات و جزییات مربوطه در اسناد مناقصه مندرج می‌باشد.

تذکر ۳- هزینه آگهی به عهده برنده مناقصه می‌باشد.

این آگهی در پرتال الکترونیکی پتروشیمی ارغوان گستر ایلام به آدرس WWW.PIDIDC.COM در قسمت مناقصات/ مزایدات قابل رؤیت می‌باشد.

جهت کسب اطلاعات بیشتر با شماره تلفن ۰۲۱-۸۶۰۹۲۸۶۲ داخلی ۱۷۲ تماس حاصل فرمایید.

سازمان ملی زمین و مسکن

آگهی فراخوان ارزیابی کیفی

نوبت دوم

جهت لیست کوتاه به‌روزرسانی فهرست بلند اشخاص صلاحیت دار متقاضی

۱) نام و نشانی کارفرما: سازمان ملی زمین و مسکن به نشانی تهران، میدان ونک، خیابان شهید خدامی، چهارراه نیروی انتظامی، پلاک ۵۶، تلفن: ۸۸۸۷۰۰۰۰ و یا نمابر: ۸۸۷۸۲۱۳۳ نشانی تارنما: www.nlho.ir

۲) موضوع فراخوان: فراخوان ارزیابی کیفی جهت لیست کوتاه به روزرسانی فهرست بلند اشخاص صالحیت دار متقاضی

موضوع فراخوان	شماره نیاز سامانه ستاد
به روزرسانی فهرست بلند اشخاص صلاحیت دار متقاضی مشارکت در ساخت تعدادی از پروژه‌ها در بخشی از اراضی تحت تملک خود در سطح کشور در راستای دستورالعمل واگذاری زمین در قالب مشارکت موضوع ماده (۱۰) آیین‌نامه اجرایی قانون ساماندهی و حمایت از تولید و عرضه مسکن	۲۰۰۵۰۰۱۰۰۰۰۰۰۱۹

۳) شرایط:

- کلیه مراحل برگزاری انتخاب مشاور از دریافت اسناد تا ارائه اسناد و بازگشایی پاکات از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد.
- کلیه شرکت‌کنندگان براساس اسناد ارائه شده در مرحله ارزیابی کیفی، امتیازدهی خواهند شد و درصورت اکتساب حداقل امتیاز در نظر گرفته شده در اسناد فراخوان، مجاز به شرکت در مراحل بعدی خواهند بود.

۳) محل، زمان و مهلت دریافت اسناد فراخوان: متقاضیان شرکت در این فراخوان می‌توانند از ساعت ۱۶ عصر روز یک‌شنبه مورخ ۱۴۰۵/۰۹/۰۱ تا ساعت ۱۴ روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۵/۰۹/۱۱ نسبت به دریافت اسناد مذکور از طریق سامانه الکترونیکی دولت (ستاد) اقدام نمایند.

۴) محل، زمان و مهلت تحویل اسناد فراخوان: متقاضیان شرکت در فراخوان پس از دریافت اسناد مناقصه و تکمیل آنها باید مدارک، مستندات ارزیابی را حداکثر تا ساعت ۱۶ روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۵/۰۹/۲۵ در سامانه (ستاد ایران) بارگذاری نمایند.

۵) محل و زمان بازگشایی پاکت ارزیابی کیفی: جلسه کمیته فنی بازرگانی در ساعت ۱۰ صبح روز شنبه مورخ ۱۴۰۵/۰۹/۲۸ در محل سالن جلسات سازمان واقع در طبقه ششم (سالن کنفرانس) به نشانی مندرج در بند (۱) جهت بازگشایی تشکیل و نتایج از طریق سامانه الکترونیکی دولت اطلاع‌رسانی می‌گردد.

اداره کل امور حقوقی و قراردادها

شرکت ملی نفت ایران
شرکت ملی مناطق نفتخیز جنوب

فراخوان مناقصه عمومی

نوبت اول

توجه: اعلام آمادگی جهت شرکت در این مناقصه صرفا به‌صورت الکترونیکی (توکن) و از طریق سامانه ستاد به نشانی www.setadIran.ir می‌باشد.

مناقصه عمومی یک مرحله‌ای شماره م م/۰۵/۰۳۵۴
مربوط به پروژه تکمیل عملیات احداث جاده و محل چاه عرب ۰۸۶ (خ) بی بی حکیمه

الف- شرح مختصر خدمات

عملیات تخریب، تسطیح وکوبیدن بستر، عملیات خاکی، اجرای قشرمخلوط رودخانه‌ای و تثبیت با آهک، شن ریزی، تسطیح ورگلاژ، خاکبرداری وخاک ریزی، اجرای قشرزیراساس وشفته آهک، ساختمان پی دستگاه حفاری، دیوارسنگی سمت ۱۷متری، احداث کودال بتنی/ بلوکی آبگل، لوله کشی آب وگاز، ساخت ونصب مهارهای لوله گاز، سپتیک

ب- محل اجرای خدمات و مدت انجام کار: محل اجرای خدمات در ۸۰ کیلومتری گچساران و مدت انجام آن ۸ ماه می‌باشد.

ج- برآورد کارفرما: برآورد کارفرما جهت انجام خدمات ۳۴۸،۸۱۶،۶۷۴،۵۷۲/- ریال وتعدیل پذیر می‌باشد

د- شرایط مناقصه گران متقاضی:

- داشتن ظرفیت آزاد (تعدادی و ریالی) در رشته مربوطه
- مناقصه‌گران دارای حداقل پایه ۵ گرایش ساختمان وابنیه وحداقل پایه ۵ گرایش راه وترابری
- در تعیین برنده مناقصه و در شرایط برابر، اولویت با شرکت‌های بومی استانی می‌باشد.
- توانایی ارائه تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار به مبلغ ۱۷،۴۴۰،۸۳۳،۷۲۹/- ریال که بایستی به یکی از دو صورت زیر ارائه گردد:

الف: ارائه رسید وجه صادره از سوی حسابداری کارفرما مبنی بر واریز مبلغ فوق الذکر به شماره حساب IR940100004001111164042267 نزد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران شعبه مرکزی جمهوری اسلامی ایران - اهوازکد - حساب - به‌نام شرکت ملی مناطق نفتخیز جنوب

ب: ارائه ضمانت‌نامه بانکی به میزان مبلغ فوق الذکر طبق فرم نمونه که ابتدا برای مدت (۹۰ روز) معتبر بوده وپس از آن نیز با اعلام کارفرما برای مدت (۹۰ روز) دیگر قابل تمدید باشد.

- توانایی ارائه ۵٪ مبلغ پیمان (درصورت برنده شدن) به‌عنوان تضمین انجام تعهدات
- مناقصه‌گر جهت تحویل تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار علاوه بر بارگذاری تصویر تضمین از طریق سامانه لازم است به‌صورت حضوری به دفتر کمیسیون مناقصات در اهواز، کوی فدائیان اسلام مجتمع تندگویان، واقع در روبه‌روی بلوک دو، ساختمان طرحهای راه و ساختمان در مهلت مقرر مراجعه و تضمین را تسلیم نمایند.

نوجه: ضمانت‌نامه فرآیند ارجاع کار و انجام تعهدات صادره توسط بانک پاسارگاد قابل پذیرش نمی‌باشد.

هـ- محل و مهلت دریافت مدارک مناقصه گران

از کلیه متقاضیان واجد شرایط دعوت به‌عمل می‌آید ظرف مهلت مقرر در این فراخوان جهت دریافت اسناد و اعلام آمادگی از طریق سامانه ستاد و به نشانی www.setadIran.ir مراجعه نمایند تا ارزیابی‌های لازم وفق آیین‌نامه اجرایی بند ج ماده ۱۲ قانون برگزاری مناقصات (ارزیابی ساده) بر روی مدارک ارسالی مناقصه گران به‌عمل آید.

* مهلت اعلام آمادگی: به‌صورت الکترونیکی (غیر حضوری) از ساعت ۸:۰۰ تاریخ ۱۴۰۵/۰۹/۲۸ لغایت ساعت ۱۹:۰۰ تاریخ ۱۴۰۵/۱۰/۰۷

محل، زمان تحویل و گشایش پیشنهادها: متقاضیان مکلفند پیشنهادات خود را حداکثر تا ساعت ۱۲:۳۰ روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۵/۱۰/۲۳ به‌صورت الکترونیکی و از طریق سامانه ستاد تسلیم نمایند. ضمنا پیشنهادات در ساعت ۸:۳۰ روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۵/۱۰/۲۸ گشایش و قرائت خواهد شد و حضور نماینده مناقصه‌گران با معرفی‌نامه و کارت شناسایی معتبر بلامانع است. همچنین مناقصه‌گران می‌بایست ضمن بارگذاری الکترونیکی تصویر تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار در سامانه تا ساعت ۱۲:۳۰ روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۵/۱۰/۲۳ اصل تضمین مذکور را به‌صورت فیزیکی به کمیسیون مناقصات شرکت ملی مناطق نفتخیز جنوب در آدرس: اهواز- کوی فدائیان اسلام مجتمع تندگویان، واقع در روبه‌روی بلوک دو، ساختمان سابق طرحهای راه و ساختمان تسلیم نمایند.

هم‌زمان ارائه معرفی‌نامه و کارت ملی برای متقاضیان شرکت در مناقصه و نمایندگان شرکت‌ها در همه مراحل لازم و ضروری می‌باشد.

تذکر: حسب مورد ارائه یک نسخه اصلی از اساسنامه شرکت‌ها، آگهی تأسیس، آخرین تغییرات ثبتی و هرگونه گواهی مبنی بر واجد شرایط بودن شرکت مطابق با مفاد آگهی الزامی می‌باشد.

امور حقوقی و قراردادها - شرکت ملی مناطق نفتخیز جنوب

WWW.NISOC.IR http://iets.mporg.ir ۲۳۳۵۰۸۵۴

PGSOC
Persian Gulf Star Oil Company
شرکت نفت ستاره خلیج فارس (سهامی عام)

تجدید مزایده عمومی
فروش باتری‌های مستعمل

شماره مزایده: PGSOC-LEC- USED BATTERY -TE-03047

شرکت نفت ستاره خلیج‌فارس (سهامی عام) در نظر دارد باتری مستعمل نیکل- کادمیم به وزن تقریبی ۲۸ تن و باتری مستعمل اسیدی به وزن تقریبی ۱۲ تن خود را به‌فروش برساند. بنابراین از همه متقاضیان دعوت می‌شود برای تهیه اسناد مزایده تا تاریخ ۱۴۰۵/۰۹/۱۵ نامه اعلام آمادگی خود را (مطابق دستورالعمل مکاتبات مندرج در وبگاه شرکت نفت ستاره خلیج‌فارس سربرگ مناقصات به آدرس WWW.PGSOC.IR) به‌همراه فیش خرید اسناد را از طریق پست الکترونیکی Legal@pgsoc.ir ارسال کنند.

هزینه خرید اسناد: ۵،۰۰۰،۰۰۰ (پنج میلیون) ریال واریزی به‌حساب شماره ۰۲۲۳۹۰۳۸۱۱۳۴۸ بانک تجارت با شماره شبا IR510180000000239038113134 به‌نام شرکت نفت ستاره خلیج‌فارس (متقاضیان به‌منظور دریافت شناسه اختصاصی پرداخت می‌بایست با بخش خزانه امور مالی به‌شماره ۰۷۶-۳۱۳۱۲۶۳۳، ۰۷۶-۳۱۳۱۳۳۸۹، ۰۷۶-۳۱۳۱۳۰۶۳، ۰۷۶-۳۱۳۱۳۴۹۶، ۰۷۶-۳۱۳۱۲۶۶۰ و ۰۷۶-۳۱۳۱۳۳۵۷ تماس حاصل فرمایند.).

نکته۱: هزینه خرید اسناد مزایده، غیرقابل برگشت می‌باشد.

نکته۲: خریدار علاوه بر پرداخت قیمت خرید، ملزم به پرداخت مالیات بر ارزش افزوده آن به‌فروشنده می‌باشد.

نکته۳: خریدار ملزم به رعایت تمهیدات ایمنی خاص دستورالعمل مخصوص حمل و نقل، به‌کارگیری و نگهداری باتری‌های مورد مزایده می‌باشد.

نکته۴: هزینه حمل و نقل بر عهده برنده مزایده می‌باشد.

ضمناً هرگونه نقل و انتقال پسماندهای صنعتی از طریق سامانه محیط زیست به آدرس www.iranemp.ir صورت می‌پذیرد.

میزان ضمانت‌نامه شرکت در مزایده: مبلغ ۷،۶۲۲،۰۰۰،۰۰۰ (هفت میلیارد و ششصد و بیست و دو میلیون) ریال. (ضمانت‌نامه معتبر بانکی، واریز معادل وجه به‌حساب شرکت نفت ستاره خلیج‌فارس)

مدت قرارداد: ۴ (چهار) ماه شمسی

تاریخ بازدید: روز سه‌شنبه مورخ ۱۴۰۵/۰۹/۱۷ در ساعت ۰۹:۰۰ متقاضیان باید حداکثر تا ساعت ۱۱:۰۰ مورخ ۱۴۰۵/۰۹/۱۵ نسبت به معرفی نماینده خود جهت بازدید اقدام فرمایند.

مهلت تسلیم بسته پیشنهادی شرکت در مزایده: تا ساعت ۱۲ روز سه‌شنبه مورخ ۱۴۰۵/۱۰/۰۱

محل تسلیم بسته پیشنهادی مزایده: بندرعباس، کیلومتر ۱۳ محور بندرعباس به بندر خمیر، بلوار صنعت نفت، میدان نفت، شرکت نفت ستاره خلیج‌فارس، امور حقوقی، حاکمیت شرکتی و قراردادها.

شماره تماس کارشناس مزایده: ۰۷۶-۳۱۳۱۳۷۰۸

دورنگار: ۰۷۶-۳۱۳۱۳۱۳۱، کدپستی: ۷۹۳۱۱۸۱۱۸۳

روابط عمومی و بین‌الملل شرکت نفت ستاره خلیج‌فارس

چین استفاده ترامپ از تعرفه‌ها را ابزاری برای «دستکاری سیاسی» دانست و تهدید به تلافی کرد

پـــایـــان آتش‌بس تجاری واشنگتن و پکن

گزارش

آمریکا از اعمال موج تازه‌ای از تعرفه‌های تجاری خبر داده است؛ تعرفه‌هایی که طیف گسترده‌ای از شرکای تجاری واشنگتن را هدف قرار می‌دهند. در این صورت چین با حداکثر نرخ تعرفه ۴۰ درصدی روبه‌رو خواهد شد. پس از آن ویتنام با تعرفه‌ای تا سقف ۳۵ درصد قرار دارد. سایر کشورها نیز مشمول تعرفه‌هایی به میزان ۲۰ یا ۲۵ درصد خواهند شد.

کاخ سفید در ماه مارس، پس از آنکه دیوان عالی آمریکا تعرفه‌های موسوم به «روز آزادی» را که پیش‌تر از سوی ترامپ اعلام شده بود غیرقانونی تشخیص داد، تحقیق درباره رویه‌های تجاری سایر کشورها را آغاز کرد. نماینده تجاری آمریکا (USTR) همراه با گزارش‌های مفصلی درباره تأثیر ادعایی رویه‌های تجاری هر یک از این کشورها و مناطق بر تجارت آمریکا تعرفه‌های پیشنهادی جدید را اعلام کرد. انتظار نمی‌رود این تعرفه‌های جدید تا سال آینده اجرایی شوند و پیش از اجرا باید مراحل مختلف مشورت عمومی و احتمالاً جلسات استماع در کنگره را پشت سر بگذارند. تعرفه‌ها مالیات‌هایی هستند که بر کالاهای وارداتی اعمال می‌شوند. میزان این مالیات معمولاً به‌صورت درصدی از ارزش کالا محاسبه می‌شود و شرکت‌های واردکننده محصولات، آن را به دولت پرداخت می‌کنند.

برخی از این نرخ‌ها در عمل کاهش خواهند یافت؛ زیرا ترامپ با تعدادی از کشورها بر سر تعیین سقف تعرفه‌ها به توافق رسیده است. به گزارش نیویورک تایمز، کشورهایی مانند ژاپن، کره جنوبی و تایوان با توافق بر سر تعرفه ۱۵ درصدی و تعهد به سرمایه‌گذاری در آمریکا توانسته‌اند فشارهای تجاری واشنگتن را کاهش دهند؛ اما کشورهایی مانند هند و ویتنام که هنوز به توافق نرسیده‌اند، با خطر تعرفه‌های سنگین‌تر، به‌ترتیب ۲۵ و ۳۵ درصدی مواجه هستند. آمریکا از این تعرفه‌ها برای وادار کردن شرکای تجاری به کاهش وابستگی به چین و تغییر سیاست‌های تولیدی خود استفاده می‌کند. در مقابل، هند و ویتنام بارد برخی اتهامات آمریکا، بر دشواری قطع وابستگی به زنجیره تأمین چین تأکید دارند.

با این حال اقتصاددانان هشدار داده‌اند که تعرفه‌ها می‌توانند به افزایش تورم و بالارفتن قیمت‌ها برای مصرف‌کنندگان آمریکایی منجر شوند؛ به‌ویژه اگر شرکت‌ها هزینه‌های اضافی را به مشتریان منتقل کنند. این سیاست همچنین ممکن است تجارت جهانی را تضعیف کند.

به گزارش بی‌بی‌سی، ترامپ در دوره دوم ریاست جمهوری خود بارها کشورهای مختلف را به اعمال تعرفه تهدید کرده یا تعرفه‌هایی علیه آنها وضع کرده است. او استدلال می‌کند که این اقدامات به تقویت تولید داخلی آمریکا و ایجاد فرصت‌های شغلی منجر خواهند شد. با وجود عملکرد ضعیف حزب جمهوری‌خواه در انتخابات میان‌دوره‌ای، رئیس جمهوری آمریکا همچنان بر اجرای سیاست تجاری اصلی خود پافشاری می‌کند. ترامپ همچنین درصدد کاهش کسری تجاری آمریکاست؛ یعنی کاهش فاصله میان ارزش کالاهایی که این کشور از سایر کشورها خریداری می‌کند و ارزش کالاهایی که به آنها می‌فروشد.

چانگ پائو-لی، مدرس اقتصاد در دانشگاه مدیریت سنگاپور گفت تعرفه‌های جدید در مقایسه با تعرفه‌های موسوم به «روز آزادی» که ترامپ در آوریل ۲۰۲۵ اعلام کرده بود، از «مبنای حقوقی مستحکم‌تری» در قوانین آمریکا برخوردارند. به گفته او، ترامپ پیش‌تر برای اعمال تعرفه‌ها به اختیارات اضطراری رئیس جمهوری استناد کرده بود؛ اختیاراتی که تعرفه‌های مبتنی بر آنها بعداً از سوی دیوان عالی لغو شدند. اما رویکرد جدید بر اختیارات نماینده تجاری آمریکا برای اعمال تعرفه با هدف مقابله با برخی رویه‌های تجاری خارجی متکی است.

> چین روز پنجشنبه به آمریکا هشدار داد که در برابر تازه‌ترین تعرفه‌های دونالد ترامپ، حق خود برای انجام اقدامات تلافی‌جویانه را محفوظ می‌داند؛ تعرفه‌هایی که در شرایطی اعلام شدند که رئیس جمهور آمریکا همچنان بر سیاست اقتصادی بحث‌برانگیز خود پافشاری می‌کند

چانگ گفت اگرچه این تعرفه‌ها همچنان ممکن است با چالش‌های حقوقی روبه‌رو شوند، اما برای باقی ماندن چنین تعرفه‌هایی در چارچوب قوانین آمریکا، «سابقه تاریخی» وجود دارد. بسیاری از تعرفه‌هایی که در دوره اول ریاست جمهوری ترامپ بر اساس بخش ۳۰۱ قانون تجارت آمریکا اعمال شدند، در دولت جانشین او، جو بایدن نیز همچنان برقرار ماندند. بخش ۳۰۱ قانونی است که به آمریکا اجازه می‌دهد درباره رویه‌های تجاری کشورهای خارجی تحقیق کند و در واکنش به آنها اقدامات تلافی‌جویانه انجام دهد.

با این حال، استیون براون، اقتصاددان ارشد آمریکای شمالی در مؤسسه کپیتال اکونومیکس، گفت اعلام تعرفه‌های جدید «به اندازه‌ای که در نگاه اول به نظر می‌رسد نگران‌کننده نیست»، زیرا این تعرفه‌ها اساساً جایگزین تعرفه‌هایی می‌شوند که پیش‌تر اعلام شده بودند.

هشدار پکن به واشنگتن

چین اعلام کرد اقدامات آمریکا در ارتباط با تعرفه‌های پیشنهادی علیه ظرفیت مازاد تولید را به‌دقت زیر نظر خواهد گرفت و ممکن است در واکنش به آنها اقدامات متقابل انجام دهد. این کشور روز پنجشنبه به آمریکا هشدار داد در برابر تازه‌ترین تعرفه‌های تجاری دولت دونالد ترامپ، حق خود برای انجام اقدامات تلافی‌جویانه را محفوظ می‌داند؛ تعرفه‌هایی که در شرایطی اعلام شدند که رئیس جمهوری آمریکا همچنان بر سیاست اقتصادی بحث‌برانگیز خود پافشاری می‌کند.

چین که یکی از بزرگ‌ترین شرکای تجاری آمریکا محسوب می‌شود، به دلیل اتهام برخورداری از ظرفیت مازاد تولید صنعتی با تهدید تعرفه ۲۰ درصدی مواجه است. منظور از این اتهام آن است که این قدرت اقتصادی آسیایی بسیار بیشتر از میزان تقاضای داخلی و جهانی، کالاها و محصولات صنعتی تولید می‌کند. در صورتی که واشنگتن تشخیص دهد چین و ویتنام به توافق‌های تجاری موجود پایبند نیستند، تعرفه‌های این دو کشور ممکن است به ترتیب به ۴۰ و ۳۵ درصد افزایش یابد.

به گزارش ایندیپندنت، هه یادونگ، سخنگوی وزارت بازرگانی چین در همین رابطه گفت: «چین از آمریکا می‌خواهد اقدامات نادرست خود را اصلاح کند و به مسیر صحیح حل‌وفصل مسائل از طریق گفت‌وگو و رایزنی بازگردد.» او همچنین افزود که پکن «حق خود را برای اتخاذ اقدامات ضروری محفوظ می‌داند و قاطعانه از حقوق و منافع مشروع خود دفاع خواهد کرد.» وی از آمریکا خواست روندهای داخلی خود را برای اجرایی کردن هرچه سریع‌تر توافق کاهش متقابل تعرفه‌ها به ارزش ۶۰ میلیارد دلار تسریع کند. او همچنین تأکید کرد مقام‌های آمریکایی و چینی همچنان درباره آتش‌بس تجاری با یکدیگر در ارتباط هستند.

گوئو جیاکون، سخنگوی وزارت امور خارجه چین نیز گفت: «آمریکا از ادعای ظرفیت مازاد تولید صنعتی به‌عنوان بهانه‌ای برای «دستکاری سیاسی» استفاده می‌کند.» او گفت: «ادعای موسوم به ظرفیت مازاد تولید، ادعایی نادرست است و چین با استفاده از آن به‌عنوان بهانه‌ای برای دستکاری سیاسی مخالف است.» وی افزود: «چین و آمریکا باید برای اجرای توافق‌های مهمی که رهبران دو کشور به آنها دست یافته‌اند، همکاری و روند توسعه باثبات روابط اقتصادی و تجاری دوجانبه را حفظ کنند.»

بازگشت اختلافات تجاری میان آمریکا و چین؟

اعلام تصویب موج تازه تعرفه‌های تجاری از سوی آمریکا، بار دیگر این پرسش را مطرح کرده است که آیا سیاست تعرفه‌ای واشنگتن می‌تواند به شعله‌ور شدن اختلافات تجاری میان آمریکا و چین منجر شود؟ تجربه تقابل پیشین دو کشور نشان می‌دهد چین در جریان موج تعرفه‌ای موسوم به «روز آزادی» با واکنشی قاطع به مقابله با سیاست‌های تجاری ترامپ پرداخت. تعرفه‌های متقابل برای مدتی کوتاه به سطوح سه‌رقمی رسیدند و چین نیز با استفاده از موقعیت مسلط خود در حوزه پالایش عناصر خاکی کمیاب، قدرتش را برای متوقف کردن صنایع جهانی؛ از خودروسازی گرفته تا صنایع دفاعی، از طریق اعمال محدودیت‌های صادراتی به نمایش گذاشت.

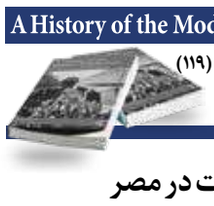
نشست‌های بعدی میان آمریکا و چین تا حدودی به تثبیت روابط تجاری دو کشور کمک کردند. استقبال گرم چین از ترامپ در جریان سفر این ماه او، که در آن شی جین‌پینگ برخلاف رویه معمول، برای استقبال از رئیس جمهوری آمریکا در فرودگاه او را در آغوش گرفت، نشان می‌دهد که تکرار اوج‌گیری تنش‌های سال ۲۰۲۵ در آینده نزدیک چندان محتمل به نظر نمی‌رسد.

در همین حال، پکن در این هفته تعلیق محدودیت‌های صادرات عناصر خاکی کمیاب به آمریکا را تمدید کرد. به گزارش رویترز، شرکت هواپیمایی چاینا ساوترن (China Southern Airlines) اعلام کرد شرکت تابعه آن، شیامن ایرلاینز (Xiamen Airlines)، با خرید ۵۰ فروند هواپیمای بوئینگ ۷۳۷ مکس ۸ موافقت کرده است؛ تحولاتی که نشان می‌دهد آتش‌بس تجاری همچنان پابرجاست.

اگرچه امکان افزایش بیشتر تعرفه‌ها اهرم فشار بیشتری در اختیار آمریکا قرار می‌دهد، واشنگتن نسبت به پیامدهای تورمی این عوارض محتاط خواهد بود. هزینه‌های زندگی در انتخابات میان‌دوره‌ای کنگره در این ماه به یکی از مهم‌ترین دغدغه‌های رأی‌دهندگان تبدیل شد؛ انتخاباتی که در آن حزب جمهوری‌خواه ترامپ شکست سنگینی متحمل شد.

چن بو از دانشگاه ملی سنگاپور گفت: «چین قطعاً نمی‌خواهد وارد جنگ تجاری دیگری با آمریکا شود و احتمالاً آمریکا نیز چنین تمایلی ندارد.» او که پژوهشگر ارشد مؤسسه مطالعات آسیای شرقی این دانشگاه است، افزود: «هر دو طرف خواهان دستیابی به توافق هستند.»

A History of the Modern Middle East

تاریخ خاورمیانه مدرن (۱۱۹)

ویلیام کلیولند

ترجمه: عسگر قهرمانپور

جدال بر سر قدرت در مصر

دولت مصطفی النحاس، در تلاشی برای بازسازی اعتبار خدشه‌دارشده دولتش و مهار نیروهای اجتماعی برخاسته از اقتصاد جنگ، به تصویب مجموعه‌ای از قوانین اجتماعی و کارگری پرداخت؛ قوانینی که سال‌ها در حاشیه مانده بودند و اینک رسمیت یافتند، از جمله مقرراتی که به اتحادیه‌های کارگری جایگاه قانونی می‌بخشید. در عرصه سیاست خارجی نیز، حزب وفد پرچمدار ابتکار تأسیس اتحادیه‌ای از دولت‌های عرب شد که با نام «جامعة الدول العربیة» در سال ۱۹۴۵ موجودیت یافت. این سازمان با هدف گسترش همکاری‌های اقتصادی، سیاسی و فرهنگی میان کشورهای عرب پایه‌گذاری شد، اما به‌سرعت به جایگاهی بدل گشت که در آن دولت‌های عرب مخالفت خویش را با ایجاد یک رژیم یهودی در فلسطین آشکارا اعلام می‌کردند. قرار گرفتن مقر اصلی این اتحادیه در قاهره و سپردن دبیرکلی به عبدالرحمن عزام دیپلمات برجسته مصری، خود نشانی بود از جایگاه فزاینده مصر در جهان عرب.

با این همه، هرچه پایان جنگ در اروپا نزدیک‌تر می‌شد، فضای سیاسی مصر همچنان گرفتار بی‌ثباتی بود. حزب وفد که در سال ۱۹۱۹ نماد بلامنازع آرمان استقلال به شمار می‌آمد، اینک به دیده بسیاری حزبی فاسد، متورم و امتیازطلب جلوه می‌کرد که اعتبارش در معامله با بریتانیا به تاراج رفته بود. احزاب مخالف نیز که بیشتر محصول شکاف‌های شخصی درون وفد بودند تا برآمده از اختلافات عمیق فکری و ایدئولوژیک، نتوانستند پایگاهی گسترده در میان مردم بیابند. در چنین خلأیی، سلطنت و نیروهای فرادستِ خارج از چارچوب پارلمان ـ به‌ویژه جمعیت اخوان‌المسلمین ـ به تدریج به بازیگران اصلی صحنه سیاست بدل شدند. این دگرگونی‌ها نویدگر افول نظام پارلمانی و ظهور نیروهای تازه‌ای بود که هریک به گونه‌ای خاص سودای پر کردن خلأ قدرت را در سر می‌پروراندند.

عراق در فاصله بین دو جنگ: از تأسیس قیمومت تا استقلال

دولت عثمانی، سرزمین میان‌رودان (بین‌النهرین) را در قالب سه ولایت جداگانه و متمایز اداره می‌کردند. ولایت کوهستانی شمالی موصل از نظر اقتصادی پیوندی استوار با آناتولی و سوریه بزرگ داشت. ولایت مرکزی بغداد بر کشاورزی یکجانشینی تکیه می‌زد و عمدتاً با ایران و جنوب غربی منطقه دادوستد می‌کرد. در جنوب، ولایت بصره رو به خلیج فارس گشوده بود و بازرگانی دریایی با هند را رونق می‌بخشید. هنگامی که این سه ولایت در سال ۱۹۲۰ تحت قیمومت بریتانیا در قالب دولت عراق ادغام شدند، یک جامعه سیاسی یکپارچه شکل نگرفت؛ بلکه آمیزه‌ای ناهمگون پدید آمد که به‌اجبار در چارچوب کشوری واحد جای داده شده بود. این پیوند مصنوعی، با وجود تفاوت‌های تاریخی، اقتصادی و فرهنگی، مانعی سترگ در مسیر ملت‌سازی برپا ساخت و چالشی بنیادین برای ایجاد هویت ملی مشترک در عراق به وجود آورد؛ چالشی که پژواک آن تا روزگار ما نیز ادامه یافته است.

آگهی فراخوان مزایده عمومی شماره ۱۰۱-۱۴۰۵

نوبت اول

فروش ۲۲۸۶۵ متر لوله ۴۰ اینچ مستعمل مازاد (دپو) موجود در دره عباس - روستای سودان منطقه یک عملیات انتقال گاز

شرکت انتقال گاز ایران (سهامی خاص) در نظر دارد **مزایده فروش ۲۲۸۶۵ متر لوله ۴۰ اینچ مستعمل مازاد (دپو) موجود در دره عباس - روستای سودان منطقه یک عملیات انتقال گاز** را به‌شرح مذکور و با جزئیات مندرج در اسناد مزایده واز طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس WWW.SETADIRAN.IR و با شماره فراخوان ۱۰۰۵۰۹۳۰۳۶۰۰۰۰۰۵ برگزار نماید.

کلیه مراحل برگزاری مزایده (دریافت اسناد مزایده، ارائه پیشنهاد قیمت، بازگشایی پاکت‌ها) به‌صورت الکترونیکی و از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) انجام خواهد گرفت.

۱) **نام ونشانی مزایده گزار:** شرکت انتقال گاز ایران - تهران، میدان ونک، خیابان ملاصدرا، خیابان پردیس، پلاک ۳، شرکت انتقال گاز ایران - کدپستی ۱۹۹۱۹۴۳۱۶۱

۲) **نحوه دریافت اسناد مزایده:** از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس WWW.SETADIRAN.IR می‌باشد.

۳) **مبلغ سپرده شرکت در فرآیند ارجاع کار** معادل ۵ درصد قیمت پایه (۱۴۱/۶۴۸/۶۷۵/۰۰۰ ریال) به شناسه واریز ۳۱۰۰۹۰۵۷۴۲۹۲۹۱۰۰۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰ (شماره شبای IR۵۸۰۱۰۰۰۰۴۰۰۱۰۹۰۵۰۴۰۱۷۲۰۵) نزد بانک مرکزی جمهوری اسلامی به‌نام تمرکز وجوه درآمد شرکت انتقال گاز ایران واریزگردد.

۴) **قیمت کل پایه مزایده** مبلغ ۲/۸۳۲/۹۷۳/۵۰۰/۰۰۰ ریال می‌باشد.

۵) **اطلاعات تماس مزایده‌گزار:** مزایده‌گران می‌توانند جهت دریافت اطلاعات بیشتر با هرگونه ابهام با شماره تلفن‌های ۰۲۱-۸۱۳۱۴۳۹۸ تماس حاصل نمایند.

۶) **مهلت زمانی دریافت اسناد مزایده:** ساعت ۸ صبح تاریخ ۱۴۰۵/۰۹/۰۷ تا ساعت ۱۸ تاریخ ۱۴۰۵/۰۹/۱۱ صرفاً از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس WWW.SETADIRAN.IR می‌باشد.

۷) **زمان بازدید از کالای موضوع مزایده:** از تاریخ ۱۴۰۵/۰۹/۱۴ لغایت ۱۴۰۵/۰۹/۱۸ (به‌جز روزهای تعطیل)

۸) **زمان تحویل پیشنهادات** از ساعت ۸ صبح تاریخ ۱۴۰۵/۰۹/۰۷ تا ساعت ۱۸ تاریخ ۱۴۰۵/۰۹/۲۸، صرفاً توسط مزایده‌گران در سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس WWW.SETADIRAN.IR بارگذاری خواهد شد.

۹) **گشایش پیشنهادها:** پاکات پیشنهاد قیمت روز یک‌شنبه تاریخ ۱۴۰۵/۰۹/۲۹ ساعت ۹:۳۰ صبح به نشانی شرکت انتقال گاز ایران - تهران، میدان ونک، خیابان ملاصدرا، خیابان پردیس، پلاک ۳، شرکت انتقال گاز ایران - کدپستی ۱۹۹۱۹۴۳۱۶۱ بازگشایی خواهند شد.

WWW.NIGTC.IR WWW.SHANA.IR

روابط عمومی شرکت انتقال گاز ایران

شناسه ۲۳۳۶۹۷۴

آگهی مناقصه عمومی شماره ۱۴۰۵۰۹۰۷

نوبت اول

شرکت توسعه معادن پارس تامین

شرکت توسعه معادن پارس تامین در نظر دارد به‌منظور طراحی، تأمین، ساخت، تحویل، نصب و نظارت بر راه‌اندازی پکیج یک دستگاه تیکنر ۱۲ متری اتوماتیک به‌همراه پمپ‌ها و سیستم فلوکولانت در کارخانه استحصال طلای تفتان واقع در استان سیستان و بلوچستان را مطابق شرح خدمات مندرج در این اسناد و براساس نقشه‌های پیوست با شرایط ذیل از طریق مناقصه عمومی به شرکت‌های واجد صلاحیت واگذار نماید.

۱- **موضوع مناقصه:** طراحی، تأمین، ساخت، تحویل، نصب و نظارت بر راه‌اندازی پکیج یک دستگاه تیکنر ۱۲ متری اتوماتیک به‌همراه پمپ‌ها و سیستم فلوکولانت

۲- **مدت انجام کار:** ۴+۱ ماه شمسی

۳- **مدت اعتبار پیشنهادات:** ۳ ماه می‌باشد.

۴- **مبلغ تضمین ضمانت‌نامه شرکت در مناقصه:** به مبلغ ۵۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال مطابق با فرم‌های موجود در اسناد مناقصه

۵- **مهلت دریافت اسناد:** تا ساعت ۱۵ روز ۱۴۰۵/۰۹/۱۵

۶- **مهلت تحویل اسناد:** تا ساعت ۱۵ روز ۱۴۰۵/۰۹/۲۸

۷- **محل تحویل اسناد ارزیابی کیفی و اسناد مناقصه:** شرکت توسعه معادن پارس تأمین - تهران، خیابان سیدجمال‌الدین اسدآبادی، خیابان دکتر صادق آئینه وند (۶۴ شرقی)، پلاک ۲۹، طبقه دوم، تلفن: ۰۲۱-۸۸۰۳۹۱۱۴

۸- **بازدید از سایت پروژه:** کلیه مناقصه‌گران می‌توانند از تاریخ ۱۴۰۵/۰۹/۱۷ تا تاریخ ۱۴۰۵/۰۹/۱۸ با حضور در استان سیستان و بلوچستان و هماهنگی با مناقصه‌گزار از محل پروژه بازدید نمایند.

۹- **جلسه پرسش و پاسخ:** کلیه مناقصه‌گران می‌توانند رأس ساعت ۱۰:۰۰ روز دوشنبه به تاریخ ۱۴۰۵/۰۹/۲۳ با معرفی نماینده خود در جلسه پرسش و پاسخ مناقصه حاضر شوند.

۱۰- **هزینه خرید اسناد ارزیابی کیفی و اسناد مناقصه:** ۵۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال واریز به‌حساب ۰۲۶۸۷۸۳۰۸۳ نزد بانک تجارت شعبه میدان ونک ۱۰۴۹

۱۱- **ارائه اسناد مثبته نشان‌دهنده دارا بودن شرایط مناقصه در هنگام دریافت اسناد مناقصه الزامی است.**

۱۲- **سایر جزئیات مربوطه:** در اسناد مناقصه درج شده است.

- متقاضیان می‌توانند جهت کسب اطلاعات بیشتر با شماره تلفن ۰۹۱۰۱۱۰۵۶۰۱ تماس حاصل نمایند.
- ضمناً مناقصه‌گزار در رد یا قبول پیشنهاد مختار است.

متقاضیان می‌توانند جهت دریافت اسناد مناقصه و کسب اطلاعات بیشتر با شماره تلفن ۰۹۱۰۱۱۰۵۶۰۱ و یا آدرس ایمیل tenauc@iranparstamin.ir تماس حاصل نمایند. ضمناً مناقصه‌گزار در رد یا قبول پیشنهادات مختار است.

فراخوان مناقصه عمومی یک مرحله‌ای ۵۲۵۱۴۷۱۵

نوبت دوم

KSC

شرکت فولاد خوزستان در نظر دارد انجام فعالیت اجرایی ذیل را طبق شرح کار و خدمات تدوین شده مندرج در اسناد مناقصه پس از ارزیابی کیفی از طریق مناقصه به پیمانکار واجد شرایط واگذار نماید. لازم به ذکر است با توجه به اینکه اعلام آمادگی و دریافت اسناد مناقصه از طریق وب‌سایت مدیریت تأمین‌کنندگان به آدرس الکترونیکی https://pim.ksc.ir انجام خواهد شد، ضروری است مناقصه‌گران در صورت عدم عضویت قبلی مراحل ثبت‌نام در سایت مذکور را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند.

الف - موضوع مناقصه: ساخت کارگاه نسوز سایر نواحی و محوطه‌سازی شرق گندله‌سازی ۲

ب - شرح مختصری از مشخصات و مقادیر کار: ساخت سوله جهت انبارش اقلام مربوط به کارگاه نسوز و احداث ساختمان دو طبقه اسکلت فلزی جهت استقرار پرسنل و شیفت سرویس و اجرای محوطه سازی

ج - محل اجرای خدمات و مدت انجام کار: محل انجام خدمات / پروژه در واحد پروژه‌های ساختمانی و سازه شرکت فولاد خوزستان و مدت اجرای قرارداد از تاریخ ابلاغ شروع به‌کار توسط کارفرما **۱۸ ماه** می‌باشد.

د - شرایط مناقصه‌گران متقاضی:

- داشتن ظرفیت آزاد (تعدادی و ریالی) در رشته مربوطه (با توجه به نوع مناقصه)
- دارا بودن رتبه‌بندی متناسب با موضوع مناقصه از سازمان برنامه و بودجه کشور (حسب مورد)
- داشتن سابقه مفید در رابطه با موضوع مناقصه و حسن شهرت در فعالیت‌های گذشته براساس رزومه کاری و توان فنی و مهندسی
- دارا بودن صلاحیت ایمنی معتبر از اداره تعاون، کار و رفاه اجتماعی بر اساس ماده ۲ و ۳ آیین‌نامه ایمنی امور پیمانکاری مصوب وزارت کار و امور اجتماعی در تاریخ ۱۳۸۹/۰۳/۰۵
- دارا بودن گواهی صلاحیت معتبر از اداره تعاون، کار و رفاه اجتماعی موضوع تصویب‌نامه شماره ۳۸۳۲۶ /ت ۲۷۰۵۶ هـ مورخ ۸۱/۰۹/۰۵ هیأت محترم وزیران درخصوص انجام خدمات موضوع مناقصه
- توانایی ارائه ضمانت‌نامه شرکت در مناقصه به مبلغ ۱۲،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰ (ریال)
- توانایی تهیه ضمانت‌نامه انجام تعهدات (درصورت برنده شدن) به میزان ۵٪ بار مالی پیمان براساس نرخ پیشنهادی
- **در تعیین برنده مناقصه و در شرایط برابر اولویت با شرکت‌های بومی استانی است.**

تذکر: حسب مورد ارائه یک نسخه از اساسنامه شرکت‌نامه و آگهی تأسیس و آخرین آگهی تغییرات ثبت شده در روزنامه رسمی کشور و هرگونه گواهی مبنی بر واجد شرایط بودن شرکت مطابق با مفاد آگهی الزامی می‌باشد.

هـ - محل و مهلت و چگونگی دریافت مدارک مناقصه‌گران:

از کلیه متقاضیان دعوت به‌عمل می‌آید پس از انتشار آگهی در این فراخوان و حداکثر تا تاریخ ۱۴۰۵/۰۹/۱۶ با مراجعه به نشانی اینترنتی فوق‌الذکر ضمن تکمیل فرآیند ثبت‌نام و تأیید نهایی آن و ارسال درخواست اعلام آمادگی از طریق وب‌سایت مذکور نسبت به بارگذاری مدارک مورد نیاز به‌همراه مستندات مربوطه مطابق با اطلاعات درخواست شده در وب‌سایت اقدام نمایید تا ارزیابی لازم وفق آیین‌نامه و دستورالعمل ارزیابی کیفی شرکت فولاد خوزستان بر روی مدارک ارسالی مناقصه‌گران به‌عمل آید.

تأکید می‌گردد اعلام آمادگی و ارسال مدارک، هیچ‌گونه حقی را برای متقاضیان جهت شرکت در مناقصه‌های آتی این شرکت ایجاد ننموده و مدارک الصاقی و همچنین کسب امتیاز براساس معیارهای ارزیابی کیفی و توانمندی‌های بهداشتی و زیست‌محیطی (HSE) می‌باشد.

ضمناً اسناد مناقصه برای متقاضیان واجد شرایط در مرحله ارزیابی کیفی نیز از طریق آدرس مذکور قابل دریافت خواهد بود. همچنین زمان برگزاری جلسه توجیهی (سایت ویزیت) پیش از اعلام قیمت، زمان تحویل و گشایش پاکات در اسناد مناقصه درج شده است.

(ارائه معرفی‌نامه و کارت ملی برای متقاضیان شرکت در مناقصه و نمایندگان شرکت‌ها در همه مراحل لازم و ضروری می‌باشد.)

و - نام و نشانی کارفرما:

خوزستان- اهواز - ابتدای بزرگراه خلیج‌فارس - بلوار فولاد خوزستان - شرکت فولاد خوزستان - کدپستی: ۶۱۷۸۸-۱۳۱۱۱

ضمناً متقاضیان می‌توانند جهت کسب اطلاعات بیشتر با شماره تلفن ۰۰۹۸۶۱۳۲۱۳۶۴۱۸ آقا / خانم **سید احمد فاضلی** (کارشناس امور قراردادها) تماس حاصل فرمایند.

روابط عمومی شرکت فولاد خوزستان

خبر

سبحانیان با تأکید بر حمایت دولت از کسب‌وکارها:

مالیات ۷۵ درصد اصناف و بازاریان صفر شد

رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور اعلام کرد که امسال مالیات حدود ۱۰میلیون نفر از اصناف و بازاریان صفر تعیین شده است. این افراد ۷۵ درصد از صاحبان مشاغل را تشکیل می‌دهند.

به گزارش رسانه مالیاتی ایران، سیدمحمدهادی سبحانیان گفت: «این اقدام در راستای حمایت دولت از کسب‌وکارها انجام شده است. تمدید مهلت‌های مالیاتی، اعمال تعدیلات متناسب با شرایط جنگی و ارائه تسهیلات مالیاتی در چهارچوب تبصره ماده ۱۰۰ قانون مالیات‌های مستقیم از دیگر اقدامات حمایتی دولت بوده است. هدف این اقدامات، پشتیبانی از صاحبان مشاغل و کمک به ادامه فعالیت اقتصادی آنهاست.»

سبحانیان با اشاره به حمایت‌های در نظر گرفته‌شده برای اصناف و بازاریان اظهار کرد: «با توجه به شرایط اقتصادی کشور از سوی وزارت اقتصاد تسهیلاتی برای صاحبان مشاغل پیش‌بینی شد. یکی از مهم‌ترین این تسهیلات، استفاده از ظرفیت تبصره ماده ۱۰۰ قانون مالیات‌های مستقیم است. در همین چارچوب، مالیات عملکرد سال گذشته حدود ۱۰میلیون نفر از اصناف و بازاریان، معادل ۷۵ درصد این گروه، صفر شده است.» وی افزود: «حمایت از فعالان اقتصادی فقط به صفر شدن مالیات محدود نشده است. دولت با توجه به شرایط کشور و کسب‌وکارها، رویکرد حمایتی خود را دنبال کرده است. سازمان امور مالیاتی نیز متناسب با این شرایط، تعدیلات لازم را در فرآیندها و محاسبات مالیاتی انجام داده است.» به گفته سبحانیان، تمدید مهلت‌های مالیاتی نیز با هدف فراهم‌کردن فرصت بیشتر برای مؤدیان و تسهیل انجام تکالیف قانونی آنها انجام شده است.

این حمایت‌ها از سال گذشته نیز با دستور رئیس جمهوری محترم و وزیر امور اقتصادی و دارایی در دستور کار بوده است. رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور درباره تسهیلات تبصره ماده ۱۰۰ گفت: «استفاده از این ظرفیت قانونی، باعث کاهش شدید مراجعات حضوری کسبه و صاحبان مشاغل و کاهش هزینه‌های انجام تکالیف مالیاتی شده است. همچنین امکان تعیین مالیات متناسب با شرایط صاحبان مشاغل را فراهم کرده است. این تسهیلات، بویژه برای کسب‌وکارهای کوچک و اصناف، فرآیند پرداخت مالیات را ساده‌تر می‌کند و به آنها فرصت می‌دهد بر ادامه فعالیت اقتصادی خود تمرکز کنند.» سبحانیان همچنین به اجرای طرح «نشاندار کردن مالیات» اشاره کرد و گفت: «این طرح به مؤدیان امکان می‌دهد در تعیین محل هزینه‌کرد مالیات‌های پرداختی مشارکت کنند. در سال ۱۴۰۵ بیش از ۵۳۷هزار مؤدی در این طرح شرکت کرده‌اند؛ در حالی که این تعداد در سال گذشته ۳۰۱هزار نفر بود. به این ترتیب میزان مشارکت در این طرح حدود ۷۸ درصد افزایش یافته است.» وی افزود: «در قالب این طرح، اعتبار ۲هزار و ۸۳ پروژه در بخش‌های مختلف به‌طور کامل تأمین شده است. مجموع منابع مالیاتی اختصاص‌یافته به این پروژه‌ها نیز به ۲۸.۲ همت رسیده است. این مشارکت، علاوه بر تأمین منابع پروژه‌های عمرانی و خدماتی، به مردم امکان می‌دهد آثار پرداخت مالیات را در توسعه زیرساخت‌ها و بهبود خدمات عمومی مشاهده کنند. مجموع این اقدامات نشان می‌دهد سیاست حمایتی دولت در حوزه مالیات، بویژه برای کسب‌وکارهای خرد و متوسط، بر چند محور استوار است: تسهیل انجام تکالیف مالیاتی، تعدیل مالیات متناسب با شرایط کسب‌وکار، انعطاف در مهلت‌های قانونی و افزایش مشارکت مردم در تعیین محل هزینه‌کرد درآمدهای مالیاتی.»

گزارش

گروه اقتصادی

عکس: شانا

برداشت از مهم‌ترین میدان گازی کشور بدون فشارافزایی ادامه دارد

افت‌وخیز توان تولید در پارس جنوبی

میدان گازی پارس جنوبی، به‌ویژه فازهای قدیمی‌تر آن، پس از سال‌ها برداشت گاز، با کاهش طبیعی فشار مخزن روبه‌رو شده‌اند که اگر با اجرای طرح فشارافزایی برطرف نشود، می‌تواند در سال‌های آینده باعث کاهش تولید گاز و تشدید ناترازی انرژی کشور شود.

اسفند سال ۱۴۰۳، قراردادهای طرح فشارافزایی میدان گازی پارس جنوبی با سرمایه‌گذاری پیش‌بینی‌شده حدود ۱۷ میلیارد دلار امضا شد، پروژه‌ای که قرار است با اجرای هفت هاب فشارافزایی، افت طبیعی فشار مخزن را جبران و ظرفیت تولید گاز کشور را حفظ کند. با این حال، امضای قراردادها به معنای آغاز کامل عملیات اجرایی نیست و فاصله میان تعریف پروژه تا ساخت تجهیزات و بهره‌برداری از تأسیسات همچنان یکی از مسائل اصلی آن به شمار می‌رود.

فشارافزایی پروژه‌ای با دوره اجرای حدود ۶۰ ماهه است، به این معنا که حتی در صورت اجرای برنامه زمان‌بندی، اولین نتایج عملیاتی آن حدود پنج سال پس از آغاز کار نمایان خواهد شد. بخشی از اقدامات اجرایی پروژه آغاز شده، اما هنوز همه هفت هاب وارد مرحله ساخت و نصب کامل تجهیزات نشده‌اند. در چنین شرایطی، هر تأخیر در تأمین مالی، سفارش توربوکمپرسورها و ساخت سکوهای دریایی می‌تواند زمان بهره‌برداری را عقب‌تر ببرد؛ آن هم در حالی که افت طبیعی فشار مخزن منتظر تکمیل پروژه نمی‌ماند.

اهمیت این تأخیرها زمانی روشن‌تر می‌شود که وضعیت ناترازی گاز کشور را در نظر بگیریم؛ وضعیتی که علاوه بر آسیب‌های واردشده به تأسیسات در جریان جنگ، از سال‌ها کمبود سرمایه‌گذاری، افت فشار مخازن و افزایش مصرف نیز تأثیر پذیرفته است. به بیان دیگر، کشور همزمان با کاهش توان تولید در برخی بخش‌ها، با رشد تقاضا نیز روبه‌روست و این فاصله، مدیریت تأمین گاز را دشوارتر کرده است.

توسعه میدان‌های جدید، بازسازی تأسیسات آسیب دیده و نوسازی زیرساخت‌های موجود نیز به سرمایه‌گذاری گسترده و دسترسی به فناوری‌های روز نیاز دارند. برآوردهای مطرح‌شده برای مجموع این نیازها، به گفته برخی کارشناسان ارقامی بیش از ۱۵۰ میلیارد دلار را نیز دربرمی‌گیرد. این در حالی است که تأمین سرمایه و دسترسی به تجهیزات پیشرفته، به‌ویژه توربوکمپرسورها، در شرایط تحریم با محدودیت‌هایی همراه است.

از سوی دیگر، بیش از ۷۰ درصد سبد انرژی کشور به گاز طبیعی وابسته است. این وابستگی در کنار رشد مصرف، نشان می‌دهد که حتی اجرای پروژه فشارافزایی نیز به‌تنهایی پاسخگوی همه مشکلات ناترازی نخواهد بود. اصلاح الگوی مصرف، افزایش بهره‌وری و توسعه انرژی‌های جایگزین باید همزمان با سرمایه‌گذاری در بخش تولید دنبال شود؛ در غیر این صورت، افزایش ظرفیت عرضه نیز ممکن است زیر فشار تقاضای فزاینده قرار گیرد.

تأثیر تحولات بین‌المللی بر توسعه صنعت گاز

محمود خاقانی، کارشناس حوزه نفت و گاز در گفت‌وگو با «ایران» معتقد است، روند سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های صنعت نفت و گاز با فرازونشیب‌هایی همراه شد. او با اشاره به منابع مالی و درآمدهای نفتی دولت‌های گذشته می‌گوید، بخشی از ظرفیت‌های مالی آن زمان می‌توانست برای توسعه بلندمدت صنعت نفت و گاز مورد استفاده قرار گیرد.

او همچنین به قراردادهای مرتبط با طرح‌های مایع‌سازی گاز طبیعی (LNG) اشاره می‌کند که در سال‌های گذشته با شرکت‌های خارجی دنبال می‌شدند، اما با تغییر شرایط سیاسی و بین‌المللی متوقف شدند. از نگاه این کارشناس، تداوم چنین همکاری‌هایی می‌توانست به توسعه فناوری و تقویت ظرفیت‌های فنی کشور در حوزه گاز کمک کند.

خاقانی، خروج شرکت‌های خارجی از پروژه‌های نفت و گاز ایران را یکی از عوامل مؤثر بر روند توسعه این صنعت می‌داند. او معتقد است، خروج آمریکا از برجام و بازگشت تحریم‌ها، شرایط همکاری‌های بین‌المللی را تغییر داد.

به اعتقاد او، پروژه‌های بزرگی مانند توسعه فازهای پارس‌جنوبی و اجرای طرح‌های مرتبط با فشارافزایی، برای پیشبرد مؤثر به همکاری‌های فناورانه، سرمایه‌گذاری و دسترسی به تجهیزات تخصصی نیاز دارند، عواملی که در شرایط محدودیت‌های بین‌المللی با دشواری بیشتری فراهم می‌شوند.

فشارافزایی، پروژه‌ای با نیازهای فنی و مالی گسترده

این کارشناس با اشاره به ابعاد سرمایه‌گذاری طرح فشارافزایی پارس‌جنوبی می‌گوید، برآورد اولیه این پروژه حدود ۱۷ میلیارد دلار بوده است، اما افزایش هزینه‌ها و تغییر شرایط اجرای طرح، نیاز مالی آن را به میزان قابل‌توجهی افزایش داده است. خاقانی، رقم فعلی موردنیاز را حدود سه برابر برآورد اولیه تخمین می‌زند. او توضیح می‌دهد، فشارافزایی صرفاً به نصب چند دستگاه کمپرسور محدود نمی‌شود، بلکه اجرای آن به ایجاد تأسیسات فراساحلی، تأمین کمپرسورهای پیشرفته و برخورداری از فناوری‌های تخصصی نیاز دارد. به همین دلیل، تأمین مالی و دسترسی به تجهیزات موردنیاز باید به صورت همزمان در برنامه‌ریزی پروژه مورد توجه قرار گیرد.

خاقانی همچنین پیچیدگی مخازن پارس‌جنوبی را یکی از عواملی می‌داند که نقش فناوری‌های نوین را در این پروژه افزایش می‌دهد. به گفته او، مدیریت چنین مخازنی به مطالعات دقیق مهندسی، نوآوری و استفاده از فناوری‌هایی مانند هوش مصنوعی نیاز دارد تا بتوان رفتار مخزن را بهتر ارزیابی کرد و تصمیمات فنی متناسب با شرایط آن گرفت.

از نگاه او، توسعه توان داخلی در ساخت تجهیزات و استفاده از ظرفیت‌های علمی و فناورانه کشور می‌تواند بخشی از نیازهای پروژه را پاسخ دهد، اما این مسیر به سرمایه‌گذاری مستمر و فراهم شدن زیرساخت‌های مناسب نیازمند است.

> پروژه‌های بزرگی مانند توسعه فازهای پارس‌جنوبی و اجرای طرح‌های مرتبط با فشارافزایی، برای پیشبرد مؤثر به همکاری‌های فناورانه، سرمایه‌گذاری و دسترسی به تجهیزات تخصصی نیاز دارند

سرمایه‌گذاری و ضرورت ثبات در سیاست‌گذاری

خاقانی در بخش دیگری از صحبت‌های خود، جذب سرمایه‌گذاری را یکی از پیش‌شرط‌های اصلی اجرای پروژه‌های بزرگ انرژی می‌داند. به اعتقاد او، پروژه‌ای با ابعاد فشارافزایی پارس‌جنوبی تنها با اتکا به منابع محدود دولتی قابل پیشبرد نیست و برای تأمین منابع مالی آن باید زمینه مشارکت سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی فراهم شود. او تأکید می‌کند، سرمایه‌گذاران برای ورود به چنین پروژه‌هایی به چشم‌انداز روشن اقتصادی، ثبات در تصمیم‌گیری‌ها و اطمینان از بازگشت سرمایه نیاز دارند. در این میان، تحولات سیاست خارجی و تغییرات مکرر در فضای تصمیم‌گیری می‌تواند بر ارزیابی ریسک سرمایه‌گذاری تأثیر بگذارد.

به گفته این کارشناس، ایجاد ثبات در سیاست‌های اقتصادی و انرژی، تقویت سازوکارهای حقوقی و افزایش شفافیت در تصمیم‌گیری‌ها می‌تواند به بهبود فضای سرمایه‌گذاری کمک کند. او معتقد است، هرچه پیش‌بینی‌پذیری فعالیت‌های اقتصادی بیشتر باشد، امکان مشارکت بخش خصوصی و جذب منابع مالی برای پروژه‌های زیرساختی نیز افزایش خواهد یافت.

اصلاح مصرف و شفافیت دو محور مکمل توسعه تولید

این کارشناس در ادامه، مدیریت مصرف انرژی را در کنار توسعه ظرفیت تولید ضروری می‌داند. به اعتقاد او، در شرایطی که کشور برای اجرای پروژه‌های بزرگ گازی به منابع مالی قابل‌توجهی نیاز دارد، کاهش مصرف غیرضروری و افزایش بهره‌وری انرژی می‌تواند بخشی از فشار موجود بر شبکه گاز را کاهش دهد.

خاقانی همچنین بر ضرورت شفافیت دولت در بیان شرایط اقتصادی و محدودیت‌های موجود تأکید می‌کند. از نگاه او، آگاهی مردم از وضعیت منابع و نیازهای صنعت انرژی می‌تواند زمینه مشارکت بیشتر جامعه در مدیریت مصرف را فراهم کند. او مقابله با فعالیت‌های غیرشفاف اقتصادی، به‌ویژه در حوزه سوخت را نیز از اقداماتی می‌داند که می‌تواند به بهبود مدیریت منابع انرژی کمک کند. به اعتقاد خاقانی، اصلاح ساختارهای اقتصادی و افزایش اعتماد عمومی، در کنار سیاست‌های مدیریت مصرف، می‌تواند شرایط مناسب‌تری برای پیشبرد برنامه‌های توسعه‌ای صنعت گاز ایجاد کند.

نوبت دوم
CH2=CH2

آگهی فراخوان مناقصه عمومی یک مرحله‌ای
توام با ارزیابی کیفی مناقصه شماره م ن/۴۰۵/۳۴

پتروشیمی بندر امام

شرکت پتروشیمی بندر امام به آدرس بندر امام خمینی(ره) منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی، سایت ۵ در نظر دارد مناقصه با شرایط ذیل را از طریق مناقصه عمومی به پیمانکار واجد شرایط و دارای صلاحیت واگذار نماید.

۱-موضوع مناقصه: استحصال پلاتین از کاتالیست‌های مستعمل DH-11 و DEH-16 واحد MTBE پتروشیمی بندر امام

۲- مدت اجرای موضوع مناقصه: ۶ /شش ماه شمسی

۳- برآورد پایه اعلامی جهت حق الزحمه استحصال موضوع مناقصه، دریافت ۸٪ از فلز پلاتین استحصال شده می‌باشد.

۴- مبلغ تضمین شرکت در مناقصه ۳۷،۷۰۰،۰۰۰،۰۰۰ریال می‌باشد.

۵-انواع تضمین های معتبر برای شرکت در مناقصه:

۵-۱) ضمانت‌نامه بانکی

۵-۲) واریز وجه به‌حساب اعلام شده در اسناد مناقصه

۶- مهلت توزیع اسناد مناقصه از تاریخ ۱۴۰۵/۰۹/۰۷ لغایت ساعت ۲۴ مورخ ۱۴۰۵/۰۹/۱۳

مناقصه‌گران جهت دریافت اسناد مناقصه به آدرس WWW.BIPC.IR مراجعه نمایند.

۷- داشتن گواهی‌نامه‌های ذیل از سوی مناقصه‌گران در زمان دریافت اسناد مناقصه الزامی است:

۷-۱) آگهی تأسیس(درصورت عدم انطباق موضوع مناقصه با آگهی تأسیس، شرکت مناقصه‌گر مورد ارزیابی کیفی قرار نخواهد گرفت.)

۷-۲) گواهی‌نامه صلاحیت پیمانکاری

۸- محل و مهلت تحویل پاکات پیشنهادی: آدرس فوق‌الذکر -امور مراجعین حراست تا ساعت ۱۶ مورخ ۱۴۰۵/۰۹/۲۵

۹- محل و تاریخ جلسه گشایش پاکات پیشنهادی: رأس ساعت ۱۰ روز سه‌شنبه مورخ ۱۴۰۵/۱۰/۰۸ در مجتمع پتروشیمی بندر امام

۱۰- امکان حضور مناقصه‌گران به‌صورت مشارکتی در مناقصه حاضر میسر نمی‌باشد و به درخواست‌های مشارکتی ترتیب اثر داده نخواهد شد.

۱۱- مناقصه‌گرانی که در زمان برگزاری فرآیند مناقصه حاضر، سه قرارداد در دست اجرا به طرفیت شرکت پتروشیمی بندر امام داشته باشند، مجاز به شرکت در این مناقصه نخواهند بود.

تذکر۱: ارائه کپی مصدق قراردادهای مشابه انجام شده و مفاصاحسابهای ذیربط که در یکی از مراجع ذیصلاح (دفتر خانه اسناد رسمی، دادگاه حقوقی، امور حقوقی کارفرمای طرف قرارداد)گواهی شده است، جهت بررسی مدارک ارزیابی کیفی مناقصه‌گران، الزامی است.

تذکر۲: پاکت پیشنهادی مناقصه‌گری گشوده خواهد شد که حد نصاب امتیاز ارزیابی کیفی را کسب نمایند.

تذکر۳: به پیشنهادهایی که فاقد سپرده یا امضا مشروط و مخدوش و سپرده‌های کمتر از میزان مقرر، چک شخصی و نظایر آن و پیشنهادهایی که پس از انقضاء مدت مقرر در آگهی واصل شود، مطلقاً ترتیب اثر داده نخواهد شد.

تذکر۴: سایر اطلاعات و جزئیات مربوطه در اسناد مناقصه مندرج می‌باشد.

تذکر ۵: مجوز زیست محیطی: ضروری است مناقصه‌گران، مجوزهای زیست محیطی مرتبط با موضوع مناقصه را در یکی از دفترخانه‌های اسناد رسمی، کپی برابر با اصل نموده و در پاکت " ب" و پاکت حاوی مدارک استعلام ارزیابی کیفی قرار دهند. پاکت پیشنهاد قیمت مناقصه‌گرانی که فاقد مجوزهای لازم از مراجع ذی صلاح برای تحویل کاتالیست باشد باز نخواهد شد.

روابط عمومی شرکت پتروشیمی بندر امام (سهامی عام)

مناقصه خرید دیزل ژنراتور پروژه پدیدار

رویاساختمان آریا
گروه توسعه ساختمان گلدیس

شرکت رویا ساختمان آریا (سهامی خاص) در نظر دارد یک دستگاه دیزل ژنراتور ۲۵۰ کاوا ولوو با آلترناتیو استفورد به انضمام تابلو را مطابق مشخصات مندرج در اسناد مناقصه، برای پروژه موسوم به پدیدار خریداری نماید. لذا از فروشندگان دعوت می نماید جهت کسب اطلاعات بیشتر و خرید اسناد مناقصه از تاریخ ۱۴۰۵/۰۹/۰۲ لغایت ۱۴۰۵/۰۹/۱۱ (به غیر از پنج شنبه ها و ایام تعطیل) از ساعت ۸:۰۰ الی ۱۶:۰۰ به دفتر مرکزی شرکت به نشانی: تهران، میدان ونک، خیابان برزیل شرقی، خیابان شمس لاهیجانی، بن بست ۱۲، پلاک۷، طبقه اول، شماره تلفن: ۸۴۳۴۸ (داخلی ۳۱۷) مراجعه و یا تماس حاصل نمایند.

- محل تخلیه و تحویل تابلوها : تهران، بلوار نلسون ماندلا، نبش خیابان پدیدار می باشد.
- نحوه پرداخت: ۸۰ درصد مبلغ پیشنهادی (در مقابل تضمین مورد قبول خریدار) در زمان اعلام قبولی پیشنهاد قیمت و پس از بازدید از دستگاه در وجه فروشنده پرداخت خواهد شد و مابقی پس از تحویل در محل پروژه پرداخت می گردد. لیکن تضمین مذکور پس از اینکه فروشنده تست و راه اندازی را انجام داد به وی مسترد می گردد.
- تضمین شرکت در مناقصه به مبلغ ۲،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال بوده که (بصورت ضمانت نامه بانکی، چک تضمین شده بانکی و یا واریز به حساب شماره ۱۰۰۱۰۰۱۲۳۸۴۱۵ ، شماره شبا IR۰۲۰۶۱۰۰۰۰۰۰۱۰۰۱۰۰۱۲۳۸۴۱۵ بانک شهر به نام شرکت رویا ساختمان آریا) باید در پاکات جداگانه تحت عنوان پاکت (ب) قرار داده و به همراه پاکت پیشنهاد قیمت پاکت (ج) تحویل دبیرخانه شرکت رویا ساختمان آریا گردد.
- آخرین مهلت تحویل پاکات پیشنهادی، ساعت ۱۵:۰۰ روز شنبه مورخ ۱۴۰۵/۰۹/۱۴ می باشد.
- این شرکت در رد یا قبول یک یا کلیه پیشنهادات مختار است.
- هزینه چاپ آگهی به عهده برنده مناقصه می باشد.

www.arc.co.ir www.tcdgroup.ir

نوبت دوم
CH2=CH2

آگهی فراخوان مزایده عمومی
مزایده شماره ت م ز/۴۰۵/۱

پتروشیمی بندر امام

شرکت‌پتروشیمی بندر امام به آدرس بندر امام خمینی(ره) منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی، سایت۵ در نظر دارد مزایده عمومی با شرایط ذیل برگزار نماید.

۱-موضوع مزایده: فروش صد و بیست تن ضایعات واحد پلی اتیلن سنگین بسپاران شرکت پتروشیمی بندرامام

۲-مدت اجرای موضوع مزایده: سه ماه

۳- مبلغ تضمین شرکت در مزایده ۳،۵۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال می‌باشد.

۴-انواع تضمین های معتبر برای شرکت در مزایده:

۴-۱) ضمانت‌نامه بانکی

۴-۲) واریز وجه به‌حساب اعلام شده در اسناد مزایده

۵- مهلت توزیع اسناد مزایده از تاریخ ۱۴۰۵/۰۹/۰۷ لغایت ساعت ۲۴ مورخ ۱۴۰۵/۰۹/۱۳

ضمناً مزایده‌گران می‌توانند جهت دریافت اسناد مزایده به آدرس WWW.BIPC.IR مراجعه نمایند.

۶- محل و مهلت تحویل پاکات پیشنهادی: آدرس بندر امام خمینی(ره) منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی، سایت پنج-شرکت پتروشیمی بندرامام -امور مراجعین؛ تا ساعت ۱۴مورخ ۱۴۰۵/۰۹/۲۳

۷- محل و تاریخ جلسه گشایش پاکات پیشنهادی: متعاقباً از سوی کمیسیون معاملات اطلاع‌رسانی خواهد شد.

تذکر۱: به پیشنهادهایی که فاقد سپرده یا امضا مشروط و مخدوش و سپرده‌های کمتر از میزان مقرر، چک شخصی و نظایر آن و پیشنهادهایی که پس از انقضای مدت مقرر در آگهی واصل شود، مطلقا ترتیب اثر داده نخواهد شد.

تذکر۲: مزایده‌گران می‌بایست از اشخاص حقوقی(شرکت) بوده و دارای کد بورسی فعال و پروانه بهره‌برداری مرتبط باشند.

تذکر۳: سایر اطلاعات و جزئیات مربوطه در اسناد مزایده مندرج می‌باشد.

روابط عمومی شرکت پتروشیمی بندر امام (سهامی عام)

نوبت دوم
CH2=CH2

آگهی فراخوان مناقصه عمومی یک مرحله‌ای
توام با ارزیابی کیفی مناقصه شماره م ن/۴۰۵/۴۴

پتروشیمی بندر امام

شرکت پتروشیمی بندر امام به آدرس بندر امام خمینی(ره) منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی، سایت ۵ در نظر دارد مناقصه با شرایط ذیل را از طریق مناقصه عمومی به پیمانکار واجد شرایط و دارای صلاحیت واگذار نماید.

۱-موضوع مناقصه: استحصال پلاتین از کاتالیست‌های مستعمل Z-771 واحد PX پتروشیمی بندرامام

۲- مدت اجرای موضوع مناقصه: ۶ /شش ماه شمسی

۳- برآورد پایه اعلامی جهت حق الزحمه استحصال موضوع مناقصه، دریافت ۸٪ از فلز پلاتین استحصال شده می‌باشد.

۴- مبلغ تضمین شرکت در مناقصه ۱۹،۴۰۰،۰۰۰،۰۰۰ریال می‌باشد.

۵- انواع تضمین های معتبر برای شرکت در مناقصه:

۵-۱) ضمانت‌نامه بانکی

۵-۲) واریز وجه به‌حساب اعلام شده در اسناد مناقصه

۶- مهلت توزیع اسناد مناقصه از تاریخ ۱۴۰۵/۰۹/۰۷ لغایت ساعت ۲۴ مورخ ۱۴۰۵/۰۹/۱۳

مناقصه‌گران جهت دریافت اسناد مناقصه به آدرس WWW.BIPC.IR مراجعه نمایند.

۷- داشتن گواهی‌نامه‌های ذیل از سوی مناقصه‌گران در زمان دریافت اسناد مناقصه الزامی است:

۷-۱) آگهی تأسیس (درصورت عدم انطباق موضوع مناقصه با آگهی تأسیس، شرکت مناقصه‌گر مورد ارزیابی کیفی قرار نخواهد گرفت.)

۷-۲) گواهی‌نامه صلاحیت پیمانکاری

۸- محل و مهلت تحویل پاکات پیشنهادی: آدرس فوق‌الذکر -امور مراجعین حراست تا ساعت ۱۶ مورخ ۱۴۰۵/۰۹/۲۵

۹- محل و تاریخ جلسه گشایش پاکات پیشنهادی: رأس ساعت ۱۰ روز سه‌شنبه مورخ ۱۴۰۵/۱۰/۰۸ در مجتمع پتروشیمی بندر امام

۱۰- امکان حضور مناقصه‌گران به‌صورت مشارکتی در مناقصه حاضر میسر نمی‌باشد و به درخواست‌های مشارکتی ترتیب اثر داده نخواهد شد.

۱۱- مناقصه‌گرانی که در زمان برگزاری فرآیند مناقصه حاضر، سه قرارداد در دست اجرا به طرفیت شرکت پتروشیمی بندر امام داشته باشند، مجاز به شرکت در این مناقصه نخواهند بود.

تذکر۱: ارائه کپی مصدق قراردادهای مشابه انجام شده و مفاصاحسابهای ذیربط که در یکی از مراجع ذیصلاح (دفتر خانه اسناد رسمی، دادگاه حقوقی، امور حقوقی کارفرمای طرف قرارداد)گواهی شده است، جهت بررسی مدارک ارزیابی کیفی مناقصه‌گران، الزامی است.

تذکر۲: پاکت پیشنهادی مناقصه‌گری گشوده خواهد شد که حد نصاب امتیاز ارزیابی کیفی را کسب نمایند.

تذکر۳: به پیشنهادهایی که فاقد سپرده یا امضا مشروط و مخدوش و سپرده‌های کمتر از میزان مقرر، چک شخصی و نظایر آن و پیشنهادهایی که پس از انقضای مدت مقرر در آگهی واصل شود، مطلقا ترتیب اثر داده نخواهد شد.

تذکر۴: سایر اطلاعات و جزئیات مربوطه در اسناد مناقصه مندرج می‌باشد.

تذکر ۵: مجوز زیست محیطی: ضروری است مناقصه‌گران، مجوزهای زیست محیطی مرتبط با موضوع مناقصه را در یکی از دفترخانه‌های اسناد رسمی، کپی برابر با اصل نموده و در پاکت " ب" و پاکت حاوی مدارک استعلام ارزیابی کیفی قرار دهند. پاکت پیشنهاد قیمت مناقصه‌گرانی که فاقد مجوزهای لازم از مراجع ذی صلاح برای تحویل کاتالیست باشد باز نخواهد شد.

روابط عمومی شرکت پتروشیمی بندر امام (سهامی عام)

تسهیلات بانکی و گسست تنظیم‌گری در نظام حکمرانی آن

یادداشت

محمدعلی صادقی
پژوهشگر حوزه حقوق و اقتصاد دیجیتال

یکی از مسائل مغفول در نظام بانکی کشور، فقدان یک نظام حکمرانی منسجم، شفاف و الزام‌آور برای نحوه اخذ وثیقه یا تضمین تسهیلات بانکی است. مسأله‌ای که در ظاهر ممکن است صرفاً اختلافی در رویه اجرایی بانک‌ها به نظر برسد، اما در واقع از یک گسست در نظام حکمرانی و مدل تنظیم‌گری بانک‌ها حکایت دارد. پیامد این گسست منجر به تضعیف حقوق اقتصادی مشتریان و ضامنان می‌شود. امروز در نظام بانکی کشور، به نظر می‌رسد هر بانک، متناسب با سیاست داخلی و رویه‌های اختصاصی خود، قواعد خاص خود را برای اخذ تضمین وضع کرده است؛ در یک بانک، میزان وثایق مطالبه‌شده ممکن است چند برابر اصل تسهیلات باشد. در بانک دیگر، نوع خاصی از تضمین مطالبه می‌شود و در برخی از بانک‌ها نیز، بندهای «ج» و «د» ماده ۱۳ قانون صدور چک صراحتاً مورد نقض قرار می‌گیرند. بنابراین مشتری یا ضامن با الزاماتی مواجه می‌شود که عملاً امکان برخورداری از حمایت‌های قانونی را محدود می‌کند. این وضعیت، پرسش مهمی را ایجاد می‌کند که آیا قرار است هر بانک، در قلمرو روابط اعتباری خود، نظام حقوقی مستقلی برای شهروندان تعریف کند؟ مشتریان نیز می‌بایست به صورت الزامی این شرایط را به عنوان یک پکیج (همانند قراردادهای الحاقی) قبول کنند یا از کل آن صرفنظر نمایند؟ در یکی از مهم‌ترین مثال‌های فوق، مطابق ماده ۱۳ قانون صدور چک، در مواردی که چک بابت تضمین انجام معامله یا تعهدی صادر شده باشد، صادرکننده آن قابل تعقیب کیفری نیست. نکته مهم‌تر آنکه قانونگذار در بند «د» همین ماده، حتی فرضی را نیز پیش‌بینی کرده است که تضمینی بودن چک در متن آن تصریح نشده باشد. به عبارت دیگر، صرف درج نشدن عبارت «بابت ضمانت» در متن چک، لزوماً ماهیت تضمینی آن را از بین نمی‌برد و مانع استناد به حمایت مقرر در قانون نیست، با وجود این حکم صریح، رویه برخی بانک‌ها این است که بر اساس آن، مشتری یا ضامن ملزم می‌شود چک را بدون درج عبارت «بابت ضمانت» و مستقیماً در وجه بانک صادر کند. چنین رویه‌ای، به‌ویژه اگر با هدف فراهم کردن امکان تعقیب کیفری صادرکننده چک طراحی شده باشد، محل ایراد جدی حقوقی است. قانونگذار در بند «د» ماده ۱۳ دقیقاً برای جلوگیری از بی‌اثر شدن حمایت قانونی در چنین وضعیتی، امکان اثبات تضمینی بودن چک را حتی بدون تصریح در متن آن به رسمیت شناخته است. بنابراین، بانک نمی‌تواند با تحمیل شیوه نگارش خاص بر مشتری، آثار قانونی یک رابطه تضمینی را از میان ببرد. البته اثبات تضمینی بودن چک در فرض عدم تصریح در متن، مستلزم ارائه دلیل و احراز موضوع در مرجع قضایی است. روی دیگر این مبحث سوءاستفاده از نابرابری قدرت چانه‌زنی است. مسأله فقط یک اختلاف تفسیری درباره قانون صدور چک نیست. باید به موقعیت واقعی اشخاصی توجه کرد که برای دریافت تسهیلات یا ضمانت از تسهیلات دیگران، به شعب بانکی مراجعه می‌کنند. مشتری در بسیاری از این روابط، نه امکان مذاکره درباره شروط قرارداد را دارد و نه قدرت انتخاب آزادانه میان انواع تضمینات را و نه حتی مرجعی که بتواند به سهولت اعتراض خود را مطرح نموده و حقوق قانونی خود را مطالبه نماید. این عدم حق انتخاب حتی در مواردی که با بانک‌های خصوصی مواجه هستیم دو چندان می‌شود. برخی بانک‌های خصوصی با صرف این مدعا که این بنگاه خصوصی است از اجرای قوانین سرباز می‌زنند و این در حالی است که بانک‌ها هرچند خصوصی باشند، مطابق قوانین کشور عهده‌دار خدمت عمومی بوده و می‌بایست در چارچوب قوانین آمره و نظام تنظیم‌گری پولی و بانکی کشور عمل کنند. بنابراین در چنین شرایطی، وقتی بانک از مشتری می‌خواهد چکی صادر کند که در متن آن هیچ اشاره‌ای به تضمینی بودن نشده باشد، مشتری عموماً نه از آثار حقوقی این اقدام آگاهی کافی و نه قدرت مخالفت با آن را دارد. نتیجه این وضعیت، انتقال نامتوازن ریسک بار اتهام کیفری به شهروندانی است که صرفاً برای دریافت یک تسهیلات یا ضمانت از یک تسهیلات، وارد رابطه تضمین بانکی شده‌اند. اگر هدف از چنین رویه‌ای، تسهیل تعقیب کیفری ضامن باشد، موضوع دیگر صرفاً یک انتخاب قراردادی نیست، بلکه با مسأله‌ای جدی در زمینه رعایت حقوق اشخاص، حسن نیت در روابط قراردادی و حدود اختیار مؤسسات بانکی مواجه هستیم.

مطابق ماده ۶ آیین‌نامه تسهیلات اعطایی بانکی، اعطای تسهیلات عنداللزوم و به تشخیص بانک، منوط به اخذ تأمین کافی برای حفظ منافع بانک و حسن اجرای قراردادهای مربوط است. این حکم، اختیار بانک در مطالبه تأمین را به رسمیت می‌شناسد. اما پرسش اساسی این است که حدود این اختیار کجاست؟ آیا عبارت «اخذ تأمین کافی» مجوزی نامحدود برای تعیین هر نوع وثیقه، به هر میزان و با هر کیفیتی است؟ آیا بانک می‌تواند بدون رعایت یک چارچوب متناسب و شفاف، هر شرطی را به مشتری تحمیل کند و آیا بانک می‌تواند به اختیار خود و فراتر از قانون ماهیت تضمین را به مقوله کیفری افزایش دهد؟ بدیهی است که اختیار بانک در ارزیابی ریسک اعتباری و مطالبه تأمین، نباید به اختیار نامحدود و غیرقابل نظارت در طراحی شروط قراردادی تبدیل شود. کلام پایانی اینکه نمی‌توان از یک سو بانک‌ها را به‌عنوان نهاد برخوردار از امتیازات و اختیارات ویژه در نظام اقتصادی کشور به رسمیت شناخت و از سوی دیگر، تنظیم روابط آنان با شهروندان را به رویه‌های داخلی و تصمیمات سلیقه‌ای هر مؤسسه اعتباری واگذار کرد. بانک حق دارد برای صیانت از منابع خود و مدیریت ریسک اعتباری، تأمین کافی مطالبه کند. اما این حق، مجوزی برای تحمیل تضمینات نامتناسب، تضعیف حقوق ضامنان یا بی‌اثر کردن حمایت‌های قانونی نیست. باید این پرسش را جدی گرفت که اگر هر بانک بتواند به تشخیص خود میزان، نوع و حتی آثار حقوقی تضمینات را تعیین کند، پس جایگاه تنظیم‌گر پولی و بانکی کشور در صیانت از حقوق عمومی و ایجاد وحدت رویه کجاست؟ بانک‌ها نباید در قلمرو قراردادهای خود به قانون‌گذاران خودخوانده تبدیل شوند.

> وقتی بانک از مشتری می‌خواهد چکی صادر کند که در متن آن هیچ اشاره‌ای به تضمینی بودن نشده باشد، مشتری عموماً نه از آثار حقوقی این اقدام آگاهی کافی و نه قدرت مخالفت با آن را دارد. نتیجه این وضعیت، انتقال نامتوازن ریسک بار اتهام کیفری به شهروندانی است که صرفاً برای دریافت یک تسهیلات یا ضمانت از یک تسهیلات، وارد رابطه تضمین بانکی شده‌اند

درباره شرکت‌های نوین مشاوره سرمایه‌گذاری

صورتحسابت را خودت پرداخت کن!

یادداشت

مسعود یوسفی
دبیر گروه اقتصادی

سال ۱۸۶۵ پارلمان بریتانیا قانونی تصویب کرد که امروز خواندنش هم مایه خنده است. بر پایه این قانون، حداکثر سرعت مجاز برای وسایل نقلیه بخاریِ جاده‌ای در شهر بیش از دو مایل بر ساعت و در جاده بیرون شهر کمی بیش از چهار مایل بر ساعت بود. یعنی حرکت یک ماشین در شهر کندتر از عابر پیاده. تازه، طبق قانون یک نفر هم باید با پرچم قرمز، ۶۰ یارد جلوتر از آنها راه می‌رفت تا به همه خبر بدهد که «آهای! ماشین آمد، پناه بگیرید.» در واقع، مهندس‌ها ماشین را ساخته بودند، اما حکمرانان مقررات را بر مبنای اسب می‌نوشتند.

قصه به همین جا ختم نمی‌شد. بنا بر روایت‌های تاریخی، راه‌آهن و صاحبان حمل‌ونقل اسبی هم از این محدودیت‌ها بی‌نصیب نبودند؛ جالب اینکه هیچ کس نمی‌گفت «ما از ترسمان با رقابت مخالفیم»، همیشه می‌گفتند «برای ایمنی مردم» این کار را می‌کنیم. سرانجام در ۱۸۹۶ قانون عوض شد، سقف سرعت به ۱۴ مایل (حدود ۲۳ کیلومتر) رسید و آن مرد پرچم‌به‌دست هم با بیمه و مخلفات بازنشسته شد. ۳۱ سال طول کشید و حساب این تأخیر، طبق معمول، به نام کسانی ثبت شد که سر میز تصمیم‌گیری ننشسته بودند: مردم. حالا همین ماجرا را در بازار سرمایه ببینید، با بازیگران جدید. مدت‌هاست که در دنیا، مشاوره سرمایه‌گذاری از برگزاری جلسات حضوریِ پرهزینه به ترکیبی از الگوریتم و متخصص انسانی رسیده است. روبومشاورها درباره هدف، افق زمانی، درآمد و تحمل ریسک می‌پرسند، سبد پیشنهادی می‌سازند و آن را بازتوازن می‌کنند؛ نمونه‌اش Betterment و Wealthfront در آمریکا هستند و اتفاقاً بسیاری از این سامانه‌ها هوش مصنوعی مولد نیستند و بر پرسشنامه و قواعد تخصیص دارایی تکیه دارند. این موج تازه‌ای است که گفت‌وگوی زبانی، خلاصه‌سازی گزارش‌ها، تحلیل انبوه داده و اخبار و سناریوسازی را به پروسه افزوده؛ آن هم نه به‌جای مشاور انسانی، که کنار او. خب حالا ما که در کشورمان سامانه معاملاتی آنلاین داریم. صندوق و تحلیل تکنیکال و بنیادی هم داریم. پس مشکل کجاست؟ آنچه ما کم داریم مشاوره در دسترس عموم است که سرمایه‌گذار را بشناسد، ریسک‌پذیری‌اش را بسنجد و هزینه و ریسک هر پیشنهاد را شفاف بگوید. شاید تعجب کنید اما این کمبود دو دلیل ساده دارد. اول اینکه ساختار و رویه نظارتی ما هنوز آماده این پدیده نیست: به جای آنکه مدل تازه را با کارکرد و ریسکش بسنجند، سریعاً این پرسش را مطرح می‌کنند که «در کدام قالب قدیمی جا می‌گیرد؟» درست مثل اینکه از خودرو بپرسند «پس اسبت کجاست؟» دوم اینکه بازیگران سنتی که از وضع موجود سهم و مزیت دارند، از مدلی که هزینه مشاوره را پایین می‌آورد و انحصار دسترسی به مشتری را می‌شکند، دل خوشی ندارند. مثل صاحبان اصطبل‌ها و اسب‌ها در بریتانیای سال ۱۸۶۵.

این به معنای متهم‌کردن همه نهادهای سنتی نیست بلکه هشدار درباره یک خطر ساختاری است: وقتی منافع بازیگران مستقر بر تصمیم نظارتی سایه بیندازد، تنظیم‌گری از داور رقابت به سپر وضع موجود تبدیل می‌شود. لازم نیست ما هم ۳۱ سال صبر کنیم و هزینه بدهیم تا ماشین به رسمیت شناخته شود. تجربه جهانی نشان می‌دهد می‌شود هم از سرمایه‌گذار محافظت کرد و هم به مدل‌های ترکیبی و فناورانه میدان داد به شرط نظارتی مدرن، مستقل، شفاف و متناسب با ریسک. فکر نکنید با حذف مشاورها سرمایه‌گذار خرد بیکار می‌نشیند. خیر. صاف می‌رود سراغ بازار سیاه «سیگنال‌فروشی»؛ جایی که کیفیت و تعارض منافع را هیچ‌کس نمی‌سنجد و نتیجه‌اش می‌شود تصمیم‌های هیجانی، هزینه معاملاتی بیشتر، زیان قابل‌اجتناب و بی‌اعتمادی به بازار. حمایت واقعی از مردم یعنی دسترسی به ابزارهای تازه‌تر و بهتر، نه محروم‌کردنشان از آن به نام حمایت. مرد پرچم‌به‌دست را در بریتانیا سرانجام بازنشسته کردند؛ پرسش فقط این است که ما چند سال دیرتر این کار را می‌کنیم؟ و صورتحسابش را به نام چه کسانی فاکتور می‌کنیم؟

اطلاع‌رسانی

(آب) در فرابورس درخشید؛

استقبال گسترده سرمایه‌گذاران از نخستین پالایشگاه آب ایران

کشف قیمت سهام توسعه آب آسیا ۴۹.۲۵ درصد بالاتر از ارزش‌گذاری مبنا؛ چشم‌انداز سودآوری ۱۲.۶ هزار میلیارد تومانی در سال ۱۴۰۶

ورود شرکت مهندسی توسعه آب آسیا از مجموعه گروه‌های شرکت تأمین و انتقال آب خلیج فارس (واسکو) به بازار سرمایه، تنها یک عرضه اولیه در فرابورس ایران نبود؛ بلکه رویدادی مهم در معرفی ظرفیت‌های اقتصادی صنعت آب و شیرین‌سازی کشور به سرمایه‌گذاران و فعالان بازار سرمایه به شمار می‌رود.

این شرکت که به‌عنوان نخستین پالایشگاه آب ایران شناخته می‌شود، روز چهارشنبه ۴ آذرماه ۱۴۰۵ با نماد معاملاتی «آب» در فرابورس ایران عرضه اولیه شد و با استقبال قابل توجه سرمایه‌گذاران، نخستین گام خود را در بازار سرمایه با موفقیت برداشت.

استقبال چشمگیر بازار سرمایه از نماد (آب)

در مرحله نخست عرضه اولیه که به روش حراج انجام شد، قیمت هر سهم شرکت ۷ هزار و ۹۸۱ ریال کشف شد؛ رقمی که ۴۹.۲۵ درصد بالاتر از ارزش‌گذاری مبنا بود.

در این مرحله ۲۳۴ صندوق سرمایه‌گذاری مشارکت کردند و به ۱۳۱ صندوق تخصیص سهام صورت گرفت.

در مرحله دوم نیز یک میلیون و ۹۷۲ هزار و ۴۷۱ کد حقیقی و ۲ هزار و ۱۲۰ کد حقوقی در عرضه شرکت مشارکت کردند و حداکثر ۸۳۷ سهم به هر کد اختصاص یافت. این میزان مشارکت، نشان‌دهنده توجه فعالان بازار سرمایه به ظرفیت‌های صنعت آب و جایگاه شرکت مهندسی توسعه آب آسیا در زنجیره تأمین آب کشور است.

ظرفیت عملیاتی ۴۰۰ هزار مترمکعب در شبانه‌روز

توسعه آب آسیا با برخورداری از ظرفیت عملیاتی روزانه ۴۰۰ هزار مترمکعب، یکی از مجموعه‌های فعال و اثرگذار در حوزه شیرین‌سازی و تأمین آب مورد‌نیاز بخش‌های شرب و صنعت کشور محسوب می‌شود. این شرکت با بهره‌گیری از زیرساخت‌های تخصصی، تأمین بخشی از آب شرب استان هرمزگان و بخش عمده‌ای از نیاز مصرف‌کنندگان صنعتی را بر عهده دارد. اهمیت فعالیت شرکت زمانی بیشتر نمایان می‌شود که بدانیم تأمین پایدار آب، یکی از زیرساخت‌های اساسی استمرار تولید در صنایع بزرگ کشور است. در چنین شرایطی، توسعه آب آسیا با تکیه بر ظرفیت‌های عملیاتی و قراردادهای فروش آب، نقش مهمی در پشتیبانی از فعالیت‌های صنعتی و مدیریت محدودیت منابع آبی ایفا می‌کند.

درآمدزایی و چشم‌انداز روشن سودآوری

یکی از ویژگی‌های مهم مدل کسب‌وکار توسعه آب آسیا، برخورداری از درآمدهای مبتنی بر یورو در قراردادهای فروش آب صنعتی است همچنین سازوکار فروش آب و دریافت درآمد حاصل از آمادگی ظرفیت، در کنار بهره‌گیری از ظرفیت‌های موجود، زمینه مناسبی برای استمرار درآمدزایی و افزایش سودآوری شرکت فراهم کرده است.

ظرفیت آماده برای پاسخ‌گویی به نیاز صنایع

یکی از مزیت‌های رقابتی توسعه آب آسیا، برخورداری از ظرفیت آماده و امکان پاسخ‌گویی به افزایش تقاضای مصرف‌کنندگان صنعتی است.

به گفته مدیرعامل شرکت، با توجه به ظرفیت‌های موجود و امکان استفاده از ظرفیت آمادگی آب در شرایط فعلی این اجازه را به شرکت می‌دهد بدون تحمیل سرمایه‌گذاری سنگین جدید از زیرساخت‌های موجود برای پاسخ‌گویی به افزایش تقاضا بهره‌برداری کند.

آب؛ سرمایه‌ای راهبردی برای آینده اقتصاد ایران

عرضه اولیه شرکت مهندسی توسعه آب آسیا را می‌توان نقطه عطفی در پیوند صنعت آب با بازار سرمایه دانست؛ رویدادی که ضمن فراهم‌کردن امکان مشارکت سرمایه‌گذاران در یکی از حوزه‌های زیرساختی و راهبردی کشور، فرصت معرفی ظرفیت‌های اقتصادی صنعت شیرین‌سازی آب را نیز فراهم کرده است.

توسعه آب آسیا با اتکا به زیرساخت‌های عملیاتی، قراردادهای فروش آب، درآمدهای ارزی، ظرفیت‌های آماده و برنامه‌های مدیریت مالی، چشم‌اندازی قابل‌توجه در مسیر فعالیت‌های آتی خود ترسیم کرده است.

بی‌تردید، ورود این شرکت به فرابورس می‌تواند زمینه‌ساز افزایش شفافیت، ارتقای حاکمیت شرکتی، توسعه تعامل با سرمایه‌گذاران و تقویت جایگاه صنعت آب در اقتصاد کشور باشد.

«راز ماندگاری ایران» به روایت تقی آزاد ارمکی، استاد جامعه‌شناسی دانشگاه تهران:

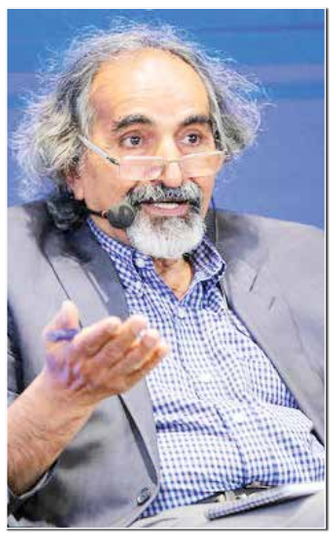
عقلانیت عملی ایرانیان

«هویت ایرانی» ظرفیت‌های بسیاری برای تداوم زندگی در متن بحران دارد

جامعه‌شناسی سیاسی

مهرانه صبری
گروه اندیشه

یکی از پرسش‌های بنیادین در مطالعه جامعه ایران، چگونگی استمرار تاریخی آن در متن دگرگونی‌های گسترده سیاسی، اجتماعی و فرهنگی است. ایران در طول تاریخ با جنگ‌ها، تغییر حکومت‌ها، جابه‌جایی قدرت‌ها و دگرگونی‌های عمیق اجتماعی مواجه بوده است؛ بااین‌حال، نوعی پیوستگی تاریخی و فرهنگی در زندگی ایرانیان استمرار یافته است. این استمرار را چگونه می‌توان توضیح داد؟ چه ظرفیتی در جامعه ایرانی وجود دارد که امکان می‌دهد در مواجهه با بحران‌های بزرگ، زندگی اجتماعی خود را بازتنظیم کند و مسیر تازه‌ای برای تداوم بیابد؟ دکتر تقی آزاد ارمکی، استاد جامعه‌شناسی دانشگاه تهران، در نشست «هویت ایرانی در جامعه معاصر؛ میان حافظه و تجربه زیسته» که در پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات برگزار شد، کوشید به این پرسش‌ها پاسخ دهد. او معتقد است هویت ایرانی پدیده‌ای تاریخی و میراثی است که در بستر تجربه‌های مشترک، حافظه جمعی و مناسبات اجتماعی شکل گرفته است. این هویت در طول زمان و در مواجهه با موقعیت‌های مختلف تاریخی، صورت‌های تازه‌ای پیدا می‌کند و در تجربه روزمره مردم استمرار می‌یابد. از نظر او، شناخت ایران مستلزم توجه هم‌زمان به «حافظه تاریخی» و «تجربه زیسته جامعه» است؛ دو عرصه‌ای که پیوسته بر یکدیگر اثر می‌گذارند و در شکل‌گیری هویت جمعی ایرانیان نقش محوری دارند.

در مواجهه با بحران‌هایی همچون جنگ، نیروهای اجتماعی، شبکه‌های ارتباطی، مناسبات فرهنگی و تجربه‌های تاریخی در کنار یکدیگر امکان سازگاری و حرکت دوباره را برای جامعه فراهم می‌کنند. جامعه با رجوع به میراث خود، عناصر تازه‌ای را جذب می‌کند و متناسب با موقعیت جدید، صورت‌بندی‌های تازه‌ای از زندگی اجتماعی به‌وجود می‌آورد. این منطق عمل‌گرایانه یکی از ظرفیت‌های مهم ماندگاری جامعه ایرانی است

هویت؛ برآمده از حافظه و تجربه زیسته

آزاد ارمکی معتقد است هویت ایرانی را باید در پیوند میان «گذشته تاریخی» و «زندگی جاری مردم» جست‌وجو کرد. حافظه تاریخی مجموعه‌ای از تجربه‌ها، روایت‌ها، مناسبات و میراث فرهنگی است که در طول نسل‌ها انتقال یافته و در زندگی اجتماعی حضور دارد. این حافظه همواره در تعامل با تجربه‌های تازه بازخوانی می‌شود و به جامعه امکان می‌دهد موقعیت امروز خود را در امتداد گذشته بفهمد.

این استاد دانشگاه تهران، بر نقش بحران‌ها در آشکار شدن ظرفیت تاریخی هویت ایرانی تأکید می‌کند. به باور او، بسیاری از پیوندهای اجتماعی و عناصر هویت جمعی در متن زندگی روزمره حضور دارند، اما در شرایط عادی کمتر به چشم می‌آیند. بحران‌ها این پیوندها را فعال می‌کنند و زمینه ظهور دوباره حافظه مشترک و احساس تعلق جمعی را فراهم می‌آورند. جنگ، زلزله، همه‌گیری‌ها و مواجهه با قدرت‌های بیرونی می‌توانند زمینه ظهور صورت‌های تازه‌ای از همبستگی و عاملیت جمعی را فراهم آورند. چنین رخدادهایی در شکل‌گیری مرحله تازه‌ای از حیات اجتماعی اثر می‌گذارند. به همین دلیل، هویت در موقعیت‌های حساس تاریخی معنای اجتماعی روشن‌تری پیدا می‌کند و به یکی از منابع مهم بازسازی زندگی جمعی تبدیل می‌شود.

عقلانیت عمل‌گرایانه جامعه ایرانی

یکی از مفاهیم محوری در تحلیل این جامعه‌شناس، «محافظه‌کاری ایرانی» بود؛ مفهومی که در گفتار او با «عقلانیت عملی» و «ظرفیت حفظ تداوم اجتماعی» پیوند داشت. او این ویژگی را نوعی توانایی جامعه ایرانی برای مواجهه فعال با شرایط متغیر، تنظیم مناسبات اجتماعی و یافتن امکان‌های تازه زندگی در دل بحران‌ها توصیف کرد. در برداشت او، «محافظه‌کاری ایرانی» نوعی منطق عمل‌گرایانه برای حفظ امکان زندگی و عبور از موقعیت‌های دشوار است.

او معتقد است جامعه ایرانی در مواجهه با بحران‌ها به بازآرایی ظرفیت‌های درونی خود می‌پردازد. نیروهای اجتماعی، شبکه‌های ارتباطی، مناسبات فرهنگی و تجربه‌های تاریخی در کنار یکدیگر امکان سازگاری و حرکت دوباره را برای جامعه فراهم می‌کنند. جامعه با رجوع به میراث خود، عناصر تازه‌ای را جذب می‌کند و متناسب با موقعیت جدید، صورت‌بندی‌های تازه‌ای از زندگی اجتماعی به‌وجود می‌آورد. این منطق عمل‌گرایانه یکی از ظرفیت‌های مهم ماندگاری جامعه ایرانی است؛ ظرفیتی که از طریق بازتنظیم روابط اجتماعی، زمینه استمرار زندگی را در شرایط متحول فراهم می‌کند.

استمرار جامعه در مسیر بحران‌های تاریخی

برآیند این دیدگاه آن است که هویت ایرانی را باید فرآیندی زنده و تاریخی دانست؛ فرآیندی که در آن «میراث گذشته»، «تجربه اکنون» و «افق آینده» به یکدیگر پیوند می‌خورند. آزاد ارمکی معتقد است «حافظه تاریخی»، «تنوع نیروهای اجتماعی»، «تجربه زیسته» و «عقلانیت عمل‌گرایانه» در کنار یکدیگر ظرفیت جامعه برای عبور از بحران‌ها و بازآفرینی زندگی جمعی را شکل می‌دهند و هویت ایرانی در متن همین تعاملات معنا پیدا می‌کند و استمرار می‌یابد. از نگاه او، راز ماندگاری ایران را باید در همین توانایی تاریخی جامعه برای بازآفرینی خود و حفظ امکان تداوم زندگی در متن دگرگونی‌ها جست.

«راه‌های بین‌المللی شدن آموزش عالی» به روایت مقصود فراستخواه:

ساختن راه در کنار دیوارهای بلند تحریم

سیاست‌گذاری علم

شیوا مطهری
گروه اندیشه

نخستین نشست از مجموعه نشست‌های تخصصی «بین‌المللی شدن آموزش عالی در ایران: چالش‌ها و فرصت‌ها» با حضور دکتر مقصود فراستخواه، جامعه‌شناس، در مؤسسه پژوهش و برنامه‌ریزی آموزش عالی برگزار شد؛ نشستی برای بررسی نسبت ارتباط جهانی و حیات علمی دانشگاه‌ها. ایده اصلی فراستخواه در این نشست این بود که تحریم‌ها، تنش‌های دیپلماتیک و محدودیت‌های ارتباطی، فرصت‌های بین‌المللی شدن دانشگاه ایرانی را تنگ کرده‌اند، اما نباید به این نتیجه رسید که ارتباط با جهان ناممکن است. او معتقد است دانشگاهیان باید با نقد موانع بیرونی، ظرفیت خود برای ابتکار و همکاری را نیز بالا ببرند.

علم در سرشت خود ماهیتی جهانی دارد و بین‌المللی بودن آن را نباید صرفاً یک هدف سیاستی یا انتخابی برای دانشگاه‌ها دانست. علم ثروتی مشترک میان انسان‌هاست و پیشرفت آن به ارتباط و همکاری پژوهشگران وابسته است. تحریم‌ها و محدودیت‌های ارتباطی، از جمله اختلال اینترنت، می‌توانند این پیوندها را تضعیف کنند

تأثیر مستقیم دیپلماسی بر دانشگاه

مقصود فراستخواه بحث را از نسبت سیاست خارجی و وضعیت دانشگاه آغاز کرد. رابطه دانشگاه با جهان بر تأمین مالی پژوهش، تبادل دانش و مشارکت در شبکه‌های علمی اثر می‌گذارد. او تأکید کرد: «دانشگاه باید رنج علم‌آموزی و فعالیت علمی را تحمل کند، نه اینکه علاوه بر آن، رنج ناشی از مشکلات دیپلماسی نیز بر آن تحمیل شود.» از نگاه او، فشار سیاسی، منابع و فرصت‌های لازم برای تولید دانش را محدود می‌کند.

او تصریح کرد: «علم فعالیتی زیرساختی و دیربازده است و نمی‌توان هزینه‌های آن را تنها بر دوش بنگاه‌های اقتصادی گذاشت. کم‌تحرکی اقتصاد و حضور ناکافی در زنجیره‌های ارزش جهانی نیز تقاضا برای دانش را کاهش می‌دهد.» او همچنین نسبت به گسترش «شبه‌دانش» هشدار داد؛ فعالیت‌هایی که ممکن است منابع محدود را جذب کنند، بی‌آنکه کارکرد انتقادی و اجتماعی دانشگاه را داشته باشند.

از موانع ارتباطی تا فرسایش حضور جهانی

عضو هیأت علمی مؤسسه پژوهش و برنامه‌ریزی آموزش عالی به موانع عملی ارتباط علمی پرداخت: «دشواری شرکت در برخی آزمون‌های بین‌المللی زبان، هزینه سفر به کشورهای دیگر و اختلال اینترنت که پیگیری روند داوری مقاله‌ها را دشوار می‌کند؛ این محدودیت‌ها می‌توانند ارتباط پژوهشگران با مجلات، همایش‌ها و همکاران خارجی را مختل کنند و بر انتشار مقاله یا ثبت اختراع اثر بگذارند.»

او با اشاره به افت جایگاه برخی دانشگاه‌های ایران در رتبه‌بندی‌های بین‌المللی و کاهش دعوت‌نامه‌های علمی، این وضعیت را نشانه تضعیف پیوندها و سرمایه اجتماعی علم ایرانی دانست. بااین‌حال، موانع بر سر راه بین‌المللی شدن آموزش عالی را تنها محدود به موانع بیرونی ندانست و بر ضرورت توجه به «خودتحریمی» تأکید کرد؛ یعنی محدودیت‌هایی که در داخل بازتولید می‌شوند و امکان ارتباط را کاهش می‌دهند. او تأکید داشت که باید هم‌زمان دو سطح مسأله را در نظر داشت تا بتوان راه برون‌رفتی برای آن یافت.

علم، فراتر از سیاست‌های رسمی

این استاد جامعه‌شناسی، بین‌المللی شدن آموزش عالی را نه برنامه‌ای تزئینی و نه انتخابی اختیاری دانست. او تصریح کرد: «علم به سرشت خود ماهیتی جهانی دارد. علم ثروتی مشترک میان انسان‌هاست. بنابراین بین‌المللی بودن را نباید صرفاً یک هدف سیاستی یا انتخابی اختیاری برای دانشگاه‌ها دانست. تبادل ایده‌ها و همکاری‌های مشترک به رشد دانش کمک می‌کند و انزوای ارتباطی فرصت یادگیری و اثرگذاری پژوهشگران را محدود می‌سازد.» بااین‌حال، فراستخواه از محدودیت‌های ساختاری نتیجه نگرفت که کنشگری دانشگاهی بی‌فایده است. او معتقد است با اینکه ساختارها می‌توانند مسیر را دشوار کنند، اما امکان کنش را به‌طور کامل از میان نمی‌برند و با ارجاع به «نظریه میدان» پیر بوردیو، از عاملیت افراد در کنار ساختارها گفت: «نباید از این محدودیت‌ها نتیجه گرفت که هرگونه تلاش برای بین‌المللی شدن ناممکن است.»

ساختن راه‌های موازی برای همکاری

پیشنهاد این جامعه‌شناس، ایجاد نوعی «جهان موازی علمی» بود؛ یعنی مسیرهای ابتکاری برای حفظ ارتباط در شرایط محدودیت. او تأکید کرد همکاری میان گروه‌های آموزشی، راهنمایی مشترک رساله‌های دکتری با استادان خارجی، فعالیت انجمن‌های تخصصی و ارتباط مستقیم پژوهشگران می‌توانند بخشی از این مسیرها باشند.

فراستخواه نمی‌گوید ابتکار فردی تمام پیامدهای تحریم را جبران می‌کند؛ تأکید او بر این است که اصلاح سیاست‌ها و رفع موانع بیرونی باید با تقویت عاملیت دانشگاهیان همراه شود. در این منطق، بین‌المللی شدن دانشگاه‌ها، هم مطالبه‌ای از سیاست‌گذاران برای کاستن از موانع است و هم مسئولیتی برای دانشگاهیان تا راه‌های ممکن همکاری را حفظ و گسترش دهند.

نوبت اول
STPC
شرکت پتروشیمی شهید تندگویان (سهامی عام)
آگهی فراخوان تجدید مناقصه عمومی دو مرحله‌ای
(توام با ارزیابی کیفی و فنی) مناقصه شماره ۱۴۰۵/۱۰۸
شرکت پتروشیمی شهید تندگویان (سهامی عام) در نظر دارد مناقصه با شرایط ذیل را از طریق مناقصه عمومی دو مرحله‌ای (توأم با ارزیابی کیفی و فنی) به فروشنده واجد شرایط و دارای صلاحیت واگذار نماید.
۱-موضوع مناقصه: خرید ۱،۷۴۰،۰۰۰ عدد دوک مقوایی
۲- مدت اجرای موضوع مناقصه: ۴ ماه
۳- مبلغ تضمین شرکت در مناقصه ۳۷،۵۲۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال میباشد.
۴- انواع تضمین های معتبر برای شرکت در مناقصه:
۴-۱) ضمانت نامه بانکی
۴-۲) واریز وجه به حساب اعلام شده در اسناد مناقصه
۵- مهلت توزیع اسناد مناقصه تا ساعت ۱۲:۰۰ مورخ ۱۴۰۵/۰۹/۱۴
• مناقصه گران می‌توانند جهت دریافت اسناد مناقصه به آدرس https://tender.stpc.ir مراجعه نمایند.
۶- ارائه گواهینامه‌های ذیل از سوی مناقصه‌گران در زمان دریافت اسناد مناقصه الزامی است:
۶-۱) پروانه کسب
۶-۲) کارت بازرگانی
۶-۳) گواهینامه‌های استاندارد ایزو IMS
۷- محل و مهلت تحویل پاکات پیشنهادی: خوزستان، بندر امام خمینی، منطقه ویژه اقتصادی، سایت ۴، مجتمع پتروشیمی شهید تندگویان، کمیسیون معاملات - تا ساعت ۱۲:۰۰ مورخ ۱۴۰۵/۰۹/۲۵
۸- محل و تاریخ مرحله اول گشایش پاکات الف و ب: آدرس فوق، دفتر کمیسیون معاملات- ساعت ۱۰:۳۰ مورخ ۱۴۰۵/۱۰/۰۷
تذکر۱: پاکت پیشنهادی مناقصه‌گری گشوده خواهد شد که حد نصاب امتیاز ارزیابی کیفی و فنی را کسب نمایند.
تذکر۲: به پیشنهادهایی که فاقد سپرده یا امضای مشروط و مخدوش و سپرده‌های کمتر از میزان مقرر، چک شخصی و نظایر آن و پیشنهادهایی که پس از انقضای مدت مقرر در آگهی واصل شود مطلقاً ترتیب اثر داده نخواهد شد.
تذکر۳: سایر اطلاعات و جزئیات مربوطه در اسناد مناقصه مندرج می‌باشد.
تذکر۴: ارائه کپی مصدق قراردادهای مشابه انجام شده و مفاصاحساب‌های ذیربط که در یکی از مراجع ذیصلاح (دفترخانه اسناد رسمی یا دادگاه یا امور حقوقی کارفرمای طرف قرارداد) گواهی شده است، جهت بررسی مدارک ارزیابی کیفی مناقصه‌گران، الزامیست.
ضمناً این آگهی در پورتال الکترونیکی پتروشیمی شهید تندگویان به آدرس www.stpc.ir در قسمت مناقصات/مزایدات قابل رؤیت می‌باشد.
کارشناس: خانم مرادپور، تلفن: ۰۶۱۵۲۱۷۲۷۸۳
روابط عمومی و امور بین الملل شرکت پتروشیمی شهید تندگویان (سهامی عام)

نوبت اول
STPC
شرکت پتروشیمی شهید تندگویان (سهامی عام)
آگهی فراخوان تجدید مناقصه عمومی دو مرحله‌ای
(توام با ارزیابی کیفی و فنی) مناقصه شماره ۱۴۰۵/۱۰۷
شرکت پتروشیمی شهید تندگویان (سهامی عام) در نظر دارد مناقصه با شرایط ذیل را از طریق مناقصه عمومی دو مرحله‌ای (توأم با ارزیابی کیفی و فنی) به فروشنده واجد شرایط و دارای صلاحیت واگذار نماید.
۱-موضوع مناقصه: خرید ۲۱۶،۰۰۰ عدد کارتن لایه میانی
۲- مدت اجرای موضوع مناقصه: ۴ ماه
۳- مبلغ تضمین شرکت در مناقصه ۱۸،۷۵۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال می‌باشد.
۴- انواع تضمین های معتبر برای شرکت در مناقصه:
۴-۱) ضمانت نامه بانکی
۴-۲) واریز وجه به حساب اعلام شده در اسناد مناقصه
۵- مهلت توزیع اسناد مناقصه تا ساعت ۱۲:۰۰ مورخ ۱۴۰۵/۰۹/۱۴
• مناقصه‌گران می‌توانند جهت دریافت اسناد مناقصه به آدرس https://tender.stpc.ir مراجعه نمایند.
۶- ارائه گواهی‌نامه‌های ذیل از سوی مناقصه‌گران در زمان دریافت اسناد مناقصه الزامی است:
۶-۱) پروانه کسب
۶-۲) کارت بازرگانی
۶-۳) گواهی نامه‌های استاندارد ایزو IMS
۷- محل و مهلت تحویل پاکات پیشنهادی: خوزستان، بندرامام خمینی، منطقه ویژه اقتصادی، سایت ۴، مجتمع پتروشیمی شهید تندگویان، کمیسیون معاملات - تا ساعت ۱۲:۰۰ مورخ ۱۴۰۵/۰۹/۲۵
۸- محل و تاریخ مرحله اول گشایش پاکات الف و ب: آدرس فوق، دفتر کمیسیون معاملات- ساعت ۱۰ مورخ ۱۴۰۵/۱۰/۰۷
تذکر۱: پاکت پیشنهادی مناقصه‌گری گشوده خواهد شد که حد نصاب امتیاز ارزیابی کیفی و فنی را کسب نمایند.
تذکر۲: به پیشنهادهایی که فاقد سپرده یا امضا مشروط و مخدوش و سپرده‌های کمتر از میزان مقرر، چک شخصی و نظایر آن و پیشنهادهایی که پس از انقضای مدت مقرر در آگهی واصل شود مطلقاً ترتیب اثر داده نخواهد شد.
تذکر۳: سایر اطلاعات و جزئیات مربوطه در اسناد مناقصه مندرج می‌باشد.
تذکر۴: ارائه کپی مصدق قراردادهای مشابه انجام شده و مفاصاحساب‌های ذیربط که در یکی از مراجع ذیصلاح (دفترخانه اسناد رسمی یا دادگاه یا امور حقوقی کارفرمای طرف قرارداد) گواهی شده است، جهت بررسی مدارک ارزیابی کیفی مناقصه‌گران، الزامی است.
ضمناً این آگهی در پورتال الکترونیکی پتروشیمی شهید تندگویان به آدرس www.stpc.ir در قسمت مناقصات/مزایدات قابل رؤیت می‌باشد.
کارشناس: خانم مرادپور، تلفن: ۰۶۱۵۲۱۷۲۷۸۳
روابط عمومی و امور بین الملل شرکت پتروشیمی شهید تندگویان (سهامی عام)

نوبت اول
STPC
شرکت پتروشیمی شهید تندگویان (سهامی عام)
فراخوان تجدید مناقصه عمومی یک مرحله‌ای
توأم با ارزیابی کیفی مناقصه شماره ۱۴۰۵/۱۱۶
شرکت پتروشیمی شهید تندگویان به آدرس بندر امام خمینی، منطقه ویژه اقتصادی، سایت اداری پشتیبانی، امورحقوقی و پیمان‌ها، تلفن ۰۶۱۵۲۱۷۲۷۸۴ درنظر دارد مناقصه باشرایط ذیل راازطریق مناقصه عمومی یک مرحله‌ای توأم با ارزیابی کیفی به پیمانکار واجد شرایط و دارای صلاحیت واگذار نماید.
۱-موضوع مناقصه: بازسازی زیرساخت دوربین‌های ضلع غربی و جنوبی سایت اداری پشتیبانی
۲- مدت اجرای موضوع مناقصه: ۶ ماه
۳- مبلغ تضمین شرکت در مناقصه ۵،۴۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال می‌باشد.
۴- تضمین‌های معتبر برای شرکت در مناقصه: ضمانت‌نامه بانکی، واریز وجه به‌حساب اعلام شده در اسناد مناقصه
۵- مناقصه‌گران جهت دریافت اسناد مناقصه به آدرس https://tender.stpc.ir مراجعه و ثبت‌نام نمایند.
- مهلت توزیع اسناد مناقصه: از مورخ ۱۴۰۵/۰۹/۰۷ تا ساعت ۱۲ مورخ ۱۴۰۵/۰۹/۱۱
۶- ارائه گواهی‌نامه‌های ذیل از سوی مناقصه‌گران در زمان دریافت اسناد مناقصه الزامی است:
۶-۱) ارائه آگهی تأسیس شرکت یا آگهی تغییرات جهت کنترل موضوع شرکت با موضوع مناقصه
۶-۲) گواهی‌نامه صلاحیت پیمانکاری
۶-۳) گواهی‌نامه تأیید صلاحیت ایمنی از سوی اداره تعاون، کار و رفاه اجتماعی
۶-۴) پیمانکار باید دارای گواهی‌نامه افتا، گرایش پیاده‌سازی امنیت فیزیکی و محیط پیرامونی باشد.
۷- محل و مهلت تحویل پاکات پیشنهادی: آدرس فوق کمیسیون معاملات- تا ساعت ۱۲ مورخ ۱۴۰۵/۰۹/۲۱
۸- محل و تاریخ جلسه گشایش پاکات قیمت: آدرس فوق، کمیسیون معاملات،ساعت ۱۰:۳۰ مورخ ۱۴۰۵/۰۹/۳۰ می‌باشد.
تذکر۱: پاکت پیشنهادی مناقصه‌گری گشوده خواهد شد که حد نصاب امتیاز ارزیابی کیفی را کسب نماید.
تذکر۲: به پیشنهادهایی که فاقد سپرده یا امضا مشروط و مخدوش و سپرده‌های کمتر از میزان مقرر، چک شخصی و نظایر آن و پیشنهادهایی که پس از انقضای مدت مقرر در آگهی واصل شود مطلقاً ترتیب اثر داده نخواهد شد.
تذکر۳: سایر اطلاعات و جزئیات مربوطه در اسناد مناقصه مندرج می‌باشد.
تذکر۴: ارائه کپی مصدق قراردادهای مشابه انجام شده و مفاصاحساب‌های ذیربط که در یکی از مراجع ذیصلاح (دفترخانه اسناد رسمی یا دادگاه یا امور حقوقی کارفرمای طرف قرارداد)گواهی شده است، جهت بررسی مدارک ارزیابی کیفی مناقصه‌گران، الزامی است.
روابط عمومی و امور بین الملل شرکت پتروشیمی شهید تندگویان (سهامی عام)

نبض تهران با برق می‌زند — بهینه مصرف کنیم
نوبت اول
آگهی مناقصه عمومی یک مرحله‌ای
شرکت توزیع نیروی برق تهران بزرگ(سهامی خاص)
شرکت توزیع نیروی برق تهران بزرگ در نظر دارد نسبت به خرید انواع پست پدمانتد تمام روغنی مورد نیاز خود از تولیدکننده داخلی واجد شرایط اقدام نماید.
شرح مختصری از کالا(نوع، کمیت وکیفیت کالا):

شماره مناقصه سامانه ستاد	۳۰۰۵۰۹۲۷۳۴۰۰۰۰۸۴
شماره مرجع مناقصه	۱۴۰۵۱۰۰۱۱۲۹۷
موضوع مناقصه	خرید انواع پست پدمانتد تمام روغنی
تعداد	۱۶ دستگاه
مبلغ ضمانت‌نامه فرایند ارجاع کار (ریال)	۳۵،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰ریال
مهلت فروش اسناد	از روز یک‌شنبه تاریخ ۱۴۰۵/۰۹/۰۸ لغایت روز پنج‌شنبه تاریخ ۱۴۰۵/۰۹/۱۳
تاریخ انتشار مناقصه در سامانه	یک‌شنبه تاریخ ۱۴۰۵/۰۹/۰۸
تاریخ تحویل اسناد به دستگاه مناقصه‌گزار	تا ساعت ۹ روز شنبه تاریخ ۱۴۰۵/۰۹/۲۸
تاریخ بازگشایی اسناد مناقصه	ساعت ۱۰ روز دوشنبه تاریخ ۱۴۰۵/۰۹/۳۰
ارزیابی کیفی	دارد
صلاحیت و گواهی‌نامه لازم	- مناقصه‌گر می‌بایست تولیدکننده یا تأمین‌کننده داخلی باشد. - مناقصه‌گر می‌بایست دارای گواهی تایپ تست از آزمایشگاه‌های معتبر در خصوص پست پدمانتد تمام روغنی در برگیرنده موضوع مناقصه باشد.
محل تحویل و بازگشایی اسناد	تهران - خیابان شیخ بهایی جنوبی - شهرک والفجر - انتهای کوچه سوم - اداره دبیرخانه شرکت توزیع نیروی برق تهران بزرگ محل بازگشایی: سالن جلسات

نوع سپرده فرایند ارجاع کار: به‌صورت ضمانت‌نامه بانکی و یا چک تضمین شده بانکی یا واریز وجه به‌حساب جاری شماره ۰۱۰۸۰۱۱۷۱۰۰۴ به‌نام شرکت توزیع نیروی برق تهران بزرگ بانک صادرات شعبه ملاصدرا و یا بلوکه از حساب مطالبات تأیید شده نزد شرکت توزیع نیروی برق تهران بزرگ ارائه نمایند.
- به پیشنهادهای فاقد سپرده، سپرده‌های مخدوش، سپرده‌های کمتر از میزان مقرر، چک شخصی و نظایر آن ترتیب اثر داده نخواهد شد.
مبلغ فروش اسناد:
- جهت شرکت در هر مناقصه، مبلغ ۱،۵۰۰،۰۰۰ریال به‌صورت الکترونیکی صرفاً از طریق درگاه پرداخت اینترنتی سایت سامانه تدارکات الکترونیکی دولت به نشانی: www.setadiran.ir اقدام به خرید اسناد نمایند. ضمناً کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد مناقصه تا ارائه پیشنهاد مناقصه‌گران، بازگشایی پاکت‌ها و اعلام و قبول برندگی از طریق همین درگاه انجام خواهد شد و مناقصه‌گران درصورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت‌نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند.
- به پیشنهادهای فاقد امضا، مشروط، مخدوش و پیشنهاداتی که بعد از انقضای مدت مقرر در فراخوان واصل می‌شود، مطلقاً ترتیب اثر داده نخواهد شد.
شرایط متقاضیان جهت شرکت در مناقصه:
- سایر اطلاعات و جزئیات مربوطه در اسناد مناقصه مندرج است.
نشانی‌های کسب اطلاعات بیشتر:
- سایت شبکه اطلاع‌رسانی معاملات شرکت توانیر: www.tavanir.org.ir
- سایت پایگاه ملی مناقصات: http://iets.mporg.ir
- سایت شرکت توزیع نیروی برق تهران بزرگ: http://www.tbtb.ir
-کانال اطلاع‌رسانی فراخوان معاملات شرکت در پیام‌رسان بله به نشانی: ble.ir/join/EUhUVVuZvC
امور بازرگانی شرکت توزیع نیروی برق تهران بزرگ(سهامی خاص)

نوبت اول
STPC
شرکت پتروشیمی شهید تندگویان (سهامی عام)
فراخوان تجدید مناقصه عمومی یک مرحله‌ای
توأم با ارزیابی کیفی مناقصه شماره ۱۴۰۵/۱۱۶
شرکت پتروشیمی شهید تندگویان به آدرس بندر امام خمینی، منطقه ویژه اقتصادی، سایت اداری پشتیبانی، امورحقوقی و پیمان‌ها، تلفن ۰۶۱۵۲۱۷۲۷۸۴ درنظر دارد مناقصه باشرایط ذیل راازطریق مناقصه عمومی یک مرحله‌ای توأم با ارزیابی کیفی به پیمانکار واجد شرایط و دارای صلاحیت واگذار نماید.
۱-موضوع مناقصه: بازسازی زیرساخت دوربین‌های ضلع غربی و جنوبی سایت اداری پشتیبانی
۲- مدت اجرای موضوع مناقصه: ۶ ماه
۳- مبلغ تضمین شرکت در مناقصه ۵،۴۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال می‌باشد.
۴- تضمین‌های معتبر برای شرکت در مناقصه: ضمانت‌نامه بانکی، واریز وجه به‌حساب اعلام شده در اسناد مناقصه
۵- مناقصه‌گران جهت دریافت اسناد مناقصه به آدرس https://tender.stpc.ir مراجعه و ثبت‌نام نمایند.
- مهلت توزیع اسناد مناقصه: از مورخ ۱۴۰۵/۰۹/۰۷ تا ساعت ۱۲ مورخ ۱۴۰۵/۰۹/۱۱
۶- ارائه گواهی‌نامه‌های ذیل از سوی مناقصه‌گران در زمان دریافت اسناد مناقصه الزامی است:
۶-۱) ارائه آگهی تأسیس شرکت یا آگهی تغییرات جهت کنترل موضوع شرکت با موضوع مناقصه
۶-۲) گواهی‌نامه صلاحیت پیمانکاری
۶-۳) گواهی‌نامه تأیید صلاحیت ایمنی از سوی اداره تعاون، کار و رفاه اجتماعی
۶-۴) پیمانکار باید دارای گواهی‌نامه افتا، گرایش پیاده‌سازی امنیت فیزیکی و محیط پیرامونی باشد.
۷- محل و مهلت تحویل پاکات پیشنهادی: آدرس فوق کمیسیون معاملات- تا ساعت ۱۲ مورخ ۱۴۰۵/۰۹/۲۱
۸- محل و تاریخ جلسه گشایش پاکات قیمت: آدرس فوق، کمیسیون معاملات،ساعت ۱۰:۳۰ مورخ ۱۴۰۵/۰۹/۳۰ می‌باشد.
تذکر۱: پاکت پیشنهادی مناقصه‌گری گشوده خواهد شد که حد نصاب امتیاز ارزیابی کیفی را کسب نماید.
تذکر۲: به پیشنهادهایی که فاقد سپرده یا امضا مشروط و مخدوش و سپرده‌های کمتر از میزان مقرر، چک شخصی و نظایر آن و پیشنهادهایی که پس از انقضای مدت مقرر در آگهی واصل شود مطلقاً ترتیب اثر داده نخواهد شد.
تذکر۳: سایر اطلاعات و جزئیات مربوطه در اسناد مناقصه مندرج می‌باشد.
تذکر۴: ارائه کپی مصدق قراردادهای مشابه انجام شده و مفاصاحساب‌های ذیربط که در یکی از مراجع ذیصلاح (دفترخانه اسناد رسمی یا دادگاه یا امور حقوقی کارفرمای طرف قرارداد)گواهی شده است، جهت بررسی مدارک ارزیابی کیفی مناقصه‌گران، الزامی است.
روابط عمومی و امور بین الملل شرکت پتروشیمی شهید تندگویان (سهامی عام)

روایتی از قاب توانمندی داخلی که می‌تواند بخش مهمی از نیاز کشور به ساخت و تعمیر شناورها را در خانه پاسخ دهد

بازگشت کشتی‌سازی به ریل توان داخلی

عکس‌ها: ایران

گزارش

مرجان قندی
گروه گزارش

صدای ممتد جوشکاری و برش فلز در محوطه‌ای صنعتی می‌پیچد، میان بدنه‌های غول‌پیکری که برای تعمیر و بازسازی در این مجموعه پهلو گرفته‌اند. اینجا مجموعه صنعتی دریایی ایران (صدرا) است، تصویری زنده از توان مهندسی و صنعتی کشور در حوزه کشتی‌سازی. کارگران و متخصصان در گوشه‌گوشه این محوطه مشغول کارند، هرکدام قطعه‌ای از پازلی را پیش می‌برند که نتیجه نهایی‌اش، بازگشت یک شناور به آغوش دریاست. در میان این سازه‌های عظیم کشتی‌سازی، تلاشی پیگیر برای ساخت و نوسازی شناورهای ایرانی جریان دارد، ظرفیتی که هم وابستگی به خارج را کاهش می‌دهد و هم از خروج ارز جلوگیری می‌کند، این مجموعه چرخه اشتغال صدها نیروی متخصص و کارگر ایرانی را به حرکت درآورده است.

صنعت کشتی‌سازی در جهان از صنایع پیشران توسعه است و توانمندی در این حوزه می‌تواند وابستگی کشور به خدمات فنی و مهندسی خارجی را کاهش دهد. جهانبخش امیری، مدیرعامل شرکت صدرا پارس در بیستمین تور نظارتی قوه قضائیه در گفت‌وگو با «ایران» با بیان اینکه این مجموعه از سال ۶۸ فعالیت ساخت و تعمیرات کشتی و همچنین ساخت سکو را در این مجموعه آغاز کرده با اشاره به سابقه تعمیر شناورهای ایرانی در خارج از کشور می‌گوید: «پیش از انقلاب، کشور ما نه در حوزه ساخت کشتی و نه در زمینه تعمیر شناورها جایگاه قابل‌توجهی نداشت. حتی پس از انقلاب هم تعمیرات و ساخت برخی شناورها در کشورهای دیگر انجام می‌شد، اما در حال حاضر بخشی از این تعمیرات در داخل کشور و در این مجموعه انجام می‌شود.»

صنعت کشتی‌سازی یکی از پیشران‌های توسعه در جهان است، حوزه‌ای که تسلط برآن می‌تواند وابستگی فنی و مهندسی کشور به خارج را به حداقل برساند. جهانبخش امیری با اشاره به سابقه این مجموعه در ساخت سکو و شناورها از سال ۱۳۶۸، گریزی به گذشته می‌زند و می‌گوید: «پیش از انقلاب، کشور ما در حوزه ساخت و تعمیر شناورها جایگاه قابل‌توجهی نداشت و حتی پس از انقلاب هم بخش عمده ساخت‌وسازها و تعمیرات به خارج از مرزها سپرده می‌شد. اما امروز توانسته‌ایم این مسیر را تغییر دهیم و بخش مهمی از این خدمات را در داخل کشور و در همین مجموعه به سرانجام برسانیم.»

او توضیح می‌دهد: «تعمیر شناورها در داخل کشور، علاوه بر ایجاد کار برای متخصصان و کارگران ایرانی، می‌تواند از خروج ارز و هزینه‌کرد برای انتقال شناورها به مراکز خارجی جلوگیری کند. در صنعت دریایی، دسترسی به مرکز تعمیراتی داخلی همچنین به کاهش زمان توقف شناورها و تداوم فعالیت آنها کمک می‌کند.»

امیری با بیان اینکه شناورهای ایرانی در گذشته برای تعمیر به روسیه برده می‌شدند، می‌گوید: «این شرکت در حوزه تعمیرات فعال شده و امروز علاوه بر اینکه شناورها با پرچم جمهوری اسلامی ایران را تعمیر می‌کند، شناورهایی از کشورهای دیگر هم برای تعمیر به این مجموعه می‌آیند.»

او با اعلام اینکه در حال حاضر پنج فروند شناور در حال تعمیرات هستند، می‌گوید: «البته فعالیت صدرا به تعمیر و بازسازی محدود نیست. پس از حدود ۱۲ سال وقفه در نوسازی ناوگان، با سفارش پروژه‌هایی از سوی سازمان بنادر و دریانوردی، ساخت شناورهای جدید در این مجموعه از سر گرفته شده است.»

مرکز اصلی اورهال شناورهای خزر

صدرا به‌عنوان یکی از مراکز اصلی اورهال شناورهای خزر شناخته شده است. مدیرعامل این شرکت با این توضیح که دست‌کم سالانه چهار تا پنج فروند شناور اینجا تعمیر می‌شود، می‌گوید: «از ۱۵۰ فروند شناور فعال در دریای خزر، ۹۸درصد در این مجموعه اورهال می‌شوند.»

امیری با بیان اینکه کشتی‌سازی یک صنعت پیشران و بسیار اشتغالزاست، می‌گوید: «ساخت کشتی، زنجیره‌ای از فعالیت‌های تخصصی را به هم پیوند می‌دهد؛ از طراحی و مهندسی تا جوشکاری، نصب تجهیزات و آزمایش‌های فنی. هر پروژه علاوه بر نیروی کار مستقیم، به مجموعه‌ای از تأمین‌کنندگان و صنایع پشتیبان وابسته است. به همین دلیل، سفارش ساخت شناور می‌تواند به گردش کار در بخش‌های مختلف صنعت دریایی کمک کند.»

بومی‌سازی بیشتر تجهیزات

یکی از موانع پیش روی صنایع دریایی، دشواری تأمین قطعات و تجهیزات تخصصی است. مدیرعامل صدرا پارس می‌گوید: «بخش عمده‌ای از تجهیزات مورد نیاز این مجموعه در داخل کشور بومی‌سازی شده است. حدود ۷۰ تا ۸۰ درصد تجهیزات مورد نیاز را در داخل کشور تأمین می‌کنیم. بخشی از تجهیزات همچنان وابسته به خارج است، اما در بعضی موارد تولید داخلی به دلیل پایین‌بودن میزان مصرف، از نظر اقتصادی مقرون‌به‌صرفه نیست.»

امیری با اشاره به اینکه متخصصان شرکت در برخی موارد، به‌جای جایگزینی قطعات کمیاب، آنها را تعمیر یا بازسازی می‌کنند، می‌گوید: «در این کار از تجربه‌ای که در سال‌های گذشته به دست آمده استفاده می‌کنیم. بعضی از این مهارت‌ها تخصصی و کمیاب است.»

یادگیری کنار دست نیروهای باتجربه

در صنعتی مانند کشتی‌سازی، تجربه فنی به اندازه تجهیزات اهمیت دارد. بخشی از دانش مورد نیاز در جریان کار و از طریق تجربه نیروهای قدیمی‌تر به دست می‌آید، دانشی که اگر به نسل بعد منتقل نشود، حفظ توان تعمیر و ساخت دشوار می‌شود. اما صدرا در سال‌های اخیر نیروی انسانی خود را افزایش داده و برای آموزش نیروهای تازه‌وارد، آنها را در کنار همکاران باتجربه قرار داده است.

او توضیح می‌دهد: «افرادی که در این مجموعه مشغول به کار می‌شوند، لزوماً پیش از ورود به مجموعه تجربه کار صنعتی نداشته‌اند. نیروهای تازه را کنار همکاران باتجربه قرار دادیم تا کار را در عمل یاد بگیرند. حالا تعدادی از آنها پس از حدود دو سال می‌توانند ساخت و تعمیر شناور را به‌صورت مستقل انجام دهند. این شیوه آموزش، در کنار انتقال تجربه، برای نیروهای این منطقه فرصت ورود به یک صنعت تخصصی را فراهم می‌کند، صنعتی که به نیروی فنی، مهندسی و کارگری ماهر نیاز دارد.»

امیری با اشاره به اینکه در حال حاضر ۸۰۰ نفر به‌صورت مستقیم در مجموعه صدرا مشغول کار هستند، می‌گوید: «در صنعت کشتی‌سازی، به ازای هر شغل مستقیم، دست‌کم چهار تا پنج نفر نیز به‌صورت غیرمستقیم در بخش‌های پشتیبان فعالیت می‌کنند. این مشاغل می‌توانند در حوزه‌هایی مانند تأمین قطعه و تجهیزات، حمل‌ونقل، خدمات فنی و دیگر فعالیت‌های وابسته شکل بگیرد. بنابراین، ادامه فعالیت و توسعه مجموعه فقط بر کارکنان داخل کارخانه اثر نمی‌گذارد و شبکه‌ای از کسب‌وکارهای مرتبط هم تأثیر مثبت دارد.»

او به نقش ورود قوه قضائیه در پیگیری مشکلات مجموعه اشاره می‌کند و می‌گوید: «ما برای رفع یکی از مشکلات شرکت درخواستی را مطرح کردیم و رئیس کل دادگستری استان مازندران بلافاصله موضوع را در کارگروه اقتصاد مقاومتی مطرح کردند و همه مدیران کل را به همکاری فراخواندند و در کمتر از سه ماه با رفع این مشکل، اولین شناور را به آب انداختیم.»

> در صنعت کشتی‌سازی، به ازای هر شغل مستقیم، دست‌کم چهار تا پنج نفر نیز به‌صورت غیرمستقیم در بخش‌های پشتیبان فعالیت می‌کنند. این مشاغل می‌تواند در حوزه‌هایی مانند تأمین قطعه و تجهیزات، حمل‌ونقل، خدمات فنی و دیگر فعالیت‌های وابسته شکل بگیرد

برش

تبلور شعار «ما می‌توانیم»

سیدعلی کاظمی سخنگوی قوه قضائیه در بازدید از شرکت صنایع دریایی ایران (صدرا) در بیستمین تور رسانه‌ای مرکز رسانه قوه قضائیه با اشاره به جایگاه این مجموعه می‌گوید: «در مکانی هستیم که یکی از جایگاه‌های تبلور شعار «ما می‌توانیم» است و نشان می‌دهد که خواستن، توانستن است. این مجموعه پس از جنگ تحمیلی راه‌اندازی شده و اکنون شاهد هستیم چه خدمات شایانی به کشور و حوزه اقتصاد ارائه می‌کند.»

او با اشاره به مسأله‌ای که در بازدیدهای مختلف این تور مشاهده شده است، توضیح می‌دهد: «یک مسأله خاص در سواحل جنوبی دریای مازندران وجود دارد و آن هم پسروی آب‌هاست که چالش جدی ایجاد کرده و باید حتماً در مورد آن تدبیر ملی اتخاذ شود.»

کاظمی با اشاره به عملکرد مدیران استانی در شرایط جنگی، می‌گوید: «مدیران استانی با توجه به شرایط جنگی، اقدامات بسیار خوبی برای رفع مشکلات انجام داده‌اند؛ بویژه همکاران ما در دادگستری استان که با اقدامات خوب خود، اختلافات بین دستگاه‌ها و همچنین اختلاف بین دستگاه‌ها با مردم را مدیریت کردند به‌گونه‌ای که روند کارها به خوبی پیش برود.»

رئیس پژوهشگاه مطالعات وزارت آموزش و پرورش در گفت‌وگو با «ایران» از برنامه‌ریزی جدید این وزارتخانه گفت

سناریوی آموزش در بحران

گزارش

معصومه غفاری
گروه اجتماعی

اگر در آینده شرایط بحرانی ناشی از عواملی مانند جنگ یا بیماری‌های واگیردار، آلودگی هوا و... در کشور رخ بدهد، وضعیت مدارس و آموزش دانش‌آموزان چگونه خواهد بود؟ آیا آموزش در مدارس متوقف خواهد شد یا مسیری جایگزین از سوی نهادهای آموزشی کشور برای جبران عقب‌ماندگی‌ها پیش‌بینی شده است؟ پاسخ به این پرسش‌های اساسی در قالب دستورالعمل‌های جدید و علمی از سوی وزارت آموزش و پرورش و پژوهشگاه مطالعات تدوین شده است، طرحی که هدفش فقط «ادامه مدرسه» نیست، بلکه «تداوم یادگیری» در سخت‌ترین شرایط ممکن است. براساس برنامه‌ریزی‌های جدید و تدوین الگوی آموزشی مدارس در شرایط جنگی، مشخص شده است که در زمان وقوع بحران، اولویت اول با حفظ جان دانش‌آموزان و کارکنان است؛ اما این به معنای تعطیلی مدارس و آموزش یا تسلیم شدن در برابر عقب‌ماندگی‌های علمی نیست. بلکه براساس این استراتژی، آموزش و پرورش برای مواجهه با شرایط اضطراری، از مدل «واکنشی» فاصله گرفته و به سمت «آمادگی پیشینی» حرکت کرده است. یعنی مدارس باید از پیش، بسته‌های یادگیری و روش‌های تدریس چندکاناله را آماده کنند تا با کوچک‌ترین حادثه‌ای، جریان انتقال دانش قطع نشود.

نکته‌ای که در این طرح بسیار کلیدی است، نگاه ویژه به «شکاف آموزشی» است. برخلاف رویکردهای سنتی که پس از پایان بحران، آموزش را به حالت عادی برمی‌گرداندند، این دستورالعمل با الگو گرفتن از استانداردهای آموزشی جهانی در شرایط جنگی، تأکید دارد که بلافاصله پس از فروکش کردن شرایط، باید «سنجش تشخیصی» انجام شود. هدف این است که دقیقاً مشخص شود هر دانش‌آموز در چه سطحی از یادگیری دچار عقب‌ماندگی شده است و برنامه‌های جبرانی دقیقاً برای همان نقاط ضعف طراحی شود.

علاوه بر این، بخش مهمی از این طرح به «مقابله با اضطراب دانش‌آموزان» اختصاص یافته است، چرا که در شرایط جنگی یا بحران‌های امنیتی، آسیب‌های روانی دانش‌آموزان می‌تواند فراتر از عقب‌ماندگی در درس باشد. به همین دلیل، در الگوی جدید، حمایت‌های روانی و ارائه مشاوره به دانش‌آموزان آسیب‌دیده، بخشی جدایی‌ناپذیر از فرآیند آموزشی در نظر گرفته شده است تا با بازگشت به شرایط عادی، فرزندان ما، هم از نظر علمی و هم از نظر روانی، آمادگی بازگشت به چرخه آموزش در مدارس را داشته باشند.

تدوین پروتکل جدید آموزش‌وپرورش

علی محبی رئیس پژوهشگاه مطالعات وزارت آموزش و پرورش، درباره تدوین الگوی مدارس در شراط جنگی، به «ایران» می‌گوید: «شهریور سال جاری تحقیقاتی از سوی پژوهشگاه مطالعات آموزش و پرورش، در خصوص تعطیلی آموزش در ایران و نیز تبعات و پیامدهای آموزشی، فرهنگی، اقتصادی و انسانی انجام و به هیأت دولت ارائه شد. پیرو این مهم با تصویب هیأت وزیران تعطیلی آموزش در کشور منحصراً به وزیر آموزش و پرورش واگذار شده و مقرر شد تا در مدت زمان ۶۰ روز، دستورالعمل مربوط در خصوص عوامل مهم تعطیلی آموزش را آماده و با حضور نمایندگان دستگاه‌ها، نهایی و ابلاغ کند.»

او می‌گوید: «بعد از جنگ ۴۰ روزه، وزارت آموزش و پرورش کارهای علمی مرتبط با این موضوع را عملیاتی کرد و دستورالعمل تداوم آموزش در شرایط جنگی را به خاطر وضعیت خاص کشور در اولویت قرار داد که پس از طی مراحل تصویب، با امضای وزیر آموزش و پرورش و وزیر کشور ابلاغ شد. در حال حاضر استان‌ها بر اساس این دستورالعمل عمل می‌کنند تا وقوع جنگ یا هر بحران دیگری در کشور، باعث تعطیلی سراسری مدارس نشود.»

> بعد از جنگ ۴۰ روزه، وزارت آموزش و پرورش کارهای علمی مرتبط با این موضوع را عملیاتی کرد و دستورالعمل تداوم آموزش در شرایط جنگی را به خاطر وضعیت خاص کشور در اولویت قرار داد که پس از طی مراحل تصویب، با امضای وزیر آموزش و پرورش و وزیر کشور ابلاغ شد

تدوین برنامه آموزشی متناسب با سطح تهدید در هر استان

محبی درباره پیش‌بینی آموزش متناسب با تهدیدها در استان‌های مختلف، می‌گوید: «با در نظر گرفتن وضعیت جنگی در کشور، چهار سطح تهدید و پنج وضعیت آموزش در نظر گرفته شده است. چهار سطح تهدید عبارتند از وضعیت صفر یا عادی، وضعیت آماده‌باش، تهدیدهای معتبر و وقوع حمله که از سوی مراکز امنیتی متناسب با وضعیت هر شهر یا استان، اعلام خواهند شد تا آموزش متناسب با آن به صورت حضوری یا غیر حضوری برگزار شود.»

او در ادامه درباره پنج وضعیت آموزش تدوین شده در شرایط جنگی، توضیح می‌دهد: «در صورت وقوع جنگ در هر شهر، مدارس موقتاً به صورت غیرحضوری برگزار شده و پس از ۷۲ ساعت در صورت برطرف شدن تهدیدها، مجدداً به صورت دو کاناله یعنی همزمان به صورت حضوری و همچنین برای خانواده‌هایی که به هر دلیل تمایل به حضور فرزندان خود در مدارس ندارند، به شکل آموزش آنلاین (درصورت وجود اینترنت)، محتوای غیر حضوری، تلویزیونی، رادیویی و ارائه بسته‌های آموزشی و در مدارسی که تعداد دانش‌آموزان کم است، به صورت تلفنی، تا پنج روز برگزار شده و پس از پنج روز در صورت عادی شدن وضعیت، کلاس‌ها حضوری برگزار شوند. به این مفهوم که سازوکار طراحی شده برای موضوع آموزش در شرایط جنگی از حالت عادی تا توقف کامل آن، متناسب با وضعیت حاکم برهر استان، به شکل تفکیک شده طراحی و در نظر گرفته شده است.»

آموزش مسئولان مدارس برای شرایط جنگی

رئیس پژوهشگاه مطالعات وزارت آموزش و پرورش، درباره ارائه آموزش لازم به مسئولان مدارس در صورت مواجهه دوباره با شرایط جنگی، می‌گوید: «دستورالعمل لازم در این خصوص به مدیر کل استان و رؤسای مناطق به صورت کاملاً شفاف ابلاغ شده است تا متناسب با نیاز هر استان، در اختیار مسئولان تمامی ۱۲۰ هزار مدرسه در سراسر کشور قرار داده شود. همچنین یک کمیته سیاستی نیز عملکرد گام به گام در این زمینه را شفاف‌سازی و ارائه خواهد کرد؛ به این مفهوم که یک برنامه تصمیم‌ساز برای شرایط جنگی تدوین شده است تا بدون وابستگی به اینترنت و صرفاً با در نظر گرفتن سطح تهدیدها و اعلام آن از سوی منابع امنیتی، دستورات لازم را به کمک پنج وضعیت آموزشی و سناریوهای اعلام شده مرتبط با آن برای تمامی پایه‌های تحصیلی در هر استان اتخاذ کنند. مرجع تصمیم‌گیری در این خصوص شورای تصمیم‌گیری هر استان یا شهرستان خواهد بود.»

برش

حمایت روانی از دانش‌آموزان در شرایط جنگی

محبی با اشاره به وضعیت روانی دانش‌آموزان در شرایط جنگی، توضیح می‌دهد: «برنامه‌ای با هدف کنترل اضطراب و ایجاد بهداشت روانی لازم برای دانش‌آموزان، با دوازده گام از سوی آموزش و پرورش تدوین شده است تا قبل از رخداد هرگونه تهدیدی به آموزش و پرورش هر استان ابلاغ و پیش‌بینی‌های لازم از گام اول تا مرحله نهایی یعنی سنجش، تشخیص و جبران با هدف حفظ جان و امنیت دانش‌آموزان در کنار آموزش اتخاذ شود.»

کاسبی با مرگ

وقتی بازاریابی تا پس از زندگی هم پیشروی می‌کند

گروه حوادث: سهیلا نوری/

تصور کنید وسط یک روز پراسترس، وقتی در حال شمارش معکوس برای انجام کار مهمی هستید، پیامکی درباره انجام برخی مناسک پس از مرگ‌تان دریافت کنید. فکر می‌کنید اولین واکنش‌تان چه خواهد بود؟ من چند روز پیش همین موقعیت را تجربه کردم، آن هم لحظه‌ای که روی صندلی آزمایشگاه نشسته بودم و با هزار فکر و خیال، منتظر ارسال نتیجه پاتولوژی به تلفن همراهم بودم. هرکسی هم جای من بود در آن شرایط تنها به آرامش احتیاج داشت، اما لرزش ناگهانی تلفن همراه، واژه صریح «مرگ» را به خلوت من پرتاب کرد. پیامی روی صفحه موبایل نقش بست که ارسال کننده آن خودش را «...» معرفی کرد و به من پیشنهاد داد برای بعد از مرگم تمهیداتی بیندیشم. ساده گذشتن از کنار چنین پیامکی به هیچ عنوان جایز نبود. آن هم در شرایطی که کشور بحران‌های متعددی را از سرگذرانده و تاب‌آوری هموطنان و دعوت آنها به آرامش مبرم‌ترین نیاز جامعه امروز است.

با یک بررسی ساده مشخص شد، طی روزهای گذشته این پیام هدفمند، به واسطه یک پیام‌رسان داخلی برای تعدادی از هموطنان ارسال شده است. البته متن آن به هیچ عنوان شبیه پیامک‌های تبلیغاتی معمول نیست که در روز ده‌ها نمونه‌اش را پاک می‌کنیم چراکه با دقیق شدن در سطور این پیام به وضوح می‌توان دریافت «اضطرابِ زیستی» انسانِ امروز، در بستر یک پیام‌رسان داخلی به کالایی قابل معامله تبدیل شده که در ورای آن، نه یک تصادف، که یک مهندسی روانی دقیق پنهان شده است؛ «سلام وقت بخیر. ...هستم. ببخشید مزاحم شدم. خواستم بگم اگر می‌خواید یک عده بعد از فوتتون به نیتتون کار خیر انجام بِدن و ثوابش رو به روح شما هدیه کنند، طرح... این دغدغه‌ها رو برطرف می‌کنه. بعضی از شخصیت‌های شناخته شده مثل... هم عضو این طرح شدن. اگر خواستید با این طرح بیشتر آشنا بشید، می‌تونید از طریق لینک زیر سایتشون رو ببینید و اگر خواستید توی این طرح ثبت نام کنید. حتماً به سربزنید مطمئنم تمام آشنایانتون رو به این طرح دعوت می‌کنید.»

ترفندهای پنهان در خطوط یک پیامک

پیام را خواندم و برای لحظه‌ای خشکم زد. به خودم که آمدم شک نداشتم لینک ضمیمه پیام نه‌تنها قابل پیگیری نیست که احتمال هرنوع خرابکاری هدفمندی را نیز بالا می‌برد، با این همه زیر ذره‌بین قرار دادن چنین اقدام عجیب و غیرمعمولی و بررسی ابعاد و زوایای پنهان آن ضروری است. پیامک ارسالی با یک «شخصی‌سازی کاذب» شروع می‌شود. فرستنده با کلماتی مثل «... هستم، ببخشید مزاحم شدم» تلاش می‌کند گارد دفاعی مخاطب را بشکند و خود را یک فرد غیرتجاری و مؤدب جلوه دهد، اما بلافاصله پس از این مقدمه، قلاب اصلی یعنی «برانگیختن احساس گناه و اضطراب وجودی» پرتاب می‌شود.

دکتر علیرضا شریفی یزدی، روان‌شناس اجتماعی و مدرس دانشگاه با تأیید این گزاره می‌گوید: «نیم‌نگاهی به ساختار این پیامک نشان می‌دهد پشت طراحی این چند خط، یک مهندسی دقیق روانی و بازاریابی تهاجمی خوابیده است. فرستندگان این پیام‌ها با دست‌اندازی به باورها و مناسک معنوی، دقیقاً هسته مرکزی اضطراب و دغدغه‌های درونی انسان را نشانه می‌گیرند؛ ترفندی که هدفش ایجاد یک نگرانی ناگهانی در مخاطب است تا او را در موقعیت پاسخگویی به یک نیاز شتاب‌زده قرار دهد.»

نظریه مدیریت وحشت و بازار گرم اضطراب

اینکه چرا پیام‌هایی از این دست در برهه‌های زمانی حساس، روند فزاینده‌ای به خود می‌گیرند، سؤالی است که این روان‌شناس اجتماعی در پاسخ به آن به نظریه «مدیریت وحشت» (Terror Management Theory) اشاره می‌کند: «در شرایطی که جامعه با لایه‌هایی از فشارهای روانی و اخبار نگران‌کننده دست‌به‌گریبان است، برجستگی مرگ در ذهن ناخودآگاه افراد افزایش پیدا می‌کند. در این وضعیت آسیب‌پذیر، ذهن انسان به طور طبیعی دنبال سازوکارهای دفاعی می‌گردد. پیامک‌هایی از این دست، دقیقاً روی همین موج سوار می‌شوند تا از حس ناامنیانی و اضطراب محیطی افراد، بهره‌برداری کنند. در واقع، این ترفند از نظریه «جبران احساس کنترل» هم استفاده می‌کند؛ یعنی به فردی که احساس می‌کند کنترل زندگی از دستش خارج شده، یک راهکار سمبولیک فوری (ثبت‌نام در یک طرح و برون‌سپاری تکالیف معنوی) پیشنهاد می‌دهد تا آرامش دروغینی برایش بخرند.» البته تمام ماجرا به همین جا ختم نمی‌شود. نکته تاریک دیگر در این ساختار، استفاده از «گروه مرجع» یا چهره‌های شناخته‌شده است که به باور دکتر شریفی یزدی بردن نام برخی از چهره‌های رسانه‌ای در پیامک ارسالی، تلاشی است برای مشروعیت‌بخشی فوری و جبران بی اعتمادی؛ تکنیکی که سعی دارد اعتبار ازدست‌رفته را به زورِ نام‌ها به یک طرح گره بزند.

> در شرایطی که جامعه با لایه‌هایی از فشارهای روانی و اخبار نگران‌کننده دست‌به‌گریبان است، برجستگی مرگ در ذهن ناخودآگاه افراد افزایش پیدا می‌کند. در این وضعیت آسیب‌پذیر، ذهن انسان به طور طبیعی دنبال سازوکارهای دفاعی می‌گردد. پیامک‌هایی از این دست، دقیقاً روی همین موج سوار می‌شوند تا از حس ناامنیانی و اضطراب محیطی افراد، بهره‌برداری کنند

چرا مغز ما به پیامک مرگ واکنش شدید نشان می‌دهد؟

برای درک بهتر واکنش مغز به پیامک مرگ، باید به ساختار پردازش اطلاعات در مغز انسان نگاهی بیندازیم. دکتر محسن ایمانی که از منظر روانشناختی به این موضوع می‌پردازد معتقد است وقتی فردی در موقعیت استرس‌زا قرار دارد (مانند انتظار برای تحمل درد فیزیکی)، سیستم عصبی او در حالت آماده‌باش یا همان واکنش «جنگ یا گریز» قرار می‌گیرد. در این شرایط، بخش عاطفی و هشداردهنده مغز یعنی بخش «آمیگدال» فعال‌تر از همیشه خواهد بود. از این رو دریافت یک پیامک غیرمنتظره با مضمون مرگ، دقیقاً مانند فشردن یک «ماشه» عمل می‌کند که از منظر روان‌شناسی بالینی، این پدیده قابلیت آن را دارد که نوعی «بازتروما» یا یادآوری آزاردهنده آسیب‌های قبلی را رقم بزند.

به گفته این مدرس روان‌شناسی بالینی، مغز تحت استرس، توانایی پردازش منطقی این واقعیت را ندارد که چنین پیامی تنها یک اس‌ام‌اس انبوه کور است؛ بلکه آن را به عنوان یک «تهدید مستقیم بقا» تفسیر می‌کند. به همین دلیل است که فرد بلافاصله پس از خواندن پیام، موجی از تپش قلب، خشم فروخورده و احساس ناامنی را تجربه می‌کند؛ واکنشی که فرستندگان این پیام‌ها یا از آن بی‌خبرند و یا آگاهانه از آن به عنوان اهرمی برای جلب توجه استفاده می‌کنند.

کالایی‌سازی مرگ و فرسایش سرمایه اجتماعی

اینکه عده‌ای مرگ و معاد را به یک «تراکنش سازمانی و مالی» تبدیل کنند، زنگ خطری جدی برای اخلاق ارتباطی و اجتماعی است؛ نظام سرمایه‌داری و بازاریابی کور، سال‌هاست که تولد، ازدواج و حتی مراسم ترحیم را به واسطه ساخت و گسترش سالن‌های برگزاری این مراسم به کالایی قابل خرید‌وفروش تبدیل کرده، اما کشاندن این رویکرد به حریم خصوصی افراد از طریق پیامک‌های انبوه و هدایت‌شده به سمت اضطراب، قدم گذاشتن بر مرزهای جدیدی از بی‌اخلاقی تجاری است، موضوعی که دکتر شریفی یزدی به عنوان یک جامعه‌شناس، آن را پیش از هر چیز دلیلی برای ایجاد حس تجاوز به حریم ذهنی، خشم و نوعی «تهییج توهین‌آمیز» در شهروندان می‌داند و معتقد است پیامد کلان‌تر این پدیده‌ها، فرسایش مضاعف اعتماد اجتماعی است؛ در جامعه‌ای که شهروندان انواع چالش‌های سایبری را تجربه می‌کنند، ترویج کسب‌وکارهایی با این فرمت، بدبینی عمومی نسبت به مفهوم واقعی «خیرخواهی اصیل» را افزایش می‌دهد و سرمایه اجتماعی را بیش از پیش تخریب می‌کند.

اما اینکه «چرا مرزهای اخلاق ارتباطی تا این اندازه جابه‌جا شده» سؤالی است که روان‌شناسان اجتماعی و تحلیلگران فرهنگ مصرفی، بارها و به اشکال مختلف به آن پرداخته و به این نتیجه رسیده‌اند که ما با پدیده‌ای به نام «کالایی‌سازی مطلق» روبه‌رو هستیم. در این فرآیند، حتی مقدس‌ترین، شخصی‌ترین و درونی‌ترین ابعاد زندگی انسان، از بستر اصیل خود خارج شده و به شکل بسته‌بندی‌شده و تجاری عرضه می‌شوند. بنابراین وقتی یک مؤسسه یا جریان نامعلوم، دغدغه‌های اخلاقی فرد را به یک فرمول ثبت‌نامی و تراکنش مالی تبدیل می‌کند، در واقع از «احساس گناه» به عنوان ارز رایج بازار خود بهره می‌برد. اینجاست که مکانیسم‌های دفاعی روانی جامعه آسیب می‌بینند؛ چرا که فرد به جای ارتباط درونی با ارزش‌های معنوی‌اش، احساس می‌کند مدام تحت نظارت یک ناظر بازاریاب است که برای او فاکتور صادر می‌کند؛ این نوع بازاریابی، به تعبیر روان‌شناسان، نوعی «استثمار عاطفی» است که به حریم آرامش روانی افراد هجوم می‌آورد. از سوی دیگر، این گونه اقدامات انرژی روانی جامعه را از کنشگری، تاب‌آوری و مراقبت از زندگی به سمت یک «تقدیرگرایی منفعلانه» سوق می‌دهد؛ جریانی که به اعتقاد «علیرضا شریفی یزدی» جای تمرکز بر حل چالش‌های زیستی و روانی امروز، ذهن فرد را درگیر نگرانی‌های معنوی القایی می‌کند.

چگونه گارد دفاعی مخاطب شکسته می‌شود؟

بررسی متن این پیامک از زاویه تکنیک‌های ارتباطی نیز نشان می‌دهد طراحان آن به خوبی با روان‌شناسی توده آشنا هستند. به طوری که گویی در ثانیه‌های اول مخاطب را به اصطلاح خلع سلاح می‌کنند. دکتر ایمانی با بیان این جمله که «مغز انسان به طور پیشفرض نسبت به پیام‌های روباتیک و انبوه گارد می‌گیرد» اضافه می‌کند: اما وقتی پیام با نام یک شخص و عذرخواهی شروع می‌شود، ذهن ناخودآگاه فرض را بر این می‌گذارد که با یک ارتباط انسانی و محترمانه طرف است. از این رو بلافاصله پس از این خطای شناختی که در ذهن مخاطب ایجاد شد، ضربه اصلی وارد و دغدغه‌های پس از مرگ طرح می‌شود. این تناقض شدید بین لحن متواضعانه اولیه و محتوای سنگین و تکان‌دهنده بعدی، مخاطب را در یک گیجی موقت فرو می‌برد. فرد در آن لحظه فرصت تحلیل منطقی ندارد و تنها چیزی که دریافت می‌کند، بار سنگینی از مسئولیت انجام‌نشده پس از مرگ است؛ دقیقاً همان نقطه‌ای که بازاریابی تهاجمی به اهداف خود نزدیک می‌شود، فارغ از اینکه چه حجمی از تخریب روانی برای مخاطب به جا گذاشته است.

چه باید کرد؟

مواجهه با این سبک از بازاریابی نیازمند یک واکنش دوجانبه است. راهکاری که هم جنبه اجتماعی و هم جنبه روانشناسی دارد؛ در گام نخست باید «آگاه‌سازی عمومی» را در اولویت قرار داد. به این منظور رسانه‌ها و شبکه‌های اجتماعی معتبر، باید پشت‌پرده این ترفندها را کالبدشکافی کنند تا مخاطبان بدانند هر پیام به ظاهر خیرخواهانه‌ای، لزوماً منشأ خیر نیست، بلکه گاهی محصول ساعت‌ها فکر مشاوران سودجوی بازاریابی است تا روی نقاط ضعف روانی انسان‌ها سرمایه‌گذاری کنند.

مخاطب دومین راهکار اما نهادهای ناظر بر فضای ارتباطی کشور هستند به این معنا که باید با این دست‌اندازی‌ها به آرامش روانی شهروندان برخورد کنند تا فضای شخصی افراد در پیام‌رسان‌ها به بستر امنی برای کاسبان اضطراب تبدیل نشود.

روزهایی که فردی با هزار و یک دغدغه در گوشه‌ای نشسته، شاید آخرین جایی باشد که انتظار دارد با بازاریابی مرگ مواجه شود؛ اما این پیامک‌ها به ما یادآوری می‌کنند برای حفظ آرامش روان در روزگار مدرن، گاهی باید در برابر هجوم این خنده‌های کادوپیچ‌شده و کاسبی‌های معنوی، سرسختانه‌تر ایستاد.

یک جدول با دو شرح جدول روزنامه ایران دارای دو «شرح عادی و ویژه» است. در صورت تمایل به حل دو شرح ابتدا یکی از شرح‌ها را با مداد حل کرده و سپس با پاک کردن جواب شرح اول، به حل شرح دوم بپردازید. **۹۱۸۶**

جدول عادی

افقی

۱- یکی از کهن‌ترین و جذاب‌ترین سبک‌های نمایش در دنیا - واحد شمردن دام
۲- خدمتکار مرد- احتیاج- اجرای زنده موسیقی در مقابل عده‌ای تماشاگر
۳- اساس - جمله دستوری - لباس شنا
۴- موی گردن شیر - دشمن سخت - سمبل - قوت لایموت
۵- آخرین بازمانده نازی‌ها - مرکز «تایوان» - بنیاد
۶- چیز داغ و صفت چای - محله - کام
۷- هویدا - مراسم ازدواج - پایین
۸- طریقه چاپ کردن با ماشین رتاتیو - ساحر مشهور قوم بنی‌اسرائیل - پرنده سندباد
۹- سُرخ‌نای - جنس شیشه - ماده اصلی فشنگ‌سازی
۱۰- آوای درشت - نام زنانه فرنگی - تک‌تک
۱۱- باوقار و متین - پرتو ماه - سرراست
۱۲- آوای بم - ابزار - طپانچه - فضای خالی از هوا
۱۳- کارهای مهم - مقام و درجه - درس دادن
۱۴- ظرف دوجداره برای نگهداری مایعات - شادمانی - وسیله تنیس
۱۵- گلی سفید و معطر - غذایی ایرانی با تزئینی از نعناع داغ، پیاز داغ و گردو

عمودی

۱- عضو چشم - یکی از صنایع دستی استان گیلان
۲- گیاه رنگرزی - تغییر - دیکته
۳- گماشته و نماینده - خاصیت گوشی‌های امروزی - دقت بیمارگونه
۴- منزل بزرگ - رایانه لوحی - مگر - خاک مرغوب
۵- موجب آرامش - گوشت گیاهی - مرزنگوش
۶- شکم‌بند طبی - بدکردار قصه‌ها - کپسول بزرگ گاز
۷- تظاهر به نیکی - مکمل «جیب خالی» - بمبی که با نیروی اتم منفجر می‌شود
۸- بخش شیب‌دار کوه - پرتاب کردن - خندان
۹- شرم - فیلم برزو نیک‌نژاد (روی پرده سینما) - فرار
۱۰- مددرسانی - کشاورزی - خمیدگی کاغذ
۱۱- عدد تنها - آبگوشت اصیل ایرانی - کلام ضرورت
۱۲- ردپای آب! - سنگریزه - احتمال دارد و ممکن است - پول باستانی
۱۳- وسیله اطلاع‌رسانی - بلا و زرنگ - عوارض، مالیات
۱۴- نژاد ایرانی - انبار گندم - معشوقه «زئوس»
۱۵- بخش اصلی استخوان‌بندی انسان در نیم‌تنه بالایی - کم کردن

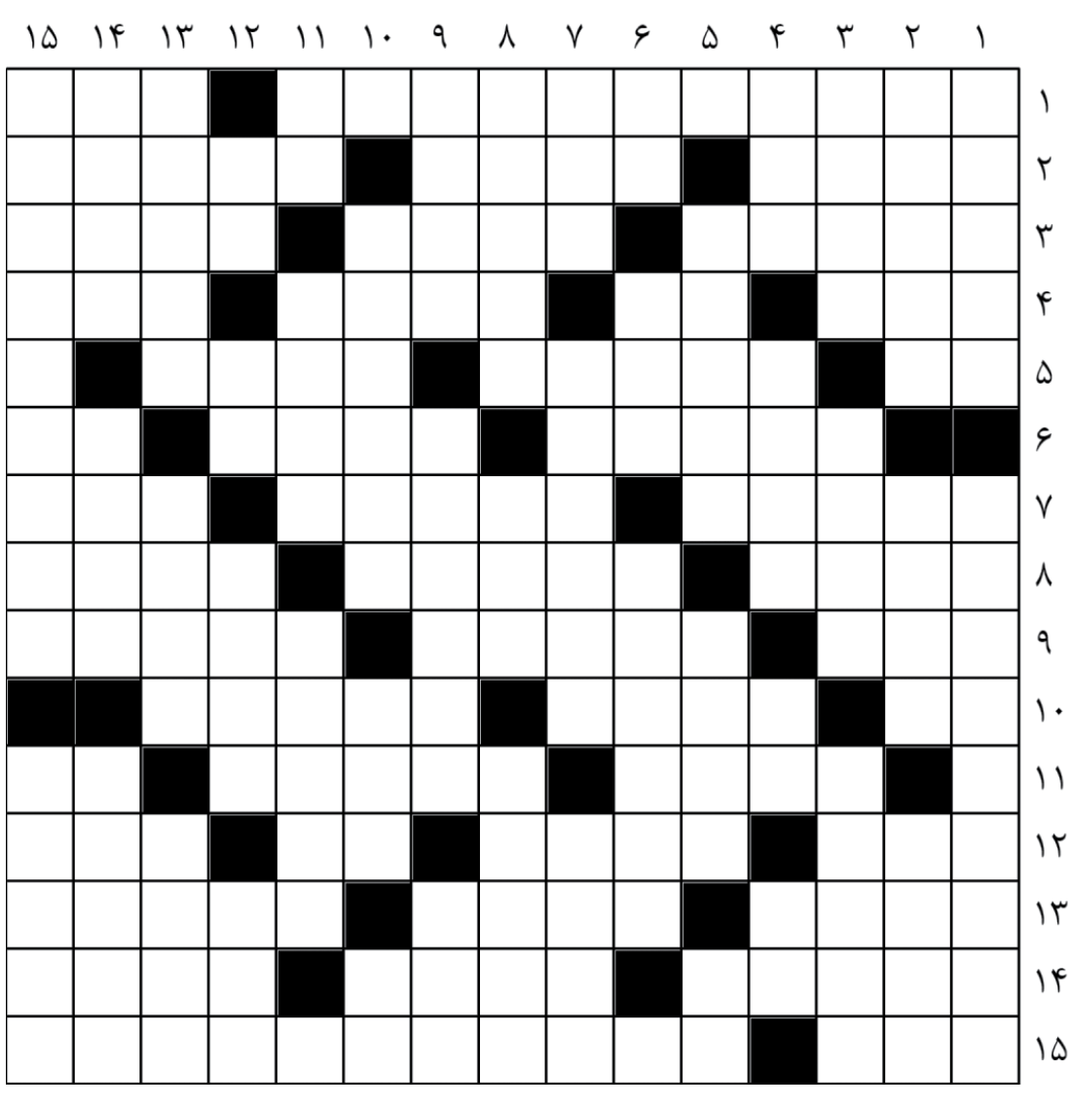
جدول ویژه

افقی

۱- داستان مشهور «آندره ژید» - اضافه بار
۲- اشاره به کسی که نخواهند اسمش را ببرند - باریدن - روشنایی کم
۳- عنصر استخوان - خوابیده - تیغ موکت‌بُری
۴- مستقبل - آواز قورباغه - الکترود متصل به قطب منفی - نمونه نمایشی
۵- صدای ریختن آب - پی‌درپی - کشور «بغداد»
۶- خانه تنگ و محقر - گیاه چتری - بخشی از دی‌اِن‌ای
۷- فحش و ناسزا - الهه نور یونان - مخفف آواز
۸- تأیید پست اینترنتی - موافق - فهمیده
۹- مزه ترش و شیرین - چوبدستی - گنجینه
۱۰- نشانه فعل مضارع - صحنه‌آرایی - هماهنگ
۱۱- چند رئیس - قایم و مخفی - عید «ویتنام»
۱۲- فضای خالی - ترمز کشتی - دخترک کارتونی - جنس
۱۳- میانجی - شهری در خاور استان لرستان - ضد «عَرضه»
۱۴- پدر فریدون - مردمان صاحب ادب و فرهنگ - نیکوروی
۱۵- پدر فرنگی - اثر «هاروکی موراکامی»

عمودی

۱- واژه آرزو - فیلم بهمن فرمان‌آرا
۲- میل ورزشی - برنجی که هنوز پوستش کنده نشده - ناچار
۳- پادشاه ساسانی - همدم - صداقت و درستکاری
۴- دکمه - کیسه‌کش - بعد از «یک» - درنوردیدن
۵- اندوهگین - یدک‌کشی خودرو - منقار مرغان
۶- شبکه رایانه‌ای - عضو پا - یکی از استان‌های «کوبا»
۷- دیدنی از رژه - واحد اندازه‌گیری طول برابر ده متر - اغراق‌آمیز
۸- انبوهی - کشور اینکاها - از توابع ساوه
۹- چیزها - اصول و قواعد - اجداد
۱۰- بلندپایه - باستان - شهر «هلند»
۱۱- عدد توحیدی - راه فرار - شرمندگی
۱۲- قورباغه درختی - نوعی دودکش - بسیار - خمیدگی
۱۳- خیمه - گلی درشت و پربرگ - سازمان فضانوردی
۱۴- تهمتن - ماه میلادی - شرح و بیان
۱۵- طولانی‌ترین اثر «گزنفون» - با هم داد و ستد کردن

حل جدول عادی شماره ۹۱۸۴

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	ص	ا	ب	و	ن	■	ر	ن	گ	ی	ن	ک	م	ا	ن
۲	م	ی	ن	ی	ب	و	س	■	ه	و	ش	■	س	ز	ا
۳	ی	■	ف	ض	ا	■	ز	ر	ر	گ	ی	ک	■	ن	ه
۴	م	چ	م	ر	■	ل	ر	ی	■	ا	ی	ک	س	■	م
۵	ی	ا	ر	■	ا	ی	س	ت	ک	■	ه	د	ا	ی	ا
۶	ت	■	و	ی	س	■	ت	و	ن	س	■	و	ه	ل	ه
۷	■	پ	ر	س	ت	ش	■	ن	د	ا	ف	■	ا	م	ن
۸	ض	د	■	ر	و	ی	ا	پ	ر	ر	ا	ز	■	ا	گ
۹	ر	ی	ب	■	پ	و	د	ر	■	ه	ی	چ	ا	ن	■
۱۰	ب	د	د	ل	■	غ	ر	و	ق	■	د	ر	و	■	ک
۱۱	ا	ه	ا	ن	ت	■	س	ر	و	د	ه	■	ی	ل	ه
۱۲	ل	■	ن	د	ا	ر	■	ه	د	ر	■	ا	ن	ت	ن
۱۳	م	ا	■	ن	ت	ی	چ	■	ه	ر	س	ز	و	■	س
۱۴	ث	ب	ت	■	ز	و	■	ن	ا	م	ش	ن	■	ی	ا
۱۵	ل	ی	ل	ی	ر	ش	ی	د	ی	■	ق	ن	د	ی	ل

حل جدول ویژه شماره ۹۱۸۴

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	ا	د	م	ک	ش	■	د	ا	ر	ن	و	ا	د	ا	ر
۲	ر	ز	و	ل	و	ش	ن	■	ن	ی	ز	■	س	ه	ا
۳	ت	ف	■	ک	م	د	■	ب	و	ت	ی	ک	■	ل	م
۴	م	و	ک	ل	■	ن	ن	ر	■	ا	د	ل	ه	■	ب
۵	ی	ل	ه	■	ش	ی	ر	ج	ه	■	ن	ا	ن	■	ر
۶	س	■	ی	ش	م	■	خ	ن	ا	ق	■	ف	ر	د	ا
۷	■	ب	ر	و	ا	ت	■	ق	ی	ا	س	■	ب	ا	ن
۸	ش	ه	■	ک	ت	ا	ب	ا	ل	ص	ب	ر	■	ه	د
۹	ب	ی	م	■	ت	ن	د	ر	■	د	ا	ن	ب	ه	■
۱۰	ا	ن	چ	ا	■	ن	ا	خ	ن	■	ب	ن	ا	■	ا
۱۱	ف	ه	ر	س	ت	■	ن	ا	ک	ی	■	ه	ا	ظ	ف
۱۲	ت	■	ا	ی	ا	م	■	ن	ر	د	ا	■	م	ر	ا
۱۳	ا	ه	■	ه	م	ر	ا	ه	■	غ	س	ش	■	ی	ش
۱۴	ب	چ	ا	■	ی	ک	م	■	پ	ا	ر	ک	ا	ب	ی
۱۵	ی	ا	س	ی	ن	ب	و	ن	و	■	ب	ن	ی	ا	د

رئیس سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی وزارت آموزش و پرورش در گفت‌وگو با «ایران» تشریح کرد

روایت‌های نو در کتاب‌های درسی از جنگ رمضان تا تحولات ژئوپلتیک

گزارش

معصومه غفاری
گروه اجتماعی

بازنگری در محتوای کتاب‌های درسی، با هدف همگام‌سازی روایت‌های آموزشی با رویدادهای مهم سال‌های اخیر کشور، از نیمه دوم سال ۱۴۰۵ با رویکردی منعطف آغاز شد. از جمله مهم‌ترین تغییرات در کتب درسی، گنجاندن رویدادهای نظامی و سیاسی اخیر، مانند «جنگ رمضان» و «جنگ ۱۲روزه» در متون درسی است. این تغییرات با هدف به‌روزرسانی دانش دانش‌آموزان، نسبت به نقش ایران در منطقه و تغییرات در آرایش قدرت در خاورمیانه انجام شده است. در حالی که بازنگری محتوا بر پایه رویدادهای ملموس استوار است، مسئولان این حوزه بر ضرورت «انعطاف‌پذیری» در اجرا نیز تأکید داشته و براین باورند که برنامه‌های آموزشی باید به‌گونه‌ای طراحی شوند تا مدارس امکان اجرای متناسب با شرایط و توانمندی‌های خود را داشته باشند. این رویکرد نشان‌دهنده تلاش وزارت آموزش و پرورش برای ایجاد تعادل میان «ثبات محتوایی» و «پویایی روایی» است. با اینکه بازنگری انجام شده در کتب درسی از سوی این وزارتخانه که با تمرکز بر درس‌های دفاعی و تاریخ معاصر شدت یافته، بخشی از فرآیند بزرگ‌تر به‌روزرسانی سیستم آموزشی کشور برای سال تحصیلی ۱۴۰۶ بوده و هدف نهایی آن ارائه محتوایی است که نه تنها وقایع را گزارش کند، بلکه توانایی تحلیل تغییرات سریع ژئوپلتیک را نیز به دانش‌آموزان بیاموزد.

حجت الاسلام علی لطیفی، رئیس سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی وزارت آموزش و پرورش، در گفت‌وگو با «ایران»، می‌گوید: «زمان وقوع جنگ تحمیلی سوم، بخشی از کتب درسی چاپ‌سپاری شده بودند که در این فرآیند، تلاش شد تا رخدادهای اخیر و برخی مفاهیم و مهارت‌های مرتبط با آنها در قالب متن، روایت، تصویر و فعالیت‌های آموزشی وارد کتب درسی شود. تغییرات فقط به اضافه کردن مطالب تاریخی محدود نمانده و موضوعاتی چون ایستادگی، مقاومت، ایثار، مسئولیت‌پذیری، امنیت، دفاع از میهن و عزت ملی در کتب درسی گنجاده می‌شود. به عنوان مثال، کتاب آمادگی دفاعی پایه نهم با تغییرات گسترده، در محورهایی همچون تبیین تهدید و دشمن، جنگ‌های نوین و پنهان، نظام سلطه، پدافند غیرعامل، مهارت‌های دفاعی و امداد و نجات به‌روزرسانی شده است. همچنین در برخی کتاب‌های درسی دیگر از جمله هدیه‌های آسمان پایه‌های پنجم و ششم، از من تا خدا پایه‌های هفتم، هشتم و نهم، مطالعات اجتماعی پایه نهم و تاریخ معاصر ایران پایه یازدهم، بخش‌هایی از دو جنگ تحمیلی اخیر، شهادت دانش‌آموزان میناب، شهادت رهبر و فرماندهان، به صورتی متناسب با ظرفیت دروس و با در نظر داشتن ملاحظات آموزشی و تربیتی روایت شده‌اند. یکی دیگر از اقدامات جدید سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی، بازتاب مفهوم ایران عزیزمان در پشت جلد شماری از کتاب‌های درسی دوره‌های مختلف تحصیلی است، طرحی که با هدف روایت عزت، سربلندی و شکست‌ناپذیری ایران و مؤلفه‌های مرتبط با آن شکل گرفته است.»

تکذیب کمبود کتاب درسی در کشور

او در خصوص آمار اعلام شده مبنی بر چاپ ۱۶۴ میلیون جلد کتاب در سال گذشته و همزمان شنیدن برخی گزارش‌ها مبنی بر کمبود کتاب در برخی مناطق و عدم دسترسی دانش‌آموزان در ابتدای سال تحصیلی، می‌گوید: ««در سال تحصیلی جاری، با وجود چالش‌های ناشی از شرایط خاص کشور، چاپ‌سپاری کتاب‌های درسی در زمان‌بندی پیش‌بینی شده به انجام رسید و کتاب‌های درسی بیش از ۹۹ درصد دانش‌آموزانی که بموقع نسبت به ثبت‌نام و ثبت سفارش اقدام کرده بودند، در روزهای ابتدایی سال تحصیلی تحویل شده است. بر اساس گزارش‌های سامانه‌ای و میدانی، اختلال گسترده و فراگیری از کمبود کتاب در کشور رخ نداده و گزارش‌های کمبود یا عدم دسترسی در برخی مناطق، عمدتاً به دلایلی همانند آسیب‌ها و چالش‌های مربوط به خطاهای انسانی در فرآیندهای توزیع در سطوح منطقه و مدرسه، تغییر برآورد جمعیت دانش‌آموزی در برخی پایه‌ها و یا رشته‌های دوم متوسطه یا تأخیر در ثبت‌نام و ثبت سفارش کتاب بوده است. هرچند حتی یک مورد عدم دسترسی دانش‌آموز به کتاب، برای ما مهم و قابل پیگیری است، بنابراین نباید فراموش کنیم که در چنین حجم سنگین عملیاتی که در آن، قرار است حدود ۱۶۴ میلیون جلد کتاب، در طی مدت ۱۰ هفته تا یک ماه، به دست ۱۶ میلیون نفر در اقصی نقاط کشور پهناورمان برسد، چنین اختلال‌ها و تأخیرهایی دور از انتظار نیست. نکته مهم این است که در تمام این موارد، با پیگیری مدرسه از منطقه و استان و انتقال نیاز از این مسیر به سازمان، تأمین کسری‌ها انجام شده و خواهد شد.»

یکی از محورهای محتوایی مدنظر، ایجاد انگیزه و امید و حس افتخار ملی و همچنین، شایستگی‌ها و مهارت‌هایی همانند تاب‌آوری، خودامدادی و دگرامدادی و دیگر مهارت‌های مورد نیاز بوده و خواهد بود

لطیفی می‌گوید: «سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی نیز پیگیری موارد نیازمند بررسی را در چارچوب وظایف خود دنبال می‌کند. به عنوان نمونه، در یک مورد، تعدادی از مدارس یکی از مناطق شهر تهران به دلیل مشکلی در انبار آن منطقه، کتاب‌های خود را دریافت نکرده بودند که این سازمان بلافاصله پس از مطلع شدن نسبت به این مسأله، نسبت به حل این مشکل اقدام کرد و کتاب‌های مورد نیاز این مدارس با وساطت اداره کل آموزش و پرورش شهر تهران به آنها تحویل شد. در چنین مواردی، زمانی که مدرسه یا خانواده‌ای، به رغم ثبت سفارش به موقع، از دریافت نکردن کتاب یا کسری سفارش خبر دهد، موضوع برای بررسی علت و رفع مشکل به واحدهای مسئول ارجاع می‌شود.

آمار موارد اعلام‌شده از سوی مدارس و خانواده‌ها پس از بررسی و تطبیق اطلاعات سفارش، حواله‌های صادرشده و سوابق تحویل، جمع‌بندی و به صورت موردی و دقیق، تا حصول نتیجه پیگیری می‌شود و خانواده‌ها می‌توانند در گام اول، وضعیت ثبت سفارش فرزند خود را در سامانه فروش و توزیع مواد آموزشی به نشانی irtextbook.ir بررسی کنند. در صورت ثبت سفارش و دریافت‌نشدن کتاب، لازم است موضوع را از مدرسه محل تحصیل پیگیری کنند. مدرسه نیز باید وضعیت سفارش، حواله صادرشده و دریافت و تحویل کتاب را از اداره آموزش‌وپرورش منطقه پیگیری کند.»

برش

بازنگری در کتب درسی متناسب با ملاحظات تربیتی و روان‌شناختی

او درباره رویکرد و طراحی این تغییرات و بازنگری‌ها در مقاطع تحصیلی مختلف، توضیح می‌دهد: «به طور کلی، یکی از الزام‌های هرگونه بازنگری و تغییر در محتوای کتاب‌های درسی، در نظر داشتن تناسب مطالب با سن دانش‌آموزان، اقتضائات تربیتی هر دوره و اهداف در نظر گرفته شده برای هر دوره و پایه و موضوعات درسی است. به همین دلیل، محتوا با یک شیوه واحد برای همه پایه‌ها تنظیم نمی‌شود و حتی در مواردی، به دلیل اینکه یک مضمون یا حادثه، تناسبی با اهداف و رویکردهای برنامه درسی نداشته، به آن پرداخته نشده است. مثلاً در دوره ابتدایی، مفاهیم بیشتر در قالب داستان، روایت و تصویر ارائه شده تا دانش‌آموزان با موضوعاتی مانند شجاعت، ایثار، مقاومت و دفاع از میهن، متناسب با سن خود آشنا شوند، اما در دوره متوسطه، زمینه برای پرداختن عمیق‌تر و تحلیلی‌تر به موضوعات فراهم است. در کتاب آمادگی دفاعی پایه نهم، پرسش‌هایی مانند «تهدید چیست؟» و «دشمن کیست؟» مطرح شده و موضوعاتی مثل امنیت، جنگ‌های نوین، جنگ پنهان و مهارت‌های دفاعی مورد توجه قرار گرفته است. همچنین در کتاب مطالعات اجتماعی پایه نهم یا تاریخ معاصر ایران پایه یازدهم، مطالب توضیحی و تحلیلی درباره تحولات چند سال اخیر و زمینه‌های دو جنگ، ارائه شده است تا دانش‌آموزان فهمی عمیق‌تر و همه‌جانبه از اتفاقات اخیر پیدا کنند.» رئیس سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی وزارت آموزش و پرورش در خصوص این مطلب که آیا طراحی این محتواهای جدید، ملاحظات روان‌شناختی و نیازهای آموزشی دانش‌آموزان با توجه به چالش‌ها و آسیب‌های احتمالی ناشی از شرایط جنگی و تحولات اخیر مدنظر قرار گرفته است، توضیح می‌دهد: «همان‌طور که گفته شد، در نظر داشتن ملاحظات تربیتی و روان‌شناختی، یکی از پیش‌شرط‌های اساسی در این تغییرات است. همچنین یکی از محورهای محتوایی مدنظر، ایجاد انگیزه و امید و حس افتخار ملی و همچنین، شایستگی‌ها و مهارت‌هایی همانند تاب‌آوری، خودامدادی و دگرامدادی و دیگر مهارت‌های مورد نیاز بوده و خواهد بود. بنابراین رویکرد ما این است که کتاب درسی افزون بر آشنا کردن دانش‌آموز با تحولات کشور، به تقویت آگاهی، مسئولیت‌پذیری و مهارت‌های لازم نیز کمک کند.»

اجرای غربالگری رایگان سه سرطان در مراکز جامع سلامت کشور

خبر

رئیس گروه مدیریت سرطان دفتر مدیریت بیماری‌های غیرواگیر وزارت بهداشت از اجرای برنامه غربالگری رایگان سرطان‌های پستان، دهانه رحم و روده بزرگ در سراسر کشور خبر داد و گفت: «این برنامه از سال ۱۳۹۵ آغاز شده و اکنون در ۱۷ هزار خانه بهداشت در مناطق روستایی، ۶ هزار پایگاه سلامت و ۵ هزار مراکز جامع سلامت اجرا می‌شود.»

به گزارش ایرنا، مریم بهشتیان درباره غربالگری و پیشگیری از سرطان‌ها گفت: «ایران مانند بسیاری از کشورهای دیگر، برنامه‌های غربالگری سه سرطان مداخله‌پذیر را اجرا می‌کند؛ این برنامه‌های غربالگری می‌توانند سرطان‌ها را در مراحل ابتدایی شناسایی کرده و در نتیجه درمان کم هزینه‌تر و مؤثرتری خواهد داشت.»

او توضیح داد: «برنامه غربالگری این سه سرطان از سال ۱۳۹۵ وارد برنامه کشوری شده و در نظام شبکه بهداشت ادغام شده است. اگر افراد علائم این بیماری‌ها را مشاهده کنند، می‌توانند خدمات غربالگری را به صورت رایگان دریافت کنند. در این مراکز، معاینه‌ها و پرسش‌هایی از افراد انجام شده و در صورت نیاز، افراد از سطح یک به دو خدمات سلامت ارجاع داده می‌شوند.»

رئیس گروه مدیریت سرطان دفتر مدیریت بیماری‌های غیرواگیر وزارت بهداشت اعلام کرد: «غربالگری‌های سرطان پستان از سن ۳۰ تا ۶۹ سال و برای سرطان کولورکتال نیز از سن ۵۰ تا ۶۹ سال انجام می‌شود.»

او با بیان اینکه این برنامه‌های غربالگری به صورت فعالانه ارائه می‌شود، توضیح داد: «این طور نیست که همکاران در مراکز بهداشتی منتظر مراجعه افراد باشند، بلکه خودشان فراخوان داده و از جمعیت تحت پوشش در این گروه‌های سنی درخواست می‌کنند که مراجعه کنند و غربالگری شوند. اینکه جامعه چقدر با غربالگری سرطان‌ها مشارکت کند، بحث دیگری است. موضوع سرطان گاهی با وحشت همراه است و حتی در یک غربالگری در مجموعه وزارت بهداشت، میزان مشارکت همکاران حدود ۱۰ تا ۱۳ درصد بود؛ زیرا گاهی باورها و ترس‌هایی وجود دارد و خیلی‌ها ترجیح می‌دهند به این سمت نروند؛ در واقع این موضوع نیازمند فرهنگ‌سازی است.»

رئیس گروه مدیریت سرطان دفتر مدیریت بیماری‌های غیرواگیر وزارت بهداشت گفت: «بخشی از برنامه غربالگری، آموزش پیشگیری بر اساس اصول خودمراقبتی است. وقتی به بانوان فراخوان دادیم و مراجعه کردند، اصول خودمراقبتی را هم آموزش می‌دادیم. امسال پویشی با عنوان «همه با هم علیه سرطان؛ از پیشگیری تا درمان و تسکین» اجرا کردیم که طی آن، ۲۰۰ محتوای مختلف آموزشی شنیداری و دیداری تهیه شد همچنین با وزارتخانه‌های مختلف جلسه‌هایی داشتیم و تمام این محتواها را از طریق سایت وزارت بهداشت همچنین نامه در اختیار نمایندگان سازمان‌ها و وزارتخانه‌ها قرار دادیم.»

بهشتیان گفت: «از ظرفیت مراقبان سلامت در مدارس و داوطلبان و سفیران سلامت نیز در این زمینه استفاده می‌کنیم اما انتظار این است که سایر دستگاه‌ها نیز همکاری کنند؛ نامه نگاری‌های زیادی با شهرداری‌ها انجام شد و به طور مثال در سطح شهر تهران حتی یک بیلبورد درباره سرطان‌های مربوط به بانوان مشاهده نمی‌کنیم؛ در حالی که تبلیغ کالاهای آسیب رسان به سلامت در سطح شهر مشاهده می‌شود و یک بیلبورد که اطلاعات مفید و کافی درباره اهمیت پیشگیری و غربالگری سرطان به مردم ارائه بدهد، نمی‌بینیم.»

او توضیح داد: «در قالب پویش «همه با هم علیه سرطان؛ از پیشگیری تا درمان و تسکین»، مکاتبه‌های گسترده‌ای انجام شده است و معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری با استقبال، درخواست کرد که این غربالگری‌ها به خصوص درباره سرطان‌های زنان را حداقل در دستگاه‌های دولتی انجام دهیم. اقداماتی در این زمینه انجام شد و در مراحلی هستیم که مصوبه‌ای از هیأت وزیران دریافت کنیم تا غربالگری سرطان‌ها در زنان و مردان در دستگاه‌های دولتی را انجام دهیم.»

رئیس گروه مدیریت سرطان دفتر مدیریت بیماری‌های غیرواگیر وزارت بهداشت گفت: «یکی از ارکان مهم کنترل و مدیریت سرطان این است که در سطوح مختلف، از این بیماری پیشگیری کنیم؛ سطوح اولین پیشگیری این است که اجازه ندهیم عامل خطر ایجاد شود. بیماری سرطان به این صورت نیست که علت مشخصی را برای بروز آن شناسایی کنیم، بلکه یک بیماری چند عاملی است که به دلیل عوامل مختلفی از جمله ژنتیک، سبک زندگی، عوامل محیطی و غیره رخ می‌دهد.»

او با این توضیح که وقتی این بیماری تک عاملی نیست و عوامل مختلفی در پیدایش سلول سرطانی و رشد و تهاجم آن مؤثر است و می‌تواند منجر به مرگ شود، گفت: «باید از زوایای مختلفی به پیشگیری توجه کنیم؛ بنابراین، باید از عوامل متعدد خطر جلوگیری کنیم؛ به طور مثال آلودگی هوا، مصرف دخانیات، کم تحرکی و اضافه وزن از جمله عوامل خطر هستند که برخی قابل کنترل و اصلاح بوده و برخی قابل کنترل نیستند. در سطح برنامه‌ریزی، فقط وزارت بهداشت نمی‌تواند از پیدایش عوامل خطر بروز سرطان جلوگیری کند و سایر دستگاه‌ها هم باید همکاری کنند.»

مانور سراسری زلزله فردا در مدارس برگزار می‌شود

خبر

فردا هشتم آذرماه، مانور ایمنی در برابر زلزله در مدارس برگزار می‌شود. امسال این مانور سراسری با رویکردی متفاوت همراه شده است تا دانش‌آموزان هم آمادگی خود را در برابر زلزله محک بزنند و هم بتوانند آموخته‌ها و دغدغه‌های‌شان را در قالب آثار هنری به اشتراک بگذارند.

به گزارش سازمان مدیریت بحران کشور، احسان علی‌پوری، مدیرکل روابط عمومی و امور بین‌الملل سازمان مدیریت بحران کشور، از انتشار فراخوان اولین جشنواره سراسری مانور ایمنی در برابر زلزله ویژه دانش‌آموزان تمامی مقاطع تحصیلی کشور خبر داد و گفت: «این جشنواره با رویکرد ترویج آموزش‌های همگانی، تقویت مشارکت دانش‌آموزان و ارتقای آمادگی در برابر زلزله در رشته‌های متنوع فرهنگی و هنری از جمله نقاشی، کاریکاتور، فیلم، عکس، شعر و سایر رشته‌های مرتبط برگزار می‌شود.» علی‌پوری گفت: «دانش‌آموزان سراسر کشور می‌توانند آثار خود را از پنجم تا بیستم آذر ۱۴۰۵، از طریق پیام‌رسان‌های «ایتا»، «بله» و «روبیکا» به دبیرخانه جشنواره ارسال کنند.»

مدیرکل روابط عمومی و امور بین‌الملل سازمان مدیریت بحران کشور با اشاره به نقش مؤثر مدارس در ترویج فرهنگ ایمنی و افزایش تاب‌آوری جامعه توضیح داد: «برگزاری این جشنواره فرصتی ارزشمند برای شناسایی و شکوفایی استعدادهای دانش‌آموزان، افزایش آگاهی عمومی و تقویت روحیه مسئولیت‌پذیری و مشارکت نسل آینده در زمینه پیشگیری و کاهش خطرپذیری ناشی از حوادث طبیعی است.» او از دانش‌آموزان، فرهنگیان و خانواده‌ها دعوت کرد با مشارکت و همراهی در این رویداد ملی، در گسترش فرهنگ ایمنی و آمادگی در برابر زلزله نقش‌آفرینی کنند. براساس این گزارش، دانش‌آموزان می‌توانند آثار خود در زمینه مقاله نویسی، شعر، نقاشی، کاریکاتور، کاردستی، فیلم و عکس را با موضوع زلزله و مدیریت بحران به نشانی admin-ndmo@ در ایتا، روبیکا و بله ارسال کنند. آثار برگزیده در قالب کتاب چاپ، و منتشر خواهد شد و از برگزیدگان جشنواره نیز تقدیر به عمل خواهد آمد.

مایع حشره کش هلاک HALAK
پذیرش نمایندگی فروش فعال در تمام استان ها با شرایط ویژه
۰۲۱-۸۸ ۷۶ ۲۲ ۱۸-۹

IRAN DAILY 1877
www.newspaper.iran-daily.com

نوبت دوم
ایرانول شرکت نفت ایرانول
آگهی مناقصه عمومی
خرید ۳ میلیون عدد سطل لوله ای
شرکت نفت ایرانول در نظر دارد خرید ۳ میلیون عدد سطل لوله‌ای خود را از طریق مناقصه عمومی و این آگهی به انجام رساند. از متقاضیان دعوت به‌عمل می‌آید ظرف مدت ده روز کاری از تاریخ درج آگهی جهت اخذ اسناد و شرایط عمومی مناقصه با در دست داشتن مهر شرکت و معرفی‌نامه از ساعت ۸ صبح الی ۱۲ ظهر به نشانی تهران، باقر شهر، بلوار پالایشگاه تهران (شهید تندگویان) بعد از نگهبانی اول انتهای خیابان باسکول، درب پرسنلی شرکت نفت ایرانول واحد بازرگانی داخلی مراجعه نمایند.
• همراه داشتن کارت ملی، معرفی‌نامه و مهر شرکت الزامی می‌باشد.

آگهی لغو مناقصه عمومی شماره ۱۴۰۵/۲۴/ع
پیرو انتشار آگهی مناقصه عمومی شماره ۱۴۰۵/۲۴/ع با موضوع "پروژه تکمیل موتورخانه، محوطه و پارکینگ طبقاتی مربوط به ساختمان اداری شرکت معدنی و صنعتی گل گهر" ، بدین وسیله به آگاهی کلیه متقاضیان جهت شرکت در مناقصه می‌رساند، مناقصه فوق لغو گردید و در صورت برگزاری مجدد مناقصه، مراتب به صورت عمومی اطلاع‌رسانی خواهد شد.
کمیسیون معاملات شرکت معدنی و صنعتی گل گهر

نوبت دوم
مناقصه عمومی همزمان با ارزیابی (یکپارچه)
(تجدید مرتبه اول) مناقصه شماره ۰۵۴۰۱۱۴ خرید ۹۰ تن کربن فعال (تولید داخل)
شرکت ملی گاز ایران
شرکت پالایش گاز شهید هاشمی نژاد (حانکیران) (سهامی خاص)
۱- نوع مناقصه: دومرحله‌ای-مناقصه عمومی همزمان با ارزیابی (یکپارچه)
۲- نوع فراخوان: عمومی
۳- نام ونشانی مناقصه‌گزار: شرکت پالایش گاز شهید هاشمی‌نژاد (S.G.P.C) به آدرس: مشهد، خیابان آبکوه، نبش دانشسرای شمالی، شماره ۲۵۵، شرکت پالایش گاز شهید هاشمی‌نژاد- دبیرخانه کمیسیون مناقصات.
راه‌های ارتباطی:
تلفن مسوول کمیسیون مناقصات و کمیته فنی بازرگانی: ۰۵۱-۳۷۲۸۵۰۲۳
تلفن دبیر کمیسیون مناقصات: ۰۵۱-۳۷۲۸۵۰۴۵
تلفن دبیرخانه کمیته فنی بازرگانی: ۰۵۱-۳۷۲۹۸۰۵۵
تلفن دبیرخانه کمیسیون مناقصات: ۰۵۱-۳۷۲۸۵۰۲۴
نمابردبیرخانه کمیسیون مناقصات و کمیته فنی بازرگانی: ۰۵۱-۳۷۲۸۵۰۲۶
آدرس پست الکترونیک: Tender@Nigc-Khangiran.ir
۴- نوع و مبلغ تضمین شرکت در فرایند ارجاع کار: تضمین‌های اعلام شده در آیین‌نامه تضمین برای معاملات دولتی به مبلغ ۱۳,۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال (سیزده میلیارد و پانصد میلیون ریال).
۵- نحوه و مهلت دریافت اسناد: متقاضیان می‌توانند تا ساعت ۰۸:۰۰ مورخ ۱۴۰۵/۰۹/۱۴، نسبت به دریافت اسناد مناقصه از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (سامانه ستاد) به آدرس www.setadiran.ir و با شماره فراخوان ۲۰۰۵۰۹۲۱۳۴۰۰۰۰۸۲ در سامانه اقدام نمایند. لازم به ذکر است تمامی مراحل برگزاری مناقصه از طریق سامانه مذکور انجام خواهد شد.
۶- آخرین مهلت ارسال پاکت‌های پیشنهاد: متقاضیان بعد از دریافت اسناد مناقصه از سامانه مذکور می‌بایست حداکثر تا ساعت ۰۸:۰۰ مورخ ۱۴۰۵/۰۹/۲۸، اسناد مناقصه تکمیل شده را به‌همراه مدارک مورد نیاز در سامانه بارگذاری و ثبت نمایند.
۷- محل و زمان گشایش پیشنهادات: پس از بررسی پیشنهادهای فنی بازرگانی شرکت‌ها (ارزیابی فنی بازرگانی)، پاکت‌های مالی شرکت‌های واجد شرایط در ساعت ۰۹:۳۰ مورخ ۱۴۰۵/۱۰/۳۰، در محل اتاق کنفرانس اداره مشهد (دفتر آبکوه) به آدرس مشهد، خیابان آبکوه، نبش آبکوه ۷ (دانش‌سرای شمالی)، شماره ۲۵۵، شرکت پالایش گاز شهید هاشمی‌نژاد، با هر تعداد پیشنهاد تأییدشده فنی بازرگانی گشایش خواهد یافت. لازم به ذکر است تاریخ و مکان اعلام شده (تاریخ گشایش پیشنهادهای مالی) قطعی نبوده و با توجه به روند ارزیابی امکان تغییر وجود خواهد داشت.
همچنین جلسه تفکیک پاکات مناقصه درساعت ۰۹:۳۰، تاریخ ۱۴۰۵/۱۰/۰۹ در محل مذکور برگزار خواهد شد و پیشنهادات فنی (پاکت ب) برای انجام ارزیابی فنی به کمیته فنی / بازرگانی ارسال خواهد گردید. درصورت تمایل نماینده مناقصه‌گر می‌توانند با در دست داشتن اصل معرفی‌نامه و کارت شناسایی معتبر در جلسه مذکور شرکت نمایند.
ضمناً با توجه به این که مناقصه عمومی همزمان با ارزیابی (یکپارچه) می‌باشد، لذا لازم است مناقصه‌گران علاوه بر تکمیل و بارگذاری اسناد ارزیابی کیفی و مستندات مربوطه نسبت به بارگذاری همزمان پاکات (الف)، (ب) و (ج) نیز در سامانه اقدام نمایند.
شناسه ۲۳۳۴۰۳۸
روابط عمومی شرکت پالایش گاز شهید هاشمی نژاد

ایران آنلاین
با رسانه‌های متنوع مؤسسه ایران دیده خواهید شد
خط ویژه پذیرش آگهی ۱۸۷۷

irannewspaper.ir

شنبه ۷ آذر ۱۴۰۵ • سال سی‌و دوم • شماره ۹۱۸۶
• اذان ظهر ۱۱/۵۲ • اذان مغرب ۱۷/۱۱ • نیمه شب شرعی ۲۳/۰۸ • اذان صبح فردا ۵/۲۵ • طلوع آفتاب فردا ۶/۵۴

«ایران» را در صفحه‌های مجازی دنبال کنید

ایران

• صاحب امتیاز:
خبرگزاری جمهوری اسلامی

• مدیر مسئول:
صادق حسین جابری انصاری

• سردبیر:
هادی خسروشاهین

مؤسسه فرهنگی - مطبوعاتی ایران
• رئیس هیأت مدیره: صادق حسین جابری انصاری
• مدیرعامل: علی متقیان
• تلفن: ۸۸۷۶۱۷۲۰ • نمابر: ۸۸۷۶۱۲۵۴ • امور مشترکین: ۸۸۷۴۸۸۰۰
• نشانی: تهران، خیابان خرمشهر غربی، پلاک ۲۰۸ • کد پستی: ۱۵۳۳۷۴۴۵۱۱
• توزیع: نشر گستر امروز • چاپ: چاپخانه ایران و مؤسسه جام جم
• سازمان آگهی‌های روزنامه ایران: دارای گواهینامه ایزو ۹۰۰۱ از شرکت NISCERT
• پذیرش سازمان آگهی‌ها: ۱۸۷۷ • انتشارات مؤسسه فرهنگی - مطبوعاتی ایران: ۸۸۵۰۴۱۱۳

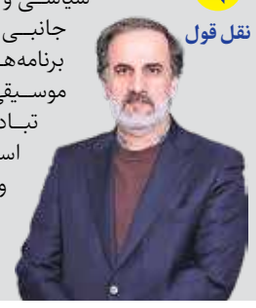
سخن روز

امام علی(ع):
وقتی سخنی از دهان کسی خارج می‌شود، تا جایی که می‌توان برایش منظور خوبی پیدا کرد، حمل بر معنای بد نکن!
غررالحکم، ح ۶۸۶۷

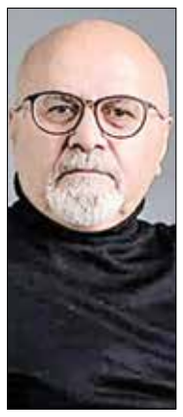
هنر؛ زبان دیپلماسی فرهنگی

نقل قول

برگزاری جشنواره مریوان در سطح منطقه‌ای و در شرایط مختلف سیاسی و اجتماعی اتفاقی ارزشمند است. برنامه‌های جانبی جشنواره، از جمله جشنواره خوشنویسی و برنامه‌های مرتبط با میراث فرهنگی و صنایع دستی و موسیقی می‌تواند به ایجاد نشاط اجتماعی کمک کند. تبادل آثار هنری یکی از ابزارهای دیپلماسی فرهنگی است و در شرایط امروز، تقویت ارتباطات فرهنگی و هنری یک ضرورت است.

از سخنان مهدی شفیعی درباره نوزدهمین جشنواره بین‌المللی تئاتر خیابانی مریوان

طنین دوباره مولوی با «غریب‌پور» و «شجریان»

بهروز غریب‌پور از ۱۰ آذر با اپرای عروسکی «مولوی» به تالار فردوسی بازمی‌گردد. این اثر به آهنگسازی بهزاد عبدی و با صدای همایون شجریان، محمد معتمدی و دیگر خوانندگان، روایتگر زندگی مولانا و دیدار تحول‌آفرین او با شمس است. این اثر روایتگر زندگی مولانا از مهاجرت به قونیه تا آشنایی تحول‌آفرین با شمس و گشایش افق‌های نوین معنوی پس از غیبت اوست/ ایرنا

همکاری دوباره «فینچر» و «پیت» در دنیای انیمیشن

دیوید فینچر و برد پیت پس از همکاری در فیلم‌هایی چون «هفت» و «باشگاه مشت‌زنی»، این بار در تدارک ساخت یک انیمیشن مشترک هستند. پیت در این پروژه علاوه بر صداپیشگی، اجرای فیزیکی اثر را نیز بر عهده دارد. تا این دو هنرمند بار دیگر مرزهای خلاقیت را در سینما جابه‌جا کنند./ مهر

تلاقی تئاتر و محیط زیست با «طهماسب» و «درویش»

ایرج طهماسب و محمد درویش در سی‌ویکمین جشنواره بین‌المللی تئاتر کودک و نوجوان همدان کارگاه آموزشی تخصصی برگزار می‌کنند. طهماسب با موضوع «چگونه نمایش بسازیم؟» و درویش با تمرکز بر پیوند هنر و محیط‌زیست، تجربیات و نگاه حرفه‌ای خود را به فعالان این حوزه و نسل نو منتقل می‌کنند./ مهر

گزارش «ایران» از شبی آمیخته با موسیقی، خاطره و همدلی در کنسرت همایون شجریان در ساری

در پناه آواز، در امتداد عشق

نُت‌آخر

گروه فرهنگی - ندا سیجانی/ اولین شب کنسرت همایون شجریان با همراهی گروه سیاوش، شامگاه پنجشنبه ۵ آذرماه، در سالن ورزشی ۶ هزار نفری ماهفروجک ساری برگزار شد. این اجرا در قالب پروژه «هر جا که تویی» و با استقبال علاقه‌مندان موسیقی ایرانی روی صحنه رفت؛ پروژه‌ای که فراتر از یک رویداد موسیقایی، بر همدلی و مسئولیت اجتماعی هنر تأکید دارد. این نگاه، یادآور رویکرد خانواده شجریان در کنسرت «هم‌نوا با بم» و همراهی با آسیب‌دیدگان زلزله بم است. همایون شجریان نیز با اجرای پروژه «هر جا که تویی» بر پیوند هنر و جامعه تأکید کرده است. او پیش‌تر درباره این پروژه گفته بود: «هرجا که تویی برای من فراتر از نام یک کنسرت است؛ فرصتی برای نزدیک شدن دل‌ها و همراهی در مسیری که موسیقی می‌تواند سهمی هرچند کوچک در ساختن فردایی روشن‌تر داشته باشد.»

برنامه این شب، مجموعه‌ای از آثار خاطره‌انگیز موسیقی ایران از آهنگسازانی چون پرویز مشکاتیان، حسین علیزاده، کیهان کلهر، محمدجواد ضرابیان و مجید درخشانی را دربرمی‌گرفت؛ آثاری که برخی از آنها پیش‌تر با صدای استاد محمدرضا شجریان در حافظه موسیقایی چند نسل ماندگار شده‌اند.

از اولین نغمه‌ها تا طرب مولانا

آغاز کنسرت با قطعه «یک نفس آرزوی تو» از ساخته‌های سعید فرج‌پوری و شعری از کمال جعفری امام‌زاده همراه بود؛ اثری که پیش‌تر در تیتراژ سریال «می‌خواهم زنده بمانم» نیز شنیده شده بود. همایون شجریان پس از اجرا، با خوشامدگویی به حاضران، از حضور در شهر ساری و آغاز اولین شب اجراها ابراز خوشحالی کرد. در ادامه، قطعه «خریدار» با شعری از رهی معیری اجرا شد و پس از آن، تک‌نوازی تار فضای موسیقایی متفاوتی به برنامه بخشید. «طرب منم» از آلبوم «ای جان جان بی‌من مرو» با آهنگسازی سعید فرج‌پوری و شعری از مولانا، قطعه بعدی بود. سپس تصنیف ماندگار «بیا تا گل برافشانیم» با آهنگسازی پرویز مشکاتیان اجرا شد. «لزگی» از دیگر قطعات این بخش بود که با معرفی همایون شجریان و همراهی نوازندگان گروه اجرا شد. اما یکی از لحظات پرشور شب به تصنیف «هوای گریه» با شعری از سیمین بهبهانی و آهنگسازی محمدجواد ضرابیان اختصاص داشت؛ قطعه‌ای از آلبوم «نسیم وصل» که با همخوانی گسترده حاضران همراه شد. پس از تک‌نوازی سنتور، چهارمضراب مخالف، آواز و کمانچه اجرا شد و همایون شجریان با بهره‌گیری از آواها و تحریرهای خراسانی، بخشی از موسیقی نواحی ایران را به برنامه آورد. در ادامه، تصنیف «سرنوشت» از ساخته‌های انوشیروان روحانی اجرا شد؛ اثری که شجریان در دوران همه‌گیری کرونا به مردم ایران تقدیم کرده بود.

در امتداد صدای پدر؛ نغمه‌هایی از جنس خاطره

«در خیال» با آهنگسازی مجید درخشانی و شعری از مولانا، قطعه بعدی بود؛ اثری که پیش‌تر با صدای استاد محمدرضا شجریان شناخته شده و اجرای دوباره آن با صدای همایون، یادآور پیوند هنری پدر و پسر بود. پس از آن، «رنگ بیات ترک» از آثار حسین علیزاده و تک‌نوازی عود اجرا شد. قطعه «بارون» بر پایه آوای محلی شمال خراسان، با آهنگسازی کیهان کلهر و شعری از علی معلم دامغانی، از دیگر بخش‌های برنامه بود. اجرای این اثر در شهر باران‌خیز ساری، حال‌وهوای ویژه‌ای به کنسرت بخشید. سپس «رنگ شرنگ» از ساخته‌های کیهان کلهر و دونوازی سازهای کوبه‌ای اجرا شد. در ادامه، تصنیف «دیار عاشقی هایم» با آهنگسازی غلامرضا صادقی و اشعاری از اسحاق انور و بهمن محمدزاده روی صحنه رفت؛ قطعه‌ای در وصف ایران که هم‌زمان با پخش تصاویری از جاذبه‌های تاریخی و طبیعی کشور اجرا شد. همایون شجریان پیش از اجرای این اثر، با اشاره به موضوع فعالیت بانوان، ابراز امیدواری کرد حضور آنان در عرصه موسیقی پررنگ‌تر شود.

«مرغ سحر»؛ پایانی در پناه یک خاطره

پایان‌بخش این شب، تصنیف ماندگار «مرغ سحر» با آهنگسازی مرتضی نی‌داوود و شعری از ملک‌الشعرای بهار بود؛ اثری که بیش از هر چیز با صدای استاد محمدرضا شجریان در خاطره جمعی مردم ایران جای گرفته است. اجرای این قطعه با تشویق ایستاده و همراهی حاضران همراه شد و بار دیگر یاد و خاطره استاد شجریان را زنده کرد. در این کنسرت، آزاد میرزایور (عود)، حسین رضایی‌نیا (سازهای کوبه‌ای)، مهیار طریحی (سنتور)، رادمان توکلی (تار)، مهرزاد اعظمی‌کیا (کمانچه) و مرتضی مؤمنیان (تمبک)، اعضای گروه سیاوش بودند که به مدیریت سحر فروزان، همایون شجریان را همراهی کردند. رضا موسوی طراح و کارگردان صحنه، کاوه عابدین مهندس صدا و محسن فتاحی مدیر اجرایی پروژه بودند. اجراهای همایون شجریان در ساری تا نهم آذرماه ادامه خواهد داشت؛ کنسرت‌هایی که در کنار ارائه آثار ماندگار موسیقی ایرانی، بر پیام همدلی و مسئولیت اجتماعی نیز تأکید دارند.

منبع: ایرنا

وداع آخر

بدرقه و خاکسپاری رضا امیرخانی با حضور اهالی فرهنگ و ادب

آیین بدرقه و خاکسپاری پیکر زنده‌یاد رضا امیرخانی با حضور جمعی از نویسندگان، شاعران، ناشران، مدیران فرهنگی و علاقه‌مندان و دوستداران او، صبح جمعه ۶ آذر از منزل شخصی‌اش آغاز شد و سپس در قطعه ۵۱ بهشت‌زهرا (س) (کنار مزار پدرش) به خاک سپرده شد. مراسم ترحیم این نویسنده فقید نیز امروز (شنبه ۷ آذر) از ساعت ۱۴ تا ۱۶ در مسجد اعظم قلهک برگزار خواهد شد.

حسین محمدی به نمایندگی از رهبر انقلاب در مراسم خاکسپاری مرحوم امیرخانی حضور داشت؛ از دیگر حاضران هم می‌توان به محسن جوادی، حجت‌الاسلام سیدمهدی خاموشی، غلامرضا امیرخانی، ابراهیم حاتمی‌کیا، احمد دهقان، مجید قیصری، مهدی فیروزان، مهدی قزلی، حمیدرضا شاه‌آبادی، محسن مؤمنی‌شریف، حبیب احمدزاده، جواد محقق، قاسمعلی فراست، نیکنام حسینی‌پور، مصطفی رحماندوست، گلعلی بابایی، ابراهیم زاهدی‌مطلق، سعید بیابانکی، سهیل محمودی، اسدالله امرایی، محمد مهاجری، هادی خورشاهیان، محمد حمزه‌زاده، ناصر فیض، محمدعلی جعفریه، رضا هاشمی‌نژاد و نادر قدیانی اشاره کرد.

وداع با ذکر یاحسین و روضه

مراسم بدرقه و وداع با رضا امیرخانی، صبح جمعه از مقابل منزل شخصی او آغاز شد. پیکر این نویسنده که با پرچم امام رضا(ع) پوشانده شده بود، بر دوش خادمان رضوی تشییع شد. همزمان نماهنگ «علی‌الموسی الرضا» و قطعه «آمده‌ام شاه پناهم بده» پخش شد و حاضران نیز با این نواها همراهی کردند، سپس با قرائت روضه امام حسین(ع) با این نویسنده وداع کرده و پیکرش را تا محل آرامگاهش بدرقه کردند.

پس از اقامه نماز بر پیکر مرحوم امیرخانی توسط حجت‌الاسلام گلپایگانی، محمدرضا زائری در حالی که بغض در گلو داشت، پس از سلام بر حضرت بقیةالله، گفت: «آقا امروز، روز شماست و دوست ما میهمان شما شده است. ما امروز او را به شما برمی‌گردانیم. امروز دلی را به خاک می‌سپاریم که جز مهر و محبت در آن نبود، سری را به خاک می‌سپاریم که جز هوای خدمت و مردمداری نداشت، دستی را به خاک می‌سپاریم که قبل از قلم دستی را می‌گرفت. پایی را به خاک می‌سپاریم که برای گره‌گشایی فرسنگ‌ها می‌پیمود. از شما می‌پرسم حیف آن دست‌ها نیست که به زیر خاک بروند؟ حیف آن چشم‌های نازنین نیست که به سنگ لحد خیره شوند؟ آن لبخندهای شیرین رضا کجا خواهد رفت؟ آن لحن دلنشین را دیگر چگونه بشنویم؟ او رها شد و ما را گرفتار کرد. او شوق پرواز داشت و آسمانی شد. آری قفس تن برای آن جان پاک کوچک بود. خوشا به سعادتش که اکنون در وسعتی بیکران و بی‌انتها به پرواز درآمده است.»

در ادامه، بنا بر وصیت رضا امیرخانی، روضه قمر بنی‌هاشم بر سر مزار او خوانده شد. سپس بخشی از فایل صوتی روضه‌خوانی رضا امیرخانی پخش شد؛ صدای این نویسنده که از خداوند می‌خواست او را مشمول فضل و رحمت خود قرار دهد و میهمان حضرت سیدالشهدا(ع) کند. امیرخانی در بخشی از این صوت، دعای «اللهم إنا لا نعلم منه إلا خیراً و أنت أعلم به منا» را خواند. او در بخش دیگری از این روضه، با اشاره به لحظات پایانی زندگی و امید به عنایت امام حسین(ع)، از آرزوی خود برای برخورداری از رأفت سیدالشهدا سخن گفت. رضا امیرخانی، نویسنده صاحب‌سبک و جریان‌ساز چند دهه اخیر، یکشنبه ۹ آذرماه ۱۴۰۴، هنگام پرواز با پاراگلایدر در منطقه مشاء دماوند دچار سانحه شد و حدود یک سال در کما به سر برد تا اینکه سرانجام دوشنبه دوم آذر درگذشت.

قلم زرین

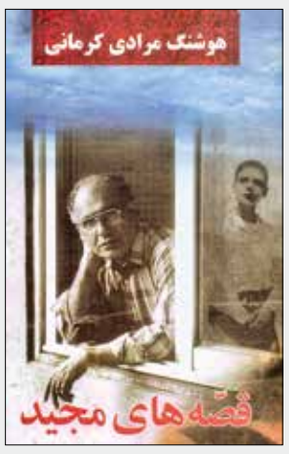
کتاب‌های هوشنگ مرادی کرمانی الگوی زبان داستان‌نویسی فارسی است

قائم‌مقام مرکز دایرة المعارف بزرگ اسلامی، کتاب‌های «هوشنگ مرادی‌کرمانی» را الگوی زبان داستان‌نویسی فارسی دانست و گفت: «زبان فارسی قصه‌های ایشان بی‌آن‌که مدعی باشد خواننده را با زبانی که نشانه‌های مهر و محبت و نرم‌خویی در تک‌تک واژگان آن موج می‌زند، آشنا می‌کند.»

احمد مسجدجامعی در پیامی برای آیین بزرگداشت هوشنگ مرادی کرمانی که پیش از این برگزار شد، نوشت: «آقای هوشنگ مرادی‌کرمانی عزیز را معمولاً از «قصه‌های مجید» می‌شناسم بویژه که زنده‌یاد کیومرث پوراحمد روایت تصویری جذابی با بازیگری مادرش که برای اولین‌بار و آخرین‌بار در برابر دوربین ظاهر شد از آن به دست داد؛ قصه‌های آقای مرادی‌کرمانی از جهات گوناگون جذاب و خواندنی است، اما جا دارد بر نکته مهم دیگری تأکید کنم و آن خدمت کم‌نظیر ایشان به زبان و ادب فارسی است.»

وی با بیان اینکه زبان فارسی قصه‌های ایشان بی‌آن‌که مدعی باشد خواننده را با زبانی که نشانه‌های مهر، محبت و نرم‌خویی در تک‌تک واژگان آن موج می‌زند، آشنا می‌کند، افزود: «می‌توان کتاب‌های ایشان را به این سبب به عنوان معیار و الگوی زبان داستان‌نویسی فارسی تلقی کرد و راز محبوبیت بیشتر آنها را می‌توان در این ویژگی جست.»

به نوشته احمد مسجدجامعی، در بین نویسندگان کودک و نوجوان نمی‌توان آثار تأثیرگذار زنده یاد مهدی آذریزدی را نادیده گرفت. او نه فقط قصه‌نویس بود، بلکه کودکان و نوجوانان چند نسل را با میراث ادبیات فارسی کهن آشنا کرد و خود من هم خواننده پروپاقرص کتاب‌های او بودم و به گفته آن بزرگوار، از بچه‌های خوب سابق به شمار می‌آمدم. آقای مرادی به این سبب شایستگی یافت تا عضو پیوسته فرهنگستان زبان و ادب فارسی باشد و در واقع نماینده قصه‌گویی در آنجا است. این مقام کمی نیست، از این رو می‌توان با آسودگی خاطر گفت، هر نوع گرامیداشت برای آن بزرگوار به واقع تجلیل از زبان و ادب فارسی است.

عدد خبر

۸۰ و ۱۵۴؛ دو روایت از سینما و تئاتر

گروه فرهنگی/ یکی ۱۵۴ است و دیگری ۸۰؛ دو عدد از دو اتفاق در دنیای فرهنگ و هنر که هرکدام روایتی متفاوت دارند. عدد اول به شمار فیلم‌هایی اشاره دارد که برای حضور در چهل‌وپنجمین جشنواره ملی فیلم فجر درخواست داده‌اند و عدد دوم، درصد پیشرفت ساخت پلاتوهای مریوان را نشان می‌دهد؛ یکی حکایت از رقابت فیلم‌ها برای رسیدن به جشنواره دارد و دیگری از انتظار اهالی تئاتر برای تکمیل فضایی که قرار است میزبان فعالیت‌های نمایشی باشد.

۸۰ درصد تا تکمیل پلاتوهای مریوان

به گفته شفیعی، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی ۱۲ میلیارد تومان برای احداث این مجموعه اختصاص داده و استان نیز به همین میزان در تأمین اعتبار مشارکت کرده است. او همچنین با اشاره به مقدمات تشکیل شورای عالی هنر و دستور وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی گفت: «برای تجهیز و آماده‌سازی پلاتوها، به‌ویژه در مناطق کم‌برخوردار، ردیف اعتباری پیش‌بینی و تأمین شده است؛ اعتباری که مریوان نیز به‌طور قطع باید از آن بهره‌مند شود.» معاون امور هنری وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی با اشاره به هزینه قابل توجه تجهیزات این مجموعه، از جمله صندلی‌های ویژه سالن‌های بلک‌باکس، تأکید کرد که وزارتخانه آمادگی دارد حمایت‌های بیشتری برای تکمیل این پروژه انجام دهد تا پلاتوهای مریوان تا پایان بهار سال آینده به بهره‌برداری برسند. شفیعی همچنین ابراز امیدواری کرد هم‌زمان با برگزاری بیستمین دوره جشنواره بین‌المللی تئاتر خیابانی مریوان، این شهر از فضای مناسب و استانداردی برای فعالیت‌های نمایشی برخوردار باشد.

۱۵۴ فیلم یک جشنواره

مهلت ۱۴ روزه ثبت‌نام آثار برای حضور در چهل‌وپنجمین جشنواره ملی فیلم فجر، از ۲۱ آبان تا ۴ آذرماه، به پایان رسید. در این بازه، تهیه‌کنندگان ۱۵۴ فیلم برای حضور در دو بخش مسابقه سینمای ایران، شامل «سودای سیمرغ» و «نگاه نو» درخواست خود را ثبت کردند. مقایسه آمار امسال با دو دوره گذشته، از افزایش شمار متقاضیان حکایت دارد؛ در چهل‌وسومین دوره جشنواره ۱۰۵ فیلم و در چهل‌وچهارمین دوره ۱۲۲ فیلم متقاضی حضور بودند.

به این ترتیب، شمار آثار ثبت‌شده در سال جاری نسبت به دوره گذشته حدود ۲۶ درصد افزایش داشته است. اکنون دبیرخانه جشنواره در حال بررسی شرایط و مدارک آثار بر اساس ضوابط آیین‌نامه است. فیلم‌هایی که واجد شرایط باشند و نسخه آنها به دبیرخانه تحویل داده شود، برای بررسی به هیأت انتخاب راه پیدا می‌کنند.

چهره روز

به بهانه بازگشت پنج زن محکوم به قصاص چاوشی؛ وقتی صدا گره میگشاید

گروه فرهنگی/ محسن چاوشی بیشتر با صدایش شناخته می‌شود. ترانه‌هایی مثل «سنتوری»، «شهرزاد» و «رهایم کن» با صدای او به خاطره جمعی راه یافته‌اند. اما چند سالی است که نام او با موضوع دیگری هم گره خورده است: آزادی زندانیان.

تازه‌ترین نمونه، همین روزها خبرساز شد. چاوشی در صفحه خود نوشت که دستان پرمهر مردم، پنج زن محکوم به قصاص را به آغوش زندگی بازگردانده است. او در این پیام نامی از خودش نبرد و این اتفاق را به مردم نسبت داد. این بار نیز حمایت او متوجه زنانی بود که در دشوارترین موقعیت ممکن قرار داشتند.

نام این پنج زن و جزئیات پرونده‌هایشان در خبر نیامده است. آنچه می‌دانیم، این است که دست‌های بسیاری برای بازگرداندن آنها به زندگی به هم پیوسته‌اند؛ آدم‌هایی که شاید یکدیگر را نشناسند و پیش‌تر هیچ پیوندی با این زنان نداشته باشند. نقطه اتصال این جمع، اعتمادی است که نام چاوشی با خود به همراه دارد؛ اعتباری که توانسته غریبه‌ها را برای نجات جان انسان‌هایی دیگر کنار هم قرار دهد. قصاص، ایستادن در آستانه پایان زندگی است و بازگشت از این مسیر، بی‌همراهی دیگران ممکن نیست.

چاوشی بی‌هیاهوی تبلیغاتی، پیگیر گره‌گشایی از مشکلات زندانیان بوده است. آنچه این تلاش را درخور توجه می‌کند، تداوم آن است. یک اقدام خیرخواهانه ممکن است اتفاقی باشد، اما وقتی بارها تکرار می‌شود، دیگر اتفاق نیست؛ انتخابی آگاهانه است.

او می‌توانست فقط خواننده‌ای محبوب باقی بماند؛ جایگاهی که به‌تنهایی برای ماندن در خاطر میلیون‌ها نفر کافی بود. اما در روزگاری که سخن گفتن از گرفتاری دیگران آسان‌تر از تلاش برای حل آن است، راه دشوارتری را برگزیده است. صدایی که روزگاری تیتراژ سریال‌ها را آغاز می‌کرد و مخاطبان بسیاری را پای تلویزیون می‌نشاند، حالا در خدمت تلاشی است که مخاطبان اصلی‌اش شاید هرگز ترانه‌ای از او نشنیده باشند.

در پس این خبر، پیش از هر چیز، پنج زندگی قرار دارد که فرصت ادامه یافتن پیدا کرده‌اند. شاید به همین دلیل است که نام محسن چاوشی در خاطره جمعی، تنها با ترانه‌هایش ماندگار نخواهد شد.

تاریخ‌نگار کوچه‌ها

به مناسبت بیست‌وهفتمین سال درگذشت جعفر شهری‌باف راوی تاریخ اجتماعی تهران

کارنامه

مونا محمدنژاد
روزنامه‌نگار

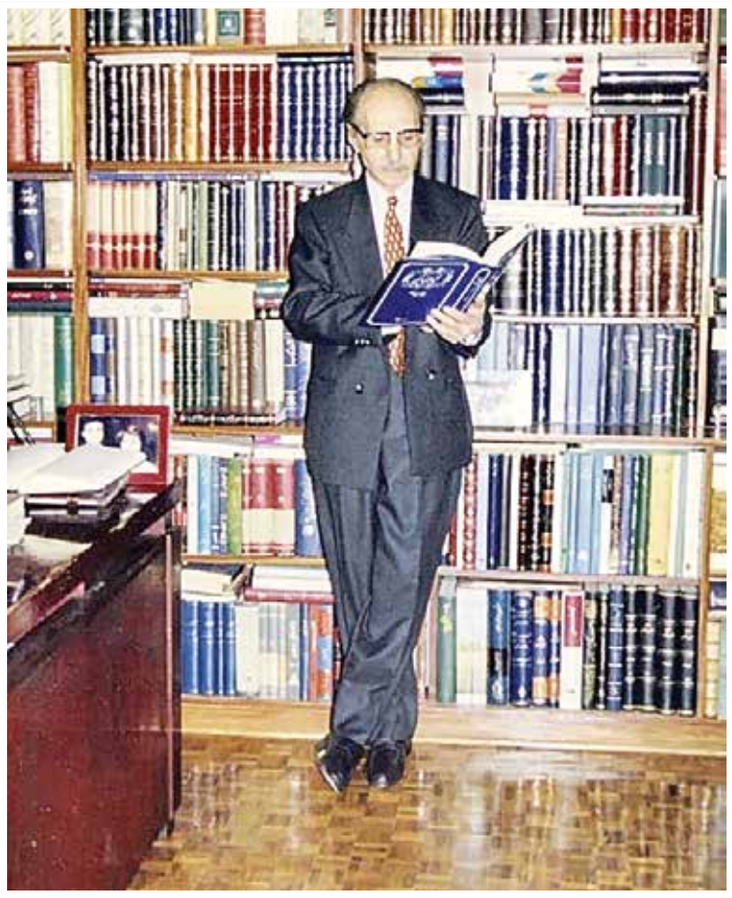
سحرگاه شنبه، ششم آذر ۱۳۷۸؛ تهران در غبار و سکوت، یکی از اصیل‌ترین و وفادارترین راویان تاریخ خود را بدرقه کرد. جعفر شهری‌باف، مردی که سال‌های پایانی عمر را در تاریکی کم‌سویی چشم و روشنی حافظه‌ای سرشار از جزئیات گذرانده بود، در بیمارستان تهرانپارس چشم بر جهان بست تا در قطعه هنرمندان بهشت زهرا آرام گیرد. جمعه (ششم آذر)، سالگرد خاموشی این دانشنامه زنده تهران است؛ نویسنده و پژوهشگری که از دل کوچه و بازار عودلاجان برخاست و نگذاشت خاطره زیست، رنج و آیین مردمان این دیار در غبار فراموشی مدفون شود. برای شناخت این چهره ارجمند اما تا حد زیادی غریب و مغفول در محافل رسمی ادبی، باید به سراغ لایه‌های زیرین آثار او رفت؛ آثاری که ترکیبی از سندیت مردم‌شناسانه و روایتی ناتورالیستی از زیست مردم در دوران گذار (اواخر قاجار و اوایل پهلوی) هستند. زندگی جعفر شهری خود یک رمان است؛ رمانی که در سه‌گانه داستانی او (شکر تلخ، گزنه و قلم سرنوشت) به رشته تحریر درآمده است.

او متولد محله فقیرنشین عودلاجان تهران بود و از مدرسه و مکتب‌خانه بیزار؛ روایتی سرشار از خشونت معلم و ناظم و تنبیه‌های بدنی که او را از نظام آموزشی رسمی طرد کرد اما به دانشگاه زندگی و کسب‌وکارهای کف خیابان فرستاد. او با تجربه ده‌ها شغل (ریخته‌گری، خیاطی و قصابی تا دلاکی و دلالی)، به شناخت عمیقی از اصناف، آداب و رسوم، خرافات و مناسبات قدرت در تهران دست یافت و از فقر مطلق در عودلاجان تا رفاه در سعدآباد تجریش، مسیری را پیمود که زیربنای اصلی مستندات اجتماعی او را تشکیل داد.

آثار شهری را می‌توان به دو بخش کلیدی تقسیم کرد که مکمل یکدیگرند؛ در بخش آثار داستانی با ناتورالیسمی عریان روبه‌رو هستیم که شهری در آنها (به‌ویژه شکر تلخ)، با قلمی صریح و بی‌پروا، زشتی‌ها، فقر، تباهی اخلاقی و تیرگی روابط اجتماعی زمانه خود را به تصویر می‌کشد. «شکر تلخ» به‌عنوان اولین و مشهورترین اثر او، شرحی تلخ از زندگی در اواخر قاجار و تضاد میان مهر مادری و خشونت پدر است که فراتر از یک رمان، سند مردم‌شناسی به شمار می‌رود. «گزنه» ادامه رنج‌های نوجوانی و کارآموزی او در پیشه‌های مختلف است و «قلم سرنوشت»، روایت جوانی، سختی‌ها، تلاش برای استقلال و بازتابی از پیچیدگی‌های وجودی انسان معاصر محسوب می‌شود.

در بخش آثار غیرداستانی که جوهر اصلی تخصص او به‌عنوان تهران‌پژوه است، کتاب پنج جلدی «طهران قدیم» به‌عنوان منسجم‌ترین مرجع درباره تهران شامل جغرافیای شهری، اماکن، مشاغل، آداب و رسوم، بازی‌ها، تغذیه و باورهای مردم جای دارد که حاصل حافظه فوق‌العاده و دیده‌های مستقیم اوست. «تاریخ اجتماعی تهران در قرن سیزدهم» اثری مکمل برای طهران قدیم با تمرکز بیشتر بر آمار، ارقام و سرشماری‌هاست و «قند و نمک»، گنجینه‌ای از ضرب‌المثل‌های اصیل تهرانی است که به ضرورت ثبت زبان شفاهی پیش از نابودی جمع‌آوری شد.

> ویژگی‌های سبکی و زبانی آثار جعفر شهری‌باف در استفاده از زبان زنده، تکیه‌کلام‌ها و ضرب‌المثل‌های تهرانی تجلی یافته است؛ او نمی‌نویسد که فقط روایت کند، بلکه می‌نویسد تا اصالت گویش را حفظ کند

ویژگی‌های سبکی و زبانی آثار او در استفاده از زبان زنده، تکیه‌کلام‌ها و ضرب‌المثل‌های تهرانی تجلی یافته است؛ او نمی‌نویسد که فقط روایت کند، بلکه می‌نویسد تا اصالت گویش را حفظ کند. او با نگاه ناتورالیستی، بدون سانسور و با نگاهی موشکافانه، سیاهی‌ها و حقایق عریان اجتماعی را بازگو می‌کند و چه در سفرنامه‌هایش (حاجی در فرنگ و حاجی دوباره) و چه در کتاب‌های اجتماعی، نگاهی منتقدانه، طنزآلود و گاه هجوگونه دارد و به کسانی که ظواهر دین یا تجدد را می‌گیرند اما از عمق اخلاق غافل‌اند، بی‌پروا می‌تازد.

اگرچه جعفر شهری از نظر فرم‌های مدرن داستان‌نویسی در ردیف نویسندگان تراز اول قرار نمی‌گیرد، اما در ثبت و ضبط تاریخ اجتماعی بی‌رقیب است و ارزش آثار او در دو نکته آشتی نسل‌ها با ریشه‌های خود و فراهم ساختن منابعی دست‌اول برای پژوهشگران تاریخ معاصر، زبان‌شناسان و جامعه‌شناسان نمایان می‌شود. جعفر شهری نویسنده‌ای بود که از زیر پوست شهر برخاست و همان را روایت کرد. او با نوشتن از جزئی‌ترین آداب و رسوم حمام، بازار، تعزیه و کوچه، مانع از محو شدن بخش بزرگی از حافظه جمعی ایرانیان شد. یادش گرامی و راهش در صیانت از میراث فرهنگی و شفاهی این مرز و بوم پررهرو باد.

کالبدشکافی رنج

بازخوانی سه‌گانه داستانی جعفر شهری

جعفر شهری فراتر از یک نویسنده، پژوهشگر فولکلور یا تاریخ‌نگار صرف، واژه‌نامه‌نویس، ناظر بیدار و ثبت‌کننده دقیق رنج‌های فرودستان در دوران گذار پرشتاب و پرآسیب جامعه ایران از ساختار فروپاشیده قاجاری به مدرنیته آمرانه و ناهمگون پهلوی اول است. هرچند نام و اعتبار شهری در دهه‌های اخیر بیش از هر چیز با تک‌نگاری‌ها و مراجع گران‌سنگ تاریخی و مردم‌شناختی او و همچون تهران قدیم و مجموعه سترگ تاریخ اجتماعی تهران در قرن سیزدهم پیوند خورده است، آبشخور اصلی جهان‌بینی، لحن تند و گزنده، خشم تاریخی و شناخت کالبدشکافانه او از طبقات فرودست و حاشیه‌نشین، در آثار داستانی و سه‌گانه خودزیست‌نامه‌ای‌اش یعنی «شکر تلخ»، «گزنه» و «قلم سرنوشت» ریشه دارد. این سه‌گانه تصویری عریان و بدون تعارف از پیکر رنجور انسان فرودست ایرانی به دست می‌دهد؛ روایتی که ریشه‌های پیدایش آن را باید در تمایل جنون‌آمیز نویسنده به جاودانه‌سازی دردهای ناگفته نسل‌های بی‌صدا جست‌وجو کرد.

سه‌گانه زیست و رنج

سه‌گانه داستانی شهری بر پایه یک تقسیم‌بندی کرونولوژیک و دوره‌های سه‌گانه رشد و بالندگی انسان شکل گرفته است. در جلد نخست، «شکر تلخ»، تمرکز اصلی بر بازه زمانی سال‌های ۱۲۹۶ تا ۱۳۰۴ خورشیدی است؛ دورانی آمیخته با قحطی بزرگ، فقر مطلق و بیماری‌های همه‌گیر که در دو جغرافیا یعنی تهران و مشهد به تصویر کشیده می‌شود. کانون عاطفی و اخلاقی این اثر بر رنج‌های جانکاه و طاقت‌فرسای مادر راوی در مواجهه با شوهری مستبد، قمارباز و تبهکار متمرکز است و در عین حال به گنجینه‌ای کم‌نظیر از آداب، باورها، خرافه‌ها و شیوه‌های بقا در زاغه‌ها و خانه‌های اشتراکی تبدیل می‌شود.

در کتاب دوم، «گزنه»، زاویه دید گسترده‌تر می‌شود و رمان به عرصه نوجوانی، بحران بلوغ، کشمکش راوی نوجوان با سازوکارهای خشونت‌بار بازار کار و اصطکاک سنگین با فضای پرتنش محلات پایین‌شهر بدل می‌شود؛ جایی که رنج معصومانه کودکانه به خشم تلخ یک جوان مطرود دگرگون می‌شود و گزندگی نام رمان بر سراسر تجربیات این دوره سایه می‌افکند. سرانجام، «قلم سرنوشت» مرحله جوانی راوی و تقاطع مقدرات فردی او با تلاطم‌های سیاسی و اجتماعی بزرگ‌تر را روایت می‌کند؛ روایتی از خدمت پرمشقت سربازی، اقدام به خودکشی به‌عنوان واکنشی به تحقیرهای سازمان‌یافته، فجایع پیرامون شخصیت‌هایی چون فاطمه، مرگ مادر به‌مثابه فروپاشی آخرین پناهگاه احساسی و برخورد راوی با چهره‌ها و جریان‌های سیاسی آن عصر. این جلد در مقایسه با آثار مشابه هم‌عصر خود، به‌دلیل برخورداری از ضرباهنگ مناسب‌تر، توازن میان طرح و اندیشه و بسط واقع‌گرایانه‌تر رویدادها، متنی پخته‌تر و دراماتیک‌تر در کارنامه داستانی او شمرده می‌شود.

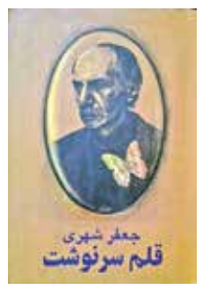
رئالیسم خشن و مستند

از منظر بوطیقای روایت و مکتب‌شناسی ادبی، آثار داستانی جعفر شهری، تجسم تام و تمام رئالیسم اجتماعی با گرایش‌های شدید ناتورالیستی و مستندنگارانه است. درون‌مایه اصلی این آثار بر تضادهای عمیق طبقاتی، استثمار بیرحمانه ضعفا، خشونت ساختاری علیه زنان و افشای تباهی و ریای ناشی از جهل و خرافات استوار است؛ مضامینی که شهری آنها را از خلال تجربه ملموس گرسنگی، پادویی در کارگاه‌های سنتی، حلبی‌سازی، باربری و پرسه در محلات بدنام دریافت کرده است.

زمان در این رمان‌ها به‌غایت دقیق، زنده و تاریخی است و جغرافیا صرفاً یک پس‌زمینه تزئینی نیست، کاراکتری زنده است؛ محله‌های چاله میدان، سنگلج، عودلاجان و... با تمام مختصات مادی، از تعفن جوی‌ها و دیوارهای کاهگلی تا دکان‌های دباغی و فضاهای متراکم خانه‌های اجاره‌ای که چندین نسل در اتاقکی نمور روی زیلوهای پاره می‌زیستند، پیش چشم مخاطب جان می‌گیرند تا حس اصالت و حقیقت‌نمایی اثر را به اوج برسانند. شهری در توصیف فضاها چنان وسواسی به خرج می‌دهد که گویی قصد دارد مختصات حسی و بصری یک ویرانه را ثبت کند؛ سرمای گزنده، سوزش گرسنگی و بوی بیماری‌های مسری، همه در تار و پود زیست‌بوم روایی او تنیده شده‌اند.

نثر شهری در این میان پدیده‌ای استثنایی و بی‌همتا در نثر معاصر فارسی به شمار می‌آید. او آگاهانه زبان صیقل‌خورده و منزه ادبیات اشرافی و دانشگاهی را به کناری می‌نهد و زبانی عضلانی و پالوده‌نشده خلق می‌کند که به‌تمامی از نبض زیست واقعی کوچه و بازار جان می‌گیرد. این نثر مخزنی جوشان از واژگان، ضرب‌المثل‌ها، کنایه‌ها، قسم‌ها، متلک‌ها، اصطلاحات صنفی و دشنام‌های اصیل و رایج در میان قشرهای حاشیه‌ای تهران قدیم است.

لحن شهری عاری از نزاکت‌های فرمایشی، گاه پرخاشگر، گزنده و همراه با کینه‌ای انباشته است؛ گویی نویسنده کلمات را به‌منزله سلاحی برای انتقام و مدرکی در پیشگاه تاریخ به کار می‌گیرد تا مظلومیت طبقه خود را ثبت کند. این شیوه در مواردی به‌دلیل هجوم رگباری صفت‌ها، شتاب‌زدگی و اطناب لغوی، روانی متن را با دست‌انداز روبه‌رو می‌سازد اما به‌دلیل امانتداری بی‌نقص در ضبط ضرباهنگ طبیعی گفتار توده‌ها، یکی از درخشان‌ترین و باورپذیرترین دستاوردهای زبان‌شناختی در داستان‌نویسی واقع‌گرای ایران محسوب می‌شود. گفت‌وگوهای میان شخصیت‌ها در آثار شهری از دقیق‌ترین نمونه‌های ثبت لهجه و لحن طبقاتی است.

تیپ‌ها و کاراکترهای خاکستری

در ساحت شخصیت‌پردازی، شهری به شیوه‌ای دوگانه دست می‌زند که برآیند برخورد تیپ‌های عام اجتماعی با انسان‌های فردیت‌یافته است. تمایل جامعه‌شناختی شهری سبب می‌شود که بخش زیادی از شخصیت‌های فرعی به‌عنوان نمایندگان نمادین اقشار مختلف، از زن ستمدیده تا دلال رباخوار، گزمه فاسد، تریاکی‌های درمانده و... عمل کنند اما در پردازش هسته اصلی کاراکترها، او فراتر از الگوهای بسته و تخت گام برمی‌دارد.

شخصیت «میرزا باقر»، پدر راوی، از برجسته‌ترین چهره‌های پدرسالار در ادبیات داستانی ایران است؛ مردی بدخلق، مستبد، قمارباز، بی‌بندوبار و به‌شدت خودمحور که خشونت خانگی را تا مرز جنون پیش می‌برد. با این حال، شهری او را به یک موجود تک‌بعدی تقلیل نمی‌دهد، بلکه با ظرافت، فرسایش جسمی، ورشکستگی مالی، سرخوردگی‌های پی‌درپی و اضمحلال روانی او را در دوران سالخوردگی ترسیم می‌کند تا میرزا باقر به‌عنوان شخصیتی جامع، چندوجهی و تا اندازه‌ای پویا در داستان تثبیت شود؛ فردی که خود نیز در تحلیلی عمیق‌تر، معلول همان ساختار فرهنگی معیوب و ستم‌پیشه‌ای است که در آن بالیده است. در نقطه مقابل او، «کبری»، مادر راوی، قرار دارد که تندیسی تمام‌عیار از شکیبایی، فداکاری بی‌پایان و وفاداری در جهانی سراسر خشونت و تباهی است؛ او هرچند تجسم کهن‌الگوی زن فداکار شرقی است، به مدد تردیدها، هراس‌ها، گریه‌های پنهانی و تقلای جان‌فرسایش برای صیانت از فرزندان، شخصیتی زنده و باورپذیر می‌یابد.

بررسی روان‌شناختی مناسبات خانوادگی در این آثار، نشان‌دهنده ساختاری گسسته و مبتنی بر تروماهای موروثی است. شهری با دقتی حیرت‌انگیز نشان می‌دهد خشم و تحقیرهای چشیده‌شده در محیط بیرون از خانه چگونه به شکل خشونت فیزیکی و کلامی بر سر ضعیف‌ترین حلقه‌های زنجیره یعنی زنان و کودکان آوار می‌شود. کودک در جهان داستانی شهری، موجودی است که دوران معصومیت و بازی برای او معنایی ندارد؛ او از نخستین سال‌های فهم، به ورطه کار شاق، کینه‌توزی‌های خانوادگی و رویارویی مستقیم با انحرافات کشیده می‌شود. این نگاه تلخ، هرگونه رمانتیسیسم نوستالژیک نسبت به گذشته و صفای دوران قدیم را که در آثار برخی خاطره‌نویسان اشرافی دیده می‌شود، باطل می‌سازد و چهره واقعی مناسبات را عیان می‌کند.

از منظر ساختار و اصول داستان‌نویسی، پیرنگ در سه‌گانه شهری متأثر از سنت رمان‌های سرگذشت‌نامه‌ای و پیکارسک است و حالتی اپیزودیک، گسسته و زنجیره‌ای دارد. زنجیره حوادث بر بستر تصادف‌ها، مهاجرت‌ها، بلایای اقلیمی و آشوب‌های اجتماعی پیش می‌رود و کشمکش‌ها غالباً بر تقابل نابرابر انسان بی‌پناه با فقر حاد، جبر کور محیطی و سنت‌های صلب خرافی استوار است. نقطه اوج و گره‌افکنی در «شکر تلخ» و «گزنه» به جای آنکه در یک رخداد واحد متبلور شود، در بحران‌های متوالی خانوادگی تقسیم شده است؛ روندی که در «قلم سرنوشت» تا اندازه‌ای منسجم‌تر شده و به‌علت پیوند وقایع با ساختارهای کلان‌تر اداری، نظامی و سیاسی، کشش دراماتیک یکدست‌تری پیدا می‌کند.

پیرنگ گسسته و خطابی

با این همه، پاره‌ای ضعف‌های ساختاری در شیوه داستان‌نویسی شهری وجود دارد؛ از جمله کثرت بیش از اندازه شخصیت‌های کم‌اثر که سبب آشفتگی و پراکندگی طرح اصلی می‌شود، ناتمام رها شدن برخی خطوط فرعی روایی و مهم‌تر از همه، مداخله‌های مستقیم و خطابه‌گونه نویسنده در متن که در آنها رسالت تاریخ‌نگار و مصلح اجتماعی بر استقلال درونی داستان غلبه می‌یابد و راوی به‌ناگاه رشته ماجرا را رها کرده و به پند و اندرز یا مویه‌های سوزناک اخلاقی می‌پردازد. پیوند میان ادبیات داستانی و پژوهش‌های مردم‌شناختی در قلم شهری، یکی دیگر از مختصات یگانه این سه‌گانه است. خواننده هنگام مطالعه این رمان‌ها خود را در میان اسناد زنده تاریخ اجتماعی می‌یابد؛ آیین‌های خاکسپاری، شیوه‌های طبابت سنتی با علف‌های کوهی و تجویزهای مرگبار پیرزنان، مراسم جن‌گیری و دعانویسی، خرافات رایج در حمام‌های عمومی و سلسله‌مراتب صنف‌های فراموش‌شده، به شیوه‌ای تاریک اما مستند در دل این رمان‌ها مستقر شده‌اند. با تمام این نقایص تکنیکی و عدم انطباق با معیارهای اتوکشیده رمان مدرن، ارزش بنیادین آثار داستانی جعفر شهری در اصالت و راستی شهود تاریخی آن‌هاست؛ او با این سه‌گانه، سندی تاریخی، فرهنگی و روان‌شناختی از خون‌دل‌ها، حقارت‌ها و مقاومت‌های لایه‌های زیرین جامعه در یکی از تعیین‌کننده‌ترین برهه‌های تاریخ ایران به یادگار گذاشته و سندی تکان‌دهنده را در خود زنده نگه داشته است.

شهری و شهر

مروری بر سه‌گانه پژوهشی جعفر شهری

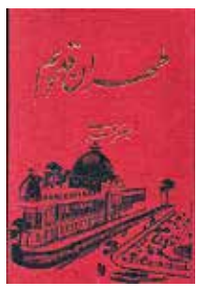
تهران جعفر شهری فقط شهر خیابان‌ها، دروازه‌ها و محله‌های قدیمی نیست؛ شهری است که در حمام‌ها و دکان‌ها، در آیین‌های خانوادگی و مذهبی، در کار و معاش و سرانجام در زبان مردمش زندگی می‌کند. سه اثر «طهران قدیم»، «تاریخ اجتماعی تهران در قرن سیزدهم» و «قند و نمک» را می‌توان سه مسیر مکمل برای ورود به این جهان دانست: یکی تهران را از خلال مناسک، خاطره‌ها و فرهنگ مادی بازمی‌سازد؛ دیگری سازمان کار، اصناف و مناسبات اجتماعی‌اش را می‌کاود و سومی صدای این شهر را در ضرب‌المثل‌ها و گفتار روزمره ثبت می‌کند. کنار هم، این سه اثر تصویری چندلایه از تهران و مردمانش پدید می‌آورند؛ تصویری که در آن تاریخ روایت زندگی کسانی است که شهر را هر روز ساخته و تجربه کرده‌اند.

در تاریخ‌نگاری رسمی، مردم عادی اغلب در حاشیه می‌مانند؛ نام‌هایی بی‌چهره در آمار، رعیت‌هایی زیر بار مالیات، سربازانی در میدان جنگ یا جمعیتی که در لحظه‌های بحران به صحنه می‌آیند و دوباره ناپدید می‌شوند. اهمیت کار جعفر شهری در این است که نگاهش را به همان بخش‌هایی از زندگی معطوف می‌کند که معمولاً ثبت نمی‌شدند؛ شیوه کارکردن، رسم‌های خانه و محله، خوراک و پوشاک، باورها و خرافات، زبان شوخی و دشنام و راه‌هایی که مردم برای توضیح تجربه‌های‌شان پیدا می‌کردند. او تهران را از پایین و از درون روایت می‌کند؛ به‌مثابه زیست‌جهانی که مردم در آن کار می‌کنند، رنج می‌برند، می‌خندند، مناسک برگزار می‌کنند و با زبان خود به زندگی معنا می‌دهند. این جایگاه، با زندگی و تجربه شخصی شهری پیوند دارد. او نه مورخی دانشگاه‌دیده و نه پژوهشگر است. تجربه زیستن در محله‌های قدیمی، تماس با مشاغل و طبقات مختلف و حافظه نیرومندش به او امکان داد جزئیاتی را ثبت کند که برای بسیاری از ناظران بیرونی دسترس‌پذیر نبود.

شهر از خلال زندگی روزمره

در «طهران قدیم»، تهران در جزئیات ملموس و آیین‌های زندگی پدیدار می‌شود. شهر در این مجموعه شبکه‌ای از رفتارها، باورها و مناسبات انسانی است؛ برای مثال، حمام عرصه‌ای اجتماعی است که در آن خبر ردوبدل می‌شود، روابط شکل می‌گیرند و بخشی از آیین‌های زندگی جریان می‌یابد. همین نگاه، در پرداختن به محرم و رمضان، عروسی و زایمان، مرگ و تدفین، نوروز و خوراک، درمان‌های عامیانه و باورهای مردم نیز دیده می‌شود. شهری موضوعاتی را ثبت می‌کند که در تاریخ‌نگاری رویدادمحور معمولاً فرعی شمرده می‌شوند اما برای فهم چگونگی زیستن در شهر اهمیت ویژه‌ای دارند.

«طهران قدیم» را می‌توان نوعی مردم‌نگاری حافظه‌محور دانست. روایت آن در مشاهده‌ها و شنیده‌ها، از خاطره شخصی و تجربه نسلی ریشه دارد. جزئیات حسی و زبانی به متن جان می‌دهند و تهران را از یک نام تاریخی به مکانی قابل‌تصور تبدیل می‌کنند. بااین‌حال، همین تکیه بر حافظه سبب می‌شود خواننده میان گزارش تجربه‌شده، نقل شنیده‌شده و تفسیر مؤلف تمایز بگذارد. ارزش کتاب در این نیست که هر گزاره‌اش را بی‌واسطه همچون سند قطعی بپذیریم؛ ارزشش در حجم و تنوع داده‌هایی است که گرد آورده و در چشم‌اندازی است که از زندگی روزمره پیش روی ما می‌گذارد.

شهر به‌مثابه کار و ابزار

اگر «طهران قدیم» بیشتر از راه آیین‌ها و خاطره‌های اجتماعی به تهران نزدیک می‌شود، «تاریخ اجتماعی تهران در قرن سیزدهم» مسیر دیگری را دنبال می‌کند؛ شهر را از خلال مشاغل، اصناف، ابزارها و مناسبات تولید و مبادله می‌خواند. در این اثر، هر حرفه با ابزار و مهارت‌هایش، با زبان و اصطلاحات خاص خود و با جایگاهی که در شبکه اقتصادی و اجتماعی شهر دارد، معنا پیدا می‌کند. از این منظر، تاریخ تهران، تاریخ کسانی هم هست که چیزی می‌ساختند، می‌فروختند، حمل می‌کردند، تعمیر می‌کردند یا با کار روزانه خود نیازهای شهر را برآورده می‌ساختند.

استفاده از داده‌های آماری و اسناد شهری به این مجموعه بُعدی متفاوت می‌دهد. ساختار اثر گاه به فهرست‌ها و صورت‌بندی‌های اداری نزدیک می‌شود و همین نزدیکی، هم مزیت است و هم دشواری. از یک سو، به خواننده امکان می‌دهد با گستره مشاغل و سازمان اقتصادی شهر آشنا شود؛ از سوی دیگر، انبوه اطلاعات و نظم نامتعارف مطالب ممکن است خواندن پیوسته را دشوار کند. جلدهایی که به اقتصاد پنهان، شیوه‌های دزدی، اعتیاد و دیگر آسیب‌های اجتماعی می‌پردازند نیز نشان می‌دهند شهری نمی‌خواهد فقط چهره آراسته و رسمی شهر را تصویر کند. او سراغ بخش‌هایی می‌رود که معمولاً از روایت‌های محترمانه تاریخ حذف می‌شوند، هرچند نحوه توصیف این پدیده‌ها را نیز باید در چارچوب زبان و نگرش اجتماعی زمان مؤلف سنجید.

شهر به‌مثابه زبان

«قند و نمک» حلقه سوم این سه‌گانه است: تهران را از زبان مردم بازمی‌شناسد. ضرب‌المثل‌ها در این کتاب، جمله‌هایی کوتاه و آماده برای کاربرد نیستند؛ فشرده‌های تجربه‌اند. آنها داوری‌های اجتماعی، شیوه‌های استدلال، طنز، ترس، امید و بدبینی مردم را در قالب‌هایی موجز و ماندگار نگه می‌دارند. معنای هر مثل به موقعیت کاربردش وابسته است و همین وابستگی، آن را به بخشی از کنش اجتماعی تبدیل می‌کند.

زبان «قند و نمک» نیز همانند موضوعش یک‌دست و پالوده نیست. در آن، زبان محاوره، کنایه، طنز، عبارت‌های تند و گاه رکیک، در کنار تعابیر ادیبانه یا وام‌گرفته از دیگر مناطق قرار می‌گیرند. این تنوع بخشی از واقعیت فرهنگ شفاهی است. شهری می‌کوشد زبان مردم را با همان ناهمواری‌ها و تفاوت‌هایش ثبت کند، نه اینکه آن را به صورتی رسمی و یک‌دست بازنویسی کند؛ در نتیجه، خواننده با صدایی روبه‌رو می‌شود که هم می‌تواند خنده‌دار باشد و هم تلخ.

ضرب‌المثل‌ها برای مطالعه زبان نیز اهمیت دارند، زیرا نشان می‌دهند مردم چگونه مفاهیم انتزاعی را با تصویرهای ملموس توضیح می‌دهند. ظرف، مسیر، فاصله، حرکت، نیرو و تعادل از تجربه‌های روزمره به زبان راه می‌یابند و ابزار فهم مفاهیم پیچیده‌تر می‌شوند. بدن، خانه، راه و اشیای آشنا در این فرآیند به منابعی برای معناپردازی تبدیل می‌شوند؛ از این رو، «قند و نمک» برای بررسی رابطه زبان، اندیشه و فرهنگ شهری نیز ظرفیت پژوهشی دارد.

سه کتاب، سه زاویه

در کنار هم، این سه اثر را می‌توان همچون سه دریچه به یک شهر خواند. «طهران قدیم» به زندگی آیینی و فرهنگی نزدیک می‌شود؛ «تاریخ اجتماعی تهران در قرن سیزدهم» ساختار کار، اصناف و اقتصاد را پیش می‌کشد؛ و «قند و نمک» زبان را به‌عنوان حامل حافظه و تجربه اجتماعی ثبت می‌کند. این تقسیم‌بندی مطلق نیست؛ هر کتاب از حوزه‌های دیگر نیز نشانه‌هایی در خود دارد اما تفاوت زاویه دید سبب می‌شود تکرارهای احتمالی میان آنها صرفاً بازگویی یک مطلب نباشد. گاهی یک پدیده در یکی از آثار به شکل آیین یا رسم دیده می‌شود، در دیگری در پیوند با شغل و مناسبات اقتصادی معنا می‌یابد و در سومی ردّ خود را در اصطلاح یا ضرب‌المثلی باقی می‌گذارد. از همین‌رو، سه‌گانه شهری را باید سه لایه مکمل از تاریخ تهران دانست. این لایه‌ها کنار هم تصویری می‌سازند که هیچ‌یک به‌تنهایی قادر به ارائه آن نیست.

برای مثال، شناخت یک پیشه زمانی غنی‌تر می‌شود که زبان و اصطلاحات اهل آن حرفه، جایگاه‌شان در محله و مناسبات‌شان با دیگر گروه‌ها نیز در نظر گرفته شود. همین‌طور، فهم یک ضرب‌المثل ممکن است به شناخت شیوه کار، روابط خانوادگی یا باورهای روزگار آن وابسته باشد. آثار شهری، آگاهانه یا ناآگاهانه، امکان چنین خوانشی را فراهم می‌کنند.

انباشت اطلاعات، گاه ساختاری نامنظم در آثار شهری پدید می‌آورد و خواننده را در میان جزئیات فراوان تنها می‌گذارد. خاطره، شنیده و سند همیشه از یکدیگر جدا نمی‌شوند و معیار سنجش اعتبار همه داده‌ها نیز یکسان نیست. افزون براین، برخی داوری‌های شهری درباره خلق‌وخو و منش گروه‌های اجتماعی ممکن است به تعمیم‌های شتاب‌زده بینجامد؛ یعنی ویژگی‌های پیچیده تاریخی به یک شغل، طبقه یا هویت نسبت داده شوند. برخی تفسیرهای سیاسی او نیز باید با فاصله انتقادی خوانده شوند، نه آن‌که به‌عنوان توضیحی جامع و قطعی درباره تحولات تاریخی پذیرفته شوند.

اما نقد روش‌شناختی، ارزش منبعی و ادبی این آثار را از میان نمی‌برد، بلکه راه استفاده دقیق‌تر از آنها را نشان می‌دهد. شهری را نمی‌توان جایگزین همه اسناد رسمی، پژوهش‌های تاریخی یا تحقیقات دانشگاهی کرد. در عوض، آثار او می‌توانند پرسش‌هایی پیش بگذارند، جزئیاتی را آشکار کنند و صداهایی را به میدان بیاورند که در منابع دیگر کمتر شنیده می‌شوند. پژوهشگر امروز می‌تواند روایت او را با اسناد هم‌زمان، داده‌های آماری، پژوهش‌های تاریخی و روایت‌های دیگر مقایسه کند؛ در این صورت، حافظه فردی شهری نقطه آغاز فهم اجتماعی خواهد بود. نثر شهری نیز در ماندگاری آثارش سهمی اساسی دارد. زبان او از گزارش خشک فاصله می‌گیرد و در دل ثبت جزئیات، قصه‌گویی می‌کند. همین ویژگی سبب می‌شود خواننده فقط با اطلاعات روبه‌رو نباشد؛ گاه احساس کند صدایی از محله‌ها و بازارهای گذشته به او می‌رسد؛ البته این نثر، همیشه منظم و بی‌پیرایه نیست.

خبر خودرو

واردات خودروهای کارکرده از منطقه آزاد اردبیل امکان‌پذیر شد

مدیرعامل منطقه آزاد تجاری و صنعتی اردبیل از اخذ مجوز واردات خودروهای پنج سال کارکرده و امکان پلاک‌گذاری دائمی برای آنها خبر داد.

اسلام محمدی افزود: «پیشتر مجوز پلاک‌گذاری و ترخیص خودروهای صفر کیلومتر از منطقـه آزاد تجاری و صنعتی اردبیل اخذ شده بود و فرآیند آن همچنان ادامه دارد.»

اوبا اشاره به اهمیت اخذ این مجوز در توسعه منطقه بیان کرد: «این دستاورد، دامنه انتخاب متقاضیان خودروهای خارجی را گسترده می‌کند و امکان بهره‌مندی از خودروهای خارجی باکیفیت و با قیمت مناسب‌تر را برای شهروندان فراهم می‌سازد.»

به گزارش ایرنا، مدیرعامل منطقـه آزاد تجاری و صنعتی اردبیل با تأکید بر تداوم پیگیری‌ها برای تسهیل فرآیندها اضافه کرد: «این مجوز، گام مهمی در تکمیل سبد خدمات خودرویی منطقه محسوب می‌شود.»

محمدی ادامه داد: «منطقـه آزاد تجاری و صنعتی اردبیل تمام تلاش خود را بـرای فراهم‌کردن شـرایط بهتر برای سرمایه‌گذاران و شـهروندان به کار می‌گیرد و این روند با جدیت ادامه خواهد یافت.»

او افزود: «فراهم شدن امکان تردد خودروها در محدوده استان گامی مهم در مسیر فعال‌سازی ظرفیت‌های منطقه آزاد و بهره‌مندی مردم از مزایای آن است و به رونق تجارت، سرمایه‌گذاری، فعالیت‌های اقتصادی و اشتغال در منطقه کمک می‌کند.»

محمدی با اشاره به اینکه مردم استان باید از ظرفیت‌های ایجاد شده در منطقه آزاد تجاری و صنعتی اردبیل نهایت اسـتفاده را ببرند، گفـت: «جذب سـرمایه‌گذار داخلی و خارجی در کنـار واردات کالاهای اساسـی و خـودرو از اولویت‌های تعیین‌شده برای منطقه آزاد تجاری و صنعتی اردبیل است.»

خودروی داخلی

اطلس اتوماتیک E پلاس هاچ‌بک شهری بازار خودرو

اطلـس اتوماتیـک E پـلاس یکی از نسـخه‌های مجهز خانواده اطلس اسـت کـه بـا تغییراتـی در بخـش تجهیـزات رفاهـی و اسـتفاده از جعبه‌دنده اتوماتیک CVT به بازار عرضه شـده اسـت. این خـودرو در واقع نسـخه به‌روزرسانی‌شـده خانواده کوییک محسوب می‌شود که با تغییراتی در طراحی چراغ‌ها، جلوپنجره، سـپرها و فضای داخلی، ظاهر متفاوتی نسـبت به نسـل قبلی خود دارد. اطلس E پلاس با بدنه هاچ‌بک و ابعاد جمع‌وجور، در گروه خودروهای شـهری قرار می‌گیرد و از نظر فنی به پیشـرانه M15i مجهز شده است.

مشخصات فنی و عملکرد

اطلس اتوماتیک E پلاس از پیشرانه چهارسیلندر ۱.۵ لیتری M15i با حجم دقیق ۱۴۹۷ سی‌سی و ۸ سوپاپ بهره می‌برد. این موتور تنفس طبیعی با فناوری زمان‌بندی متغیر سوپاپ‌ها (VVT)، توانایی تولید ۱۹۱ اسب‌بخار قدرت در دور موتور ۵۲۵۰ و حداکثر گشـتاور ۱۳۷ نیوتن‌متر در دور موتور ۴۰۰۰ را دارد. نیروی تولیدی پیشرانه از طریق گیربکس اتوماتیک CVT با قابلیت شبیه‌سازی ۶ دنده به چرخ‌های جلو منتقل می‌شود. شتاب صفر تا ۱۰۰ کیلومتر بر ساعت این خودرو حدود ۱۲.۷ ثانیه و حداکثر سرعت آن نزدیک به ۱۷۵ کیلومتر بر ساعت اعلام شده است. مصرف سـوخت ترکیبی نیز حدود ۷.۲ لیتر در هر ۱۰۰ کیلومتر است. وزن تقریبی ۱۱۴۰ کیلوگرمی، باک سوخت ۴۲ لیتری و حجم صندوق عقب ۲۸۵ لیتری از دیگر مشخصات این هاچ‌بک محسوب می‌شوند.

امکانات و تجهیزات

اطلس اتوماتیک E پلاس در بخش تجهیزات رفاهی و ایمنی به امکاناتی مانند دو کیسـه هوای راننده و سرنشین جلو، سیستم کنترل پایداری الکترونیکی، کنترل کشش، سیستم کمکی حرکت در سـربالایی، ترمز ABS و EBD و سیستم هشدار ترمز اضطراری مجهز شـده است. در بخش رفاهی نیز نمایشگر لمسی ۷ اینچی، دوربین دید عقب، سیستم تهویه مطبوع نیمه‌اتوماتیک، کروز کنترل و محدودکننده سـرعت، ورود بدون کلید و اسـتارت دکمه‌ای بـرای آن در نظر گرفته شده است. سانروف، آینه‌های جانبی تاشونده برقی مجهز به گرمکن، سنسور باران، رادار تشخیص نقطه کور، شیشه‌های دودی عقب، تریم داخلی دورنگ و روکش ترکیبی چـرم و پارچه صندلی‌هـا از دیگر تجهیـزات این نسخه هستند. از نظر طراحی ظاهری، اطلس با چراغ‌های جلو و عقب بازطراحی‌شده، جلوپنجره بزرگ‌تر و سپرهای متفاوت، چهره‌ای متمایز از کوییک دارد. در فضای داخلی نیز تغییراتی در داشبورد، غربیلک فرمان و تریم کابین ایجاد شده است، هرچند ساختار کلی اتاق همچنان به خانواده X200 شباهت دارد.

قیمت در بازار

بررسـی قیمت‌هـا در ۳ آذر ۱۴۰۵ نشـان می‌دهـد اطلس اتوماتیک E پلاس مدل ۱۴۰۵ در بـازار آزاد حدود ۳ میلیارد و ۲۰۰ میلیـون تومـان قیمت‌گذاری شـده اسـت. قیمت کارخانه‌ای این نسخه در جدول‌های موجود حدود ۱ میلیارد و ۴۴۲ میلیون تومان ثبت شده است. به این ترتیب، اختلاف قیمت بازار و کارخانه بـه حدود ۱ میلیـارد و ۷۵۸ میلیون تومان می‌رسد؛ فاصله‌ای که نشان‌دهنده شکاف قابل توجه میان نرخ عرضه و قیمت معاملات بـازار آزاد این هاچ‌بک اتوماتیک است.

مدیر ستاد نوسازی ناوگان حمل‌ونقل و اسقاط خودروهای فرسوده در گفت‌وگو با «ایران»:

گواهی اسقاط ۱۰۰ میلیونی شد

ارزش اسقاط هر خودروی فرسوده به ۳۰۰ میلیون تومان رسید

گزارش

یاسمن صادق شیرازی
گروه خودرو

قیمت گواهـی اسـقاط خودروهای فرسـوده سـرانجام از ۶۰ میلیـون به ۱۰۰ میلیـون تومان افزایش یافت؛ تصمیمـی که پس از چند هفته بررسـی و گمانه‌زنی، از دوم آذرماه در سـامانه ستاد نوسـازی ناوگان حمل‌ونقل اجرایی شده اسـت. با این تغییر، ارزش سـه گواهی اسقاط اختصاص‌یافته به هر خودروی فرسـوده به ۳۰۰ میلیون تومان می‌رسـد؛ رقمی که در مقایسه با مبلغ پیشـین ۱۸۰ میلیون تومانـی، افزایش ۱۲۰ میلیون تومانی را نشـان می‌دهد. حسـن کریمیان، رئیس انجمن صنفی مراکز اسـقاط خودرو کشور، با اعلام این خبر گفته است: «نرخ جدید پس از بررسی‌های کارشناسی و با توجه به شرایط بازار تعیین شـده است.» محمدصادق حاتمی، مدیر ستاد نوسازی ناوگان حمل‌ونقل و اسقاط خودروهای فرسوده نیز در گفت‌وگو با «ایران» اجرای این تصمیم را تأیید کرده و از آغاز پرداخت عوارض با نرخ جدید خبر داده است.

افزایش قیمت گواهی اسقاط در شرایطی اتفاق افتاده که تا همین چند روز پیش، هنوز مشخص نبود پیشـنهاد تغییر نرخ به مرحله اجرا برسد. حاتمی پیش‌تـر در گفت‌وگو با «ایـران» اعلام کرده بود: «پیشنهاد افزایش قیمت گواهی از ۶۰ میلیون به ۱۰۰ میلیون تومان در سـتاد نوسازی ناوگان، سازمان حمایت و وزارت صمت در دست بررسی است و هنوز تأیید نهایی نشده است.» حالا امـا این پیشـنهاد از مرحله بررسـی عبور کرده و نرخ جدید در سامانه اعمال شده است؛ تغییری که هم برای مالکان خودروهای فرسوده و هم برای واردکنندگان و خودروسازانی که باید تعهدات اسقاط خود را انجام دهند، اهمیت دارد.

نرخ جدید در سامانه اعمال شد

حاتمی در توضیح چگونگی اعمال نرخ جدید به «ایران»، گفت: «براسـاس مـاده ۴۸ قانون برنامه هفتم توسعه، فرآیند قیمت‌گذاری گواهی اسقاط برعهده انجمن صنفی است. پرداخت عوارض اسـقاط نیز از طریق سـامانه نوسازی ناوگان حمل‌ونقل و از سـوی خودروسـازان و واردکنندگان انجام می‌شود. ما نرخ اعلام‌شده از سـوی انجمن را در سامانه اعمال می‌کنیم تا واردکننـدگان و خودروسـازان بتوانند عوارض خود را پرداخت کننـد.» او با تأییـد اینکه نرخ جدید از روز دوشنبه در سامانه قرار گرفته است، افزود: «این نرخ بازنگری شده و اکنون در سامانه اعمال می‌شود. خودروسازان و واردکنندگان نیز در حال پرداخت عوارض اسقاط و انجام مراحل شماره‌گذاری خودروهای خود هستند.» به این ترتیب، افزایش قیمت صرفاً در حد یک مصوبه یا اعلام نظر صنفی باقی نمانده و فرآیند اجرایی آن نیز آغاز شده است.

تکلیف درخواست‌های قبلی چه می‌شود؟

با این حال، یکی از پرسـش‌های مهـم پس از تغییر نرخ، وضعیت درخواست‌هایی است که پیش از دوم آذرماه ثبت شده‌اند. بویژه آن دسته از واردکنندگانی کـه پیش‌تر برای تأمین گواهی اسقاط اقدام کرده‌اند، اما هنوز مراحل واردات یا شماره‌گذاری خودروهای‌شان به پایان نرسیده است. آیا این گروه باید گواهی‌های خود را با نرخ جدید تأمین کنند یا درخواسـت‌های قبلی با همان شرایط گذشته محاسبه می‌شوند؟

مدیر سـتاد نوسـازی ناوگان در پاسـخ به این پرسـش توضیـح داد: «تاریخ ثبت سـفارش واردات، به‌تنهایی مبنای تعیین تکلیف گواهی اسقاط نیست و ثبت درخواست خرید در سامانه اهمیت دارد. مبنای کار ما ثبت سفارش نیست. کسانی که از قبل برای اسقاط درخواست داده و فرآیند خرید گواهی را در سامانه انجام داده‌اند، درخواست‌شان تأمین شده اسـت. اگر کسی پیش‌تر درخواست خرید ثبت کرده، اما گواهی او تأمین نشده باشد، باید بررسی کنیم که چه مشکلی در این فرآیند وجود داشته است.»

حاتمـی ادامـه داد: «در حـال حاضـر درخواست‌هایی که برای خرید در سامانه ثبت شده‌اند، تأمین شده‌اند و درخواست‌های جدید نیز براساس شـماره شاسـی‌های اعلام‌شده، گواهی اسقاط دریافت می‌کنند.»

مراکز اسقاط از افزایش قیمت سود نمی‌برند

در سـوی دیگر این تغییر، انجمن صنفی مراکز اسقاط قرار دارد که مسئولیت اعلام نرخ جدید را بر عهده گرفته است. حسن کریمیان، رئیس انجمن صنفی مراکز اسـقاط خودرو کشور، در گفت‌وگو با ایسـنا با اشـاره به مـاده ۴۸ قانون برنامه هفتم توسعه گفته اسـت: «مسئولیت قیمت‌گـذاری کالاهـای تولیدی کـه از دولت ارز یا تسـهیلات دریافت نمی‌کننـد، بر عهده انجمن صنفی است. پس از برگزاری جلسات، نشست‌ها و بررسی‌های کارشناسی، نرخ گواهی اسـقاط با توجه به شـرایط بازار به ۱۰۰ میلیون تومان افزایش یافته است.»

کریمیان درعین حال تأکید کرد: «افزایش قیمت گواهی به معنای منتفع شدن مراکز اسقاط از این تغییر نیست.»

او گفته اسـت: «افزایش قیمت گواهی اسقاط هیچ‌گونه منفعت مالی برای مراکز اسـقاط به همراه نـدارد، بلکه به دلیل نیاز به سـرمایه در گردش بیشتر، با ضرر و زیان نیز همراه است.»

براساس اعلام انجمن صنفی، مصوبه افزایش قیمـت از دوم آذرمـاه ۱۴۰۵ اجرایـی شـده و تولیدکننـدگان و خودروسـازان می‌توانند با مراجعه به سامانه ستاد نوسازی، گواهی اسقاط مورد نیاز خود را عرضه و خریداری کنند. با نرخ تازه، ارزش سـه گواهی مربوط به هر خودروی فرسوده به ۳۰۰ میلیون تومان رسیده است؛ در حالی که این رقم پیش از این ۱۸۰ میلیون تومان بود. به بیان دیگر، سهم در نظر گرفته‌شده برای مالکان خودروهای فرسوده ۱۲۰ میلیون تومان افزایش یافته است.

> محمدصادق حاتمی، مدیر ستاد نوسازی ناوگان حمل‌ونقل و اسقاط خودروهای فرسوده: گواهی اسقاط از روز دوشنبه ۱۰۰ میلیونی شد. نرخ جدید از روز دوم آذر در سامانه اعمال شده و خودروسازان و واردکنندگان نیز در حال پرداخت عوارض اسقاط و انجام مراحل شماره‌گذاری خودروهای خود هستند

نوسازی ناوگان شتاب خواهد گرفت؟

برش

افزایش قیمت گواهی اسـقاط را نباید به‌تنهایی معادل شتاب گرفتن نوسازی ناوگان دانست. این تغییر از یک سـو می‌تواند انگیزه مالی مالکان برای تحویل خودروهای فرسوده را افزایش دهد و از سوی دیگر، هزینه انجام تعهدات اسقاط را برای خودروسازان و واردکنندگان بالا می‌برد. اینکه کدامیک از این دو اثر پررنگ‌تر خواهد بود، به نحوه اجرای طرح، توان مالی مراکز اسقاط و استمرار تقاضا برای خروج خودروهای فرسوده بستگی دارد. در نهایت، معیار موفقیت این تصمیم نه فقط افزایش ارزش گواهی‌ها، بلکه تعداد خودروهایی است که واقعاً از چرخه تردد خارج می‌شوند.

خودروهایی که با وجود توان فنی بالا، نتوانستند سهمی درخور توجه از بازار به دست بیاورند

۱۲ خودروی اسپرت که خریدار پیدا نکردند

ترجمه

گروه خودرو

در دنیای خودرو، همیشـه مدل‌هایی وجود دارند که با وجود توان فنی بالا، طراحی جذاب و قابلیت‌های رانندگی قابل توجه، زیر سایه نام‌های مشهورتر باقی می‌مانند.
از کوپه‌هـای خـاص آلمانی تا سـدان‌های قدرتمنـد و خودروهای اسـپرت هیبریدی، این ۱۲ مدل با وجود ویژگی‌های قابل توجه، نتوانستند آن‌طور که شایسته‌شان بود در بازار آمریکا خریدار پیدا کنند.

آلفارومئو 4C
اسپرت ایتالیایی با روحیه‌ای متفاوت

آلفارومئو 4C از همان ابتدا خودرویی متفـاوت بود. این مدل در واقع اولین گام جدی آلفارومئو برای بازگشت به بازار آمریکا محسوب می‌شد؛ بازاری که هنوز با محصولات این برند ایتالیایی چندان آشنا نبود.

4C به یک پیشرانه چهارسـیلندر ۱٫۷۵ لیتری توربوشارژ مجهز شـده بود و برخلاف بسیاری از خودروهای اسـپرت آن دوران، خبـری از موتورهای حجیـم V6 یا V8 در آن نبود.

آئودی TT RS
قدرتی که در سایه گلف R ماند

آئودی TT یکی از کوپه‌های شناخته‌شده این برند آلمانی است که در سه نسل توانست طرفداران خاص خود را پیدا کند. با این حال، نسخه TTRS هیچ‌وقت به اندازه‌ای که انتظار می‌رفت مورد توجه قرار نگرفت.

نسل سوم این خودرو از پیشرانه پنج‌سیلندر ۲٫۵ لیتری توربوشارژ بهره می‌برد که ۳۹۴ اسب‌بخار قدرت و ۴۸۰ نیوتن‌متر گشتاور تولید می‌کرد. با چنین مشخصاتی، TT RS خودروی کندی نبود؛ اما سواری نسبتاً خشـک و فضای محدود کابین از جمله انتقادهایی بودند که خریداران مطرح می‌کردند.

آکورا NSX
سوپراسپرتی که زودتر از زمان خود رسید

نسل اول آکورا NSX به یکی از نمادهای صنعت خودروی ژاپن تبدیل شد، اما نسـل دوم آن که در سـال ۲۰۱۶ معرفی شد، نتوانست همان جایگاه را تکرار کند.

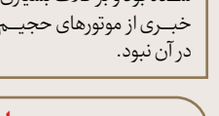
این خودرو از ترکیب یک پیشرانه V۶ توئین‌توربو و دو موتور الکتریکی اسـتفاده می‌کرد و در نسخه استاندارد ۵۷۳ اسـب‌بخار قدرت داشت. این رقم در نسـخه نهایی Type S به ۶۰۲ اسب‌بخار افزایش پیدا کرد.

ب‌ام و M8
کوپه‌ای قدرتمند در بازاری شلوغ

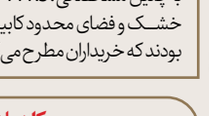
سری 8 ب‌ام و در مجموع یکی از محصولات کمتر دیده‌شده این برند بود، اما نسخه M8 بیش از سـایر اعضای خانواده در حاشیه قرار گرفت. این خودرو با پیشرانه ۴٫۴ لیتری V8 توئین‌توربو، در نسخه استاندارد ۵۹۱ اسب‌بخار قدرت و ۷۵۰ نیوتن‌متر گشتاور تولید می‌کرد.

نسخه Competition نیز با افزایش قدرت به ۶۱۷ اسب‌بخار، عملکردی حتی جدی‌تر داشت.

کادیلاک ATS-V
رقیبی جدی برای آلمانی‌ها

امروزه بیشـتر توجـه علاقه‌منـدان به محصـولات قدرتمند کادیلاک معطـوف بـه ATS-V و CT5-V بلک‌وینگ اسـت؛ خودروهایی که حتی با گیربکس دسـتی عرضه می‌شوند. با این حال، پیش از ورود این مدل‌هـا، کادیلاک ATS-V یکی از سدان‌های اسپرت قابل توجه بازار بود. این خودرو از پیشرانه ۳٫۶ لیتری V6 توئین‌توربو استفاده می‌کرد که ۴۶۴ اسـب‌بخار قـدرت و ۶۰۳ نیوتن‌متر گشتاور تولید می‌کرد.

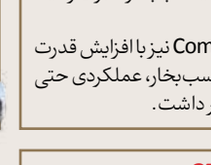
فیات ۱۲۴ اسپایدر آبارث
رودستری کوچک با شخصیت ایتالیایی

فیات ۱۲۴ اسپایدر یکی از خودروهای متفاوتی بود که بین سال‌های ۲۰۱۶ تا ۲۰۱۹ در آمریکا عرضه شد. این خودرو با استفاده از پلتفرم مزدا MX-5 ساخته شده بود و نسخه آبارث آن با تمرکز بیشتر بر عملکرد، جذابیت بالاتری برای علاقه‌مندان داشت. پیشرانه ۱٫۴ لیتری توربوشـارژ چهارسـیلندر این مدل ۱۶۸ اسب‌بخار قدرت و ۲۴۹ نیوتن‌متر گشـتاور تولید می‌کـرد و نیرو از طریق گیربکس دستی شش‌سرعته به چرخ‌های عقب منتقل می‌شد.

هوندا CR-Z
ترکیب غیرمعمول موتور برقی و گیربکس دستی

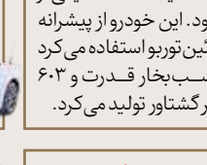
هوندا CR-Z قرار نبـود جایگزین کاملی بـرای CRX قدیمی باشد، اما تلاش متفاوتی برای ترکیب یک هاچ‌بک اسپرت با فناوری هیبریدی به شمار می‌رفت. این خودرو بین سال‌های ۲۰۱۱ تا ۲۰۱۶ در آمریکا عرضه شد و یکی از معدود خودروهای هیبریدی بـازار بود کـه امکان سـفارش گیربکس دسـتی داشت. پیشرانه ۱٫۵ لیتری بنزینی در کنار موتور الکتریکی، ابتدا ۱۲۲ اسب‌بخار قدرت تولید می‌کرد.

اینفینیتی Q50 رد اسپرت ۴۰۰
سدان قدرتمندی که جدی گرفته نشد

اینفینیتـی Q50 را نمی‌تـوان خودرویی کاملاً شکسـت‌خورده دانسـت؛ چراکه طی ۱۱ سـال حضور در بازار آمریکا حدود ۲۸۸ هزار دستگاه از آن فروخته شـد. با این حال، نسخه رد اسپرت ۴۰۰ هیچ‌وقت به اندازه رقبایی مانند ب‌ام و M340i و مرسدس AMG C43 مورد توجه قرار نگرفت.

این مدل از پیشـرانه ۳ لیتری V6 توئین‌توربو بهره می‌برد که ۴۰۰ اسـب‌بخار قدرت و ۴۷۵ نیوتن‌متر گشتاور تولید می‌کرد.

لکسوس RC F
فرمول کلاسیک اسپرت‌سازی

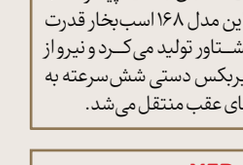
یک کوپه دیفرانسیل عقب با موتور V8 تنفس طبیعی؛ ترکیبی که روی کاغذ برای جلب توجه علاقه‌مندان کافی به نظر می‌رسد. با این حال، لکسـوس RC F نتوانسـت به موفقیت مورد انتظار برسد. پیشرانه ۵ لیتری V8 این خودرو ۴۷۲ اسب‌بخار قدرت و ۵۳۵ نیوتن‌متر گشتاور تولید می‌کرد و شتاب صفر تا ۹۶ کیلومتر بر ساعت آن حدود ۴٫۲ ثانیه بود. لکسوس بعدها نسخه Track Edition را نیز معرفی کرد.

جگوار XFR-S
سدان ۵۵۰ اسب‌بخاری با تولید محدود

شاید بسیاری از علاقه‌مندان ندانند جگوار زمانی نسخه‌ای بسیار قدرتمند از سدان XF تولید کرده است.

XFR-S تنها در سال ۲۰۱۴ عرضه شـد و به پیشرانه V8 سوپرشارژ مجهز بـود. این موتـور ۵۵۰ اسـب‌بخار قـدرت و ۶۸۰ نیوتن‌متر گشتاور تولید می‌کرد. جگوار تنها ۱۰۰ دستگاه از این خودرو را تولید کرد؛ موضوعی که XFR-S را به یکی از کمیاب‌ترین سدان‌های اسـپرت این برند تبدیل کرده است.

پولستار 1
کوپه هیبریدی که فرصت درخشش پیدا نکرد

پولسـتار 1 یکی از خاص‌تریـن محصولات این برند سـوئدی بود که مـدت کوتاهی پس از معرفی پولسـتار بـه عنوان یک خودروساز مستقل در سال ۲۰۱۷ معرفی شد. طراحی بدنه آن با الهام از زبان طراحی ولوو شکل گرفته بود و ترکیبی از ظرافت و ویژگی‌های اسپرت را به نمایش می‌گذاشت. این کوپه به یک پیشـرانه ۲ لیتری چهارسـیلندر مجهز بود که هـم از توربوشـارژر و هم از سوپرشارژر استفاده می‌کرد.

تاریخچه شرکت‌ها

کرمان موتور از دوو تا نشان KMC

مسیر سه‌دهه‌ای یک خودروساز خصوصی از مونتاژ خودروهای خارجی تا توسعه محصول ایرانی

روایت کرمـان موتور بخشـی از تاریخ خودروسـازی خصوصی ایران اسـت؛ شـرکتی که فعالیت خود را در دهه ۱۳۷۰ در منطقه ویژه اقتصادی ارگ جدید بم آغاز کرد و در سه دهه، از مونتاژ محصولات خارجی به سمت توسعه نشان تجاری و طراحی محصول حرکت کرد.

آغاز در بم

کرمان موتور در اسـفند ۱۳۷۳ به ثبت رسید. استقرار این مجموعه در ارگ جدید بم با هدف ایجاد ظرفیت صنعتی و اشـتغال در منطقه دنبال می‌شـد. فعالیت شرکت ابتدا با واردات خودروهای دوو کره جنوبی آغاز شد، اما ایجاد زیرسـاخت تولید نیز در دستور کار قرار گرفت. در سال ۱۳۷۵ خط تولید دوو سیلو راه‌اندازی شد و جوشکاری بدنه، رنگ و مونتاژ نهایی در کارخانه بم انجام گرفت. دوو ماتیز نیز در سـال ۱۳۷۹ به سبد محصولات اضافه شـد و به‌عنوان خودرویی کوچک و کم‌مصرف مـورد توجه بازار قرار گرفـت. پس از تغییر مالکیت دوو و انتقال آن به جنرال موتورز، همکاری دو طرف تحت تأثیر تحریم‌ها متوقف شد و کرمان موتور به‌دنبال شرکای تازه رفت.

تغییر شریک، تداوم تولید

در میانه دهه ۱۳۸۰، همکاری با شـرکت چینی لیفان زمینـه ورود محصولات تازه به خطـوط تولید را فراهم کرد. قرارداد در سـال ۱۳۸۶ منعقد شد و لیفان 520 در سـال ۱۳۸۷ به بـازار آمد. پـس از آن، مدل 520i و سـدان لیفان 620 عرضه شـدند. ورود کراس‌اوور X60 در سـال ۱۳۹۱ نیز تنـوع محصـولات را افزایش داد. در ادامـه، کرمان موتـور همکاری با خودروسـاز چینی جک را توسـعه داد. محصولاتی مانند J3 و J5 و سـپس کراس‌اوور S5 جایگاه مهمی در سبد شرکت پیدا کردنـد. جک S5 بـا طراحی کـراس‌اوور و موتور توربوشـارژ مورد توجه خریداران قرار گرفت و به یکی از محصولات شناخته‌شـده کرمان موتور تبدیل شد. عرضه مدل‌هایی مانند J4 و S3 نیز حضور این برند را در بازار گسترش داد.

بازگشت هیوندای و اثر تحریم‌ها

پـس از توافق هسـته‌ای، کرمـان موتور همـکاری با هیونـدای کـره جنوبـی را از سـر گرفت. شـماری از محصولات این برند وارداتـی بودند و مدل‌هایی مانند i10 و i20 نیز در ایران مونتاژ شـدند. اما با بازگشـت تحریم‌های آمریکا و خروج شرکت‌های خارجی از بازار ایران، این همکاری محدود شـد. ایـن تجربه اهمیت تنوع‌بخشی به شـرکای تجاری و تقویت ظرفیت‌های داخلی را برای استمرار تولید آشکار کرد.

شکل‌گیری هویت KMC

کرمان موتور در سال ۱۳۹۹ با عرضه پیکاپ T8، حضور جدی‌تـری در بـازار خودروهـای دوکابین پیـدا کرد. این محصول با نشـان KMC عرضه شـد؛ نشـانی که به‌تدریج هویت مسـتقلی در سبد شرکت یافت. پس از آن، محصولاتی ماننـد J7، K7 و T9 به این خانواده پیوستند. کرمان موتور در سـال ۱۴۰۱ از هویت بصری تازه خود رونمایی کرد و توسـعه پلتفـرم اختصاصی را در برنامه قرار داد. تجاری‌سازی KMC Eagle در سال ۱۴۰۳ از نقاط مهم این مسیر بود؛ محصولی که شرکت آن را اولین خودروی بومی خود معرفی کرد.

اهمیت ایـگل در تلاش برای عبـور از مونتاژ محصول شـریک خارجی و حرکت به سـمت طراحی و توسعه با اتـکا به ظرفیـت مهندسـی داخلی اسـت. عرضه خودروی برقی در سال ۱۴۰۲ و پیگیری محصولات برقی و هیبریدی نیز نشـان‌دهنده توجه شرکت به تحولات فناوری است.

مسیر پیش‌رو

کارنامه کرمان موتـور را می‌توان در سـه مرحله دید: آغاز تولید با دوو، تداوم فعالیت از مسـیر همکاری با خودروسازان چینی و تلاش برای شکل دادن به هویت محصولی مستقل.

این شرکت در این مسـیر، بازار خودروهای اقتصادی و خانوادگـی، کراس‌اوورها و پیکاپ‌هـا را تجربه کرده و بـا توسـعه کارخانه و شـبکه فروش و خدمـات، به یکـی از بازیگـران بخـش خصوصی صنعـت خودرو تبدیل شـده اسـت. با این حـال، ارزیابی آینـده این مجموعه تنها به تعداد مدل‌ها وابسته نیست. میزان داخلی‌سـازی، کیفیت و دوام خودروها، تأمین پایدار قطعات، خدمات پس از فروش و توان رقابت قیمتی، شاخص‌های تعیین‌کننده هستند. پلتفرم اختصاصی و محصـولات بومی زمانـی مزیت پایدار می‌شـوند که با سـرمایه‌گذاری در تحقیق و توسـعه، ارتقای زنجیره تأمین و پاسخگویی به نیاز مصرف‌کننده همراه باشند. تجربه سـه دهه فعالیت در بم نشـان می‌دهد کرمان موتور از مونتاژ محصولات خارجی به سمت برنامه‌های گسترده‌تر صنعتی حرکت کرده است؛ اکنون موفقیت آن به تبدیل این ظرفیت به محصولی رقابت‌پذیر و قابل اتکا وابسـته اسـت. تداوم این روند به ثبات مقررات و امکان برنامه‌ریـزی بلندمدت برای سـرمایه‌گذاری نیاز دارد.

منبع: وب سایت کرمان موتور

ریزش محصول، افزایش هزینه‌های تولید و بذر نامناسب سود اقتصادی را کاهش می‌دهد

سهم هدررفته کشاورز در شالیزارهای مازندران

گزارش

شیما جهان‌بخش
گروه ایران زمین

کمباین که از شالیزار بیرون می‌آید، کار برداشت تمام شده است؛ اما وقتی به زمین نگاه می‌کنی، هنوز خوشه‌هایی میان ساقه‌های بریده‌شده جا مانده‌اند. بخشی از محصولی که کشاورز ماه‌ها برای به دست آوردنش زحمت کشیده، همان‌جا از دست می‌رود. در مازندران، حدود ۱۵ درصد شالی هنگام برداشت با کمباین هدر می‌رود؛ در حالی که این میزان بر اساس استاندارد باید به ۳ درصد برسد. این تنها بخشی از دشواری تولید برنج در استانی است که با وجود در اختیار داشتن ۲.۵ درصد اراضی کشاورزی کشور، ۱۱ درصد ارزش اقتصادی محصولات کشاورزی ایران را تأمین می‌کند.

آنچه در زمان برداشت از دست می‌رود، تنها بخشی از ماجراست. هزینه بالای کود و سم، مصرف نادرست نهاده‌ها، انتخاب بذر و شیوه آبیاری نیز بر مقدار محصول و هزینه‌ای که کشاورز می‌پردازد، اثر می‌گذارد. به این ترتیب، بخشی از ظرفیت شالیزارهای مازندران نه به دلیل کمبود زمین، بلکه در جریان کاشت، داشت و برداشت از دست می‌رود.

ریزش محصول نخستین حلقه هدررفت در شالیزار

«اسدالله تیموری»، رئیس سازمان جهاد کشاورزی مازندران در گفت‌وگو با «ایران»، یکی از مهم‌ترین چالش‌های تولید برنج در استان را میزان ریزش شالی هنگام برداشت می‌داند و می‌گوید: «بر اساس استانداردهای موجود، میزان ریزش محصول هنگام برداشت با کمباین باید حدود ۳ درصد باشد، اما این رقم در مازندران به حدود ۱۵ درصد می‌رسد. فرسودگی و ضعف فنی برخی کمباین‌های برداشت برنج و همچنین تعطیلی معاینه فنی این ماشین‌آلات در سال زراعی گذشته، از عوامل افزایش ضایعات محصول است.»

تیموری با اشاره به اینکه به‌طور متوسط به ازای هر ۳۳ هکتار شالیزار یک کمباین در استان وجود دارد، از اجرای معاینه فنی کمباین‌ها با نظارت جدی‌تر در سال جاری خبر می‌دهد و تأکید می‌کند: «هدف از این اقدام، کاهش ریزش شالی و جلوگیری از تحمیل خسارت به کشاورزان است.»

اما هدررفت ظرفیت تولید تنها به زمان برداشت محدود نمی‌شود. نحوه مصرف نهاده‌های کشاورزی نیز می‌تواند با افزایش هزینه‌ها و کاهش بهره‌وری، سهم شالیکار از محصول نهایی را تحت تأثیر قرار دهد. رئیس سازمان جهاد کشاورزی مازندران، مصرف بی‌رویه و غیراصولی کودهای شیمیایی و سموم را از دیگر چالش‌های شالیکاری استان می‌داند و می‌گوید: «استفاده بیش از نیاز گیاه از کودهای شیمیایی، علاوه بر افزایش هزینه تولید، می‌تواند بهره‌وری را کاهش دهد و پیامدهای زیست‌محیطی به دنبال داشته باشد.»

تیموری با اشاره به افزایش قیمت نهاده‌ها و خدمات کشاورزی، انجام آزمایش خاک و استفاده از روش‌های نوین تغذیه گیاه را برای مدیریت مصرف کود و کاهش هزینه‌های تولید ضروری می‌داند و می‌افزاید: «کشاورزان با شناخت نیاز واقعی خاک و استفاده از توصیه‌های فنی می‌توانند میزان مصرف کودهای شیمیایی را کاهش دهند و به‌جای مصرف بی‌برنامه نهاده‌ها، از کودهای متناسب با نیاز گیاه استفاده کنند.»

او گرانی کودهای شیمیایی را فرصتی برای اصلاح شیوه مصرف نهاده‌ها می‌داند و تأکید می‌کند که مدیریت صحیح تغذیه گیاه و توسعه کشاورزی حفاظتی، از جمله کشت بدون شخم یا «نوتیلیج»، می‌تواند ضمن کاهش هزینه‌های تولید، به حفظ محیط زیست و حرکت به سمت شالیکاری علمی کمک کند.

تیموری با تأکید بر اینکه در کنار اصلاح شیوه مصرف نهاده‌ها، انتخاب بذر مناسب نیز در میزان تولید و کیفیت محصول نقش دارد کمبود بذر گواهی‌شده جا مانده‌اند. بخشی از چالش‌های مهم شالیکاری مازندران عنوان می‌کند و می‌گوید: «مزارع الگویی و کشاورزان پیشرو می‌توانند در تولید و تأمین این نوع بذر نقش داشته باشند. بررسی‌ها نشان می‌دهد استفاده از بذر گواهی‌شده می‌تواند عملکرد تولید برنج را تا ۳۰ درصد افزایش دهد.»

پایین بودن سطح زیر کشت ارقام پرمحصول نیز از دیگر موانع استفاده از ظرفیت تولید شالیزارهای استان است. رئیس سازمان جهاد کشاورزی مازندران اعلام می‌کند: «از مجموع حدود ۲۳۰ هزار هکتار شالیزار این استان، کمتر از ۲۸ درصد به کشت ارقام پرمحصول اختصاص دارد. این در حالی است که حدود ۳۰ رقم پرمحصول در استان شناسایی و معرفی شده که ۶ رقم آن از نظر کیفیت با طارم سنتی برابری می‌کند.»

به گفته تیموری، کشت برخی از این ارقام می‌تواند عملکرد تولید را تا ۳۰ درصد افزایش دهد، اما استقبال محدود از آنها همچنان یکی از موانع بهره‌گیری از این ظرفیت است. او در عین حال، عرضه ارقام مختلف برنج با عنوان تجاری طارم را از مشکلات بازار این محصول می‌داند و معتقد است: «نبود نظارت کافی و قرار گرفتن همه ارقام در یک سبد تجاری، به اعتبار و برند برنج مازندران آسیب می‌زند.»

تجربه‌ای که هنوز فراگیر نشده است

افزایش بهره‌وری در شالیزارها تنها به انتخاب بذر و اصلاح مصرف نهاده‌ها محدود نمی‌شود؛ انتقال دانش فنی و آشنایی کشاورزان با روش‌های جدید نیز در این مسیر اهمیت دارد. یکی از برنامه‌های جهاد کشاورزی مازندران برای تحقق این هدف، اجرای طرح مزارع الگویی و ترویجی برنج است؛ طرحی که قرار است با نمایش عملی شیوه‌های جدید کشت و مدیریت منابع، تجربه‌های موفق را به دیگر شالیکاران منتقل کند.

تیموری درباره جزئیات این برنامه می‌گوید: «طرح مزارع الگویی و ترویجی در سطح یک‌هزار و ۷۰۰ هکتار از اراضی شالیزاری استان اجرا شده که یک‌هزار و ۵۶۰ هکتار آن به شبکه مزارع پیوسته و ۱۴۰ هکتار به مزارع مرجع اختصاص دارد.»

به گفته او، ۵۴ کشاورز به‌طور مستقیم در اجرای طرح مشارکت داشته‌اند و دانش فنی حاصل از این مزارع به یک‌هزار و ۳۴ کشاورز دیگر منتقل شده است. همچنین برای هر مزرعه الگویی، ۲۰ مزرعه پیرامونی در نظر گرفته شده تا آموزش‌ها از طریق حضور در مزرعه و مشاهده عملی روش‌های جدید به دیگر کشاورزان انتقال یابد.

نتایج اعلام‌شده از اجرای این طرح نیز از ظرفیت روش‌های نوین برای کاهش هزینه‌ها و افزایش تولید حکایت دارد. تیموری با اشاره به اجرای آبیاری تناوبی در این مزارع توضیح می‌دهد: «در پایلوت روستای اطرب شهرستان نکا، استفاده از سیلندرهای مشاهده‌ای به صرفه‌جویی متوسط ۲ هزار مترمکعب آب در هر هکتار منجر شده و مجموع صرفه‌جویی آب در سطح اجرای طرح به بیش از ۳ میلیون مترمکعب رسیده است.»

به گفته رئیس سازمان جهاد کشاورزی مازندران، کاهش مصرف ۱۲۷ هزار و ۵۰۰ کیلوگرم کود اوره از دیگر دستاوردهای این برنامه بوده است. همچنین در مجموع اراضی تحت پوشش، بیش از ۶۰۰ تن به تولید شلتوک افزوده شده و ضریب تبدیل شالی به برنج سفید نیز ۵ درصد افزایش یافته است.

او درآمد ناخالص کل حاصل از اجرای طرح را ۲۴۰ میلیارد تومان اعلام می‌کند و می‌گوید متوسط درآمد ناخالص بهره‌برداران نیز به ازای هر هکتار ۱۰۰ میلیون تومان افزایش یافته است. تیموری رضایت کشاورزان از اجرای این الگو را بر اساس ارزیابی‌های میدانی و اظهارات ثبت‌شده، بسیار خوب ارزیابی می‌کند و اثرگذاری آموزش‌ها در کاهش هزینه‌ها و افزایش کیفیت و کمیت محصول را از عوامل این رضایت می‌داند.

با وجود نتایج اعلام‌شده، سطح اجرای این طرح در مقایسه با وسعت شالیزارهای استان محدود است؛ یک‌هزار و ۷۰۰ هکتار از مجموع حدود ۲۳۰ هزار هکتار اراضی شالیزاری مازندران، کمتر از یک درصد سطح زیر کشت استان را تشکیل می‌دهد. بنابراین، گسترش این تجربه‌ها و فراهم کردن امکان اجرای روش‌های جدید در مزارع بیشتری از استان، یکی از ضرورت‌های افزایش بهره‌وری در شالیزارهای موجود است.

> کشاورزان با شناخت نیاز واقعی خاک و استفاده از توصیه‌های فنی می‌توانند میزان مصرف کودهای شیمیایی را کاهش دهند و به‌جای مصرف بی‌برنامه نهاده‌ها، از کودهای متناسب با نیاز گیاه استفاده کنند

کشت دوم استفاده بیشتر از ظرفیت زمین

در کنار اصلاح روش‌های تولید، استفاده از ظرفیت زمین‌های شالیزاری برای کشت دوم نیز می‌تواند در افزایش تولید نقش داشته باشد. تیموری با اشاره به وضعیت کشت برنج در سال زراعی گذشته، اجرای کشت دوم به روش نشای مجدد و رتون را از عوامل افزایش تولید استان می‌داند و می‌افزاید: «در سال زراعی گذشته حدود ۱۲۰ هزار هکتار از اراضی شالیزاری به این شیوه زیر کشت دوم رفت و این اقدام به افزایش حدود ۲۰۰ هزار تنی تولید برنج سفید مازندران منجر شد.»

منابع آب پشتوانه‌ای که باید حفظ شود

افزایش بهره‌وری شالیزارها بدون مدیریت منابع آب امکان‌پذیر نیست. وابستگی بخشی از کشاورزی به منابع آب زیرزمینی و برداشت بی‌رویه از چاه‌ها، بویژه در دشت‌های شرق مازندران، از چالش‌هایی است که می‌تواند تداوم تولید را با مخاطره روبه‌رو کند.

رئیس سازمان جهاد کشاورزی مازندران نسبت به برداشت بی‌رویه از منابع آب زیرزمینی و گسترش شوری آب در دشت‌های شرق استان هشدار می‌دهد و می‌گوید: «استفاده بیش از اندازه از آب‌های زیرزمینی، پیشروی شوری آب را در این منطقه جدی کرده است. در اصل کاهش وابستگی کشاورزی به چاه‌ها و استفاده حداکثری از منابع آب سطحی باید در اولویت قرار گیرد.»

تیموری با اشاره به وجود ۹ سد در مازندران، توسعه شبکه‌های آبیاری و انتقال آب به اراضی پایین‌دست سدها را از ضرورت‌های پایداری تولید کشاورزی می‌داند. با این حال، به گفته او، حذف ردیف اعتباری توسعه شبکه‌های آبیاری سدهای استان از بودجه ملی، اجرای برنامه‌های پیش‌بینی‌شده را با محدودیت روبه‌رو کرده است.

او حفظ و احیای آب‌بندان‌ها را نیز یکی از راهکارهای تأمین آب مورد نیاز بخش کشاورزی عنوان می‌کند و می‌گوید: «مازندران ۹۱۰ آب‌بندان فعال دارد که به دلیل محدودیت منابع مالی، لایروبی و بازسازی همه آنها با دشواری روبه‌روست. به همین دلیل، طرح تهاتر خاک آب‌بندان‌ها برای تأمین هزینه احیا در دستور کار قرار گرفته است.»

براساس توضیح تیموری، طبق دستورالعمل این طرح، ۲۰ درصد درآمد حاصل از فروش خاک آب‌بندان به توسعه روستای محل اجرای طرح اختصاص می‌یابد و باقی‌مانده آن برای لایروبی، ترمیم و دیواره‌سازی هزینه می‌شود. او هدفگذاری انجام‌شده را افزایش ظرفیت ذخیره آب آب‌بندان‌های استان از حدود ۳۵۰ میلیون مترمکعب به حدود یک میلیارد مترمکعب طی سه سال آینده اعلام می‌کند.

افزایش هزینه‌ها فشار بر درآمد شالیکار

در کنار چالش‌هایی که مسئولان بخش کشاورزی از آنها سخن می‌گویند، افزایش هزینه‌های تولید از نگاه شالیکاران نیز یکی از مشکلات اصلی فصل زراعی امسال است. هزینه‌هایی که از آماده‌سازی زمین و کاشت تا برداشت و فرآوری محصول ادامه دارد و می‌تواند بخش قابل توجهی از درآمد نهایی کشاورز را تحت تأثیر قرار دهد.

«محمد طاهری»، یکی از شالیکاران مازندران، در گفت‌وگو با «ایران» از افزایش حدود ۳۰ درصدی هزینه مراحل مختلف شالیکاری نسبت به سال گذشته می‌گوید: «هزینه خدمات کشاورزی از شخم و آماده‌سازی زمین تا سایر فعالیت‌های زراعی افزایش یافته است. امسال دستمزد روزانه کارگر مرد به ۴ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان و دستمزد روزانه کارگر زن به حدود ۲ میلیون تومان رسید.»

او افزایش هزینه تهیه نهاده‌ها را نیز از دیگر مشکلات امسال می‌داند و می‌گوید: «هزینه خرید سم برای یک هکتار زمین که سال گذشته حدود ۶ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان بود، امسال به ۱۳ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان رسیده است.»

طاهری درباره میزان تبدیل شالی به برنج سفید نیز توضیح می‌دهد: «به‌طور متوسط از هر ۱۰۰ کیلوگرم شالی حدود ۴۱ تا ۴۲ کیلوگرم برنج سفید به دست می‌آید.» این شالیکار با وجود افزایش هزینه‌های شالیکوبی، از کیفیت برنج تحویلی امسال در کارخانه‌ای که محصولش را به آن سپرده رضایت دارد، اما معتقد است شیوه فرآوری و زمان‌بندی خشک‌کردن شالی می‌تواند بر کیفیت محصول نهایی اثرگذارد.

به گفته او، اجرای طرح «ترکوب» در سال جاری باعث شده شالی پس از برداشت در فاصله زمانی کوتاهی به کارخانه منتقل و فرآوری شود؛ چراکه اگر محصول تا سه روز خشک و تبدیل نشود، ممکن است آسیب ببیند. در چنین شرایطی، برخی کارخانه‌ها برای افزایش سرعت فرآوری و پذیرش حجم بیشتری از محصول، زمان خشک‌کردن را کاهش می‌دهند یا دمای خشک‌کن را بالا می‌برند؛ اقدامی که به اعتقاد او می‌تواند احتمال خردشدگی برنج را افزایش دهد.

او در عین حال با اشاره به گسترش استفاده از ماشین‌آلات در مراحل مختلف کشت و برداشت، می‌گوید: «مکانیزه‌شدن بخشی از فعالیت‌ها به‌تدریج در میان کشاورزان رواج پیدا کرده است، اما اجرای کامل روش‌های جدید و طرح‌های ترویجی در همه مزارع آسان نیست؛ زیرا بسیاری از شالیکاران همچنان به شیوه‌های سنتی کار می‌کنند و یکپارچه‌نبودن قطعات کوچک شالیزاری نیز استفاده اقتصادی از برخی تجهیزات را دشوار می‌کند.»

حفظ تولید؛ فراتر از افزایش سطح زیر کشت

برش

بیش از ۶ هزار مورد تغییر کاربری غیرمجاز اراضی کشاورزی و باغی در کمتر از سه ماه، در کنار محدود بودن سطح مزارع الگویی و سهم اندک روش‌های نوین در شالیزارهای مازندران، نشان می‌دهد حفظ تولید برنج با یک اقدام یا یک تصمیم مقطعی امکان‌پذیر نیست. همان‌قدر که جلوگیری از تغییر کاربری زمین‌های حاصلخیز اهمیت دارد، گسترش تجربه‌های موفق در مزارع الگویی، نوسازی ماشین‌آلات و فراهم کردن امکان دسترسی کشاورزان به بذر مناسب و دانش فنی نیز ضروری است.

شالیکار نمی‌تواند به‌تنهایی بار همه این تغییرات را به دوش بکشد. وقتی هزینه کارگر، ماشین‌آلات و نهاده‌ها افزایش می‌یابد، اما دسترسی به امکانات و روش‌های تازه تولید برای همه کشاورزان فراهم نیست، توصیه به افزایش بهره‌وری به‌تنهایی راهگشا نخواهد بود. عبور از این وضعیت به برنامه‌ای نیاز دارد که حمایت از کشاورز را با حفاظت از زمین و منابع و گسترش دانش فنی در شالیزارها همراه کند؛ تا حفظ تولید برنج، فقط به تلاش بیشتر کشاورز وابسته نماند.

بنگاه

پیشتازی بانک پارسیان در بازار کارت‌های هدیه و تعداد پذیرش تراکنش‌ها

بانک پارسیان رتبه دوم بانک‌های خصوصی در تعداد کل تراکنش‌های پرداخت و رتبه سوم شبکه بانکی در بیشترین کارت هدیه و بن‌کارت تراکنش‌دار را کسب کرد.

بر اساس گزارش مهرماه ۱۴۰۵ شاپرک، بانک پارسیان با سهم ۱۰.۰۹ درصدی از کارت‌های هدیه و بن‌کارت تراکنش‌دار کشور، جایگاه سوم شبکه بانکی را به خود اختصاص داد. این بانک همچنین با سهم ۴.۲۶ درصدی از تعداد تراکنش‌های پذیرش‌شده شبکه پرداخت، رتبه دوم بانک‌های خصوصی و جایگاه دهم شبکه بانکی را کسب کرد. به گزارش روابط عمومی بانک پارسیان، تازه‌ترین گزارش شاپرک از عملکرد شبکه پرداخت در مهرماه ۱۴۰۵ نشان می‌دهد بانک پارسیان با سهم ۱۰.۰۹ درصدی از مجموع کارت‌های هدیه و بن‌کارت تراکنش‌دار کشور، در میان بانک‌های پیشرو این حوزه قرار دارد و پس از بانک‌های شهر و ملی، رتبه سوم را در شبکه بانکی کشور داراست. بررسی آمار منتشرشده همچنین نشان می‌دهد کارت‌های هدیه و بن‌کارت، سهم قابل توجهی از ترکیب کارت‌های تراکنش‌دار بانک پارسیان را تشکیل می‌دهند، به‌گونه‌ای که ۲۲.۵ درصد از کارت‌های تراکنش‌دار این بانک به کارت‌های هدیه و بن‌کارت اختصاص دارد.

پارسیان در جمع ۱۰ بانک اول پذیرنده تراکنش‌های کشور

در بخش دیگری از گزارش مهرماه ۱۴۰۵ شاپرک، سهم بازار بانک‌های پذیرنده از کل تعداد تراکنش‌های شبکه پرداخت بررسی شده که بر اساس آن، بانک پارسیان با سهم ۴.۲۶ درصدی از مجموع تعداد تراکنش‌های پذیرش‌شده، در رتبه دهم شبکه بانکی کشور قرار گرفته است. مقایسه سهم بانک‌های خصوصی از تعداد تراکنش‌های پذیرش‌شده نیز نشان می‌دهد بانک پارسیان در این شاخص، جایگاه دوم را در میان بانک‌های خصوصی به خود اختصاص داده است.

ترکیب تراکنش‌ها در ابزارهای پذیرش بانک پارسیان

بررسی ترکیب تراکنش‌های انجام‌شده از طریق ابزارهای پذیرش بانک پارسیان نشان می‌دهد کارتخوان‌های فروشگاهی با اختصاص ۸۶.۸۲ درصد از تعداد و ۷۰.۱۵ درصد از مبلغ تراکنش‌ها، بیشترین سهم را در میان ابزارهای پذیرش این بانک داشته‌اند. ابزار پذیرش اینترنتی نیز ۹.۴۶ درصد از تعداد و ۲۹.۱۲ درصد از مبلغ تراکنش‌ها را به خود اختصاص داده است. بدین ترتیب این آمارها بیانگر حضور بانک پارسیان در بخش‌های مختلف بازار پرداخت الکترونیک و جایگاه این بانک در میان بانک‌های پذیرنده شبکه بانکی کشور است.

حرکت جهادی در بازسازی پل تخریب شده هرمزگان

مدیرکل راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای هرمزگان از پایان عملیات بازسازی پل شور در محور بندرعباس ـ حاجی‌آباد خبر داد و گفت: «با بهره‌برداری از پل مسیر برگشت، هر دو سازه این پل که در حملات آمریکا تخریب شده بودند، بار دیگر زیر بار ترافیک رفتند.» «عباس شرفی»، مدیرکل راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای هرمزگان، با اشاره به تکمیل عملیات بازسازی پل شور در محور بندرعباس ـ حاجی‌آباد و برقراری مجدد تردد خودروها در هر دو مسیر این پل اظهارداشت: «پس از تخریب کامل دو سازه پل شور در حملات آمریکا، عملیات بازسازی با تلاش شبانه‌روزی نیروهای راهداری و عوامل اجرایی آغاز شد و پل مسیر رفت در مدت ۵۵ روز بازسازی و آماده بهره‌برداری شد.» مدیرکل راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای هرمزگان افزود: «با تکمیل عملیات بازسازی پل مسیر برگشت و بازگشایی آن به روی وسایل نقلیه، اکنون هر دو سازه پل شور مجدداً در مدار بهره‌برداری قرار گرفته‌اند.» شرفی تأکید کرد: «با پایان عملیات بازسازی، تردد وسایل نقلیه در هر دو مسیر این پل برقرار شده است.»

محورهای روستایی هرمزگان درکنترل دوربین‌های پلیس

پلیس راه هرمزگان با هدف کاهش تخلفات حادثه‌ساز و ارتقای ایمنی تردد، با بهره‌گیری از دوربین‌های نظارتی مستقر در روستاها و همکاری دهیاری‌ها، تخلفات پرخطر رانندگان در محورهای روستایی و فرعی استان را به‌صورت هوشمند رصد می‌کند. رئیس پلیس راه فرماندهی انتظامی استان هرمزگان اظهار کرد: «از ظرفیت دوربین‌های نظارتی مستقر در روستاها و دهیاری‌ها در محورهای روستایی و فرعی استان برای اجرای برنامه‌های نظارتی و کنترلی بهره‌گیری خواهد شد.» «سرهنگ محمد حق‌پرست» با اشاره به اهمیت ارتقای ایمنی تردد در محورهای روستایی و فرعی اظهار کرد: «با استفاده از ظرفیت دوربین‌های نظارتی و سامانه‌های پایش تصویری، تخلفات حادثه‌ساز رانندگان از جمله سرعت غیرمجاز، سبقت غیرمجاز و سایر رفتارهای پرخطر رانندگی به‌صورت هوشمند رصد و مورد بررسی قرار می‌گیرد.» رئیس پلیس راه استان هرمزگان افزود: «هدف از این اقدام، توسعه نظارت هوشمند، افزایش قدرت پایش و کنترل ترافیکی، شناسایی به‌موقع رفتارهای پرخطر و پیشگیری از وقوع تصادفات در محورهایی است که به دلیل شرایط جغرافیایی و ترددهای محلی، نیازمند نظارت مستمر هستند.» سرهنگ حق‌پرست با تأکید بر ضرورت بهره‌گیری از فناوری‌های نوین در مأموریت‌های پلیس راه تصریح کرد: «رویکرد پلیس راه، حرکت به سمت هدفمندتر و هوشمندتر کردن مأموریت‌ها، استفاده حداکثری از ظرفیت تجهیزات الکترونیکی و مشارکت دهیاری‌ها و مجموعه‌های محلی در ارتقای نظم و ایمنی ترافیکی است.» وی خاطرنشان کرد: «هوشمندسازی نظارت ترافیکی در کنار حضور میدانی مأموران پلیس راه، می‌تواند نقش مؤثری در کاهش تخلفات حادثه‌ساز، ارتقای انضباط ترافیکی و صیانت از جان کاربران جاده‌ای داشته باشد.»

یادداشت

محمدرضا پسندیده
دبیر هیأت جانبازان و توان‌یابان اصفهان

پارالمپیک در انتظار تحول

ریاست کمیته ملی پارالمپیک نیازمند مجموعه‌ای از شاخصه‌های مدیریتی و تخصصی است؛ از سابقه مدیریت در ورزش جانبازان و توان‌یابان گرفته تا شناخت ساختار کمیته، آشنایی با قوانین بین‌المللی، برنامه‌محوری، رعایت عدالت جغرافیایی و توانایی تعامل با نهادهای مختلف. رئیس آینده باید قدرت جذب منابع مالی از وزارت ورزش و سایر نهادهای مرتبط را داشته باشد و تقویت ورزش قهرمانی را با توسعه ورزش همگانی پیوند بزند.

جایگاه ورزش جانبازان و توان‌یابان ایران در عرصه جهانی و پارالمپیک حاصل سال‌ها تلاش است؛ جایگاهی که ابتدا باید حفظ و سپس ارتقا پیدا کند. دیپلماسی ورزشی نیز اهمیت ویژه‌ای دارد. ایران ظرفیت کسب کرسی‌های بین‌المللی در رشته‌های پارالمپیکی را دارد و بهره‌گیری از این فرصت می‌تواند به تقویت موقعیت ورزش کشور کمک کند.

یکی از ضعف‌های جدی بدنه مدیریتی پارالمپیک، کم‌توجهی به تربیت مدیران جوان، استعدادیابی و استفاده از نیروهای متخصص است. سال‌هاست چهره‌های محدودی در تیم‌ها و ساختار مدیریتی حضور دارند، درحالی‌که ترکیب تجربه مدیران باسابقه با انگیزه و تفکر تازه نیروهای جوان، لازمه پویایی این مجموعه است. رئیس جدید نباید از پشتوانه‌سازی برای تیم‌های ملی و مدیران آینده غافل شود.

موفقیت در پارالمپیک به عملکرد هماهنگ تمام اجزای این ساختار وابسته است. فدراسیون‌ها، کمیته ملی پارالمپیک، کادرهای فنی و بخش استعدادیابی باید در مسیری مشخص حرکت کنند. تقویت ورزش همگانی نیز زیربنای توسعه قهرمانی است؛ چراکه بدون تربیت نیروی انسانی، برنامه‌ریزی علمی و حمایت هدفمند، نمی‌توان انتظار افزایش مدال‌آوری داشت.

افت محسوس ورزش جانبازان و توان‌یابان در رشته‌های مختلف، زنگ خطر را برای رقابت‌های پارالمپیک ۲۰۲۸ لس‌آنجلس و بازی‌های پاراآسیایی آینده به صدا درآورده است. سرمایه‌گذاری روی تعداد محدودی ورزشکار، بدون توجه به استعدادهای جدید، نمی‌تواند تضمین‌کننده موفقیت باشد. تجربه سطح‌بندی ورزشکاران در دوره ریاست خسروی‌وفا نشان داد که برنامه‌ریزی مبتنی بر ظرفیت‌ها می‌تواند نتایج قابل پیش‌بینی‌تری به همراه داشته باشد.

حمایت از مربیان استعدادیاب، ایجاد بانک اطلاعاتی ورزشکاران و تربیت مربیان متخصص، مسیر پشتوانه‌سازی را هموار می‌کند. ورزش زنان پارالمپیک نیز ظرفیت بالایی برای مدال‌آوری دارد و باید به اندازه ورزش مردان مورد حمایت قرار گیرد. تربیت مربیان زن و حضور آنها در کنار تیم‌ها می‌تواند به ارتقای فنی ورزشکاران کمک کند.

اکنون جامعه پارالمپیک منتظر رئیس جدیدی است که فاصله وعده تا عمل را از بین ببرد. نخستین آزمون او، اجرای برنامه‌هایی است که پیش از انتخابات به اعضای مجمع ارائه می‌کند.

مصاحبه

جهانگیرفدایی، خزانه‌دار پیشین کمیته ملی پارالمپیک در گفت‌وگو با «ایران»:

پارالمپیک به مدیران دغدغه‌مند نیاز دارد

گروه ورزشی/ حضور پنج کاندیدا در مجمع انتخاباتی ۱۷ آذر کمیته ملی پارالمپیک، توجه مدیران پیشین، قهرمانان و علاقه‌مندان ورزش جانبازان و توان‌یابان را به این انتخابات جلب کرده است. انتخاباتی که نتیجه آن می‌تواند مسیر آینده ورزش پارالمپیکی ایران را تغییر دهد و این پرسش را مطرح کند که آیا کمیته به روزهای اوج خود بازخواهد گشت؟

جهانگیر فدایی، عضو پیشین هیأت اجرایی و خزانه‌دار سابق کمیته ملی پارالمپیک، در گفت‌وگو با «ایران» با تأکید بر ضرورت حضور مدیران دغدغه‌مند می‌گوید: «به‌عنوان یک همکار قدیمی درخواست دارم افرادی که به ورزش توان‌یابان علاقه‌مند هستند و به توانایی‌های این قهرمانان ایمان دارند، وارد این مجموعه شوند. اگر کسی نمی‌تواند برای این جامعه وقت بگذارد، بهتر است مسئولیت نپذیرد. معتقدم اگر مدیران دغدغه واقعی داشته باشند، تکرار موفقیت‌های پارالمپیکی دور از دسترس نیست.»

او همچنین خواستار استفاده از ظرفیت قهرمانان در ساختار مدیریتی کمیته است: «کمیته‌های ملی المپیک و پارالمپیک به مدیرانی نیاز دارند که به منشور المپیک پایبند باشند و تربیت نیروهای جوان، توسعه ورزش بانوان، ترویج اخلاق ورزشی، مبارزه با دوپینگ و ارتقای کمی و کیفی رشته‌ها را در اولویت قرار دهند. مدیران باید اهل فکر، ایده و برنامه باشند و مقبولیت داشته باشند. قهرمانانی که در چندین دوره پارالمپیک حضور داشته و تجربه ارزشمندی کسب کرده‌اند، می‌توانند در هیأت اجرایی یا به‌عنوان مشاور فنی نقش‌آفرینی کنند. محمود خسروی‌وفا نیز از تجربه این قهرمانان بهره می‌برد.»

فدایی، نبود هماهنگی با فدراسیون‌های زیرمجموعه را یکی از ضعف‌های جدی چهار سال گذشته می‌داند و معتقد است این ناهماهنگی به کاروان ایران در ناگویا آسیب زد. او عملکرد فدراسیون‌هایی مانند تیراندازی با کمان و نابینایان و کم‌بینایان را نمونه‌ای از این ضعف مدیریتی می‌داند.

این مدیر ورزشی در ادامه به وضعیت نامناسب اماکن ورزشی اشاره می‌کند: «ورزش برای توان‌یابان انتخابی تجملی نیست. این افراد نیز به تحرک، نشاط و حضور اجتماعی نیاز دارند. باید مناسب‌سازی اماکن و تأمین امکانات اولیه در اولویت قرار گیرد. اکنون ۹۵ درصد اماکن ورزشی برای جانبازان و معلولان قابل استفاده نیست.»

عضو پیشین هیأت اجرایی همچنین با انتقاد از کم‌توجهی برخی فدراسیون‌ها به ورزش معلولان، خواستار نظارت بیشتر بر نحوه هزینه‌کرد بودجه‌ها شد. او معتقد است ظرفیت ورزشکاران این حوزه بسیار بالاست و افتخارآفرینی آنها در رقابت‌های جهانی، آسیایی و پارالمپیک بارها پرچم ایران را به اهتزاز درآورده است.

«ایران» در آستانه انتخابات ریاست کمیته ملی پارالمپیک، کارنامه مدیریتی این مجموعه را بررسی می‌کند

پارالمپیک در ایستگاه انتخاب

سینا حسینی/ هفدهم آذرماه، ورزش جانبازان و توان‌یابان ایران در برابر انتخابی سرنوشت‌ساز قرار می‌گیرد؛ انتخابی که می‌تواند مسیر آینده این ورزش را تغییر دهد. انتخابات ریاست کمیته ملی پارالمپیک فقط رقابتی برای تصاحب صندلی ریاست نیست، بلکه تصمیمی درباره سرنوشت قهرمانانی است که سال‌ها برای برافراشتن پرچم ایران در میادین بین‌المللی تلاش کرده‌اند. اهمیت این انتخابات زمانی بیشتر می‌شود که افت عملکرد کاروان ایران در بازی‌های پاراآسیایی، ضرورت بازنگری در سیاست‌ها و شیوه مدیریت این مجموعه را به مطالبه‌ای جدی تبدیل کرده است.

عقب‌نشینی کاروان ایران از جایگاه گذشته و کاهش شمار مدال‌ها را نمی‌توان به نوسان نتایج ورزشی نسبت داد. رقبای آسیایی با سرمایه‌گذاری هدفمند، برنامه‌ریزی علمی و توسعه زیرساخت‌ها در حال پیشرفت هستند، اما ورزش پارالمپیکی ایران همچنان با چالش‌هایی مانند کمبود تجهیزات تخصصی، ضعف در استعدادیابی، محدودیت منابع مالی و نبود پشتیبانی مستمر از قهرمانان و مربیان روبه‌رو است. انباشته شدن این مشکلات، دیر یا زود در میدان رقابت خود را نشان می‌دهد؛ اتفاقی که افت جایگاه کاروان ایران آن را آشکار کرده است.

بنابراین، انتخابات پیش‌رو باید فرصتی برای اصلاح این روند باشد. در چنین شرایطی، مسئولیت اعضای مجمع سنگین‌تر از همیشه است. آنها باید به جای توجه به روابط، ملاحظات انتخاباتی و سوابق مدیریتی صرف، توانایی نامزدها در حل مشکلات واقعی ورزشکاران را ملاک رأی خود قرار دهند. رئیس آینده باید مدیری صاحب‌برنامه، آشنا با اقتضائات رشته‌های پارالمپیکی، توانمند در تعامل با فدراسیون‌ها و متعهد به حمایت از ورزشکاران باشد. تأمین منابع مالی، توزیع عادلانه امکانات، توسعه استعدادیابی و پاسخگویی درباره نتایج نیز باید در اولویت برنامه‌های او قرار گیرد. این انتخاب از آن جهت اهمیت بیشتری دارد که بازی‌های پارالمپیک لس‌آنجلس ۲۰۲۸ در پیش است. تجربه ناکامی‌های اخیر نشان می‌دهد ادامه مسیر گذشته نمی‌تواند تضمین‌کننده موفقیت باشد. شناسایی استعدادهای تازه، برگزاری اردوهای باکیفیت، ارتقای دانش مربیان و تأمین تجهیزات استاندارد باید از اولین روز در دستور کار مدیریت جدید قرار گیرد. هدف نیز نباید تنها کسب سهمیه و حضور در مسابقات باشد؛ ایران باید برای بازگشت به جمع قدرت‌های برتر جهان برنامه داشته باشد. هفدهم آذرماه، اعضای مجمع درباره آینده صدها ورزشکار تصمیم می‌گیرند. انتخاب اصلح یعنی ترجیح شایسته‌سالاری بر مناسبات مدیریتی و انتخاب فردی که توان تبدیل وعده به عملکرد را داشته باشد. پارالمپیک ایران دیگر فرصت آزمون‌وخطای مدیریتی ندارد؛ چراکه نتیجه این انتخاب در لس‌آنجلس ۲۰۲۸ و آینده قهرمانانی مشخص خواهد شد که انتظار دارند مسئولان، به اندازه تلاش آنها برای موفقیت، مسئولیت‌پذیر باشند.

بتول مشرف جوادی، نایب رئیس پیشین فدراسیون جانبازان و توان‌یابان در گفت‌وگو با «ایران»:

رئیس جدید مسیر سختی پیش رو دارد

پریسا غفاری/ انتخابات ریاست کمیته ملی پارالمپیک در شرایطی برگزار می‌شود که افت جایگاه کاروان ایران در رقابت‌های آسیایی، ضرورت بازنگری در شیوه مدیریت و برنامه‌ریزی ورزش جانبازان و توان‌یابان را بیش از گذشته نمایان کرده است. بتول مشرف جوادی، نایب رئیس پیشین فدراسیون جانبازان و توان‌یابان، معتقد است رئیس آینده کمیته ملی پارالمپیک باید از بدنه این ورزش، متخصص و آشنا به نیازهای ورزشکاران باشد. او در گفت‌وگو با «ایران» با تأکید بر ضرورت شایسته‌سالاری و برنامه‌ریزی بلندمدت، توسعه ورزش زنان، تقویت زیرساخت‌های علمی و بازسازی جایگاه ایران در آسیا و جهان را از مهم‌ترین اولویت‌های مدیریت آینده این کمیته می‌داند.

با ثبت‌نام پنج نفر برای ریاست کمیته ملی پارالمپیک، مهم‌ترین ویژگی رئیس آینده این مجموعه را چه می‌دانید؟

درست است که پنج نفر برای پست ریاست کمیته ملی پارالمپیک ثبت‌نام کرده‌اند، اما با توجه به کارنامه و سوابق افراد، بهتر است رئیس آینده از بدنه خود این حوزه باشد؛ فردی که بتواند نیازهای کلی این جامعه را برطرف کند. در ورزش توان‌یابان و جانبازان باید شخصی در رأس قرار بگیرد که متخصص باشد و با تکیه بر دانش و تجربه‌ای که طی سال‌ها در دوران قهرمانی و مدیریت به دست آورده، بتواند متخصصان علمی و اهل فن را نیز در کنار خود داشته باشد.

رئیس جدید برای بازگرداندن جایگاه ورزش پارالمپیکی ایران چه اولویت‌هایی باید داشته باشد؟

فردی که روی صندلی ریاست کمیته ملی پارالمپیک می‌نشیند، باید مشخص کند برای بازسازی جایگاه ایران در آسیا و المپیک چه برنامه‌ای دارد، چگونه می‌خواهد فاصله میان ظرفیت ورزشکاران و نتایج به‌دست‌آمده را کاهش دهد و چه تغییراتی در نظام پشتیبانی از فدراسیون‌ها، انجمن‌ها، مربیان و ورزشکاران ایجاد خواهد کرد. لازم است درباره نحوه شناسایی استعدادها، توسعه ورزش پایه، ارتقای سطح مربیگری، پشتیبانی علمی و پزشکی، تأمین منابع مالی و نظارت بر عملکرد رشته‌ها پاسخ‌های مشخصی ارائه کند.

> مطالبه انتخابات نباید تنها به تغییر و جابه‌جایی مدیران محدود شود. ورزش پارالمپیکی به تفکر تازه، برنامه‌ریزی بلندمدت، شایسته‌سالاری و سازوکاری نیاز دارد که در آن عملکرد مدیران براساس شاخص‌های مشخص و نتایج قابل سنجش ارزیابی شود

آیا تغییر مدیریت به‌تنهایی می‌تواند پاسخگوی مطالبات جامعه پارالمپیکی باشد؟

مطالبه انتخابات نباید تنها به تغییر و جابه‌جایی مدیران محدود شود. ورزش پارالمپیکی به تفکر تازه، برنامه‌ریزی بلندمدت، شایسته‌سالاری و سازوکاری نیاز دارد که در آن عملکرد مدیران براساس شاخص‌های مشخص و نتایج قابل سنجش ارزیابی شود. باید مشخص باشد هر مدیری چه اهدافی را دنبال می‌کند و در قبال عملکرد خود چه میزان پاسخگوست. جامعه ورزش جانبازان و توان‌یابان به مدیریتی نیاز دارد که برنامه‌هایش فراتر از دوره مسئولیت باشد و بتواند زمینه رشد پایدار این ورزش را فراهم کند.

توسعه ورزش زنان چه جایگاهی باید در برنامه‌های رئیس آینده کمیته ملی پارالمپیک داشته باشد؟

کمیته ملی پارالمپیک، همانند کمیته ملی المپیک، باید اهمیت ویژه‌ای برای توسعه ورزش زنان قائل شود. گفته می‌شود در بازی‌های پارالمپیک لس‌آنجلس، توسعه برابری جنسیتی محور اصلی رقابت‌ها خواهد بود. براساس آمار اعلام‌شده، ۲۴۳ مدال به زنان، معادل ۴۴ درصد، ۲۶۳ مدال به مردان، معادل ۴۸ درصد و ۴۶ مدال به رقابت‌های میکس یا آزاد، معادل ۸ درصد، اختصاص خواهد یافت. این ترکیب، متوازن‌ترین ساختار جنسیتی تاریخ پارالمپیک خواهد بود.

بنابراین، وظیفه کمیته ملی پارالمپیک است که با سرمایه‌گذاری بیشتر در بخش زنان، زمینه افزایش سهم ورزشکاران زن ایرانی از مدال‌ها را فراهم کند و امیدهای کاروان را برای حضور در جایگاه‌های بالاتر جدول توزیع مدال‌ها افزایش دهد. زنان توان‌یاب ایرانی شایستگی‌های خود را با کسب ۱۰ کرسی در کمیته پارالمپیک آسیا، کمیته بین‌المللی پارالمپیک و فدراسیون‌های جهانی نشان داده‌اند و اکنون نقش مؤثری در تصمیم‌سازی‌های ورزشی در سطوح جهانی و بین‌المللی دارند. این ظرفیت مدیریتی باید در داخل کشور نیز مورد توجه قرار بگیرد.

با توجه به افت جایگاه ایران در بازی‌های پاراآسیایی و نزدیک شدن به پارالمپیک لس‌آنجلس، چه انتظاری از رئیس و اعضای هیأت اجرایی آینده دارید؟

واقعیت این است که ورزش پارالمپیکی ایران در مقطع حساسی قرار گرفته است. سقوط از جایگاه دوم آسیا به رتبه ششم، زنگ خطری جدی برای آینده این ورزش محسوب می‌شود و نمی‌توان با تکیه بر افتخارات گذشته، از پاسخگویی درباره نتایج امروز فاصله گرفت. هر مسئول و عضو هیأت اجرایی که در این کمیته سمت می‌گیرد، باید بداند مسیر سختی پیش رو دارد. در آستانه بازی‌های لس‌آنجلس، دو سال سرنوشت‌ساز پیش روی ورزش جانبازان و توان‌یابان قرار دارد و مدیران آینده باید با برنامه‌ریزی دقیق، حمایت هدفمند و استفاده از ظرفیت متخصصان، زمینه درخشش دوباره ورزشکاران ایرانی را فراهم کنند.

مهران تیشه‌گران، سرپرست فدراسیون پارادوومیدانی درگفت‌وگو با «ایران»: رئیس کمیته پارالمپیک باید به فدراسیون‌ها اعتماد کند

مهری رنجبر/ با نزدیک شدن به انتخابات کمیته ملی پارالمپیک، موضوع نحوه تعامل این نهاد با فدراسیون‌ها و چگونگی حمایت از ورزشکاران پارالمپیکی بار دیگر مورد توجه قرار گرفته است. مهران تیشه‌گران، سرپرست فدراسیون پارادوومیدانی، معتقد است رئیس آینده کمیته باید با اعتماد به فدراسیون‌ها و پرهیز از دخالت در امور فنی، حمایت مؤثرتری از آنها داشته باشد. او همچنین با اشاره به ضرورت آسیب‌شناسی عملکرد کاروان ایران، بر افزایش حمایت‌ها و برنامه‌ریزی برای حضور موفق‌تر در پارالمپیک ۲۰۲۸ تأکید می‌کند.

سرپرست فدراسیون پارادوومیدانی در گفت‌وگو با «ایران»، درباره ویژگی‌های رئیس آینده کمیته ملی پارالمپیک می‌گوید: «حمایت و تدارکات از فدراسیون‌ها مهم‌ترین وظیفه کمیته ملی پارالمپیک است. رئیسی در این کمیته موفق خواهد بود که در درجه اول از نظر فنی به فدراسیون‌ها اعتماد کامل داشته باشد و در کار آنها دخالت نکند. در مرحله بعد نیز باید تعامل خوبی با فدراسیون‌ها داشته باشد. اگر قرار باشد کمیته ملی پارالمپیک در مسائل فنی دخالت کند، پس فدراسیون‌ها باید چه کار کنند؟»

او با تأکید بر ضرورت برنامه‌ریزی برای توسعه ورزش جانبازان و توان‌یابان، جایگاه بین‌المللی کمیته ملی پارالمپیک را ظرفیتی مهم برای پیشرفت این حوزه می‌داند و عنوان می‌کند: «کمیته ملی پارالمپیک از نظر وجهه بین‌المللی جایگاهی بالاتر از وزارت ورزش دارد و کمیته بین‌المللی پارالمپیک آن را مرجع ورزش جانبازان و توان‌یابان می‌داند. بنابراین باید طبق شرح وظایف خود به ورزشکاران پارالمپیکی خدمت کند و با حمایت همه‌جانبه، راه پیشرفت ورزشکاران را هموار سازد.»

تیشه‌گران در ادامه، آسیب‌شناسی عملکرد کاروان ایران را یکی از ضرورت‌های آماده‌سازی برای پارالمپیک ۲۰۲۸ می‌داند و می‌گوید: «باید از بازی‌های پاراآسیایی عبرت گرفت و با آسیب‌شناسی، نقاط ضعف و قوت را شناسایی کرد. البته این آسیب‌شناسی باید واقعی باشد. کمیته ملی پارالمپیک در دو سال مانده تا پارالمپیک ۲۰۲۸ باید توجه بیشتری به فدراسیون‌ها داشته باشد و حمایت‌ها را چند برابر کند تا ورزشکاران، هم بتوانند سهمیه‌های بیشتری کسب کنند و هم مدال‌های بیشتری نسبت به دوره قبل به دست آورند. با اینکه کاروان ایران در پارالمپیک ۲۰۲۴ عملکرد خوبی داشت، به‌طور حتم انتظارها برای این دوره بالاتر است.»

ابراهیم نصیری، عضو پیشین هیأت اجرایی کمیته ملی پارالمپیک در گفت و گو با «ایران»:

منتخب مجمع باید فکری به حال اشتغال قهرمانان کند

گروه ورزشی/ افت محسوس نتایج کاروان ایران در بازی‌های پاراآسیایی ناگویا، ضرورت بازنگری در برنامه‌های توسعه ورزش جانبازان و توان‌یابان را افزایش داده است. کاهش تعداد ورزشکاران رشته‌های انفرادی، کمبود ملی‌پوشان زن و نبود پشتوانه مناسب برای قهرمانان، از جمله موضوعاتی است که به اعتقاد ابراهیم نصیری، عضو پیشین هیأت اجرایی کمیته ملی پارالمپیک و رئیس هیأت جانبازان و توان‌یابان استان مرکزی، باید در اولویت برنامه‌های مدیریتی قرار بگیرد. او معتقد است رئیس جدید کمیته باید با حمایت از استان‌ها و برنامه‌ریزی هدفمند، زمینه بازگشت ورزش ایران به مسیر افتخارآفرینی را فراهم کند.

ابراهیم نصیری درباره نقش کمیته ملی پارالمپیک در توسعه این ورزش می‌گوید: «من قبلاً عضو هیأت اجرایی کمیته ملی پارالمپیک بودم و می‌دانم این کمیته بر فدراسیون‌های اصلی مانند جانبازان و توان‌یابان، نابینایان و کم‌بینایان و بیماری‌های خاص اشراف دارد و در واقع، نقش کلیدی در پیشرفت ورزش جانبازان و توان‌یابان ایفا می‌کند، بودجه خوبی دارد و حتی مجلس نیز کمک مالی قابل توجهی به آن اختصاص می‌دهد.»

او افت کاروان ایران در بازی‌های پاراآسیایی ناگویا را نیازمند آسیب‌شناسی می‌داند و کاهش تعداد ورزشکاران رشته‌های انفرادی را یکی از دلایل این اتفاق عنوان می‌کند: «باید نتایج کاروان ایران در ناگویا آسیب‌شناسی شود تا ضعف‌ها شناسایی شوند. یکی از دلایل مهم افت کاروان، کم شدن تعداد ورزشکاران رشته‌های انفرادی است. درست است که رشته‌های تیمی تعداد ورزشکاران را بالا می‌برند، اما تعداد مدال آنها یکی حساب می‌شود. بنابراین باید در دوومیدانی، تنیس روی میز، تکواندو و جودو با پشتوانه‌سازی و استعدادیابی، تعداد ملی‌پوشان را افزایش دهیم.»

رئیس هیأت استان مرکزی، کمبود ورزشکاران زن را نیز یکی دیگر از نقاط ضعف می‌داند و می‌گوید: «در بعضی رشته‌های انفرادی استان‌ها، تعداد ورزشکاران زن کم است یا اصلاً ورزشکاری نداریم. به عنوان مثال، در استان مرکزی تنها دو ملی‌پوش زن داریم. رئیس جدید کمیته باید برای استعدادیابی و پشتوانه‌سازی، به‌ویژه در بخش زنان، برنامه‌ریزی کند تا قهرمانان از دوره تربیت گلخانه‌ای خارج شوند. موفقیت با برنامه دقیق، هدف‌گذاری و تعیین چشم‌انداز ممکن می‌شود. همچنین باید از هیأت‌های استانی حمایت شود تا نیروی جوان به تیم‌های ملی تزریق شود.»

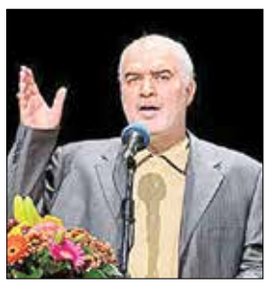
ابراهیم نصیری درباره انتظارات از رئیس جدید کمیته پارالمپیک تأکید می‌کند: «اعضای مجمع باید به برنامه رئیس جدید رای بدهند، نه ارتباطات و توصیه‌ها. رئیس هم نباید نگاه جناحی داشته باشد و باید به نفع ورزشکاران و استان‌ها کار کند. مهم‌تر از همه، باید فکری به حال اشتغال قهرمانان کند؛ چرا که ورزشکاران پس از بازگشت از بازی‌ها رها می‌شوند و صندوق حمایت هم شرایط سختی برای عضویت آنها دارد.»

مجید قدمی، عضو پیشین هیأت اجرایی کمیته ملی پارالمپیک در گفت‌وگو با «ایران»:

مدیریت در پارالمپیک باید از کلیشه‌ها عبور کند

گروه ورزشی/ انتخابات کمیته ملی پارالمپیک در شرایطی برگزار می‌شود که انتظارات از مدیریت آینده این مجموعه، مهم‌تر از جابه‌جایی مدیران است. توسعه ورزش قهرمانی، برقراری عدالت میان رشته‌ها، توجه به ورزش زنان و شناسایی استعدادهای جدید از جمله مطالباتی است که می‌تواند مسیر فعالیت این کمیته را تحت تأثیر قرار دهد. مهدی قدمی، عضو پیشین کمیته ملی پارالمپیک، معتقد است رئیس آینده باید با برخورداری از توان مدیریتی و نگاه تازه، زمینه تحول در ورزش جانبازان و توان‌یابان را فراهم کند. مجید قدمی در گفت‌وگو با «ایران» درباره اهمیت جایگاه کمیته ملی پارالمپیک می‌گوید: «کمیته ملی پارالمپیک جایگاهی است که باید محور آن توسعه ورزش قهرمانی، حمایت از ورزشکاران و ارتقای جایگاه ایران در رقابت‌های بین‌المللی باشد. انتخابات پیش‌رو نباید صرفاً به جابه‌جایی مدیران و انتقال چهره‌های آشنا از یک صندلی به صندلی دیگر محدود شود. آنچه اهمیت دارد، کارنامه قابل دفاع، برنامه روشن و پاسخگویی درباره عملکرد گذشته و وعده‌های آینده است.»

او درباره معیارهای ارزیابی عملکرد در حوزه ورزش توان‌یابان توضیح می‌دهد: «سنجش موفقیت سیاست‌های ورزشی نباید فقط با تعداد مسابقات برگزارشده، مدال‌های کسب‌شده یا سالن‌های افتتاح شده انجام شود. باید پرسید چه تعداد از این افراد امکان ورزش منظم و مستمر دارند؟ چند مجموعه ورزشی برای استفاده مستقل آنان مناسب‌سازی شده است؟ آیا هزینه تجهیزات و رفت‌وآمد مانع مشارکت نمی‌شود؟ آیا برنامه‌ای برای حمایت روانی، آموزش مربیان و پیگیری وضعیت ورزشکاران وجود دارد؟ مهم‌تر از همه، آیا فرد پس از پایان یک دوره با رویداد ورزشی، همچنان امکان ادامه فعالیت دارد؟ پاسخ به این پرسش‌ها فاصله میان شعار حمایت و تحقق حق دسترسی برابر را روشن می‌کند.»

رئیس پیشین سازمان آموزش‌وپرورش استثنایی کشور، درباره ویژگی‌های رئیس آینده کمیته تأکید می‌کند: «مهم‌تر از همه، رئیس آینده باید از جنس خود این ورزشکاران باشد، سابقه مدیریتی و توان جذب منابع مالی داشته باشد، در مجامع ورزشی فعال باشد و از نظر روانشناختی بتواند ارتباط نزدیکی با ورزشکاران برقرار کند. رعایت عدالت ورزشی میان رشته‌های مختلف پارالمپیکی اهمیت زیادی دارد. باید مؤسسه پژوهشی را فعال کند و در بخش فنی از نیروی انسانی به‌روز بهره بگیرد تا دیگر شاهد چهره‌های تکراری در حوزه قهرمانی و مربیگری نباشیم. رئیس جدید باید نگاه و تفکرات تازه‌ای را در این کمیته حاکم کند.»

این عضو پیشین کمیته ملی پارالمپیک، توجه به ورزش زنان توان‌یاب را نیز از اولویت‌های مدیریت آینده می‌داند و می‌گوید: «در حوزه توان‌یابان همیشه شاهد درخشش ورزش زنان بوده‌ایم، اما امکانات این قشر در جامعه جانبازان بسیار کم است و محدودیت‌های بسیاری دارند. باید با حضور در مدارس کودکان استثنایی، استعدادهای جدید را شناسایی کنیم و امکانات ورزشی را در این مدارس گسترش دهیم. زنان ورزشکار به واسطه انگیزه و انرژی زیادی که دارند، در ورزش قهرمانی بیشتر می‌درخشند. اگر استعدادیابی و تکمیل زیرساخت‌ها درست پیش برود، قطعاً تعداد سهمیه‌ها و مدال‌آوری آنان افزایش پیدا می‌کند و چه‌بسا از مردان ورزشکار هم پیشی بگیرند.»